

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

COMUNA TUZLA
JUDEȚUL CONSTANȚA
2015 - 2020

Cuprins:

05	Introducere	91	Economie
17	Priorități și scenarii de dezvoltare	110	Sănătate și asistență socială
23	Privire de ansamblu	123	Urbanism
28	Agricultură	137	Mediu
34	Demografie	143	Turism
40	Mișcare naturală	149	Analiza SWOT
44	Mișcare migratorie	173	Portofoliul de proiecte
49	Forță de muncă	191	Surse de finanțare
55	Nivel de trai	213	Implementare și monitorizare
61	Siguranța populației	220	Indicatori de evaluare
67	Educație și învățământ	225	Surse de informații
74	Cultură	226	Anexe

Introducere

Strategia reprezintă cadrul care orientează alegerile ce determină natura și direcția unei comunități. Aceasta ajută la stabilirea unei direcții unitare pentru comunitate în termenii obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru orientarea acesteia spre atingerea scopului principal și a obiectivelor stabilite.

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă instrumentul participativ care implică întreaga comunitate și care are drept scop asigurarea dezvoltării economice și sociale. De cele mai multe ori, o asemenea Strategie de Dezvoltare Locală este un demers pe termen scurt, mediu și lung, aceasta reprezentând o modalitate de protecție pentru viitorul comunității.

De asemenea, trebuie menționat faptul că Strategia de Dezvoltare Locală este instrumentul principal pentru luarea unor decizii și are la bază evaluări anterioare cu caracter justificativ. Construirea acesteia se realizează cu ajutorul datelor colectate în teren și a analizei documentelor oficiale întemeiate de specialiștii din domenii diferite. Strategia de Dezvoltare Locală se adresează dezvoltării socio-economice a teritoriului în vederea asigurării unor condiții de viață decente pentru locuitori.

Planificarea strategică reprezintă procesul sistematic prin care comunitatea, (în cazul acesta, comuna Tuzla) agreează anumite priorități esențiale pentru îndeplinirea misiunii ei și se află în concordanță cu evoluția mediului înconjurător. Realizarea planificării este constituită din proiectarea și trasarea obiectivelor care vor fi menționate în Strategia de Dezvoltare Locală.

Planificarea reprezintă un proces continuu care nu are finalitate decât după ce strategia a fost implementată cu succes cu ajutorul organizării, coordonării și controlului. Controlul furnizează informații în legătură cu eficiența planurilor de acțiune și asigură date de intrare în noul proces de planificare.

Ciclicitatea procesului de planificare este reprezentată de stabilirea obiectivelor, planificarea propriu-zisă pentru atingerea acestora, un proces de autocontrol și un sistem periodic de revizuire, ultimii pași fiind evaluarea rezultatelor și decizia de a reîncepe exercițiul de programare.

Scopul procesului de planificare constă în stabilirea obiectivelor și a țintelor care doresc a fi atinse în viitor. Prin acest proces se stabilește cel mai adecvat curs al acțiunilor viitoare pentru ca teritoriul să obțină rezultatele dorite.

Planificarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla se focalizează pe următoarele caracteristici:

- Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practicile existente, cât și pe introducerea de noi oportunități de acțiune.
- Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ.
- Abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe cazurile izolate.
- Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit de succes.
- Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

Pentru realizarea programelor structurale finanțate de Uniunea Europeană, comuna Tuzla are nevoie de pachete de programe/proiecte rezultate dintr-o planificare coordonată a politicilor publice și de o creștere a capacității organizaționale și umane. Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla definește o imagine clară a obiectivelor strategice și a căilor de operaționalizare a acestora, pe care Administrația Publică Locală împreună cu actorii locali și le-au asumat pentru orizontul de timp 2015 - 2020.

Procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală este unul complex și implică utilizarea unei game largi de instrumente metodologice, oferind posibilitatea identificării nevoilor de dezvoltare ale comunei Tuzla.

Elementele Strategiei de Dezvoltare Locală se fundamentează ținând cont de orientările strategice privind politica de coeziune la nivel european și național, de prioritățile determinate de Strategia Europa 2020, de prioritățile stabilite în cadrul Strategic Comunitar pentru perioada 2015 - 2020, de planificarea strategică națională, precum și de cea regională și județeană.

Pentru o bună analiză a situației socio-economice din comuna Tuzla, s-a apelat la constituirea unui comitet consultativ și a unui comitet de coordonare. Comitetul Consultativ este reprezentat de cetățenii comunei Tuzla, iar comitetul de coordonare este însăși Administrația Publică Locală, respectiv Primăria comunei Tuzla.

Etapele Planificării Strategice:

- Identificarea actorilor locali care se pot implica în realizarea strategiei (Societatea civilă, Mediul de afaceri, Administrația Publică Locală);
- Constituirea Grupului de Lucru și stabilirea calendarului în funcție de activitățile stabilite;
- Analiza documentelor realizate la nivelul comunei Tuzla (monografie, Plan Urbanistic General etc.);
- Analiza documentelor cu caracter strategic realizate la nivele ierarhice superioare (nivel județean, nivel regional, nivel național și nivel european);
- Culegerea informațiilor despre comunitate (studiu de opinie asupra populației, studiu asupra mediului de afaceri, studiu asupra capacității administrative și date oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică);
- Analiza SWOT;
- Identificarea scopului/obiectivului general și a obiectivelor specifice;
- Stabilirea direcțiilor strategice;
- Identificarea domeniilor prioritare de intervenție și a proiectelor prioritare;
- Stabilirea planului de acțiune;
- Implementarea acțiunilor cu ajutorul resurselor proprii sau a celor din parteneriate;
- Redactarea documentului final.

Actorii care participă la procesul de planificare

Dezvoltarea documentului de planificare strategică este un proces consultativ de mare anvergură, implicând o mare varietate de grupuri, pe care le putem exprima sub forma a trei concepte dominante:

- I. **Societatea locală**, adică totalitatea oamenilor care trăiesc în comuna Tuzla, împreună cu Societatea Civilă formată din cetățeni, asociați sub diferite forme, care au aceleași interese și care își dedică timpul, cunoștințele și experiența pentru a-și promova și apăra aceste drepturi și interese.
- II. **Mediul de Afaceri**, reprezentat de totalitatea întreprinderilor active care își desfășoară activitatea pe raza comunei Tuzla (Societăți cu Răspundere Limitată, Societăți pe Acțiuni, Persoane Fizice Autorizate, Asociații Familiale, Întreprinderi Individuale, Organizații non-guvernamentale etc.).
- III. **Statul**, reprezentat la nivelul comunității prin Administrația Publică Locală.

Administrația Publică Locală din comuna Tuzla este formată din Consiliul Local, ca autoritate deliberativă, și Primarul, ca autoritate executivă.

Consiliul Local este compus dintr-un număr de consilieri pe care legea îi determină în funcție de numărul populației unității administrativ-teritoriale. Consilierii sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber în condițiile stabilite de Legea privind alegerile locale. Consiliul Local are inițiativă și hotărăște, cu respectarea legii, problemele de interes local cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice locale sau centrale.

Consiliul Local se alege pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă. Consiliul Local își exercită mandatul de la data constituirii până la data declarării ca legal constituit a consiliului nou-ales.

Primarul este autoritatea executivă a colectivității locale care îndeplinește, în același timp, și rolul de reprezentant al statului în unitatea administrativ-teritorială în care este ales. În esență, primarul fiind definit ca autoritate executivă, are drept principale atribuții organizarea executării și executarea în concret a legilor, hotărârilor de guvern, precum și a hotărârilor Consiliului Local.

În exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ sau individual. Acestea devin executorii numai dacă sunt aduse la

cunoștință publică sau după ce au fost comunicate persoanelor interesate, după caz. Primarul, viceprimarul, secretarul comunei, împreună cu aparatul propriu de specialitate al Consiliului Local, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria comunei, care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Primarul este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Validarea mandatului primarului se face de către judecătoria în raza căreia se află unitatea administrativ-teritorială, de către un judecător desemnat de președintele instanței. Rezultatul validării alegerii primarului se aduce la cunoștința prefectului și se prezintă în ședința de constituire a consiliului local sau, după caz, într-o ședință extraordinară, de către un judecător desemnat de președintele judecătoriei. Primarul depune în fața consiliului local jurământul în limba română.

Mandatul primarului încetează de drept în condițiile statutului aleșilor locali. Dacă acesta se află în imposibilitatea exercitării funcției datorită unei boli grave, certificate, care nu permite desfășurarea activității în bune condiții timp de 6 luni pe parcursul unui an calendaristic, sau dacă primarul nu își exercită, în mod nejustificat, mandatul timp de 45 de zile consecutive, mandatul acestuia poate înceta.

Reglementări asupra Strategiei de Dezvoltare Locală

Legislație națională

Prezentăm lista de legi și alte reglementări juridico-economice la care se raportează documentele de planificare strategică în general și în particular strategiile de dezvoltare locală, în sensul obținerii beneficiilor enunțate anterior:

- Legea nr. 350/2001;
- Legea 315/2004 (care a abrogat Legea 151/1998);
- Legea nr. 500/2002;
- Legea nr. 108/2004;
- Legea nr. 84/2003;
- Legea nr. 672/2002;
- Hotărârea de Guvern nr. 1179/2004;
- Hotărârea de Guvern nr.1200/2004;
- Hotărârea de Guvern nr. 1115/2004;
- Hotărârea de Guvern nr. 68/2004;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 63/1999;
- Ordonanța Guvernului nr. 79/2003;
- Ordonanța Guvernului nr. 92/2003;
- Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020;
- Planul Național de Dezvoltare 2014-2020;
- Documentul de Politică Industrială a României pentru perioada 2014-2020;
- Strategia Națională în domeniul Cercetării-Dezvoltării-Inovării pentru perioada 2014-2020;
- Strategia Națională în domeniul Eficienței Energetice (SNEE);
- Strategia Națională pentru Transport Durabil (SNTD) 2007-2030;
- Strategia Națională de Gestiune a Siturilor Contaminate;
- Strategia Națională de Management a riscului la inundații;
- Strategia Națională de Management al Deșeurilor;
- Documentul Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial Mediu 2014-2020;
- Master Planul pentru Turismul Național al României 2007-2026;
- Documentele Cadru de Implementare ale Programelor Operaționale 2014-2020;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) Orizonturi 2013-2020-2030;
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030);
- Cadrul Național Strategic de Referință 2014-2020;
- Documentul de Programare în domeniul Transporturilor 2014-2020;
- Documentul de Programare Regional în domeniul Mediului 2014-2020;
- Documentul Regional Sectorial pentru Dezvoltarea Turismului 2014-2020;

- Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană ale Polilor de Creștere și dezvoltare din România;
- Planurile de acțiune regionale ale regiunilor de dezvoltare din România;
- Planul de Amenajare a Teritoriului Regional.

Legislație comunitară cu implicație directă

- Council Decision of 6 October 2006 on Community Strategic Guidelines on Cohesion, OJ L 291/11 of 21.10.2006;
- Council Regulation (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006 – general provisions on the European Regional Development Fund;
- Regulation (EC) No. 1080/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006, OJ L 210/1 of 31.07.2006;
- „Fostering the urban dimension: analysis of the operational programmes co-financed by the European Regional Development Fund (2007-2013). Working document of the Directorate General for Regional Policy, Brussels, 25.11.2008;
- Communication from the Commission, „The regions for economic change”, COM (2006);
- Rules and conditions applicable to action co-financed from the Structural Funds and the Cohesion Fund - an overview of the eligibility rules in the programming period 2007-2013, EC, 2009;
- Regulation (EC) No 397/2006 of 6 May 2009 amending Regulation (EC) No. 1080/2006 of the ERDF as regards the eligibility of energy efficiency and renewable energy investments in housing;
- Communication from the Commission on Public Private Partnerships and Community Law on Public Procurement and Concessions, COM (2005);
- Decision No. 1411/2001/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on a Community Framework for cooperation to promote sustainable urban development;
- Decision No. 1600/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 22 July 2002 – The Sixth Community Environment Action Programme, OJ L 242/1 of 10.9.2002;
- Council Decision No 2006/971/EC of 19 December 2006 concerning the Specific Programme Cooperation implementing the Seventh Framework Programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities (2007 to 2013);
- Directive 2009/33/EC of the European Parliament and of the Council of 23 Aprilie 2009 on the promotion;
- Communication from the Commission to the Commission Council: A European Recovery Plan, COM (2008);

- Decision No 1639/2006/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 2006 establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme (2007 to 2013), OJ L 310/15 of 09.11.2006;
- Directive 2004/8/EC of the European Parliament and of the Council on the promotion of cogeneration based on a useful heat demand in the internal energy market;
- Directive 2006/32/EC of the European Parliament and of the Council on energy end-use efficiency and repealing Council Directive 93/76/EEC;
- Communication from the Commission: Implementing the Community Lisbon Programme: Modern SME Policy for Growth and Jobs, COM (2006);
- EU Environment and Health Action Plan (2004-2010), COM (2004);
- White Paper on a Strategy for Europe on Nutrition, Overweight and Obesity related health issues, COM (2007);
- Council Regional (EC) No 722/97 of 22 Aprilie 1997 on „environmental measures in developing countries in the context of sustainable development” ;
- Strategia Europa 2020.

Legislație comunitară cu implicare adiacentă, dar relevantă

- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă: o contribuție europeană la ocuparea integrală a forței de muncă, Strasbourg, 23.11.2010 COM (2010);
- Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european central bank, the european economic and social committee and the committee of the regions, Enhancing economic policy coordination for stability, growth and jobs - Tools for stronger EU economic governance, Brussels, COM (2010);
- Agenda Teritorială a UE, Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile;
- COM (98) 605 „Sustainable Urban Development in the European Union”;
- Communication from the Commission to the Council and Parliament „Cohesion policy and cities: the urban contribution to growth and jobs in the regions”, COM Brussels, COM (2006);
- EC, „The Urban Dimension in EU policies”, 2010.

Strategia Europa 2020 - document ce guvernează planificarea strategică la nivelul Uniunii Europene

Strategia Europa 2020 propune o viziune bazată pe trei piloni care este susținută **de 7 direcții strategice**:

Creșterea inteligentă, bazată pe cunoaștere și inovare:

1. Inovare: "O Uniune a inovării";
2. Educație: "Tineretul în mișcare";
3. Societate digitală: "O agendă digitală pentru Europa".

Creșterea economică durabilă, promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al resurselor, mai ecologice și mai competitive:

4. Mediu, energie și mobilitate: "Europa resurselor eficientizate";
5. Competitivitate: "O politică industrială pentru era globalizării".

Creșterea economică favorabilă incluziunii, promovarea unei economii cu un grad înalt de ocupare a forței de muncă, care returnează coeziune economică, socială și teritorială:

6. Ocuparea forței de muncă și competențe: "O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă";
7. Lupta împotriva sărăciei: "Platforma europeană de combatere a sărăciei".

Strategia Europa 2020 a apărut pe fondul unei crize economico-financiare profunde și al intensificării provocărilor pe termen lung (globalizarea, presiunea asupra utilizării resurselor, îmbătrânirea populației).

Scopul general al strategiei este acela de a ghida economia Uniunii Europene (UE) pentru ieșirea din criză. De asemenea, se dorește transformarea Uniunii Europene într-o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, caracterizată prin niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune socială.

Europa 2020 oferă o imagine de ansamblu a economiei sociale de piață a Europei pentru secolul al XXI-lea. Prioritățile Strategiei Europa 2020 sunt în număr de trei și se susțin reciproc, dorindu-se obținerea unor rezultate cât mai eficiente.

Motivația, importanța și metodologia de realizare a Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla 2015 - 2020

Tema de cercetare

Analiza de fezabilitate privind promovarea proiectelor de dezvoltare durabilă pentru perioada 2015 - 2020 converge către viziunea de dezvoltare locală în contextul economic mai larg al comunității din Tuzla prin elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla din județul Constanța.

Motivația studiului

Prezentul document, constând în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla din județul Constanța pentru perioada 2015 - 2020, reprezintă rezultatul demersului de analiză ale informațiilor obiective obținute și primite din surse oficiale (statisticile existente) și ale informațiilor subiective obținute în urma anchetelor realizate la nivelul populației și la nivelul mediului de afaceri, trecute prin filtrul catalizator al consultantului.

Necesitatea realizării acestui document rezidă din faptul că este un instrument tehnic de utilitate publică, o paletă largă de actori fiind interesată de existența, eficacitatea și beneficierea acestuia. Aceasta poate fi utilizată în corespondență cu mediul căruia se adresează, astfel:

- ✓ Pentru Comunitate și Societatea civilă - SDL reprezintă un document care furnizează informații cu privire la dezvoltarea unității administrativ-teritoriale;
- ✓ Pentru mediul de afaceri - reprezintă un instrument pragmatic, prin care investitorii își pot construi strategia de dezvoltare la nivelul arealului geografic utilizând resursele de care dispune UAT;
- ✓ Pentru APL - reprezintă un ghid de lucru permanent, care conține direcțiile de urmat;
- ✓ Pentru factorii de decizie locali - reprezintă un îndrumător, care conține acțiunile clare ce pot fi întreprinse pentru atingerea obiectivelor strategice.

Importanța studiului

Importanța studiului pentru comunitatea de la nivelul unității administrativ-teritoriale rezidă în măsura în care dimensiunea practică a dezvoltării strategice a fost transpusă în documentele programatice de la nivelul unității administrativ-teritoriale în general și în particular în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla din județul Constanța pentru perioada 2015 - 2020.

Acestea rezidă și în portofoliul de proiecte prioritare aferent, în concordanță cu politicile europene și naționale.

Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locală

1. Coordonarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Tuzla pentru perioada 2015 - 2020 cu documentele de planificare pentru perioada 2015 - 2020, care urmează să fie finalizate la nivel european, național, regional și județean;
2. Evaluarea impactului proiectelor de investiție realizate până în acest moment și propunerea altor proiecte necesare ținând cont de potențialul existent;
3. Atragerea resurselor financiare necesare implementării portofoliului de proiecte identificate, atât din programe europene cu finanțare nerambursabilă, cât și din surse complementare (parteneriate public-private, credite externe, resurse proprii etc.);

4. Stimularea cooperării inter-instituționale în vederea creării condițiilor optime pentru accesarea și implementarea proiectelor finanțate în perioada 2015 - 2020;
5. Identificarea unei viziuni de dezvoltare propice pentru dezvoltarea optimă a comunității din comuna Tuzla, în funcție de posibilele scenarii de dezvoltare cu probabilitate mare de realizare, consolidată pe valorificarea resurselor și a potențialului existent, a oportunităților pieței, structurate perfect pe patru piloni de dezvoltare, satisfăcând nevoile identificate și ținând cont de amenințările ce ar putea avea impact asupra comunității.

Metodologia cercetării

La nivel metodologic, în etapa de cercetare, pentru a asigura validitatea datelor obținute, am optat să utilizăm un design mixt de cercetare. În acest sens, am considerat oportun să urmărim principiile triangulației (Bazeley, 2004). Am optat pentru utilizarea unei metodologii mixte, care cuprinde atât metode calitative (în cazul nostru: sinteza, analiza de conținut, comparația și interviul individual de profunzime), cât și cantitative (anchete pe bază de chestionar).

Metodele și tehnicile de cercetare utilizate pentru elaborarea studiului au fost:

- ✓ **recenzia lucrărilor** (cărți, monografii, studii, articole etc.) publicate în Europa și România pe teme planificării strategice, a caracterizării comunității, a județului, ș.a.m.d;
- ✓ **consultarea documentelor programatice** de la nivelul Uniunii Europene, României, regiunii Sud-Est, dar și a județului Constanța aferente perioadei de programare curentă, dar și ale celor pregătitoare pentru următoarea perioadă de programare;
- ✓ **consultarea surselor de informație online;**
- ✓ **organizarea de interviuri** cu reprezentanți ai aparatului de specialitate al primarului;
- ✓ **organizarea de anchete la nivelul populației, al mediului de afaceri și la nivelul aparatului instituției primarului.**

Primul pas în procesul cercetării l-a constituit identificarea celor mai relevante surse bibliografice. Am optat pentru o logică ierarhică a cercetării, o abordare de tip „up-to-bottom”, plecând de la sursele existente la nivel european, național, până la cele de la nivel regional, județean și local.

Pentru consultarea legislației și a documentelor programatice, care nu au fost disponibile în format tipărit, am apelat la sursele electronice, respectiv paginile web ale diferitelor instituții (Comisia Europeană, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Ministerul Administrației și Internelor, Agenția pentru Dezvoltare Regională, Consiliul Județean Constanța, Agenția pentru Protecția Mediului etc.). Deoarece disponibilitatea

informațiilor de la nivel local este limitată, am optat pentru completarea surselor de informații cu cele provenite din interviuri și sondaj.

În elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla pentru perioada 2015 - 2020 s-a urmărit ca rezultatele analizelor să fie puse în evidență prin evaluarea comparativă a documentelor programatice, respectiv a celor de la nivel european, național, regional și județean, cu cele de la nivel local, în vederea creării condițiilor optime pentru accesarea și implementarea proiectelor finanțate în perioada 2015 - 2020.

Beneficii obținute în urma realizării Strategiei de Dezvoltare Locală

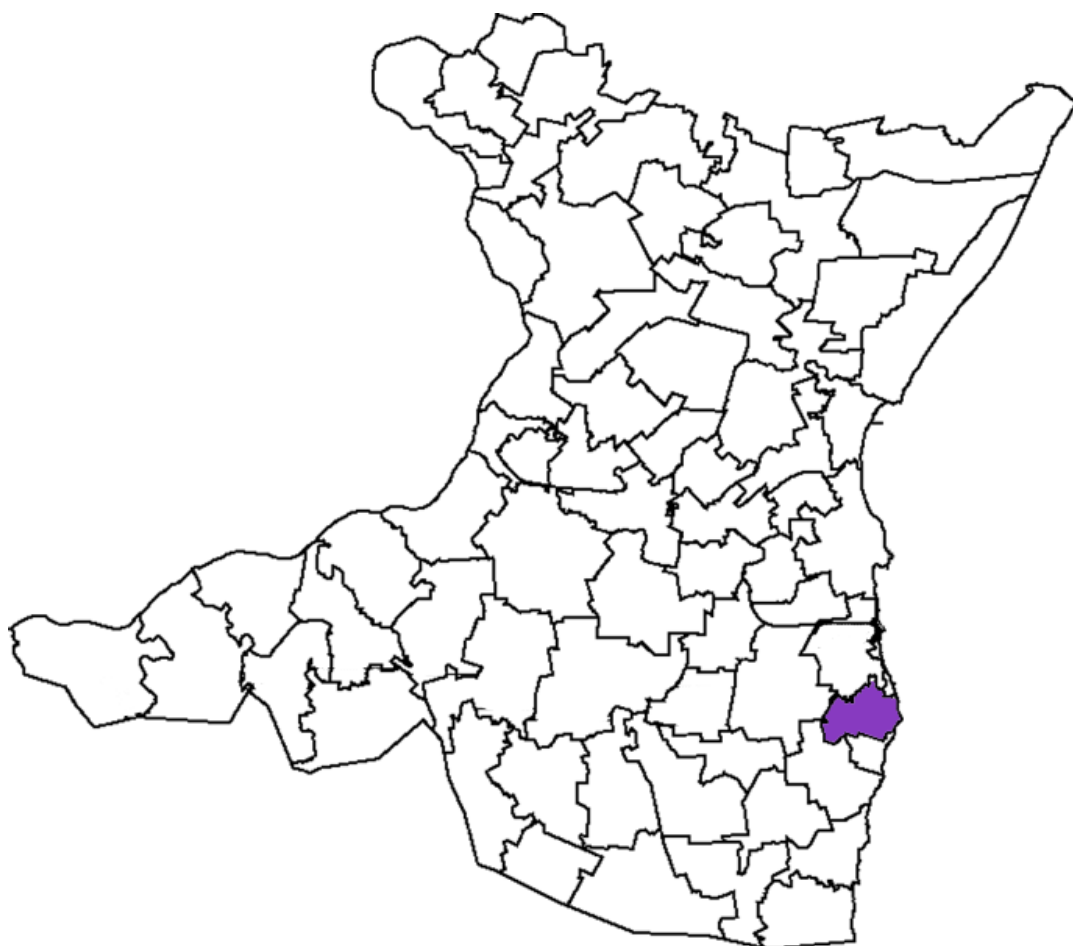
Beneficii corelate la nivel macro

- Alinierea politicilor și programelor locale cu politicile naționale și internaționale, inclusiv cu Strategia Europa 2020;
- Corelarea SDL cu celelalte documente de planificare strategică și urbanistică de la nivel local, județean, regional, național și european.

Beneficii corelate la nivel micro

- Pregătirea organizată și clară/ pragmatică a intervențiilor locale pentru perioada de timp 2015 - 2020;
- Accesarea de fonduri rambursabile și nerambursabile pe baza unui plan de acțiune bine delimitat în timp.

JUDEȚUL CONSTANȚA

■ Comuna TUZLA

Priorități și scenarii de dezvoltare

Orice comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni poate duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se pot consuma irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla vizează definirea reperelor strategice de dezvoltare ale comunității cu accent deosebit pe măsuri ce necesită a fi abordate în perioada 2015 - 2020. Principiile care au stat la baza elaborării strategiei de dezvoltare au fost: asigurarea unui parteneriat viabil, implicarea comunității locale, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.

Priorități de dezvoltare ale spațiului rural

Calitatea vieții și bunăstarea cetățenilor români din mediul rural întârzie să se înscrie în mod decisiv pe linia recuperării decalajelor față de condiția medie a cetățenilor Uniunii Europene, echiparea localităților din mediul rural este caracterizată de persistența deficitelor și contrastelor, resursele disponibile sunt valorificate într-o măsură insuficientă și deseori

ineficient. Principalele piedici în calea obținerii unor performanțe mai bune în ceea ce privește dezvoltarea localităților din mediul rural fac referire la următoarele:

- deficitul de capacitate administrativă atât la nivel local cât și la nivel național;
- disfuncțiile care se manifestă la interfața între politicile publice la nivel național și regional și cele la nivel local, în special datorită organismelor deconcentrate.

Tocmai de aceea, planul strategic pune pe primul loc ca ordine de prioritate angajarea la nivelul masei critice de eforturi, mai bine coordonate, în direcția creșterii capacității administrative, în condițiile recunoașterii faptului că aceasta nu va cunoaște îmbunătățiri semnificative dacă costurile necesare nu sunt asumate.

Spațiul rural este un ansamblu de colectivități umane. Dezvoltarea spațiului rural nu trebuie văzută ca ceva abstract și nici confundată cu dezvoltarea agriculturii, turismului sau a oricăror altor activități economice. Scopul dezvoltării rurale este bunăstarea oamenilor care locuiesc în colectivitățile rurale, iar acesta nu poate fi subordonat unor alte obiective. Cetățeanul român care locuiește în mediul rural are aceleași drepturi în raport cu autoritatea publică ca

și cetățeanul de la oraș. De exemplu, nu este normal ca accesul la utilități esențiale să-i fie refuzat (sau cu mult mai scump) sau să beneficieze de servicii esențiale de sănătate sau de educație inferioare calitativ.

Dezvoltarea durabilă a spațiului rural reprezintă un proces de creștere a calității vieții și bunăstării locuitorilor din mediul rural, fără a compromite bunăstarea generațiilor următoare, pe baza exploatării raționale și eficiente a resurselor disponibile prin structuri economice moderne și competitive, în condițiile gestionării cu pricepere a treburilor publice.

Accesul cetățenilor la servicii de interes general este drastic limitat de inexistența, insuficiența, calitatea necorespunzătoare sau prețul exagerat în raport cu veniturile acestor servicii. În spațiul rural din România:

- doar 40.0% dintre comune sunt deservite de un serviciu public de transport călători, numai 29.0% din străzile comunelor sunt asfaltate și numai 55.0% dintre comune au stație de cale ferată;
- 60.0% dintre comune oferă serviciul de alimentare cu apă, dar numai jumătate din gospodăriile din comune sunt abonate la acesta;
- numai 40.0% dintre comune furnizează serviciul de canalizare a apelor uzate, dar mai puțin de 15.0% din gospodării beneficiază de acesta;
- în 40.0% dintre comune există alimentare cu gaz, 7.0% dintre acestea fiind introduse în ultimii 3 ani.

În comunele în care există acest serviciu, au acces 300 de gospodării în medie;

- asigurarea serviciilor de asistență socială pentru numărul relativ mare de beneficiari este îngreunat de numărul redus de personal și resursele financiare limitate în raport cu necesitățile;
- în medie sunt 2-3 medici în fiecare comună, iar o ambulanță deservește 15 comune;
- există licee în mai puțin de 20.0% din numărul comunelor, școli profesionale tehnice sau de ucenici în mai puțin de 7.0% și în mai puțin de 5.0% din numărul comunelor există centre de formare, calificare și recalificare; în ciuda progreselor din ultimii ani, dotarea unităților de învățământ este în continuare foarte precară;
- mai mult de jumătate dintre planurile urbanistice generale ale comunelor nu au mai fost actualizate în ultimii zece ani.

Înscrierea colectivităților rurale din România pe calea dezvoltării durabile este condiționată de lichidarea decalajului în ceea ce privește condițiile de viață față de cerințele (imperativele) omului modern, prin:

- asigurarea accesului (universal) la servicii esențiale de interes general;
 - creșterea treptată a ariei de cuprindere și a nivelului de exigență privind serviciile de interes general esențiale, pe măsura evoluției necesităților și tehnologiei și disponibilității resurselor.
- În ceea ce privește dezvoltarea durabilă a colectivităților rurale, dincolo de realitățile diferite

care necesită o abordare individualizată la nivelul fiecărei colectivități, există o serie de teme strategice de interes general.

Pe primul loc se situează necesitatea asigurării vitalității demografice a comunelor din România, care trebuie să devină o temă prioritară, de sine stătătoare, și câmpul unor decizii lucide, fundamentate.

Unele localități rurale se confruntă cu mari dezechilibre demografice (proporție mare a persoanelor cu vârste înaintate, proporție scăzută a populației active în rândul locuitorilor și proporție mare a persoanelor dependente, natalitate foarte scăzută larg devansată de rata mortalității, rată mare a fluxurilor migratoare de plecare) și o dinamică demografică negativă.

Prioritățile de dezvoltare ale regiunii Sud - Est pentru perioada 2014 - 2020 includ:

Prioritatea 1 - Dezvoltarea rețelei de transport la nivel regional.

Creșterea atractivității regiunii prin dezvoltarea accesibilității, prin continuarea extinderii și modernizării infrastructurii portuare, aeroportuare, sistemului stradal și feroviar, prin crearea unui sistem multimodal de transporturi; se va avea în vedere crearea unui sistem de transport inovativ, care să respecte mediul înconjurător, capabil să asigure legături rapide și eficiente cu piețele

internaționale, valorificând poziția geo-strategică deosebită a regiunii.

Prioritatea 2 - Crearea condițiilor favorabile dezvoltării mediului investițional.

Crearea condițiilor favorabile pentru localizarea de noi investiții și întărirea potențialului celor existente prin dezvoltarea sistemului de utilități și al serviciilor de calitate destinate întreprinderilor, prin simplificarea, transparența și accelerarea procedurilor administrative și pentru obținerea autorizațiilor și crearea condițiilor de creștere a productivității întreprinderilor prin utilizarea de produse și procese inovative.

Prioritatea 3 - Creșterea condițiilor pentru o piață a muncii flexibilă.

Crearea condițiilor pentru o piață a muncii flexibilă, în care oferta de muncă să devină capabilă a se adapta permanent cerințelor angajatorilor, prin promovarea culturii antreprenoriale, a societății informaționale și a noilor servicii, în contextul unei dinamici accelerate a integrării activităților economice în spațiul european și internațional.

Prioritatea 4 - Crearea de noi oportunități de creștere economică durabilă și de creștere a calității vieții prin dezvoltarea patrimoniului natural/ambiental și promovarea politicii de mediu.

Se va avea în vedere crearea sistemului de gestiune și control al factorilor de mediu, (inclusiv înlăturarea efectelor negative asupra mediului în cazuri de

catastrofe naturale, îmbunătățirea generală a factorilor de mediu prin protejarea biodiversității, păstrarea și extinderea zonelor împădurite, a parcurilor și zonelor verzi din zonele urbane).

Prioritatea 5 - Dezvoltarea sectorului serviciilor sociale și de sănătate.

Se dorește dezvoltarea sectorului serviciilor sociale și de sănătate prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, prin aplicarea unui management eficient și creșterea accesului la aceste servicii, mai ales ale celor din zonele rurale și izolate.

Prioritatea 6 - Dezvoltarea sectorului educației.

Dezvoltarea sectorului educației prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, prin creșterea calității serviciilor de educație, dezvoltarea de centre de formare continuă pentru adulți, realizarea de rețele școlare, dezvoltarea parteneriatului între unitățile de învățământ și mediul de afaceri, universități și administrația publică și susținerea cercetării - inovării.

Prioritatea 7 - Modernizarea economiei rurale.

Modernizarea sectorului agricol și diversificarea activităților agricole, altele decât agricultura, prin valorificarea resurselor ambientale, naturale (patrimoniul piscicol, silvic, biodiversitatea etc.), a patrimoniului cultural (tradiții și experiențe profesionale acumulate), prin dezvoltarea capitalului social și crearea de noi specializări.

Prioritatea 8 - Dezvoltare urbană durabilă.

Creșterea atractivității zonelor urbane pentru investiții, prin îmbunătățirea standardelor de viață (utilitățile publice și spațiile verzi), valorificarea patrimoniului arhitectonic, artistic și monumental, promovând coeziunea și incluziunea socială și prin dezvoltarea de servicii urbane.

Obiectivul strategic general al Regiunii Sud - Est este acela de a crește semnificativ PIB-ul regional, pe baza unei rate de creștere economică superioară mediei naționale, prin creșterea competitivității pe termen lung și atractivității regiunii pentru investiții, cu valorificarea patrimoniului ambiental, crearea de noi oportunități de ocupare a forței de muncă și îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației.

Priorități de dezvoltare ale județului Constanța pentru perioada 2014 - 2020:

- Creșterea competitivității sectorului productiv;
- Dezvoltarea turismului și a sectorului terțiar;
- Asigurarea creșterii veniturilor pe termen lung;
- Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de transport, telecomunicații și energie;
- Dezvoltarea resurselor umane, creșterea ratei de ocupare și combaterea excluderii sociale și a dezechilibrelor sociale;
- Conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate în 2017.

Priorități de dezvoltare ale comunei Tuzla în perioada 2015 - 2020:

Analiza factorilor interni și externi care influențează dezvoltarea locală au permis elaborarea direcțiilor strategice de intervenție pentru dezvoltarea comunei Tuzla.

Prioritatea 1 - Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și protecția mediului:

- ✓ Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere prin dezvoltarea și reabilitarea rețelei stradale, amenajarea și sistematizarea intersecțiilor, precum și prin modernizarea drumurilor comunale;
- ✓ Asigurarea unui standard de viață ridicat pentru locuitorii comunei Tuzla prin armonizarea cu standardele europene în domeniul calității apei potabile, a tratării apelor menajare și în gestionarea deșeurilor;
- ✓ Modernizarea arterelor componente, inclusiv prin realizarea de trotuare pentru pietoni, zone verzi de protecție (perdele de arbori);
- ✓ Extinderea rețelei de utilități;
- ✓ Creșterea oportunităților de investiții în special în domeniul turismului și al activităților de protecție a mediului.

Prioritatea 2 - Crearea unui mediu economic competitiv și prosper:

- ✓ Dezvoltarea economică a comunei;
- ✓ Valorificarea eficientă a resurselor locale;
- ✓ Crearea unui mediu de afaceri stimulat și competitiv, menit a atrage investiții private importante din țară și străinătate;
- ✓ Creșterea numărului agenților economici locali și diversificarea activităților economice;
- ✓ Îmbunătățirea economică locală în domeniul agriculturii;
- ✓ Susținerea agenților economici locali, activi în domeniul agricol, a resursei umane, a comunității în general, prin servicii de informare, consultanță și instruire.

Prioritatea 3 - Creșterea nivelului calității vieții:

- ✓ Crearea unui habitat care să asigure calitatea vieții, a unui ecosistem sănătos și a unor facilități la standarde europene;
- ✓ Asigurarea unui mediu comunitar sănătos pentru toate categoriile sociale;
- ✓ Îmbunătățirea calității actului educațional;
- ✓ Asigurarea accesului la educație a populației aflate în situații de risc;
- ✓ Stimularea formării profesionale continue prin implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare a carierei pentru tineri și adulți.

Prioritatea 4 - Dezvoltarea sectorului de agrement:

- ✓ Îmbunătățirea managementului local în sectorul sport și agrement prin susținerea

activităților sportive și de agrement la nivelul comunei și prin modernizarea infrastructurii;

- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber prin organizarea în parteneriat public-privat de facilități sportive și de agrement.

Prioritatea 5 - Creșterea ocupării forței de muncă, dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale:

- ✓ Crearea unei legături între comunitatea locală și AJOFM, Primărie și Inspectoratul Școlar Județean în vederea analizării situației și elaborării unor strategii comune și eficiente;
- ✓ Includerea unor materii, în curriculum-ul educațional (opțional) a unităților de învățământ, care să asigure pregătirea de bază în domeniile căutate pe piața muncii;
- ✓ Extinderea funcției educative a societății la un ansamblu de instituții formative (școala și universitatea, dar și mass-media, familia, comunitățile, instituțiile, societățile comerciale, ONG-urile);
- ✓ Sporirea participării tinerilor la viața economică, prin proiecte pilot în afaceri și experimentarea unor centre pentru dezvoltarea și folosirea eficientă a resurselor umane;
- ✓ Sprijinirea restructurării sistemelor de educație și instruire pentru tineret, în sensul promovării cunoașterii limbii, culturii și tradițiilor raționale;

- ✓ Crearea condițiilor care să asigure sporirea participării tinerilor la viața economică prin promovarea unui sistem formativ pentru a facilita mobilitatea tinerilor între sistemul de învățământ și piața muncii;
- ✓ Facilitarea accesului tinerilor pe piața muncii, a adaptării și readaptării acestora la rigorile economiei de piață;
- ✓ Inițierea și susținerea de programe de informare, consiliere și orientare profesională a tinerilor, precum și susținerea de inițiative în domeniul consilierii de carieră, reconversiei profesionale și medierii muncii.

Prioritatea 6 - Dezvoltarea capacității administrative:

- ✓ Îmbunătățirea coeziunii dintre administrația publică locală și administrația publică județeană și alți factori interesați prin dezvoltarea capacității de planificare strategică și prin organizarea periodică de consultări publice ale societății civile cu privire la proiectele de dezvoltare ale comunei;
- ✓ Crearea unui sistem modern și eficient de administrație publică;
- ✓ Fluidizarea comunicării administrației publice locale cu administrația publică județeană și centrală;
- ✓ Îmbunătățirea calității serviciilor publice prin modernizarea și dotarea acestora și totodată, diversificarea serviciilor publice.

Privire de ansamblu

Așezarea geografică

Comuna Tuzla este situată în sud-estul Dobrogei, la 44° latitudine nordică și aproape de meridianul 29° (longitudine). Localitatea este așezată la jumătatea distanței dintre Constanța și Mangalia (22 km spre nord, 22 km spre sud).

Este străbătută de șoseaua națională E85 care desparte localitatea în două, dinspre nord spre sud, pe o distanță de 3.5 km, iar de la est la vest are o lățime de 1.5 km. Localitatea este traversată de asemenea și de linia feroviară Constanța – Mangalia în partea estică.

Vecinii comunei Tuzla sunt:

- NORD – Stațiunea Eforie Sud și Lacul Techirghiol;
- SUD – Satele Schitu și Costinești;
- EST – Marea Neagră;
- VEST – Satele Biruința și Topraisar.

Istoricul comunei Tuzla

Încă din timpuri străvechi, grecii antici au ajuns până la țărmul Pontului Euxin, hotărând să înființeze aici colonii care de-a lungul secolelor au rezistat evenimentelor istorice. Fiind așezată în apropierea mării, la adăpostul unui larg golf, zona litoralului a fost favorabilă așezării comunităților omenești.

Cu toate că în perioada Evului Mediu nu există documente despre existența localității Tuzla, este cunoscut faptul că la mijlocul secolului al XIX-lea aceasta exista, deoarece în timpul sultanului Abdul Hamid al II-lea a fost construită o moschee, pe zidurile căreia a fost descoperită o placă de piatră care atestă acest lucru.

Denumirea satului derivă din cuvântul turcesc „tuz” care înseamnă sare, de unde a derivat cuvântul „Tuzlu” (sărat) și mai târziu Tuzla de astăzi.

Etnicii turco-tătari relatează că în nord-vestul teritoriului exista o altă vatră a satului numită „Kucuk-Tuzla”, ceea ce în limba turcă înseamnă Tuzla mică. Ulterior din cauza unor epidemii, satul s-a mutat pe o nouă vatră, pe care s-a păstrat până în prezent, numită „Buyuk-Tuzla” (Tuzla mare).

Numeroase localități din județul Constanța, printre care și Tuzla, poartă denumiri turcești sau tătare care nu avea legătură cu pământul Dobrogei românești. Din inscripția de pe candelabrul bisericii ortodoxe din 1884 reiese că localitatea era numită „Capul Tuzla”.

Înainte de anul 1877 conflictele ruso-turce au marcat teritoriul Dobrogei provocând diverse pagube locuitorilor din teritoriu.

Istoricul Gr. Dănescu prezenta comuna în anul 1898 ca fiind situată în partea răsăriteană a plasei Mangalia, cu o întindere de 3020 ha, dintre care 50

ha erau ocupate de vatra satului. Despre populație, acesta menționează că majoritatea era tătarească și principalele ocupații erau pescuitul și agricultura.

Cei mai vechi locuitori ai Tuzlei erau tătarii, conform inscripțiilor de pe moschee, dar exista și o populație numeroasă de români datorită prezenței bisericii creștin-ortodoxe în teritoriu.

Un eveniment care a marcat istoria localității Tuzla a fost Primul Război Mondial, în urma căruia timp de doi ani, localitatea a fost sub administrație germano-bulgară, fapt ce a influențat viața satului prin transferul populației române din Bulgaria, lucru reglementat de tratatul de la Craiova din 1940.

Tratatul de la Craiova stipula un schimb obligatoriu a populației de etnie bulgară din județele Tulcea și Constanța și a populației române din județele Durostor și Caliacra între cele două țări. Astfel acest schimb al bulgarilor și al românilor s-a efectuat în două valuri succesive.

În primul val s-au aflat și românii care s-au stabilit în localitatea Tuzla. La sosirea în comună, acestora li s-au asigurat locuințe în funcție de numărul camerelor pe care le aveau și în Bulgaria. În schimb nu s-au putut compensa toate suprafețele de teren pe care aceștia le dețineau în țara vecină.

Majoritatea emigranților români care au sosit pe teritoriul localității Tuzla, au fost cetățeni români

colonizați, așadar aceștia s-au adaptat rapid la viața socială a noii așezări.

De asemenea, în timpul celui de al Doilea Război Mondial, localitatea Tuzla a avut de suferit pierderi umane, fiind trimiși pe front 170 de tineri din teritoriu.

Până în anul 1999 când s-au reînființat comunele Costinești și Horia, satul Costinești, respectiv satul Schitu aparțineau din punct de vedere administrativ de comuna Tuzla. Ulterior comuna Tuzla are în componență satul Tuzla având terenul intravilan adiacent cu cel al stațiunii Eforie Sud.

Relieful

Comuna Tuzla este amplasată în sud-estul Dobrogei, într-o zonă de stepă formată din terenuri agricole și pajiști. Teritoriul comunei este situat în partea de nord-est a Podișului Cobadin – Negru-Vodă, iar evoluția teritoriului este strâns legată de cea a podișului cu care se învecinează.

Relieful este slab colinar, alternând șesul cu mici dealuri, orientate mai mult dinspre est spre vest sau pe direcția nord-sud. Relieful comunei este în general plat cu pante spre mare la est și spre lacul Techirghiol la nord. Cota maximă este de 60 m pe dealul Baldaran.

În partea de est, teritoriul este limitat de faleză, care atinge înălțimea maximă în zona capului Tuzla și

coboară spre nord în Eforie și spre sud în Costinești unde se termină cu plaja.

Localitatea Tuzla se află pe un teren care constituie o vale spre lacul Tuzla. Această vale este orientată spre nord, spre balta Tuzla care constituie un golf al lacului Techirghiol separat de acesta prin dig.

Solul

Pentru stepa dobrogeană cernoziomurile sunt solurile caracteristice, ocupând cea mai mare parte a suprafeței județului.

Pe teritoriul comunei Tuzla predomină solurile tipice de climat arid, cel mai întâlnit fiind cernoziomul, cu o fertilitate naturală, fiind propice pentru culturile cerealiere, a plantelor tehnice. Mai exact solul arabil este reprezentat de tipul cernoziomului carbonat cambic nelevigat.

Zona litoralului marin, lângă care este așezată comuna Tuzla este caracterizată prin calcare sarmatice în sud, întrerupte de salba de lacuri litorale. Aceste depozite sunt constituite din calcare, argilă și marne sarmatice, înclinate ușor și acoperite de un strat de loess.

Clima

Teritoriul comunei Tuzla se încadrează în sectorul cu **climă temperat-continentală**, și subclimat marin. Specifice acestui climat sunt variațiile relativ mari de temperatură între vară și iarnă, cu anotimpuri de trecere destul de scurte și cu precipitații medii anuale destul de reduse. De asemenea, se face resimțită influența mării care se încălzește greu dar se și răcește greu. Primăverile sunt mai târzii, iar toamna mai lungă, prelungindu-se până pe 10 - 15 noiembrie.

Temperatura medie anuală la nivelul comunei Tuzla este de **11°C**, în timp ce pe **perioada iernii** aceasta este de **+0°C**, în timpul **primăverii** temperatura se ridică la **11,2°C**.

În ceea ce privește precipitațiile medii anuale, acestea sunt sub 400 ml/m², de aceea există și necesitatea irigațiilor.

Partea de vest și nord-vest a Mării Negre se află sub influența vânturilor de nord-est. Acestea sunt determinate iarna de dorsala anticiclonei siberian și vara de dorsalele anticiclonei azoric. Frecvența și vitezele vânturilor variază în timpul anului, astfel în sezonul rece vânturile au o intensitate mai mare decât în sezonul cald.

Hidrografia

Din punct de vedere hidrografic, comuna Tuzla cuprinde izvoare cu apă potabilă în zona „Cainaci”, din care se aprovizionează Tuzla și Eforie Sud.

Apa pluvială se deversează în balta Tuzla care este situată în partea nordică a satului. Aceasta are legătură prin pânza de apă freatică cu lacul Techirghiol, de aceea este ușor sărată.

Rețeaua hidrografică a comunei Tuzla este reprezentată de Marea Neagră, canalele de irigație și balta Tuzla.

Vegetația

Vegetația din zona comunei Tuzla este specifică zonei de stepă, la care se adaugă suprafețe de silvostepă și păduri de stejar, specifică zonei Dobrogei. Terenurile de pe teritoriul comunei sunt valorificate în agricultură, acest tip de vegetație fiind reprezentat de negară, colilia, păiuș cu diverse ierburi. Se mai întâlnesc de asemenea arbuști de măceș și porumbar.

Microclimatul a favorizat aclimatizarea unor plante mediteraneene, cum ar fi migdalul și smochinul, care se regăsesc aproape în fiecare gospodărie.

Vegetația lemnoasă aproape că nu mai există în afara vetrei satului, din cauza defrișărilor. Cele doua perdele de protecție de-lungul drumului național spre Mangalia, aveau plantați copaci de talie înaltă, cum ar fi salcâmul și paltinul, iar spre margine existau specii de talie mai mică cum ar fi mojdreanul, crategus (gherghinarul) sau măceșul.

Pe malul mării, de-a lungul falezei Tuzla, există o zonă împădurită de 14 ha, pe o lățime de cca. 40 m

și lungime de 300-400 m, cu salcâm, frasin, un soi de sălcii și măslin sălbatic.

Din flora spontană se pot enumera: pălămida, troscotul, știrul, loboda, triasta-ciobanului, rapița sălbatică, macul, urzica, susanul.

Fauna

Fauna comunei Tuzla este asemeni celei din sud-estul Dobrogei: lupi, vulpi, iepuri, nevăstuici, dihori, rozătoare (popândăi și cârțițe). De asemeni mai există și broaște țestoase, șerpi neveninoși, șopârle și gușteri. Rar întâlnite sunt căprioarele și mistreții.

Păsările migratoare trec primăvara peste teritoriul comunei, dar nu rămân pe parcursul iernii. Păsările care se găsesc permanent în localitate sunt: pescărușii, vrăbiile, ciocănitorele, coțofenele, un soi de gauri, corbii, ciorile, sticleții, scatii, cintezoii și canarii.

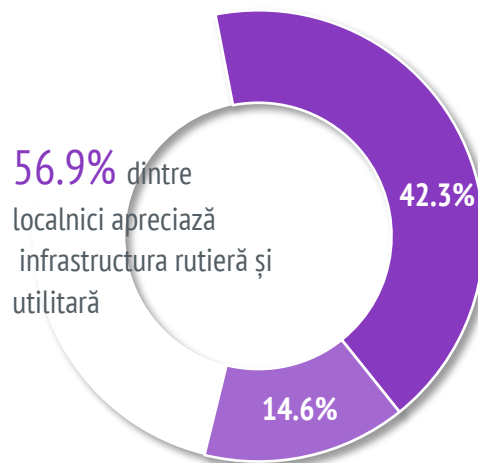
Aspecte pozitive ale comunei Tuzla enumerate de populație

Conform studiului realizat asupra opiniei populației comunei Tuzla în februarie 2016, **infrastructura rutieră** este considerată principalul aspect pozitiv al comunei (42.3%). De asemenea, localnicii apreciază și infrastructura utilitară a comunei (14.6%).

Cetățenii comunei Tuzla au menționat în proporție de 7.5% că zona este liniștită. De asemenea,

apreciază și amplasarea geografică (5.9%) și unitățile de învățământ (5.9%).

Aspecte pozitive ale comunei Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Calitatea oamenilor (5.0%), centrul comunei (4.2%) și Primarul (2.9%) reprezintă alte aspecte pozitive ale comunei menționate de populația chestionată.

Printre avantaje sunt menționate și organizarea Autorităților Publice (1.7%), punctele comerciale din comună (1.7%), căminul cultural (1.3%), serviciile de salubritate (1.3%), și sala de sport (1.3%).

Alte câteva aspecte pozitive relatate de localnicii comunei vizează casa de cultură (0.8%), gradul de dezvoltare al comunei (0.8%) și locul natal (0.8%). Iar o pondere de 0.4% dintre localnicii apreciază aeroportul, potențialul turistic, respectiv biserica.

Agricultură

Agricultura reprezintă un sector de primă importanță în România, atât prin contribuția pe care o are în economia națională, cât și prin rolul său social vital. Cu o contribuție considerabilă la valoarea adăugată brută națională, sectorul agricol a jucat dintotdeauna un rol important pentru economia României.

Contribuția agriculturii României în Produsul Intern Brut (PIB)

a fost întotdeauna ridicată. Ponderea înregistrată a scăzut în ultimul deceniu, însă oscilațiile agricole induc încă variații semnificative ale PIB. Astfel, dacă la începutul anilor 2000, contribuția agriculturii României în VAB (valoarea adăugată brută a agriculturii, silviculturii și pescuitului, raportată la totalul valorii adăugate brute) era aproximativ de 12.0%, evoluția sa se situează în prezent pe o curbă descendentă, pentru prima dată coborând sub 10.0% în 2005 și atingând nivelurile minime de 6.5% în 2007 și de 6.7% în 2010.

Sectorul agricol din mediul rural românesc continuă să aibă un potențial de creștere substanțial, încă insuficient exploatat, restructurarea agriculturii și revitalizarea economiei rurale reprezentând pârgii importante de dezvoltare economică a României. În ultimii ani se pune accent pe dezvoltarea durabilă

a mediului rural, iar agricultura este unul din principalii vectori de dezvoltare a economiei rurale, alături de ocupațiile tradiționale, dezvoltarea sectorului serviciilor, valorificarea potențialului de producție a energiei din surse regenerabile, stimularea activităților antreprenoriale și atragerea investitorilor. Agricultura va continua să fie o componentă definitorie a economiei rurale, dar este necesară o nouă viziune cu privire la integrarea acesteia într-un mod avantajos în circuitele economiei de piață.

Cu o suprafață utilă de peste 15 milioane ha, România este al doilea cel mai mare producător de produse agricole din Europa Centrală și de Est. Astăzi sunt cultivate doar 60.0% din suprafețele utile din România. Aportul de pășune - de mare importanță pentru producția animală - cuprinde 4.8 milioane de hectare. Pe restul terenurilor se cultivă preponderent cereale, în special porumb și grâu.

Suprafața fondului funciar din comuna Tuzla

La nivelul anului 2014, suprafața fondului funciar din comuna Tuzla era de 4.895 ha, dintre care 4.142 ha reprezenta suprafața agricolă, iar 753 ha suprafața neagricolă. Conform datelor furnizate de INS, se observă că **suprafața arabilă reprezintă cea mai ridicată pondere** din totalul suprafeței agricole (90.7%).

În ceea ce privește suprafața agricolă, următoarea pondere se înregistrează în rândul suprafețelor ocupate cu pășuni (6.0%), aportul de pășune fiind de mare importanță pentru producția animală.

Suprafețele de livezi și pepiniere pomicele reprezintă 3.1% din totalul suprafeței agricole din comuna Tuzla. De asemenea, suprafața agricolă a comunei Tuzla mai cuprinde și 0.2% de vii și pepiniere viticole.

Cea mai mare parte din suprafața neagricolă de pe raza comunei Tuzla **este ocupată de construcții-59.1%.**

La nivelul comunei Tuzla, suprafețele ocupate de terenuri degradate și neproductive reprezintă 17.8% din suprafața neagricolă. Următoarea pondere se înregistrează pentru suprafața ocupată de căi de comunicații și căi ferate (15.8%).

Suprafețele ocupate de ape și bălți reprezintă 6.9% din totalul suprafeței neagricole din comuna Tuzla. La nivelul județului Constanța, acestea înregistrează o pondere mai scăzută, 0.03% din totalul suprafeței neagricole de pe teritoriul județului.

Cea mai mică pondere (0.4%) se înregistrează în rândul suprafețelor ocupate cu păduri și altă vegetație forestieră.

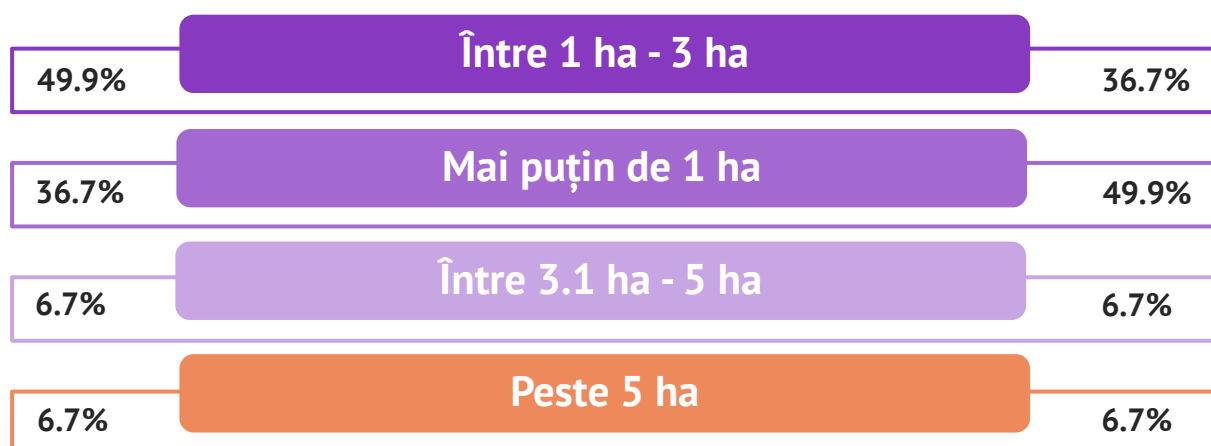
Suprafața fondului funciar din comuna Tuzla la nivelul anului 2014 (ha)

Suprafața agricolă (ha)			Suprafața neagricolă (ha)		
	(ha)	(%)		(ha)	(%)
Arabilă	3754	90.7%	Păduri și altă vegetație forestieră	3	0.4%
Pășuni	250	6.0%	Căi de comunicații și căi ferate	119	15.8%
Vii și pepiniere viticole	9	0.2%	Construcții	445	59.1%
Livezi și pepiniere pomicele	129	3.1%	Ape și bălți	52	6.9%
Fânețe	--	--	Terenuri degradate și neproductive	134	17.8%
Total	4142	100.0%	Total	753	100.0%

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Suprafața de teren deținută

Suprafața de teren cultivată

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Suprafața deținută și cultivată de localnicii comunei Tuzla

Conform datelor obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Tuzla, realizat în februarie 2016, **cei mai mulți dintre localnici** (49.9%) dețin suprafețe de teren agricol între 1 ha și 3 ha. Dintre aceștia, cei mai mulți au vârsta cuprinsă între 55 - 64 ani.

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul localnicilor care dețin terenuri agricole întinse pe suprafețe mai mici de 1 ha (36.7%).

Ponderea localnicilor care dețin terenuri agricole de cuprinse între 3.1 hectare și 5 hectare reprezintă 6.7% din total. Aceeași pondere de 6.7% se înregistrează în rândul localnicilor care dețin suprafețe de teren de peste 5 ha.

Structura suprafeței cultivate a cunoscut în ultimii ani importante modificări de la o structură dominată de cerințele unei agriculturi de subzistență către una care va răspunde cerințelor economiei de piață prin utilizarea cât mai completă a potențialului arabil.

În ceea ce privește suprafața de teren cultivată de locuitorii comunei, se observă faptul că, 49.9% cultivă suprafețe de teren mai mici de 1 hectar.

În comuna Tuzla, la nivelul anului 2016, 36.7% din totalul localnicilor aveau culturi întinse pe suprafețe cuprinse între 1 și 3 hectare.

O altă pondere se înregistrează în rândul localnicilor care cultivă între 3.1 și 5 hectare din totalul suprafețelor agricole proprii (6.7%). Cu același procent de 6.7% se evidențiază localnicii care cultivă suprafețe de teren mai mari de 5 ha.

Principalele culturi agricole din comuna Tuzla

În Regiunea de Sud - Est a țării, datorită condițiilor de relief în care predomină câmpiile, a vecinătății cu Marea Neagră și fluviul Dunărea, s-au dezvoltat de-a lungul timpului ocupații specifice bazate pe agricultură. Prin tradiție, Regiunea Sud - Est este o zonă agricolă.

Condițiile pedoclimatice din regiune favorizează cultivarea porumbului, a grâului și orzului, dar se mai cultivă și plante industriale și floarea soarelui.

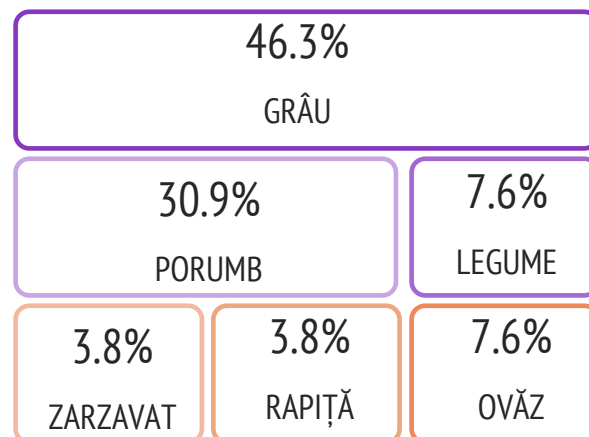
Conform datelor furnizate de INS, în anul 2014, Regiunea Sud - Est se afla pe poziția a doua în ceea ce privește suprafața cultivată cu principalele culturi (1.831.604 ha), pe locul 1 situându-se Regiunea Sud - Muntenia (1.853.987 ha).

Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației din comuna Tuzla în luna februarie 2016, **cea mai mare parte dintre localnici** cultivă **grâu** pe suprafețele de teren proprii (46.3%). În ciuda costurilor ridicate de achiziție a îngrășămintelor, cultura grâului ocupă un loc important în agricultura locală.

Fertilizarea lanurilor de grâu este motivată prin faptul că, în lipsa acestora, productivitatea este redusă, calitatea grâului este slabă, obținându-se mai mult grâu furajer și mai puțin grâu de

panificație, care poate fi comercializat la prețuri mai bune.

Principalele culturi agricole din comună

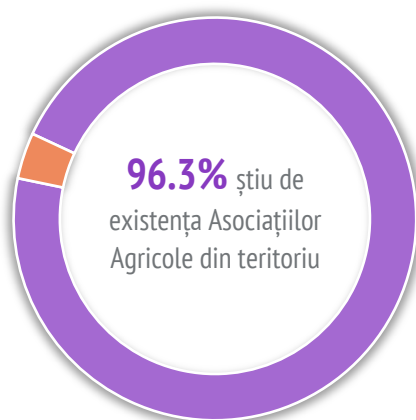
Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Pe locul doi se situează localnicii din comună ce cultivă **porumb** (30.9%). Datorită particularităților biologice, porumbul nu este pretențios față de planta premergătoare, el putând fi cultivat mai mulți ani pe același teren fără să se manifeste fenomenul de oboseală al solului.

Respondenții care cultivă legume reprezintă 7.6% din totalul localnicilor de pe raza comunei Tuzla. Aceeași pondere de 7.6% se înregistrează în rândul persoanelor ce cultivă ovăz.

Chiar dacă principalele culturi agricole din comuna Tuzla sunt reprezentate de grâu și porumb, există și localnici care susțin că terenurile agricole sunt ocupate și de alte culturi cum ar fi rapița și zarzavatul.

Asociații Agricole de pe raza comunei Tuzla

dintre localnicii care știu de existența Asociațiilor Agricole din zonă, doar **13.2%** au declarat că sunt înscriși în astfel de asociații

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Odată cu integrarea României în Uniunea Europeană, producătorii agricoli nu mai sunt protejați de barierele vamale și astfel oferta deficitară de produse agricole din țara noastră este invadată de oferta agroalimentară europeană, fapt ce implică o imposibilitate de acoperire a pierderilor, în special în anii preponderent secetoși.

Constituirea producătorilor agricoli în forme asociative deschide noi oportunități de dezvoltare economică prin atragerea unor avantaje locale, zonale sau regionale și folosirea puterii colective în scopul creșterii prosperității membrilor, a familiilor acestora și a comunității din care fac parte.

La Recensământul General Agricol din anul 2010, în județul Constanța s-au înregistrat 47.867 de exploatații agricole, din care 98.1% sunt exploatații agricole fără personalitate juridică și 1.9% sunt exploatații agricole cu personalitate juridică.

Potrivit studiului realizat în luna februarie 2016, **96.3%** din totalul localnicilor comunei Tuzla **știu despre existența Asociațiilor Agricole din teritoriu.**

Dintre localnicii informați cu privire la Asociațiile Agricole din comuna Tuzla, cei mai mulți au vârsta peste 65 ani (29.1%), respectiv între 55 și 64 ani (24.9%).

În cadrul eșantionului pe baza căruia s-a realizat studiul din luna februarie 2016 se regăsesc 13.2% persoane care au afirmat că fac parte dintr-o Asociație Agricolă existentă pe teritoriul comunei Tuzla.

Deși avantajele existenței formei asociative sunt incontestabile în întreaga lume, fermierii români ezită atunci când vine vorba să se unească într-o Asociație Agricolă. Lipsa formelor de asociere este cauzată în mare parte de reticența și interesul scăzut al producătorilor agricoli față de formele asociative.

Importanța sectorului agricol pentru localnicii comunei Tuzla

În ultima vreme s-a vorbit din ce în ce mai des despre **importanța sectorului agricol** în ansamblul economiei românești.

O agricultură de înaltă productivitate contribuie la procesul de dezvoltare economică a unei țări pe mai multe căi. Agricultura, înainte de toate, reprezintă sursa de hrană a unei țări.

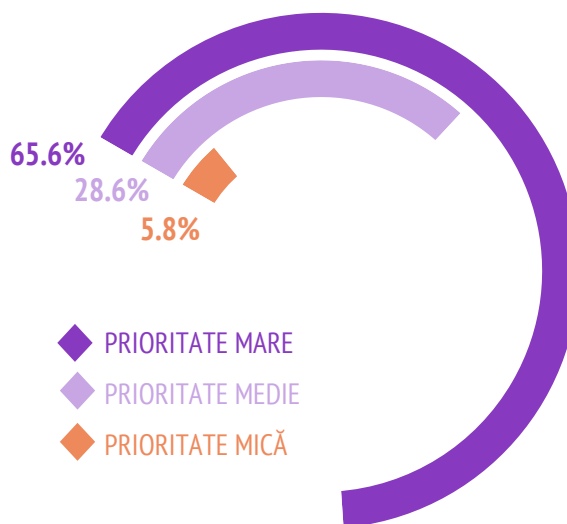

Cu toate acestea, evaluările și analizele asupra performanțelor agricole din țara noastră rămân în continuare modeste, principalele motive fiind lipsa de control asupra importurilor și prețurile extrem de mici oferite pe marfa locală.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației din comuna Tuzla evidențiază faptul că, agricultura este considerată un sector cu o **prioritate mare** de către 65.6% dintre respondenți.

Dintre aceștia, cei mai mulți au vârsta peste 65 ani, fiind urmași de persoanele cu vârsta cuprinsă între 55 - 64 ani.

Importanța agriculturii pentru populația comunei

Sursa datelor: Studiu realizat de Andersen
în februarie 2016

În rândul localnicilor care au fost incluși în eșantion, se regăsesc respondenți care acordă sectorului agricol o **prioritate medie** în vederea dezvoltării nivelului de trai din comuna Tuzla, ponderea acestora reprezintă 28.6% din totalul celor chestionați.

Ponderea înregistrată în rândul localnicilor care acordă o **prioritate mică** sectorului agricol în vederea dezvoltării nivelului de trai din comună este de 5.8%. Printre aceștia se evidențiază persoanele vârstnice de peste 65 ani.

Demografie

Demografia studiază fenomene și procese cu privire la numărul, repartiția geografică, structura, densitatea, mișcarea populației umane și compoziția ei pe grupe de vârstă. Acestea se studiază cu ajutorul metodelor cantitative.

Situația demografică a României în ultimii ani arată o scădere a populației ca urmare a sporului natural negativ.

În țara noastră, principalul grup etnic îl formează românii, iar în ceea ce privește religia, cea mai mare parte a populației României se declară de religie creștin-ortodoxă. De asemenea, importante comunități religioase sunt reprezentate de confesiuni precum romano-catolici, reformați, penticostali și greco-catolici.

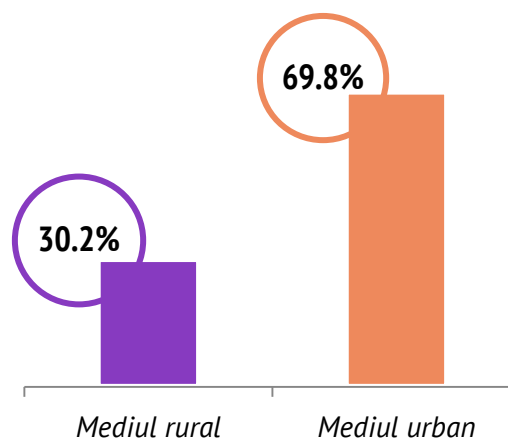
Cele mai multe comune se confruntă cu o evoluție demografică nefavorabilă, iar problema demografică este evocată sporadic ca frână în calea dezvoltării locale în spațiul rural.

Aceste colectivități nu au resursele sau influența necesară pentru a se reaseza într-un model demografic durabil. Din acest motiv, revitalizarea acestor colectivități trebuie să fie în atenția generală.

Distribuția populației din județul Constanța pe medii de proveniență

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația județului Constanța în anul 2015 era de 770.750 locuitori, din care 232.392 persoane aparțin mediului rural și 538.358 persoane aparțin mediului urban. Se poate observa că, în anul 2015, ponderea persoanelor din județul Constanța care locuiesc în mediul rural (30.2%) este inferioară celei înregistrate pentru mediul urban (69.8%).

La nivelul anului 2015, populația comunei Tuzla reprezintă 3.1% din totalul populației rurale a județului Constanța și 0.6% din totalul populației rurale a regiunii Sud - Est.

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Evoluția populației din comuna Tuzla

Populația județului Constanța, în anul 2015, reprezenta 26.7% din populația regiunii Sud - Est. Aceasta prezintă un trend ascendent în perioada analizată, în anul 2013 populația județului Constanța a înregistrat valoarea maximă pentru intervalul 2008 - 2015. Din totalul județelor care fac parte din regiunea Sud - Est, județul Constanța se situa pe prima poziție în anul 2015 din punct de vedere al efectivului populației, urmat de județul Galați.

În anul 2015, populația comunei Tuzla înregistra o valoare de 7.095 locuitori, reprezentând 0.9% din totalul populației județului Constanța, respectiv 0.2% din totalul populației de la nivelul regiunii Sud - Est.

Evoluția populației din comuna Tuzla prezintă un trend ascendent în perioada 2008 - 2015, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. Raportat la anul 2008, **populația comunei a crescut** cu 7.0% în anul 2015.

În ceea ce privește distribuția populației din comună pe sexe, se observă că populația de sex feminin este

mai numeroasă decât cea de sex masculin. Comparativ cu anul 2008, în anul 2015 populația masculină din comuna Tuzla a înregistrat o creștere cu 7.2%, iar cea feminină o creștere cu 6.7%.

Ritmul de creștere al populației și evoluția numerică a acesteia depinde de anumiți factori care fac referire la efectivul populației, răspândirea geografică, dinamica populației (naturală, teritorială, socio-culturală, politică), precum și la structura geodemografică.

Ritmul de creștere determină densitatea populației, care la rândul său, influențează dezvoltarea economică a unei societăți, dar pretinde, în același timp, asigurarea mijloacelor de subsistență, de culturalizare, sanitare, igienice, de locuire etc.

Evoluția populației determină și structura multiformă a acesteia: structura numărului, adică efectivul populației, element fundamental pentru dezvoltarea unei societăți; structura pe sexe și structura pe vârste, elemente importante pentru planificarea și dezvoltarea economică în funcție de capacitatea forței de muncă, de trebuințele populației, care diferă în funcție de sex și vârstă.

Evoluția populației din comuna Tuzla

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bărbați	3229	3296	3331	3381	3380	3427	3457	3463
Femei	3404	3471	3509	3527	3559	3595	3618	3632
Total	6633	6767	6840	6908	6939	7022	7075	7095

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Distribuția populației pe sexe

Potrivit Institutului Național de Statistică, la nivelul anului 2015, populația stabilă a României este de 22.298.253 locuitori, din care 10.884.161 bărbați (48.8%) și 11.414.092 femei (51.2%).

Structura populației pe sexe evidențiază faptul că, populația feminină continuă să fie predominantă. Conform datelor oficiale, populația de sex feminin se concentrează în mediul urban într-o proporție mai mare (57.5% din totalul populației feminine) decât în mediul rural.

În anul 2015, la nivelul județului Constanța, ponderea femeilor (51.4%) era mai mare cu 2.8 puncte procentuale față de cea a bărbaților (48.6%). Cu toate acestea, din punct de vedere statistic, nu existau diferențe semnificative între cele două categorii.

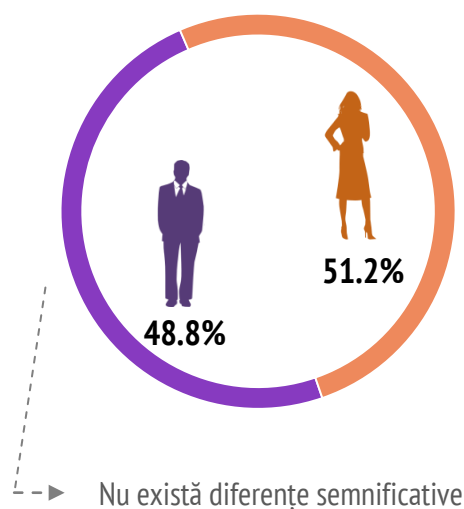
Populația de sex masculin din comuna Tuzla înregistra o valoare de 3.463 locuitori în anul 2015. Ponderea bărbaților din comuna Tuzla reprezenta 0.9% din totalul populației de sex masculin de la nivelul județului Constanța, respectiv 0.2% din totalul populației de sex masculin de la nivel regional.

În același an, populația de sex feminin înregistra o valoare de 3.632 locuitori. Așadar, potrivit calculului statistic, femeile din comuna Tuzla reprezentau o pondere de 0.9% din totalul populației de sex feminin de la nivel județean și 0.2% din totalul populației de sex feminin de la nivelul regiunii Sud - Est.

În comuna Tuzla, la nivelul anului 2015, ponderea femeilor (51.2%) era mai ridicată decât cea a bărbaților (48.8%), potrivit datelor furnizate de INS.

Se poate evidenția faptul că **diferența dintre femei și bărbați**, ca număr, **nu este semnificativă**.

Distribuția populației pe sexe - Tuzla 2015

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Structura populației pe grupe de vârstă

În anul 2015 la nivelul județului Constanța, 15.3% dintre locuitori aveau vârsta cuprinsă în intervalul 0 - 14 ani, 71.2% dintre locuitori aveau vârsta cuprinsă în intervalul 15 - 64 ani, iar 13.5% dintre locuitori aveau vârsta de 65 ani și peste, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Piramida vârstelor a comunei Tuzla pentru anul 2015, prezintă o tendință de îngroșare progresivă a vârfului acesteia, anunțând instalarea unui proces de îmbătrânire demografică.

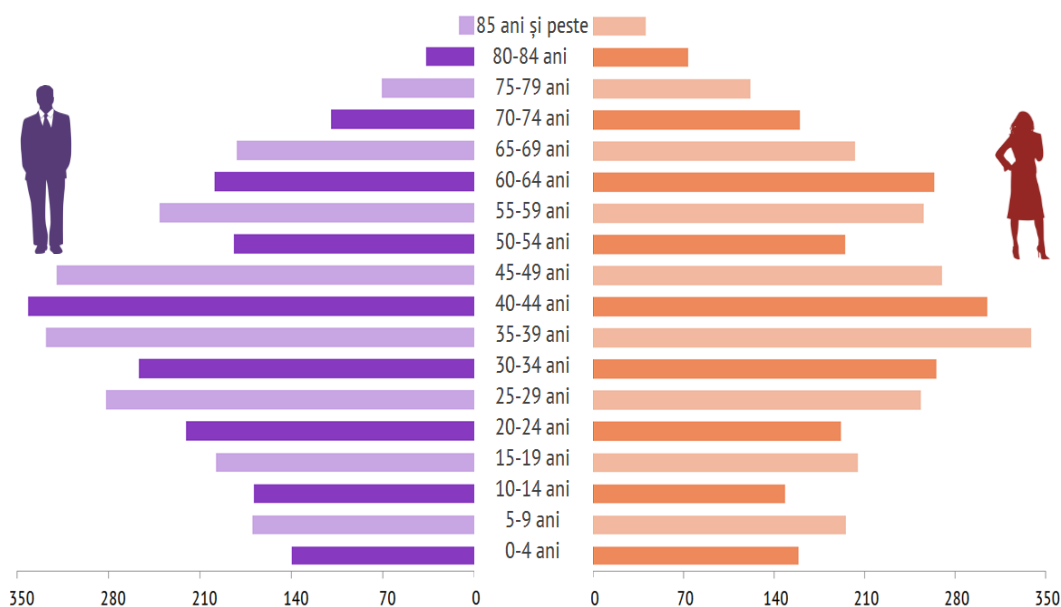
Putem observa că la nivelul comunei Tuzla predomină populația adultă, cu vârsta cuprinsă între 15 - 64 ani, ponderea acestora fiind de 72.0% din populația totală a comunei.

Graficul relevă faptul că populația cu vârsta sub 14 ani are cea mai mică pondere (13.8%) din totalul populației comunei Tuzla.

Populația cu vârsta peste 65 ani din comuna Tuzla, a înregistrat în anul 2015 o pondere de 14.2% din efectivul populației totale.

În comuna Tuzla, **indicele de îmbătrânire demografică este de 1.03**. Acest indicator reprezintă capacitatea sau incapacitatea unei comunități de a se regenera demografic. Față de media națională, care pentru acest indice este de 1, în comuna Tuzla se înregistrează un plus de 0.03.

Piramida vârstelor din comuna Tuzla - anul 2015

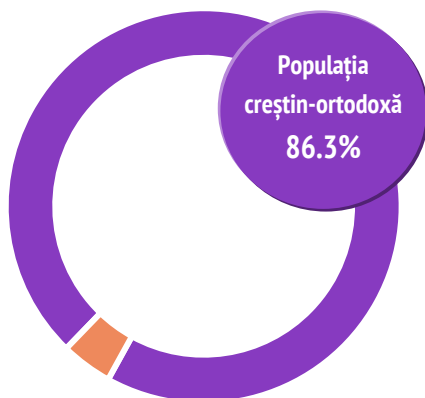

Structura populației după religie

În România, conform datelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, există 81.0% populație ortodoxă. Următoarea pondere se înregistrează în rândul populației romano-catolice (4.3%).

La nivelul județului Constanța, structura confesională arată că 83.0% dintre persoane sunt de religie creștin-ortodoxă, 6.3% de religie musulmană, 0.6% de confesiune romano - catolică, 0.4% sunt pentecostali, iar 0.4% sunt creștini de rit vechi. Diferența până la 100.0% este reprezentată de persoanele care au declarat alte religii/confesiuni.

Structura populației după religie - Tuzla

Sursa datelor: RPL 2011, prelucrări Anderssen

Structura populației după religie evidențiază faptul că, în comuna Tuzla, la nivelul anului 2011, o pondere de 86.3% din totalul populației este reprezentată de ortodocși, iar 8.8% sunt de religie musulmană.

O pondere de 0.3% dintre locuitori sunt de confesiune romano-catolică, iar 0.3% sunt evangheliști. Ponderi foarte reduse s-au înregistrat pentru respondenții care au declarat că sunt pentecostali, adventiști de ziua a șaptea, bapțiști, creștini după Evanghelie, dar și fără religie. Diferența până la 100.0% este reprezentată de persoanele care nu au dorit să-și declare apartenența religioasă.

Structura populației după etnie

Deși aproximativ 84.0% dintre cetățenii din România se declară de origine română, țara noastră are o îndelungată istorie în ceea ce privește conviețuirea multietnică și multiculturală, fiind recunoscute, în mod oficial, 20 de minorități etnice.

Această diversitate etnică și culturală reprezintă o resursă esențială în dezvoltarea socială și economică a zonelor României, contribuind la prevenirea conflictelor, creșterea coeziunii sociale și a solidarității între oameni, valorificarea principalei resurse a fiecărei zone, precum și la interconectarea din punct de vedere politic, economic și cultural la nivel regional și internațional.

Analiza componenței etnice a populației relevă faptul că populația județului Constanța este diversificată din punct de vedere al compoziției etnice. Astfel, 83.4% dintre persoane sunt de naționalitate română.

Potrivit Recensământului Populației realizat în anul 2011, populația județului Constanța mai are în componență 3.0% turci, 2.9% tătari și 1.3% romi. Ponderi foarte reduse sunt înregistrate în rândul rușilor-lipoveni, maghiarilor, macedonenilor, grecilor, armenilor, germanilor, ucrainenilor, etc.

La nivelul comunei Tuzla, potrivit datelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, exista o pondere de 89.0% reprezentată de populația de **etnie română**.

De asemenea, 4.4% dintre localnici erau tătari, iar 2.5% - turci. Cu ponderi mai reduse s-au înregistrat maghiarii și rușii-lipoveni. Diferența până la 100% revine celor care nu și-au declarat apartenența etnică.

Densitatea populației

Densitatea populației reprezintă numărul de persoane pe unitatea de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat, obținându-se prin împărțirea numărului de locuitori la suprafață în kilometri pătrați.

Densitatea populației la nivelul anului 2014

	Nr. persoane	Suprafața/kmp	Densitatea populației pers/kmp
România	22346178	238390.71	94
Regiunea Sud - Est	2900677	35761.70	81
Județul Constanța	771506	7071.29	109
Comuna Tuzla	7075	48.95	144

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, densitatea populației României în anul 2014 înregistra o valoare de 94 pers/kmp, fiind superioară valorii înregistrate în anul 2013 (89 pers/kmp).

Cu o populație de 2.900.677 locuitori, regiunea Sud - Est prezintă o densitate a populației de 81 pers/kmp, fiind inferioară celei naționale.

Densitatea comunei Tuzla a înregistrat valoarea de 144 pers/kmp în anul 2014, fiind mai ridicată față de densitatea județeană, regională, respectiv de cea națională. Astfel, se poate observa că pe un kilometru pătrat din teritoriul comunei Tuzla locuiesc 144 persoane.

La nivelul județului Constanța, în anul 2014, densitatea populației (109 pers/kmp) este mai scăzută față de cea înregistrată în comuna Tuzla, dar mai ridicată față de densitatea înregistrată la nivel regional, respectiv național.

Județul din regiunea Sud - Est cu cea mai mare densitate în anul 2014 era județul Galați (143 pers/kmp), acesta fiind urmat de județul Constanța.

Mișcare naturală

Mișcarea naturală a populației este un fenomen biologic-social aflat sub influența unor evenimente demografice pure (nașterea și decesul). Aceasta exprimă procesul de reînnoire al unei populații de tip închis, nesupuse fluxurilor migratorii. În majoritatea țărilor lumii, natalitatea continuă sistematic tendința de scădere, apropiindu-se de nivelul mortalității.

Intrarea României în procesul de tranziție demografică (caracterizat prin niveluri scăzute ale natalității și mortalității) a avut loc mai târziu comparativ cu țările nordice și occidentale. Decalajul de aproape un secol se datorează dezvoltării întârziate din punct de vedere economic, social și politic. Schimbările sociale și economice au influențat puternic populația și structura populației, precum și evoluția natalității și a mortalității.

Natalitatea a avut în România, în ultimele șase decenii, mișcări care prin amplitudinea lor îi conferă o anumită specificitate în raport cu celelalte țări europene. Începând cu anul 1956, **natalitatea** a înregistrat o tendință de scădere rapidă, influențată atât de liberalizarea avorturilor, cât și de cauze de ordin social, economic și educațional cum ar fi: accesul larg la învățământ și mobilitatea profesională și socială generată de industrializare și de urbanizare.

În România, în perioada 2008-2014 numărul de nașcuți vii a înregistrat un trend descrescător, atât în rândul nașcuților de sex feminin, cât și de sex masculin. În 2014, numărul de nașcuți vii a scăzut cu 16.5% comparativ cu anul 2008.

Și la nivel regional se observă o scădere a numărului de nașcuți vii în perioada 2008-2014. În anul 2014, în regiunea Sud-Est s-a înregistrat o scădere a numărului de nașcuți vii cu 20.0% față de anul 2008. Numărul de nașcuți vii de sex masculin în 2014 a înregistrat o creștere cu doar 21.0% comparativ cu anul 2008. Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014 s-a înregistrat un spor natural negativ atât la nivel național, cât și la nivel regional. Analiza natalității pe medii de rezidență pune în evidență faptul că în ultimii ani rata natalității a fost mai ridicată în mediul rural comparativ cu mediul urban.

Decalajul dintre nivelul natalității celor două medii de rezidență are la bază diferențele de structură pe vârste a populației și de pondere a populației feminine de vârstă fertilă dintre urban și rural, nivelul de instruire, tradiția, activitatea femeilor în gospodărie sau în afara gospodăriei, cât și nivelul migrației interne din cele două medii. În mediul urban, un număr destul de mare de cupluri familiale se limitează la un singur copil.

Evoluția sporului natural din comuna Tuzla

Potrivit datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2014, în comuna Tuzla s-au născut 55 persoane și au decedat 76, înregistrându-se un **spor natural negativ**.

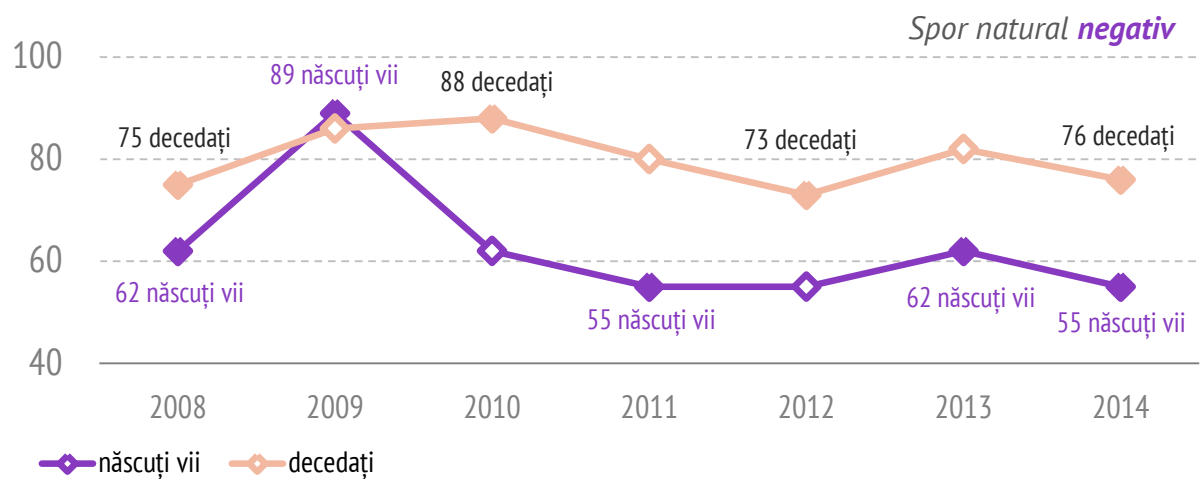
Spectrul crizei care a venit cu scumpiri ale serviciilor și produselor, riscul șomajului, creșterea dobânzilor la creditele bancare, îi face pe localnicii din comuna

Tuzla să ia decizia de a amâna nașterea unui copil pentru vremuri mai bune din punct de vedere financiar. Astfel, în anul 2014, **numărul născuților vii** din comuna Tuzla a înregistrat o valoare mai mică față de anul 2008, când s-au înregistrat 62 născuți vii. În această perioadă numărul născuților vii din Tuzla a scăzut cu 11.3%.

Se poate observa că **sporul natural negativ** s-a menținut în toată perioada analizată, existând mai multe persoane decedate decât născuți vii, excepție făcând anul 2009 când numărul născuților vii a fost mai ridicat față de numărul decedaților.

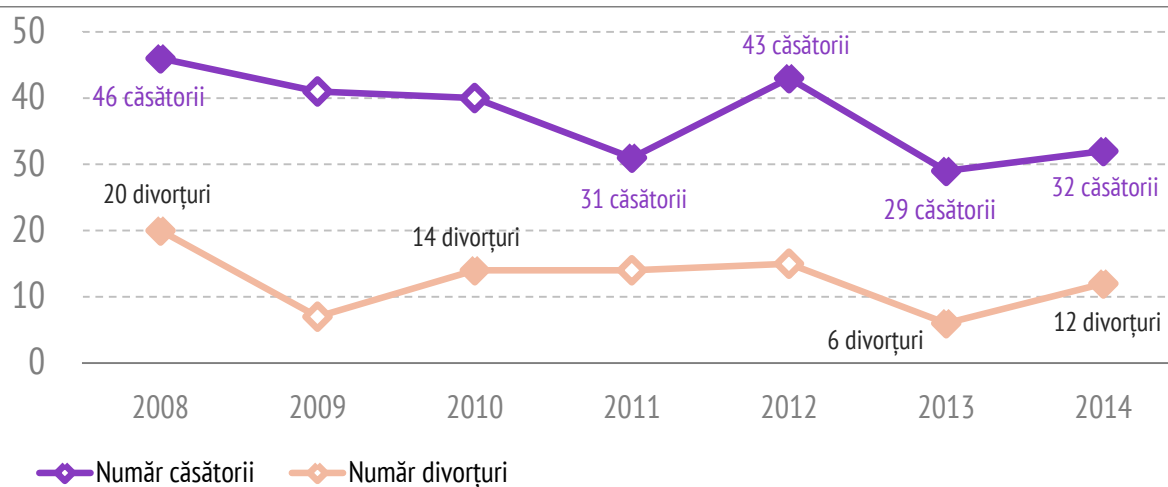
Numărul decedaților din comuna Tuzla, în anul 2014, a fost de 76. Comparativ cu anul 2008, numărul acestora a rămas aproximativ constant. Cel mai ridicat număr al decedaților din comuna Tuzla în perioada analizată s-a înregistrat în anul 2010 (88 decedați) conform datelor furnizate de INS

Evoluția sporului natural din comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Evoluția căsătoriilor și divorțurilor din comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Evoluția căsătoriilor și divorțurilor din comuna Tuzla

Nupțialitatea este într-o scădere continuă în toate țările Europei, fiind influențată de modificarea raporturilor între sexe, dificultățile economice în cazul cuplurilor tinere, dar și diferențele sociale dintre acestea. Un alt fenomen demografic important este reprezentat de **divorțialitate**. Studiarea acestuia este importantă, deoarece divorțurile influențează direct atât fertilitatea conjugală, cât și stabilitatea familială.

Evoluția nupțialității din comuna Tuzla prezintă oscilații în perioada 2008 - 2014. Cea mai ridicată valoare din ultimii 7 ani se înregistrează în anul 2008 (46 căsătorii), iar cea mai scăzută în anul 2013 (29 căsătorii). Potrivit datelor furnizate de INS, în comuna Tuzla, în anul 2014, numărul căsătoriilor a fost cu 30.4% mai scăzut comparativ cu cel înregistrat pentru anul 2008. La nivelul județului

Constanța numărul căsătoriilor a înregistrat o scădere semnificativă, ajungând de la 5.764 căsătorii în anul 2008, la 4.176 căsătorii în anul 2014.

În ceea ce privește **numărul divorțurilor din comuna Tuzla**, cea mai ridicată valoare s-a înregistrat în anul 2008 (20 divorțuri). La nivelul anului 2014, în comuna Tuzla se înregistrează 12 divorțuri, valoare cu 40.0% mai scăzută față de cea înregistrată în 2008.

Pentru toată perioada analizată, conform datelor furnizate de INS, la nivelul comunei Tuzla numărul căsătoriilor a fost superior numărului divorțurilor.

Conform datelor furnizate de INS, numărul divorțurilor din județul Constanța a crescut în anul 2014 cu 37.1% față de anul 2008. La nivel de regiune, numărul acestora a scăzut cu 28.5% în anul 2014 față de anul 2008.

Analiza indicatorilor socio-demografici din comuna Tuzla

Potrivit datelor oficiale, în anul 2014, la nivelul comunei Tuzla, **rata de natalitate înregistrează 7.8‰**, fiind inferioară celei de la nivel județean, respectiv național. **Rata de mortalitate** înregistrată în comuna Tuzla este de 10.7‰ conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, fiind inferioară celei de la nivel național și regional. La nivel național, rata de natalitate în anul 2014 înregistrează valoarea de 8.3‰, iar la nivel regional de 7.8‰. În ceea ce privește rata de mortalitate, la nivel național valoarea înregistrată de 11.4‰ este mai mică decât cea înregistrată la nivel regional de 11.7‰.

La nivelul anului 2014, **rata de nupțialitate** din comuna Tuzla înregistrează o valoare de 4.5‰, reprezentând numărul căsătoriilor ce revin la 1000 de locuitori. Această valoare este inferioară valorii înregistrate pentru județul Constanța (5.4‰).

Comuna Tuzla înregistrează o **rată de divorțialitate** de 1.7‰, fiind superioară valorilor înregistrate la nivel național, regional și județean.

Raportul de masculinitate reprezintă proporția dintre numărul bărbaților și cel al femeilor. Astfel, în comuna Tuzla, la 100 de femei revin 96 bărbați. În anul 2014, comuna înregistrează o valoare mai ridicată a raportului de masculinitate comparativ cu valorile de la nivel național și județean. La nivel regional, raportul de masculinitate este tot de 96, la 100 de femei revenind 96 bărbați.

Raportul de dependență demografică este raportul dintre numărul persoanelor de vârstă „dependentă” (persoanele de sub 15 ani și de peste 64 ani) și populația în vârstă de muncă (15 - 64 ani) exprimat la 100 de persoane. În anul 2014, în comuna Tuzla, raportul de dependență demografică a fost de 37.4%. Această valoare reflectă faptul că, erau aproximativ 37 persoane în vârstă de dependență (între 0 - 14 ani și 65 ani și peste) la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15 - 64 ani).

Se poate observa că raportul de dependență demografică înregistrat la nivelul comunei Tuzla este inferior celui înregistrat atât la nivel național (43.0%), regional (41.0%) cât și la nivel județean (39.2%), potrivit INS.

Indicatori socio-demografici din comuna Tuzla la nivelul anului 2014

	Rata de natalitate	Rata de mortalitate	Rata de nupțialitate	Rata de divorțialitate	Raportul de masculinitate	Raportul de dependență demografică
România	8.3‰	11.4‰	5.3‰	1.2‰	95	43.0%
Sud-Est	7.8‰	11.7‰	4.7‰	1.3‰	96	41.0%
Constanța	9.5‰	10.2‰	5.4‰	1.2‰	95	39.2%
Tuzla	7.8‰	10.7‰	4.5‰	1.7‰	96	37.4%

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Mișcare migratorie

Mișcarea totală a unei populații se compune din mișcarea naturală și mișcarea migratorie. Populația unei țări sau a unei unități administrativ-teritoriale își modifică numărul nu numai ca urmare a intrărilor și ieșirilor determinate de nașteri și decese, ci și în urma imigrărilor și emigrărilor.

Întrucât fluxurile migrației pot să afecteze grupe particulare de persoane sub raportul caracteristicilor vârstă și sex, migrația modifică nu numai numărul populației, ci și structura acesteia după sex și vârstă și, eventual, după alte caracteristici. Deplasările locuitorilor se pot face în afara localității, între țări, pot avea o durată mai mică sau definitivă etc., ceea ce face necesară o clasificare detaliată a diferitelor tipuri de migrație.

Mișcarea migratorie a populației are atât o influență pozitivă, cât și una negativă. În momentul în care bilanțul migratoriu este pozitiv, crește numărul populației dintr-un anumit teritoriu, dar se pune o presiune ridicată pe resursele și economia zonei (nevoia de resurse crește, poluarea crește, nevoia de locuri de muncă crește).

În cazul în care bilanțul migratoriu este negativ, scade numărul populației din zonă, scade necesarul de forță de muncă, deoarece populația care trebuie deservită este mai mică, iar economia zonei regresează.

Dinamica demografică a ultimului deceniu

confirmă faptul că populația României a scăzut. Analiza comparativă a informațiilor statistice obținute în cadrul recensămintelor populației din 2002 și 2011 arată că cea mai mare parte a localităților României au pierdut din populație ca urmare a unui spor natural și migratoriu negativ.

Evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă) din comuna Tuzla

Numărul persoanelor plecate temporar sau pentru perioade mai îndelungate în țară sau străinătate demonstrează faptul că migrațiile sunt realități ce antrenează un număr mare de cetățeni români, fapt care impune o atentă analiză a efectelor sociale, demografice sau economice ale acestora.

Potrivit datelor furnizate de INS, pe tot parcursul analizei (2008 - 2014), în comuna Tuzla, numărul stabilirilor cu domiciliul a fost **superior** numărului plecărilor cu domiciliul, înregistrându-se un **spor migratoriu pozitiv**.

Sporul migratoriu pozitiv evidențiază o creștere a populației comunei, o creștere a necesarului de forță

de muncă, deoarece populația care trebuie deservită este mai mare, ceea ce duce la o creștere economică.

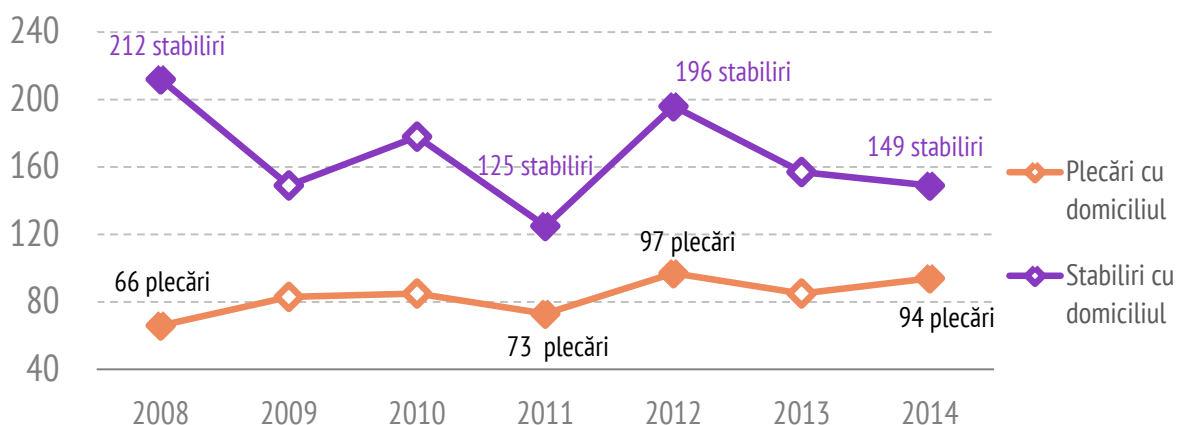
Comparativ cu anul 2008, în anul 2014, **numărul stabilirilor cu domiciliul în comună a scăzut** cu 29.7%, în timp ce numărul plecărilor cu domiciliul a crescut cu 42.4%.

În comună, la nivelul anului 2014, au fost înregistrate 149 de stabiliri cu domiciliul și 94 plecări cu domiciliul.

În ceea ce privește numărul plecărilor cu domiciliul, cele mai multe plecări s-au înregistrat în anul 2012 (97 plecări), numărul acestora fiind inferior stabilirilor cu domiciliul.

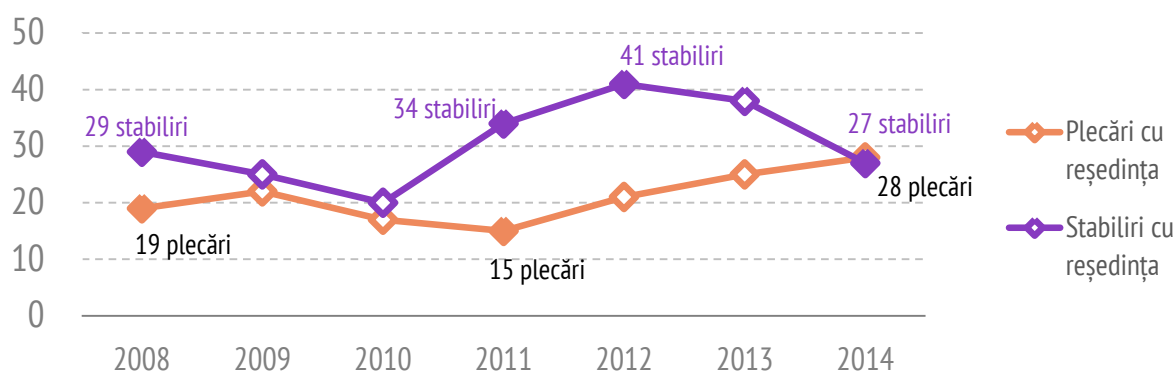
Cele mai multe stabiliri cu domiciliul s-au înregistrat în anul 2008 (212 stabiliri).

Evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă) din comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Evoluția plecărilor și stabilirilor cu reședința din comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Andersen

Evoluția plecărilor și stabilirilor cu reședința din comuna Tuzla

Reședința este adresa la care persoana fizică declară că are locuința secundară, alta decât cea de domiciliu.

Stabilirile/plecările cu reședința reprezintă persoanele sosite/plecate într-o altă localitate decât cea de domiciliu, care la data de 1 ianuarie sau 1 iulie aveau înscrisă în actul de identitate și în fișele de evidență a populației mențiunea de stabilire a reședinței.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2014, în comuna Tuzla au fost înregistrate 28 plecări cu reședința.

La nivelul aceluiași an, numărul stabilirilor cu reședința în comuna Tuzla a fost aproximativ egal cu numărul plecărilor cu reședința, fiind înregistrate 27 stabiliri cu reședința.

La nivelul anului 2014, în comună, numărul plecărilor cu reședința a crescut cu 47.4% față de anul 2008, iar numărul stabilirilor a înregistrat o scădere comparativ cu anul 2008 cu un procent de 6.9%.

Din analiza elementelor care constituie mișcarea migratorie a populației, respectiv stabilirea sau schimbarea reședinței, se constată că în perioada 2008 - 2014, comuna Tuzla, a fost **o comună destinație**, și doar la nivelul anului 2014 a fost **o comună sursă**.

Conform INS, cele mai multe stabiliri cu reședința în comuna Tuzla (41 stabiliri) s-au înregistrat în anul 2012, iar cele mai puține plecări cu reședința (15 plecări) s-au înregistrat în anul 2011.

În ceea ce privește sporul migratoriu, acesta a fost pozitiv pe toată perioada analizată.

Ponderea persoanelor plecate la muncă în străinătate din comună

După 1989 România s-a confruntat cu fenomenul migrației internaționale, care a condus la diminuarea populației rezidente (stabile).

Criza economică este o perioadă caracterizată printr-o scădere dramatică a activității economice mondiale. Aceasta a afectat puternic piața muncii din toate statele Uniunii Europene, iar transformările suferite de economiile acestor țări au avut la rândul lor repercusiuni asupra migrației forței de muncă.

Pe piața muncii din România criza economică s-a manifestat printr-o puternică reducere a ocupării și printr-o creștere a numărului de șomeri. În acest context, ideea de a pleca în străinătate pentru muncă a devenit tot mai atractivă pentru români.

Criza a avut consecințe diferite asupra migrației bărbaților și femeilor și a situației de pe piața muncii în țările de destinație.

Cel mai semnificativ val de emigrări s-a înregistrat în anul 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, principala destinație la acea dată fiind Spania. În prezent, cei mai mulți români care au plecat din țară pentru o perioadă de cel puțin un an au ales Italia.

Migrația feminină a crescut pe perioada crizei, în mare parte ca urmare a creșterii șomajului în sectoarele economice unde forța de muncă era

predominant masculină (construcții) și a menținerii cererii pentru forță de muncă în sectoare precum munca la domiciliu.

Locurile de muncă oferite de piața locală se dovedesc insuficiente pentru a satisface cererea populației, iar salariile sunt mici. Plecarea în țările unde salariile rămân satisfăcătoare și în cuantum suficient pentru a menține un nivel de trai decent reprezintă o soluție pentru localnici.

În contextul fenomenului de îmbătrânire a populației și al migrației internaționale, este de așteptat ca o parte din firmele din România să se confrunte cu deficite semnificative de forță de muncă.

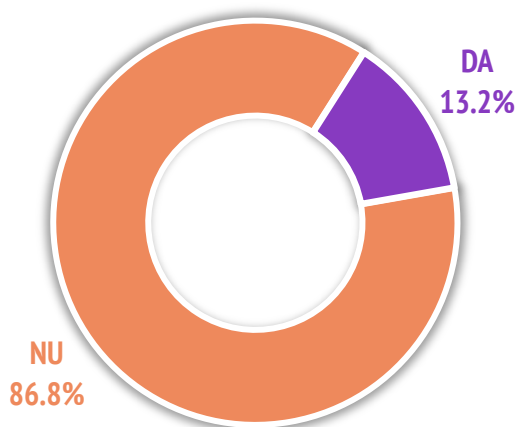
Deficitul de forță de muncă poate afecta direct dezvoltarea firmelor prin reducerea capacității acestora de a răspunde cererii existente pe piață, dar și indirect, printr-o creșterea a fluctuației personalului și, în consecință, o creștere a costurilor legate de forța de muncă.

În același timp, poate contribui însă și la o creștere a gradului de tehnologizare menită să conducă la creșterea productivității și a calității produselor, făcând firmele mai competitive atât pe piețele interne, cât și pe cele externe.

Conform studiului realizat în februarie 2016, în comuna Tuzla, ponderea persoanelor plecate la muncă în străinătate este de 13.2%.

Potrivit studiului realizat, cea mai ridicată pondere (79.2%) se înregistrează în cazul gospodăriilor cu un singur membru plecat să muncească în afara granițelor. Următorul procent se înregistrează în rândul gospodăriilor în care 2 membri sunt plecați la muncă în străinătate (20.8%).

Pesoane plecate la muncă în străinătate din comună

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

În comuna Tuzla, o pondere de 44.0% se înregistrează în rândul populației plecate să

muncească în străinătate care a ales ca destinație **Italia**.

În urma studiului realizat în comuna Tuzla, 24.0% dintre cei plecați să muncească în străinătate, au ales ca destinație **Spania**, iar 12.0% au ales **Germania**, însă acestea nu sunt singurele țări unde sunt plecați să muncească localnicii.

O altă țară în care populația din comună a ales să își caute un loc de muncă este Anglia, înregistrând un procent de 8.0%.

În egală măsură (4.0%) se remarcă faptul că, sunt gospodării în care persoanele sunt plecate la muncă în străinătate în China, Elveția sau Norvegia.

Forță de muncă

Piața muncii este formată din totalitatea relațiilor de vânzare-cumpărare a factorului muncă, în interacțiunea lor și în strânsă legatură cu spațiul economic în care are loc.

Pe piața muncii se întâlnesc, se confruntă și se negociază ofertanții de muncă cu cei ce au nevoie de factorul muncă.

În prezent, în condițiile crizei economice care încă persistă în Europa, economia românească se confruntă cu probleme serioase în domeniul utilizării forței de muncă, cu o serie de distorsiuni pe piața muncii, care se traduc prin coexistența unui deficit de forță de muncă, în anumite ramuri economice sau zone geografice, cu slaba utilizare a acesteia pe ansamblu.

Conform datelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, rata de ocupare a forței de muncă din România a fost de 62.8%. În ceea ce privește ratele de ocupare ale tinerilor (15 - 24 ani), media în România în anul 2011 a fost de 31.1%, cu circa 11.0% mai redusă decât media UE (42.6%). La nivel regional, cele mai reduse rate de ocupare se înregistrează în regiunile Vest (27.9%) și Nord-Vest (27.6%), în timp ce regiunile Nord-Est (36.4%) și Sud-Muntenia (36.4%) rămân în mod clar peste media națională. În ceea ce privește regiunea **Sud-Est**, rata de ocupare a forței de muncă în anul 2011 a fost de 30.3%.

În contextul unor discrepanțe tot mai mari față de media UE și tendințele actuale ale ocupării forței de muncă, este puțin probabil că obiectivul național pentru 2020 - creșterea ratei de ocupare a forței de muncă până la 70.0% a persoanelor cu vârsta între 20 - 64 ani - să fie atins,

dacă performanța economică și politicile naționale nu se îmbunătățesc.

Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomeri.

În România, forța de muncă este caracterizată prin **lipsa personalului calificat**, în special din cauza fenomenului de migrație care s-a înregistrat după anul 2007. Odată cu scăderea numărului de absolvenți de liceu și de facultate, scad rezervele de forță de muncă cu calificare medie și superioară și apare problema îmbătrânirii forței de muncă. De menționat este faptul că, în regiunile în care investițiile directe sunt substanțiale, oportunitățile de angajare sunt mai mari față de regiunile cu activități preponderent agricole, acești factori influențează valorile ratei șomajului.

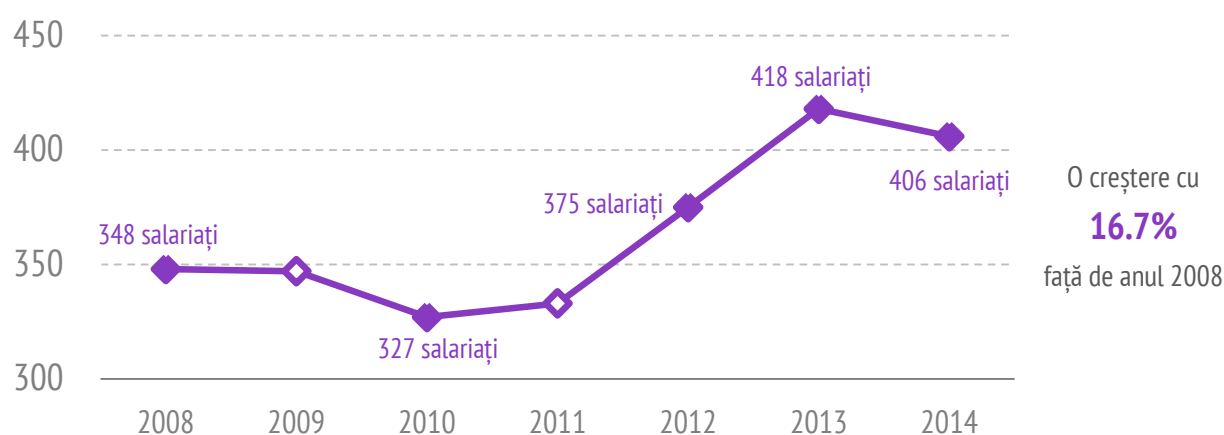
Numărul mediu de salariați din comuna Tuzla

Salariatul este persoana care își exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială, indiferent de forma ei de proprietate sau la persoane particulare în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, plătit în bani.

Numărul mediu al salariaților reprezintă numărul de salariați angajați cu contracte individuale de muncă, plătiți de întreprindere pentru o durată medie normală a timpului de lucru pe perioada de referință.

Potrivit Institutului Național de Statistică, în comuna Tuzla, numărul mediu al salariaților **a oscilat** în perioada 2008 - 2014. Dacă la nivelul anului 2008 în comună existau 348 salariați, în anul 2014 numărul acestora a ajuns la 406, fiind cu 16.7% mai ridicat.

Numărul mediu de salariați din comuna Tuzla

Cea mai scăzută valoare a numărului de salariați din comuna Tuzla s-a înregistrat în anul 2010 (327 salariați), iar cea mai ridicată în anul 2013 (418 salariați).

Potrivit datelor furnizate de INS, în județul Constanța, în anul 2014, numărul mediu al salariaților înregistra o valoare de 169.065 salariați, fiind cu 12.7% mai scăzută față de anul 2008 când s-au înregistrat 193.725 salariați.

Cei mai mulți salariați din județul Constanța lucrează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului, iar numărul lor a înregistrat în perioada 2008 - 2014 o scădere de 2.5%.

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Capacitatea populației din comuna Tuzla de a-și găsi un loc de muncă pe termen scurt, mediu și lung

Criza economică globală a afectat puternic piața muncii din toate statele Uniunii Europene, iar transformările suferite de economiile acestor țări au avut la rândul lor repercusiuni asupra locurilor de muncă.

În anul 2014, pe piața muncii din România existau 620.000 de șomeri și aproape 40.000 de locuri de muncă vacante, potrivit Institutului Național de Statistică. Explicațiile pentru care sunt întâlnite simultan șomajul și locurile de muncă vacante care nu sunt foarte complicate, ci țin de mobilitatea redusă a forței de muncă, de tipul serviciului oferit pe piața muncii și de o insuficientă reformare a pieței muncii.

Potrivit datelor obținute în urma studiului realizat în comuna Tuzla în luna februarie 2016, majoritatea localnicilor consideră că **oferta locurilor de muncă existentă la nivel local este foarte redusă** (95.3%).

Cei mai mulți respondenți care consideră că oferta locurilor de muncă din comuna Tuzla este foarte redusă au vârsta peste 65 de ani (**28.1%**). De asemenea, respondenții cu vârsta între 55 - 64 ani (**24.9%**) susțin aceeași opinie. Respondenții cu vârsta între 45 - 54 ani care au aceeași părere despre oferta locurilor de muncă se regăsesc într-o proporție de **16.4%**.

Capacitatea populației de a-și găsi un loc de muncă

Sursa datelor: Studiu realizat de Andersen
în februarie 2016

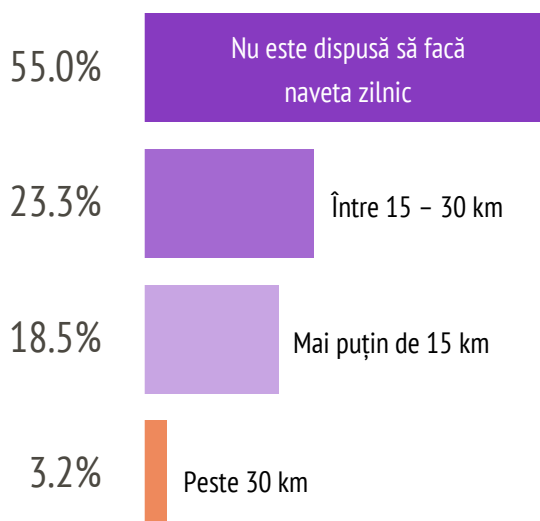
Există și o pondere de 2.6% dintre respondenți care consideră că își pot găsi un loc de muncă într-o perioadă lungă de timp (4 - 6 luni). De asemenea, 2.1% dintre persoanele chestionate sunt optimiste cu privire la viitor, considerând că își pot găsi un loc de muncă în comuna Tuzla într-o perioadă scurtă de timp (1 - 3 luni).

Distanța la care populația ar fi dispusă să lucreze pentru asigurarea nevoilor zilnice

Potrivit studiului realizat în luna februarie 2016, majoritatea locuitorilor comunei Tuzla au afirmat faptul că, oferta locurilor de muncă de la nivel local este foarte redusă.

Așadar, există respondenți care au declarat că ar fi dispuși să facă zilnic naveta. 23.3% dintre localnici au menționat că ar fi dispuși să se deplaseze pe o distanță între 15 - 30 km pentru asigurarea nevoilor zilnice.

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen
în februarie 2016

Există însă și persoane care nu ar fi dispuse să facă naveta zilnic (55.0%) pentru asigurarea unui trai decent. Acest lucru se poate datora faptului că majoritatea respondenților depășesc vârsta de 65 ani.

Gradul de mulțumire al populației privind oferta locurilor de muncă

Spațiul rural românesc se caracterizează printr-un nivel scăzut de dezvoltare social-economică, condițiile dificile în care trăiesc locuitorii satelor, precaritatea surselor de venit, o dinamică demografică contradictorie, dar nefavorabilă, în ansamblu, dezvoltării durabile. Cea mai expresivă ilustrare a stării este oferită, de fapt, de nivelul sărăciei.

Dintre statele membre ale Uniunii Europene, România înregistrează cea mai mare pondere a populației expuse riscului de sărăcie, cu excepția Letoniei. Potrivit Eurostat, aproximativ 24.0% din populația României este afectată de sărăcie, iar jumătate au venituri cu peste 30.0% mai mici decât linia sărăciei, înregistrându-se cea mai severă situație din Uniunea Europeană pentru categoriile cele mai sărace. Pe de altă parte, 70.0% din populația săracă a României trăiește în mediul rural.

Potrivit datelor obținute în teren, cei mai mulți respondenți au afirmat faptul că, **numărul locurilor de muncă este insuficient**. 80.4% dintre cei chestionați se declară foarte nemulțumiți de oferta locurilor de muncă din teritoriu, iar 12.7% au declarat că locurile de muncă de la nivel local reprezintă o problemă cu gravitate ridicată. O pondere de 4.8% acordă acestui aspect o gravitate medie și doar 2.1% dintre respondenți consideră că acest aspect reprezintă o problemă cu gravitate redusă.

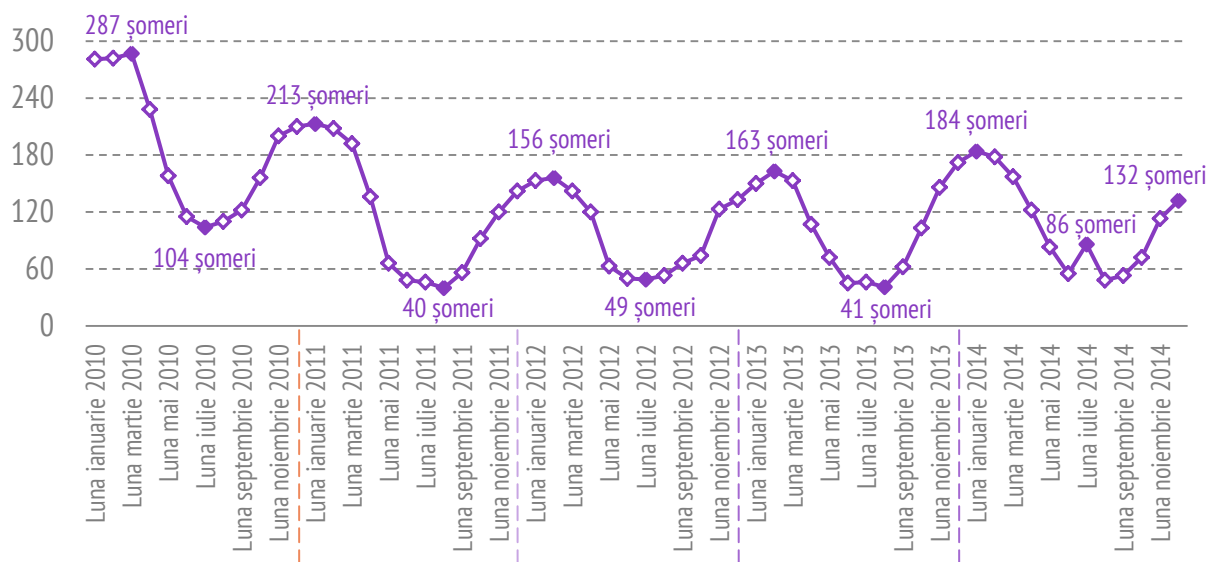
Numărul de șomeri din comuna Tuzla

Șomerii sunt persoanele în vârstă de 15 - 74 ani care în cursul perioadei de referință îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- ✓ nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- ✓ sunt în căutarea unui loc de muncă;
- ✓ sunt disponibili să înceapă lucrul în următoarele două săptămâni (inclusiv săptămâna în care s-a desfășurat interviul), dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

Șomajul este un fenomen contemporan, complex, cuprinzător care include în sfera sa aspecte economice, sociale, politice, psihologice și morale. Acesta apare ca rezultat exclusiv al ofertei de muncă sau al forței de muncă, cererea nefiind luată în considerare.

Numărul de șomeri din comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

De cele mai multe ori, șomajul este analizat ca suma agregată a tuturor acelor persoane care au statut (oficial) de șomer. În acest caz, se are în vedere persoana - șomer.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în comuna Tuzla, **cei mai mulți șomeri** au fost înregistrați în luna martie 2010 (287 șomeri), iar cei mai puțini s-au înregistrat în luna august 2011 (40 șomeri). În luna decembrie 2014, numărul șomerilor din comuna Tuzla era de 132. Se poate observa că numărul acestora este cu 53.0% mai mic comparativ cu luna ianuarie 2010, când s-au înregistrat 281 șomeri.

Conform datelor înregistrate de Institutul Național de Statistică, la nivelul județului Constanța, în anul 2014, numărul șomerilor înregistra o valoare de 11.978 șomeri, fiind cu 33.1% mai scăzut față de anul 2010.

Nivel de trai

Calitatea vieții reprezintă ansamblul condițiilor naturale, tehnice, economice, sociale, politice, culturale, etnice etc.

Nivelul de trai este componenta principală a calității vieții ce reflectă gradul de satisfacere a necesităților vitale ale populației unei țări, unui grup social sau a unei persoane.

În anul 2013, nivelul de trai din România era cel mai scăzut din Uniunea Europeană. Prețurile alimentelor și băuturilor nonalcoolice din țara noastră reprezentau 67.0% din media UE.

În anul 2014, România și-a îmbunătățit indicatorul de nivel de trai de la 49.0% din media UE la 54.0% din această medie.

Faptul că puterea de cumpărare în termeni reali este aproape la jumătate din media europeană se datorează prețurilor încă destul de scăzute. Inevitabil, însă, aceste prețuri se vor alinia la uzanțele din Occident, ceea ce înseamnă că vom avea pe termen lung o inflație persistentă „de aliniere” a acestora la media europeană, odată cu creșterea semnificativă a veniturilor exprimate în lei.

Potrivit Institutului Național de Statistică, în anul 2013, o gospodărie din România a consemnat venituri medii de 2528 lei/lună din care cheltuielile totale au fost, în medie, de 2267 lei/lună.

Datele oferite de INS evidențiază faptul că diferențe de nivel și, mai ales, de structură între veniturile gospodăriilor din România s-au înregistrat în funcție de mediul de rezidență.

Astfel, în anul 2013, veniturile totale medii pe o gospodărie din mediul urban au fost cu 38.7% mai mari decât ale gospodăriilor din mediul rural și cu 13.7% mai mari față de ansamblul gospodăriilor.

În mediul urban, veniturile gospodăriilor au provenit în proporție de 65.2% din salarii, de 21.2% din prestații sociale, veniturile în natură reprezentând 6.9% din total.

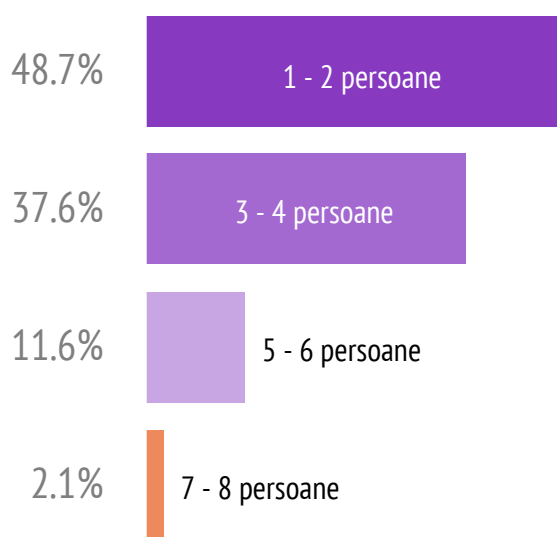
În mediul rural, principala sursă a veniturilor gospodăriilor a reprezentat-o producția agricolă, care a asigurat 35.2% din totalul veniturilor. Cea mai mare parte a acestora (24.8% din totalul veniturilor) a fost formată de contravaloarea consumului de produse agroalimentare din resurse proprii.

Numărul de persoane aflate în gospodăriile comunei Tuzla

Potrivit studiului realizat în luna februarie 2016, **cele mai multe gospodării de pe teritoriul comunei Tuzla sunt compuse din 1 - 2 persoane** (48.7%). La nivel național, mărimea medie a gospodăriei este mai mică în mediul urban (2.53 persoane/gospodărie), comparativ cu cel rural (2.83 persoane/gospodărie), conform rezultatelor Recensământului din anul 2011.

Următoarea pondere se înregistrează în rândul gospodăriilor compuse din 3 - 4 persoane (37.6%), respectiv în rândul celor cu 5 - 6 persoane (11.6%).

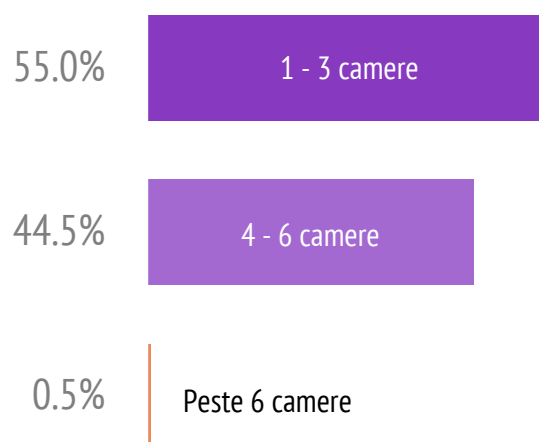
Număr de persoane aflate în gospodărie

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Un procent de 2.1% se înregistrează pentru gospodăriile compuse din 7 - 8 persoane.

Număr de camere din care este compusă locuința

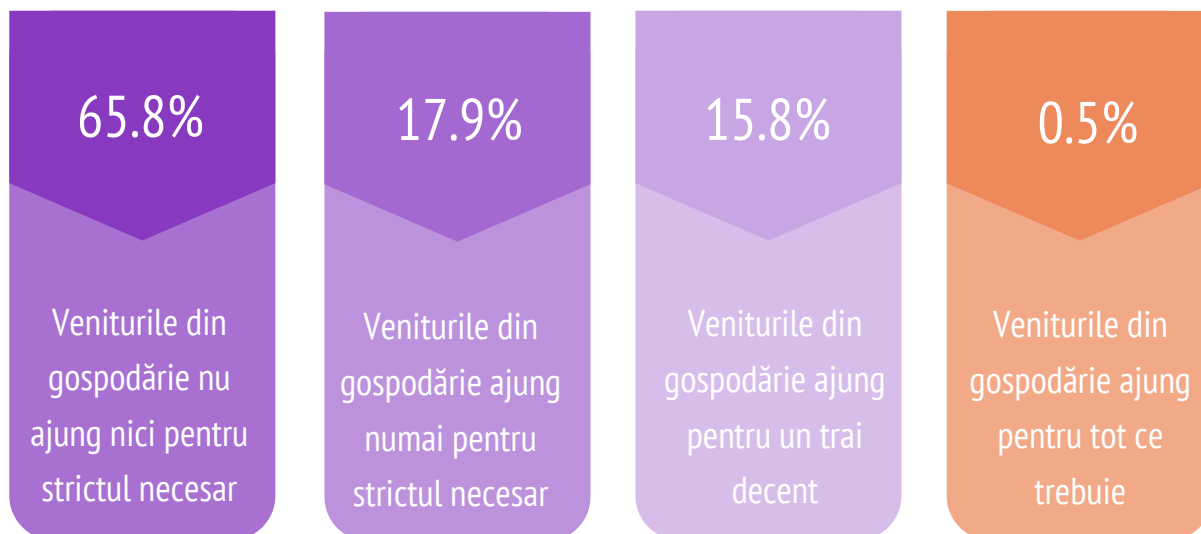
Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Numărul mediu de camere din care sunt compuse locuințele comunei Tuzla

Conform rezultatelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, în mediul rural locuințele convenționale au un număr de camere mai mare comparativ cu mediul urban. Cu toate acestea, locuințele din mediul urban au o suprafață a camerelor de locuit mai mare.

La nivelul comunei Tuzla, potrivit studiului realizat în februarie 2016, **cele mai multe gospodării sunt formate din 1 - 3 camere** (55.0%), pe locul doi poziționându-se locuințele compuse din 4 - 6 camere (44.5%).

Persoanele care au mai mult de 6 camere în locuințe, au înregistrat o pondere de 0.5%.

Repartizarea populației din comuna Tuzla după nivelul venitului

Conform datelor obținute în urma studiului realizat în comuna Tuzla, în anul 2016, cei mai mulți localnici au afirmat că au venituri mai mari de 1500 RON. Dintre aceștia, cei mai mulți au vârsta cuprinsă între 55 - 64 ani.

Următoarele ponderi se înregistrează în rândul localnicilor care au declarat că au un venit mediu lunar între 501 - 1000 RON (25.0%), un venit cuprins între 1001 și 1500 lei RON (24.5%), respectiv cuprins între 251 - 500 RON (9.8%).

Doar un procent de 5.4% din populația comunei declară că au venituri lunare pe gospodărie mai mici de 250 RON.

Aprecieri asupra veniturilor din gospodărie

Potrivit studiului realizat, **65.8% dintre localnicii comunei Tuzla** susțin că veniturile gospodăriei nu ajung nici pentru strictul necesar.

Următoarea pondere se înregistrează în rândul celor care susțin că veniturile lunare din gospodărie le ajung numai pentru strictul necesar (17.9%).

Conform rezultatelor, 15.8% dintre localnicii comunei Tuzla au afirmat că veniturile lunare ajung pentru un trai decent.

O pondere de 0.5% revine celor care au afirmat că veniturile din gospodărie ajung pentru tot ce trebuie, fără restricții.

Evaluarea comunei ca loc unde să trăiești

Relația omului cu locul în care trăiește, muncește, petrece, devine o preocupare importantă a societății actuale. Relația pe care omul o stabilește cu locul este de natură personală, astfel este necesar ca individul să se regăsească pe sine, să-și regăsească particularitățile psihologice, culturale, sociale în locul în care trăiește.

Așadar, societatea are rolul de a forma și modela individul și personalitatea acestuia conform unui sistem de norme și valori acceptate la un moment dat.

Potrivit datelor culese în teren, **comuna Tuzla este evaluată de 59.3% dintre localnici ca fiind un loc bun în care să trăiești.**

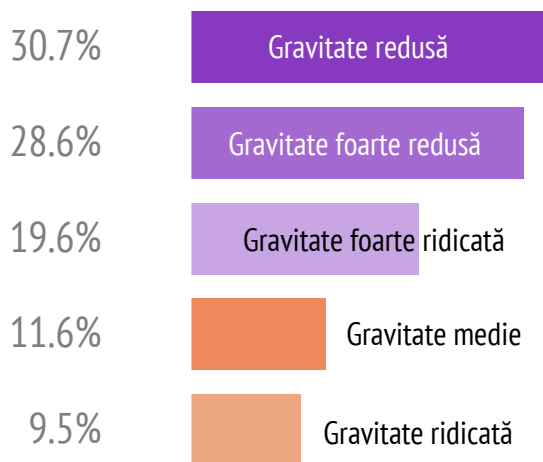

O pondere de 38.1% din totalul participanților la studiul realizat în februarie 2016 apreciază comuna Tuzla ca fiind un loc excelent în care să trăiești și să-ți întemeiezi o familie.

Doar 2.6% dintre localnicii comunei Tuzla au afirmat în cadrul studiului realizat că apreciază comuna ca fiind un loc satisfăcător în care să trăiești.

Modalități de petrecere a timpului liber

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen
în februarie 2016

Gradul de mulțumire al populației privind modalitățile de petrecere a timpului liber

Modalitățile de petrecere a timpului liber reprezintă acel segment de timp în care fiecare individ are anumite preocupări cărora se consacră benevol, după ce s-a eliberat de obligațiile profesionale, familiale și sociale. Aceste preocupări au trei funcții: odihnă, distracție și dezvoltarea personalității.

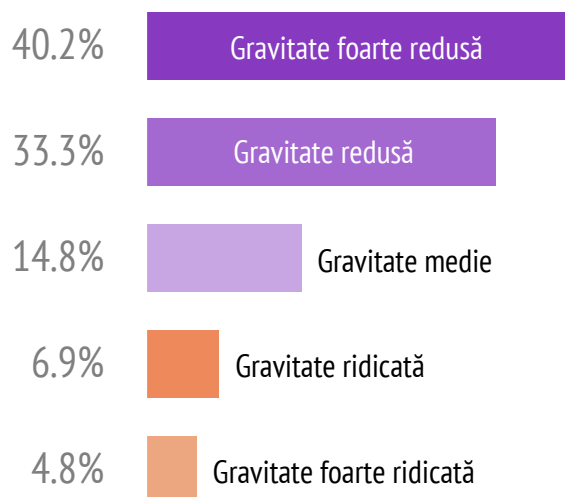
Cei mai mulți localnici din comuna Tuzla sunt **mulțumiți de modalitățile de petrecere a timpului liber** din teritoriu, evaluând această problemă ca fiind cu gravitate redusă (30.7%). Pe locul doi se află localnicii care acordă o gravitate foarte redusă modalităților de petrecere a timpului liber din comună (28.6%), fiind urmași de cei care acordă o gravitate foarte ridicată acestui aspect (19.6%).

Gradul de mulțumire al populației privind activitățile sportive și de recreere

Activitatea sportiv-recreativă constituie o necesitate care condiționează randamentul solicitat cetățeanului indiferent de vârstă și profesie. Prin rolul atribuit de societate, activitățile sportive și recreative depășesc dimensiunile unor activități de agrement, înscriindu-se în vastul program de pregătire și formare al cetățeanului.

Cea mai mare parte dintre localnicii participanți la studiul realizat în februarie 2016 au menționat că **sunt foarte mulțumiți** (40.2%) de activitățile sportive și de recreere care se realizează pe teritoriul comunei Tuzla. Următoarele ponderi caracterizează persoanele care acordă o gravitate redusă (33.3%) activităților sportive și de recreere, respectiv o gravitate medie (14.8%).

Activități sportive și de recreere

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen
în februarie 2016

Viziunea asupra nivelului de trai pe termen scurt, mediu și lung

Nivelul de trai și bunăstarea sunt două noțiuni care se interferează și se intercondiționează reciproc. Conceptul de bunăstare implică un standard de viață decent (nivel de trai), normal, atât la nivel individual, cât și la nivelul întregii societăți.

Asigurarea unui nivel de trai decent presupune atingerea unui standard de viață compatibil cu demnitatea umană care se măsoară prin bunurile și serviciile de care populația dispune și condițiile în care trăiesc oamenii. Aspectele definitorii ale nivelului de trai sunt legate de: nivelul și evoluția veniturilor, de nivelul și evoluția prețurilor bunurilor și serviciilor ce alcătuiesc consumul populației, de nivelul și structura consumului de bunuri și servicii etc.

Potrivit studiului realizat asupra opiniei populației din comuna Tuzla, în februarie 2016, 54.5% din totalul localnicilor consideră că vor trăi aproximativ la fel **peste 1 an**, iar 32.3% dintre localnici consideră că vor trăi mai bine peste un an.

Cea mai scăzută pondere privind viziunea asupra **nivelului de trai pe termen scurt** se înregistrează în rândul localnicilor care consideră că vor trăi mult mai rău peste 1 an (0.5%). De asemenea, același procent de 0.5% se înregistrează pentru localnicii care consideră că vor trăi mult mai bine peste 1 an.

În ceea ce privește viziunea asupra **nivelului de trai pe termen mediu**, cei mai mulți localnici susțin că vor trăi aproximativ la fel peste 10 ani (54.5%). Următoarea pondere caracterizează respondenții care consideră că vor trăi mai bine (32.3%).

Viziunea asupra **nivelului de trai pe termen lung** nu diferă de viziunea pe termen scurt sau mediu. Cea mai mare parte dintre localnici sunt de părere că în comuna Tuzla se va trăi aproximativ la fel în următorii 20 de ani (54.0%).

Există și o pondere de 32.8% dintre localnicii chestionați care sunt de părere că peste 20 de ani nivelul de trai din comuna Tuzla va fi mai bun.

În proporție de 12.2%, localnicii consideră că vor trăi mai rău în următorii 20 de ani.

Viziunea asupra nivelului de trai pe termen scurt, mediu și lung

	Mult mai bine	Mai bine	Aproximativ la fel	Mai rău	Mult mai rău
1 an	0.5%	32.3%	54.5%	12.2%	0.5%
10 ani	0.5%	32.3%	54.5%	12.2%	0.5%
20 ani	0.5%	32.8%	54.0%	12.2%	0.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Siguranța populației

Asigurarea climatului de siguranță publică a reprezentat permanent o prioritate pentru societate, care prin structurile sale specializate a căutat să identifice cele mai eficiente forme și modalități de realizare a acestui obiectiv.

Evoluția generală a societății românești, caracterizată prin perpetuarea faptelor infracționale care pun în pericol viața și integritatea persoanei, drepturile și interesele legitime ale cetățenilor, impun reevaluarea și aprofundarea reformei la nivelul structurilor și componentelor abilitate în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, prin prezervarea prioritară a ordinii și siguranței publice stradale.

În funcție de resursele alocate, strategia ordinii și siguranței publice stabilește structura, misiunile forțelor componente de ordine și siguranță publică în sistem dual, logistică, modul de conducere și cooperare a acestor forțe.

Siguranța publică exprimă sentimentul de liniște și încredere pe care îl conferă serviciul de pază și protecție pentru aplicarea măsurilor de menținere a ordinii și liniștii publice la nivelul comunei, a gradului de siguranță al localnicilor, precum și realizarea parteneriatului societate civilă.

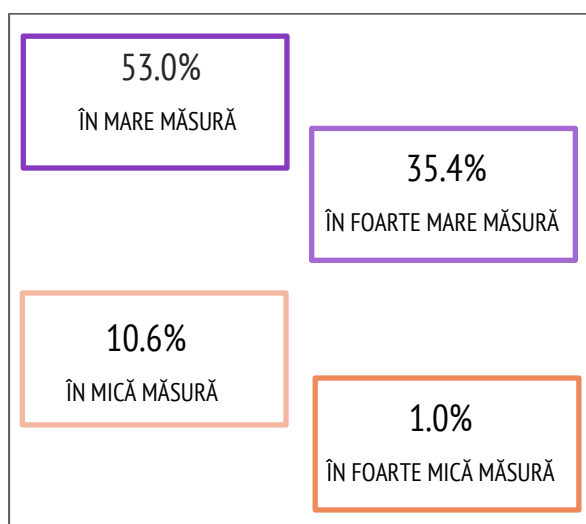
Starea de ordine și siguranță publică se realizează prin măsuri generale, de natură economică, socială și politică, precum și prin măsuri speciale, cu caracter preponderent preventiv.

Siguranța localnicilor din comuna Tuzla

Într-o lume globală complexă, dinamică și conflictuală, puternic afectată de criza economică și financiară, siguranța cetățenilor și ordinea publică reprezintă obiective fundamentale ale României.

Siguranța cetățeanului este un concept care nu se raportează doar la categoria de pericole care-l pândesc, în derularea diferitelor dimensiuni ale existenței sale. Acesta se referă în egală măsură la predictibilitatea și analiza unor posibile riscuri și vulnerabilități la adresa infrastructurilor și serviciilor critice vitale care deservesc societatea.

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Potrivit studiului realizat în februarie 2016, **siguranța publică din comuna Tuzla este apreciată de 53.0% dintre locuitori**, aceștia simțindu-se în siguranță atunci când circulă pe stradă. Dintre aceștia, cei mai mulți au vârsta între 55 - 64 ani, respectiv sunt persoane vârstnice peste 65 ani.

De asemenea, o pondere de 35.4% dintre cetățeni declară că sunt **foarte mulțumiți** de serviciile privind siguranța publică.

Gradul de mulțumire al populației privind iluminatul public din comuna Tuzla

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației în luna februarie 2016, circa jumătate dintre localnicii comunei Tuzla afirmă că sunt **foarte mulțumiți de iluminatul stradal** asigurat de autorități (50.2%).

Următoarea pondere se înregistrează în rândul populației care se declară **mulțumită** de iluminatul public din comună (46.6%). În această categorie se evidențiază locuitorii cu vârsta între 55 - 64 ani, respectiv peste 65 ani.

La pol opus se situează 3.2% dintre localnicii care se declară nemulțumiți de iluminatul public din comuna Tuzla. Cei mai mulți care susțin că iluminatul stradal nu le asigură siguranța în comună au vârsta între 35 - 44 ani, respectiv între 55 - 64 ani.

Gradul de mulțumire al populației cu privire la implicarea Autorităților de Ordine Publică (Poliția Locală)

Rolul Autorităților de Ordine Publică este de a asigura, prin activitățile întreprinse, reprezentarea și promovarea intereselor comunității în scopul asigurării unui climat de siguranță și securitate publică.

Potrivit studiului realizat în februarie 2016, cei mai mulți localnici se declară **mulțumiți de modul în care se implică Autoritățile de Ordine Publică** din comuna Tuzla în rezolvarea problemelor cetățenilor.

Cele mai multe persoane chestionate (82.6%) consideră că Poliția Locală menține liniștea și ordinea în comună.

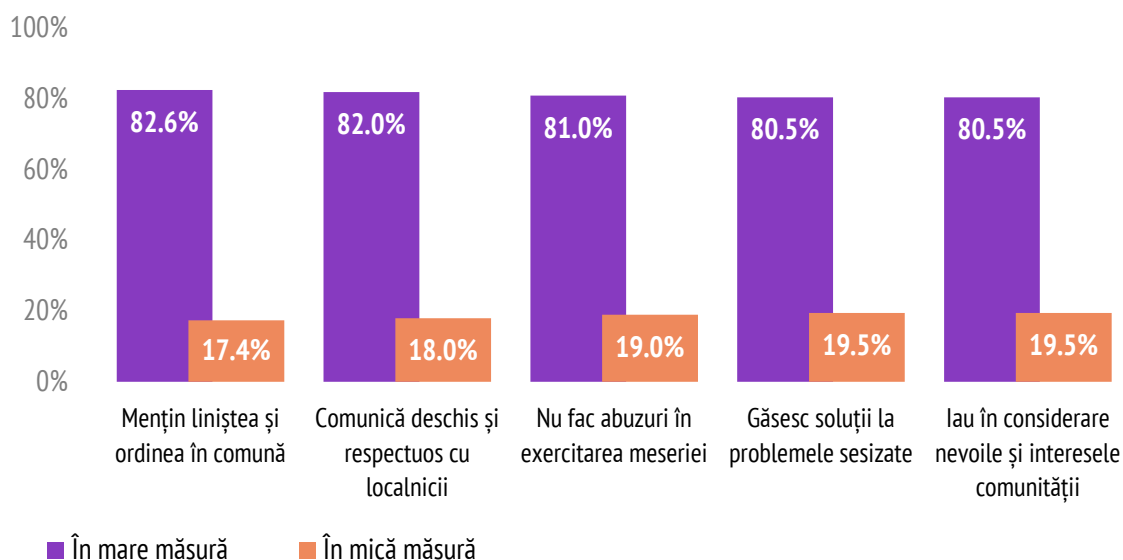
De asemenea, localnicii comunei Tuzla susțin că Autoritățile de Ordine Publică comunică respectuos cu localnicii (82.0%).

În proporție de 81.0%, respondenții afirmă faptul că, Autoritățile nu fac abuzuri în exercitarea meseriei. Totuși, există o pondere de 19.0% dintre persoanele chestionate care sunt de părere că Poliția Locală face abuzuri în exercitarea meseriei, cele mai multe astfel de persoane au vârsta peste 65 ani.

Ponderea localnicilor care susțin că Autoritățile de Ordine Publică din comuna Tuzla găsesc soluții la problemele sesizate reprezintă 80.5% din total.

De asemenea, un procent de 80.5% se înregistrează în rândul localnicilor care susțin ca Poliția Locală ia în considerare nevoile și interesele comunității.

Gradul de mulțumire al populației cu privire la implicarea Autorităților de Ordine Publică (Poliția Locală)

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

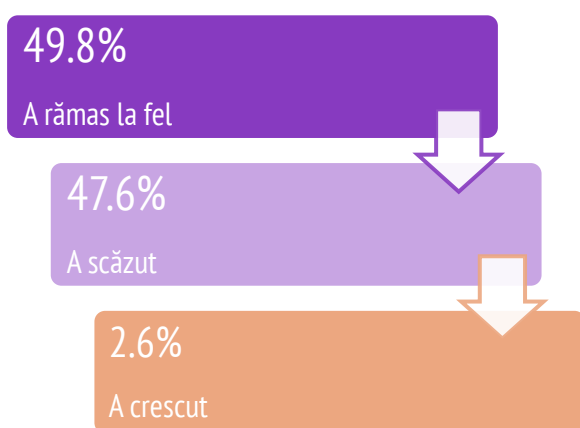
Numărul de conflicte din comuna Tuzla

Conflictul este acea situație în care oamenii interdependenți prezintă diferențe în ceea ce privește satisfacerea nevoilor și intereselor individuale și interferează în procesul de îndeplinire a acestor scopuri.

Cauzele conflictelor pot fi:

- diferențele și incompatibilitățile dintre persoane;
- nevoile/interesele umane, comunicarea, stima de sine;
- valorile individului etc.

Numărul de conflicte din comuna Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Potrivit studiului realizat în luna februarie 2016, aproximativ jumătate dintre localnici susțin că

numărul conflictelor din comuna Tuzla a rămas la fel în ultima perioadă (49.8%).

Următoarea pondere se înregistrează în rândul locuitorilor care consideră că numărul conflictelor a scăzut (47.6%).

Cea mai scăzută pondere o înregistrează localnicii care sunt de părere că numărul conflictelor din comuna Tuzla a crescut în ultimii ani, ponderea acestora reprezentând doar 2.6% din total.

Conform informațiilor primite de la IPJ Constanța, Secția 3 de Poliție Rurală Mangalia, Postul de Poliție Tuzla, domeniile prioritare de acțiune preventivă a postului de poliție din localitate sunt:

- prevenirea delincvenței juvenile;
- prevenirea victimizării minorilor;
- prevenirea furturilor;
- prevenirea infracțiunilor comise cu violență.

Numărul infracțiunilor din comuna Tuzla

Infracțiunea, într-o accepțiune generală, reprezintă o faptă ce prezintă un pericol social, săvârșită cu vinovăție și prevăzută de legea penală. Așadar, din ansamblul faptelor sociale, sunt calificate ca infracțiuni cele care întrunesc normativ următoarele caracteristici: prezintă un pericol social sau sunt săvârșite cu vinovăție.

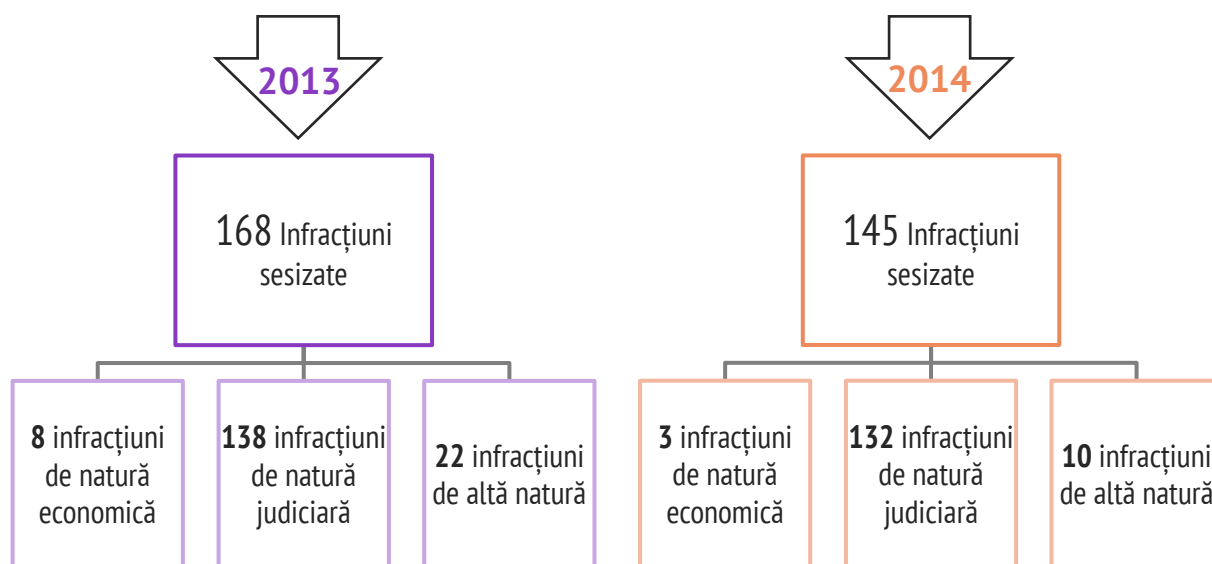
Potrivit IPJ Constanța, Secția 3 de Poliție Rurală Mangalia, Postul de Poliție Tuzla, în comună în anul 2014, s-au înregistrat **145 infracțiuni**. Se poate observa că **numărul acestora a scăzut cu 13.7%** față de anul 2013 (168 infracțiuni).

Din totalul infracțiunilor de la nivelul anului 2014, **cea mai mare parte au fost de natură judiciară**

(91.0%), diferența fiind reprezentată de infracțiunile de natură economico-financiară (2.1%), respectiv de cele de altă natură (6.9%). Potrivit datelor furnizate de Postul de Poliție Tuzla, cele mai multe infracțiuni de natură economico-financiară s-au înregistrat la nivelul anului 2013 (138 infracțiuni).

Din această categorie de infracțiuni fac parte cele contra patrimoniului (gestionarea frauduloasă, înșelăciunea, delapidarea), infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul (abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor, abuzul în serviciu în formă calificată, neglijența în serviciu), precum și infracțiuni de fals (falsul material în înscrisuri oficiale, falsul intelectual, falsul în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals, falsul în declarații, falsul privind identitatea).

Infracțiuni din comuna Tuzla

Sursa datelor Postul de Poliție Tuzla, prelucrări Anderssen

Zonele critice din punct de vedere al siguranței publice în comuna Tuzla

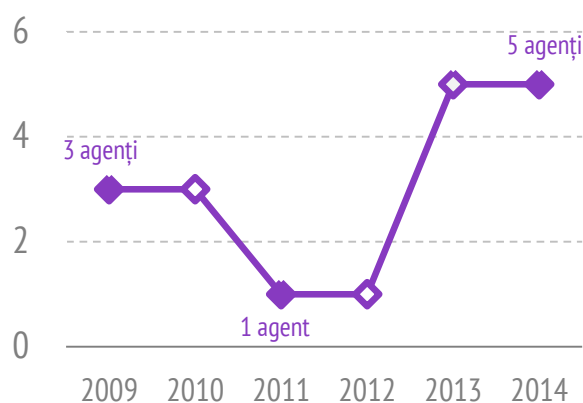
Asigurarea climatului de normalitate civică, de ordine și siguranță publică a reprezentat permanent o prioritate pentru societate, care prin structurile sale specializate a căutat să identifice cele mai eficiente forme și modalități de realizare a acestui obiectiv. Ordinea publică reprezintă starea de legalitate, de echilibru și de pace, corespunzătoare unui nivel socialmente acceptabil de respectare a normelor legale și de comportament civic, care permite exercitarea drepturilor constituționale, starea de normalitate în organizarea și desfășurarea vieții sociale și economice. Obiectivul general al acestui sector de activitate îl reprezintă creșterea climatului de siguranță a populației, pe fondul întăririi ordinii și liniștii publice în comuna Tuzla.

Pentru menținerea siguranței cetățeanului la nivelul comunei, este necesar să se aibă în vedere o serie de elemente care însumate asigură acest deziderat și anume: siguranța în școli, siguranța publică și siguranța alimentară. Prin activitatea desfășurată de agenții Poliției Locale se dorește asigurarea unui nivel corespunzător de siguranță pentru cetățenii comunei, de combatere a fenomenelor de violență stradală sau comportament civic inadecvat.

Potrivit Postului de Poliție din comuna Tuzla, **la nivelul comunei infracțiunile au fost săvârșite pe întreg teritoriul**, iar pentru prevenirea acestora au fost intensificate patrulările, controalele și alte activități specifice muncii de poliție.

În comuna Tuzla, în perioada 2009 - 2014 numărul agenților de poliție a variat. Potrivit datelor furnizate de Postul de Poliție din comună, la nivelul anului 2014 existau **5 agenți de poliție**.

Numărul agenților de poliție din comuna Tuzla

Sursa datelor Postul de Poliție Tuzla, prelucrări Anderssen

Postul de Poliție din comuna Tuzla consideră că mijloacele prin care se poate realiza ordinea și siguranța publică din comună sunt:

- mărirea schemei cu funcții personal ce încadrează postul de poliție;
- angajarea unui număr mai mare de agenți poliție locală și agenți de pază pentru a patrula în comună;
- monitorizarea video eficientă a comnei Tuzla;
- înreprinderea măsurilor necesare de către proprietarii de imobile și de către agenții economici pentru asigurarea bunurilor deținute conf. Legii 333/2003, privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.

Educație și învățământ

Sistemul de învățământ reprezintă principala componentă a sistemului de educație. Structura sistemului de învățământ din România cuprinde învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul secundar inferior, învățământul general obligatoriu, învățământul secundar superior, școlile de arte și meserii, școlile de ucenici, învățământul post-liceal și învățământul superior.

În anul 2004, aproximativ 4.4 milioane din populația României era înscrisă la școală. Dintre aceștia, 650000 în grădinițe, 3.11 milioane (14.0% din populație) în învățământul primar și secundar și 650000 (3.0% din populație) la nivel terțiar (universități).

În anul 2009, în România existau 3.3 milioane de elevi, față de 4.8 milioane în anul 1990. În anul 1990, numărul profesorilor din mediul preuniversitar era de aproape 260000, în 2001 depășea 275000, iar în 2007 era mai mic de 250000. În anul 2010, în România existau 4.700 de școli generale.

Potrivit studiilor realizate, România se află pe locul 6 în clasamentul țărilor cu cele mai slabe rezultate școlare ale elevilor și cu cei mai nefericiți elevi. Comparația se bazează pe un studiu efectuat de

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică în 65 de țări. Gradul de fericire al elevilor este un indice care rezultă din gradul de acord sau dezacord cu afirmația „mă simt fericit la școală”. Scorurile la teste combină rezultatele elevilor la matematică, citire și științe. România nu se va putea situa printre locurile fruntașe din Europa la capitolul educație atât timp cât țara se află în tranziție la acest capitol.

O altă problemă a sistemului de învățământ românesc o reprezintă resursa umană atrasă.

Salariile foarte mici pentru debutanți fac din învățământ un domeniu neatractiv pentru studenții foarte buni care se reorientează, în speranța unei remunerări financiare mai bune.

La nivel național, la începutul anului 2010, se înregistrau 66% cadre didactice cu titlu de doctor. La începutul anului 2015, 80% dintre cadrele didactice titulare aveau titlu de doctor, deci 4500 de cadre didactice nu aveau această calificare.

S-a înregistrat o scădere a cadrelor didactice tinere din sistem, de la 30% la nivel național în 2010, la 17% la începutul anului 2015.

Populația școlară din comuna Tuzla

Populația școlară reprezintă totalitatea copiilor din grădinițe și creșe, elevilor și studenților cuprinși în procesul de instruire și educare, al unui an școlar/universitar din cadrul educației formale, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi, seral, cu frecvență redusă și la distanță) și de vârstă. În comuna Tuzla, populația școlară este formată din copiii înscriși la grădinițe, din elevii înscriși în învățământul primar (inclusiv cel special) și din elevii înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv cel special).

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2014, în comuna Tuzla **populația școlară era de 677 copii**. Dintre aceștia, 150 copii au fost înscriși la grădiniță, 294 copii în învățământul primar (inclusiv special) și 233 copii în învățământul gimnazial (inclusiv special).

În anul 2014, populația școlară a comunei Tuzla a scăzut cu 1.2% comparativ cu anul 2008. De asemenea, și în județul Constanța populația școlară - copiii înscriși la grădinițe, elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv cel special) și elevi

înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv cel special) a înregistrat o scădere în anul 2014 față de anul 2008 (cu 11.2%).

În anul 2014, numărul **copiilor înscriși în grădinița din comuna Tuzla** a fost cu 11.8% mai scăzut comparativ cu anul 2008, când s-au înregistrat 170 copii înscriși la grădiniță.

În ceea ce privește **evoluția elevilor înscriși în învățământul primar (inclusiv cel special)** din comuna Tuzla, se poate observa că aceasta prezintă oscilații în perioada 2008 - 2014. La nivelul anului 2014, numărul elevilor înscriși în învățământul primar (inclusiv cel special) prezintă valoarea de 294, fiind cu 27.8% mai ridicată față de anul 2009 când s-a înregistrat cel mai scăzut număr al elevilor înscriși în învățământul primar (inclusiv cel special) din perioada analizată.

Potrivit datelor furnizate de INS, în comuna Tuzla, la nivelul anului 2014, **numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv cel special)** a fost cu 15.9% mai scăzut față de anul 2008. În anul 2014, elevii înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv cel special) reprezentau 34.4% din totalul populației școlare din comună.

Populația școlară pe niveluri de educație din comuna Tuzla

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Copii înscriși la grădinițe	170	178	182	172	165	151	150
Elevi în învățământul primar (și special)	238	230	242	267	297	307	294
Elevi în învățământul gimnazial (și special)	277	267	261	228	215	226	233
Totalul populației școlare	685	675	685	667	677	684	677

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Infrastructura de învățământ din comuna Tuzla

Educația este percepută în prezent ca o funcție vitală a societății contemporane, deoarece prin educație, societatea își perpetuează existența.

Pentru asigurarea actului educațional este necesar ca infrastructura școlară să satisfacă nevoile elevilor și profesorilor.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2014, în comuna Tuzla exista **o singură unitate de învățământ** cu persoanlitate juridică în cadrul căreia existau **15 săli de clasă și cabinete școlare**. Ponderea sălilor de clasă și a cabinetelor școlare reprezintă 0.5% din totalul celor existente în județul Constanța.

Raportând numărul populației școlare la numărul sălilor de clasă s-a constatat că în anul 2014, în comuna Tuzla, într-o sală de clasă învățau, în medie, 45 elevi.

Din păcate, infrastructura școlară a comunei Tuzla este deficitară la capitolul ateliere școlare, la nivelul anului 2014 neexistând niciun astfel de atelier în cadrul unității de învățământ din comună.

De asemenea, infrastructura școlară este deficitară și în ceea ce privește terenurile de sport. Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică,

în unitatea de învățământ a comunei Tuzla nu exista niciun teren de sport în anul 2014.

Conform datelor furnizate de INS, în anul 2014, în infrastructura școlară a comunei Tuzla se include și **o sală de gimnastică**.

Infrastructura școlară din comună - 2014

Infrastructură școlară	Număr	% din județ
Unități școlare	1	0.4%
Săli de clasă și cabinete școlare	15	0.5%
Laboratoare școlare	3	0.3%
Săli de gimnastică	1	0.7%
Ateliere școlare	--	--
Terenuri de sport	--	--
Numărul calculatoarelor	30	0.3%

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Numărul calculatoarelor din cadrul unității de învățământ din comuna Tuzla la nivelul anului 2014 era de 30. Numărul acestora a scăzut cu 18.9% față de anul 2010, când elevii din cadrul unității de învățământ de la nivel local dispuneau de 37 calculatoare.

În ceea ce privește **numărul de calculatoare** ce revine populației școlare, în anul 2014, 23 elevi foloseau același calculator din unitatea de învățământ a comunei, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

ANDERSSSEN

În comuna Tuzla la nivelul anului 2016 există 4 clădiri în care se desfășoară activități educaționale. Prima clădire este Școala Mare care are în componența sa 12 săli de clasă și beneficiază de acces la servicii de internet. Imobilul se află în stare bună, iar calitatea materialelor didactice este evaluată ca fiind bună.

În ceea ce privește Școala Mică din localitate, aceasta dispune de 4 săli de clasă și are, de asemenea, acces la serviciile de internet. Starea generală a imobilului și calitatea materialelor didactice sunt evaluate ca fiind bune la nivelul acestui an.

Grădinița cu program normal nr. 1 din localitatea Tuzla, cuprinde 6 săli de clasă în care se desfășoară activități educaționale. Aceasta dispune de acces la internet, iar calitatea materialelor didactice este bună, precum și starea generală a imobilului.

La nivel local mai există și Grădinița cu program normal nr. 2. Conform datelor furnizate de Școala Gimnazială nr. 1 Tuzla, grădinița dispune de 4 săli de clasă, precum și de acces la internet. Starea generală a imobilului și calitatea materialelor didactice sunt în condiție bună.

Clădire	Numărul de săli de clasă existente	Starea generală a imobilului și calitatea materialelor didactice
Școala Mare	12	Bună
Școala Mică	4	Bună
Grădinița cu program normal nr. 1	6	Bună
Grădinița cu program normal nr. 2	4	Bună

Sursa datelor: Școala Gimnazială nr. 1 Tuzla, prelucrări Anderssen

Personalul didactic din comuna Tuzla pe niveluri de educație

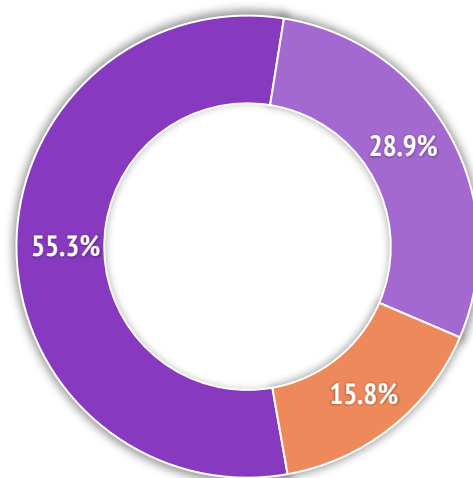
Pregătirea școlară presupune un anumit nivel de dezvoltare fizică, intelectuală și morală a copilului, capacități, abilități, priceperi și deprinderi absolut necesare școlarității.

Profesorul ocupă un loc important în activitatea educațională, deoarece contribuie la formarea personalității elevilor, la conduita lor în societate, la formarea lor ca indivizi și cetățeni. Acesta rămâne principalul modelator al personalității elevilor, începând de la imprimarea unei conduite externe, până la formularea aspirațiilor și idealurilor acestora de viață.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul comunei Tuzla, în anul 2014, existau **38 cadre didactice**. Numărul acestora a scăzut cu 15.6% față de anul 2009, când se înregistrau 45 cadre didactice. La nivelul anului 2009 s-a înregistrat cel mai ridicat număr al personalului didactic din comuna Tuzla din perioada 2008 - 2014.

La nivelul **învățământului preșcolar** din comuna Tuzla, numărul cadrelor didactice a rămas constant în perioada 2008 - 2014. Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014, **ponderea educatorilor** reprezenta 15.8% din totalul personalului didactic al comunei Tuzla.

Personal didactic pe niveluri de educație - 2014

■ Înv. Gimnazial ■ Înv. Primar ■ Înv. Preșcolar

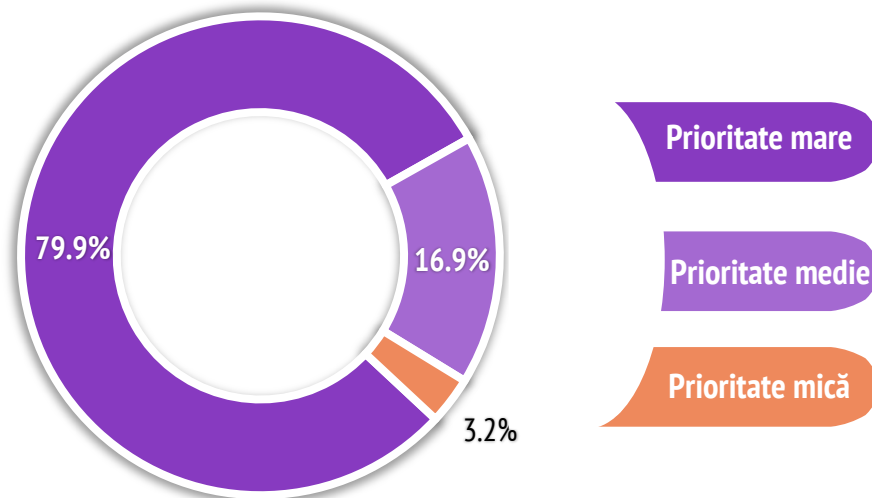
Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Personalul didactic din **învățământul primar (inclusiv cel special)** a fost mai ridicat cu 2 învățători în anul 2014 comparativ cu anul 2013. Ponderea învățătorilor din comuna Tuzla reprezintă 28.9% din totalul personalului didactic local.

În ceea ce privește numărul personalului didactic din **învățământul gimnazial (inclusiv cel special)** se constată o scădere la nivelul anului 2014 față de anul 2008. Dacă la nivelul anului 2008 existau 26 profesori care predau elevilor înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv special), în 2014 numărul acestora a ajuns la 21 profesori.

Potrivit INS, ponderea personalului didactic din învățământul gimnazial (inclusiv cel special) reprezenta 55.3% din totalul personalului didactic al comunei.

Importanța educației pentru populația comunei Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Importanța educației pentru populația comunei Tuzla

Un rol deosebit de important pentru reușita în viață îl are educația. Este necesară o creștere a nivelului de educație pentru a face față schimbărilor cerințelor de pe piața muncii.

Dezvoltarea se bazează pe resursa umană, astfel că la nivel local trebuie să existe responsabilități în materie de calificare a forței de muncă și creștere a capacității de adaptare la schimbările de mediu.

Potrivit analizei cantitative, cei mai mulți localnici din comuna Tuzla (79.9%) consideră sistemul educațional un sector cu prioritate mare pentru dezvoltarea nivelului de trai din comună.

Următoarea pondere de 16.9% din totalul respondenților participanți la studiu consideră că sectorul educațional are o prioritate medie pentru îmbunătățirea nivelului de trai al comunei.

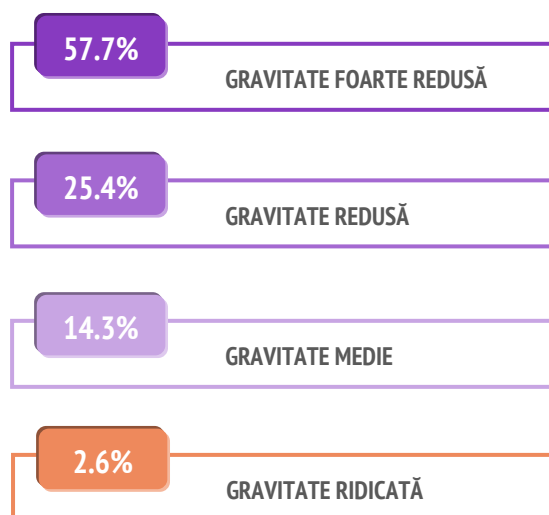
Sectorul educațional este privit de către 3.2% dintre localnicii comunei Tuzla ca fiind un sector cu prioritate mică pentru dezvoltarea nivelului de trai din comună.

Gradul de mulțumire al populației comunei Tuzla privind învățământul și educația

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației realizat în februarie 2016, evidențiază faptul că, peste jumătate dintre localnici consideră că unitățile de învățământ sunt dotate corespunzător, menționând faptul că, educația este o problemă cu gravitate foarte redusă (57.7%).

Învățământul și educația din comună

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Ponderea localnicilor care sunt de părere că învățământul și educația din comuna Tuzla reprezintă o problemă cu gravitate redusă reprezintă 25.4% din total.

Localnicii care consideră învățământul și educația o problemă cu gravitate medie la nivel local înregistrează o pondere de 14.3% și doar 2.6% dintre respondenți acordă gravitate ridicată acestui aspect.

Opinia populației asupra comunei Tuzla ca loc de creștere și educare a copiilor

Potrivit studiului realizat în februarie 2016, peste 80.0% dintre localnicii chestionați consideră comuna Tuzla **un loc bun pentru creșterea și educarea copiilor** (85.3%).

O pondere de 6.9% dintre locuitorii comunei Tuzla sunt de părere că aceasta este un loc satisfăcător pentru creșterea și educarea copiilor.

Un procent de 6.3% se înregistrează în rândul localnicilor comunei Tuzla care consideră că aceasta este un loc excelent pentru creșterea și educarea copiilor. Dintre aceștia, cei mai mulți au vârsta peste 65 ani.

Doar 1.5% dintre localnici au declarat că localitatea Tuzla este un loc nesatisfăcător pentru creșterea și educarea copiilor.

Cultură

Într-o perioadă a globalizării, cultura devine o calitate esențială a unei regiuni. Dezvoltarea culturii la nivel local consolidează identitatea locală și caracterul distinctiv, creând produse culturale cu o valoare unică.

O comunitate care investește în cultură, educație și sport generează în același timp mai multă bogăție, bunăstare și siguranță. Astfel, este creat un mediu favorabil pentru generațiile viitoare, cu posibilitatea dezvoltării locurilor de muncă și creșterii, în același timp, a nivelului de trai.

În ultimii ani, dezvoltarea economică și globalizarea, pericolul marginalizării și cel al dispariției cu care se confruntă numeroase comunități, precum și erodarea treptată a credințelor și convingerilor tradiționale au făcut imperios necesară reconsiderarea pe plan național a locului patrimoniului cultural.

În ceea ce privește protejarea patrimoniului cultural și integrarea sa în marile proiecte de dezvoltare durabilă, România nu a pus în aplicare cu determinare și consecvență măsuri eficiente, în conformitate cu prevederile convențiilor internaționale la care a aderat și cu interesul public pe care îl reprezintă patrimoniul cultural și natural.

Factorul agravant pentru pericolul în care se află patrimoniul construit și natural din România îl constituie însă, o dată cu creșterea economică, presiunea investițiilor imobiliare și a dezvoltărilor necontrolate, care antrenează distrugerea a ceea ce a mai rămas intact după demolările ceaușiste: centrele istorice ale orașelor, zonele de arhitectură protejată, siturile arheologice, arhitectura rurală tradițională, siturile și rezervațiile naturale, precum și peisajele și căile de acces la acestea. Aceste distrugerii sunt favorizate de menținerea, sub pretextul încurajării dezvoltării, a unei legislații extrem de permissive în domeniile urbanismului, protejării mediului și a patrimoniului istoric. Distrugerea sau degradarea patrimoniului construit și natural înseamnă dispariția memoriei și a identității culturale a cetățenilor României și, în consecință, incapacitatea de a transmite această moștenire generațiilor următoare.

Spațiul rural este un concept deosebit de complex, fapt ce a generat o mare diversitate de păreri privind definirea, sfera de cuprindere și componentele sale.

Problema dezvoltării și amenajării rurale este una dintre cele mai complexe teme ale contemporaneității, datorită faptului că, în esența sa, presupune realizarea unui echilibru între cerința de conservare a spațiului rural economic, ecologic și social-cultural ale țării, pe de o parte, și tendința de modernizare a vieții rurale, pe de altă parte.

În același timp, dezvoltarea și amenajarea rurală se află la confluența dintre tendința de expansiune a urbanului, a dezvoltării agresive a industriei pe seama spațiului rural și cerința de a menține, pe cât este posibil, ruralul la dimensiunile sale actuale.

Dezvoltarea și amenajarea rurală, care tinde să se modernizeze, să se europenizeze ca arie de cuprindere, la nivelul fiecărei țări, are ca **principal obiectiv** menținerea și conservarea caracterului național al spațiului și culturii rurale, iar acolo unde s-au produs grave distrugerii (fizice sau socio-

culturale) locale, regionale sau naționale se propune soluția reconstrucției sau, eventual, restaurării acestor zone, în sensul readucerii lor la standardele de ruralitate.

În ceea ce privește **patrimoniul cultural de interes local al spațiului rural românesc**, principiul de bază este cel al valorii culturale a obiectivului sau a obiectivelor vizate.

Există un procent de 90.0% care se înregistrează în rândul comunelor în care se află câte o bibliotecă publică. Numărul mediu de volume deținute de acestea este de 7.300 (câte două volume pentru fiecare locuitor din spațiul rural). Însă, numărul de vizitatori mediu/an pentru aceste biblioteci este de 420 - 440, adică puțin peste 10.0% din populația mediului rural.

Conform datelor furnizate de INS, la nivelul județului Constanța, în anul 2014, existau **281 biblioteci**, dintre care 35 publice. Numărul bibliotecilor din județ a suferit modificări în perioada 2008 - 2014, numărul acestora fiind cu 16.1% mai scăzut comparativ cu anul 2008. În perioada 2008 - 2014 se afla doar **1 bibliotecă în comuna Tuzla**.

În ceea ce privește **muzeele**, în spațiul rural există un muzeu la patru comune. Aceste muzee au în medie 250 de exponate și 540 de vizitatori pe an, adică mai puțin de doi vizitatori/zi.

În comunele din România există în medie 2 case de cultură/cămine culturale. În 15.0% din comune nu există asemenea aşezăminte. Casele de cultură și căminele culturale au peste 4.500 de utilizatori/an, de zece ori mai mult decât bibliotecile. Peste 80.0% dintre comune organizează anual diverse evenimente culturale, media anuală a acestor evenimente fiind de 5.

De menționat este faptul că **teatrele sunt foarte rare în spațiul rural**, existând unul la peste 70 de comune. Nici activitatea acestora nu poate fi considerată remarcabilă, având doar 145 de vizitatori, în medie, pe an. Sunt mai degrabă activități sezoniere în localitățile cu potențial turistic.

Teatrul poate însemna fie artă, fie clădirea în care se desfășoară spectacolele de teatru. În sens figurat, teatrul reprezintă un loc în care se desfășoară o acțiune importantă.

Patrimoniul cultural al comunei Tuzla

Patrimoniul natural, cultural-istoric și arheologic al comunei Tuzla este bogat și caracterizat de o mare reprezentativitate. Se remarcă existența vestigiilor istorice precum:

- ◆ Așezare elenistică și romană identificată ipotetic cu Stratonis (Turris) ce datează din sec. III a. Chr. - situată la sud de farul Tuzla la 50 - 150 m distanță (în câmp se pot observa nuclee izolate de locuire romană);
- ◆ Așezare romană ce datează din sec. III - IV e.n. - situată la vest de sat la cca. 1 km sud depărtare de lacul Techirghiol;
- ◆ Așezare preistorică cu două valuri și șanțuri de apărare (epoca bronzului) situată la vest de golful Tuzla Mare;
- ◆ Așezare romană ce datează din sec. II - III e.n. amplasată între golfurile Tuzla Mică și Tuzla Mare.

Acestor vestigii istorice li se alătură un important monument de arhitectură, respectiv Biserica din localitatea Tuzla, ctitorită de Mihail Kogălniceanu.

Situl arheologic „Stratonis” - Tuzla este un monument istoric care se regăsește între golfurile „Tuzla Mică” și „Tuzla Mare”.

La 3 - 4 km sud-est de localitatea Tuzla, linia țărmului Mării Negre, aproape rectilinie, formează un puternic intrând în mare, denumit **Capul Tuzla**.

Farul Tuzla

Pe faleza ce se înalță la 30 m deasupra nivelului Mării se află un vechi far, construit în 1900, dotat cu aparat optic și sirena.

Farul de la Tuzla a fost pre-construit la începutul anilor 1900, în Franța, de către o echipă formată din Barbier, Bernard și Turenne. Turnul farului este localizat pe o limbă de pământ – Capul Tuzla – la cca. 4 km sud-est de Eforie Sud și 23 km sud de Constanța.

În prezent, farul este amenințat să se prăbușească din cauza eroziunii costiere, motiv pentru care autoritățile locale au luat în calcul și posibilitatea de a-i schimba locația, operațiune pentru care nu există deocamdată fondurile necesare.

Turnul farului, alcătuit din schelet de metal negru, cu o bandă albă orizontală, are o înălțime de 144 m

și trimite două flash-uri albe de lumină la fiecare 10 secunde, vizibile pe mare pînă la 40 de kilometri.

Farul emite și un semnal de avertizare în caz de ceață – un semnal sonor cu o durată de cinci secunde la fiecare 30 de minute.

Farul Tuzla poate fi transformat în obiectiv turistic. În acest moment, parterul farului este deschis publicului pentru vizitare.

Personalitățile originare din comuna Tuzla s-au realizat în viață, devenind oameni respectați de semenii lor și utili societății. Nu există un domeniu de activitate în care să nu existe personalități originare din Tuzla.

Mulți dintre aceștia sunt preoți (Măldăianu Laurențiu, Constantin Frătică), medici (Dumitrache Lili), profesori (Caragea Florin, Lupeanu Constantin), ofițeri de marină (Mogoșanu Dănuț, Costea Leonard), sportivi talentați (Tutunea Dumitru) etc. Cei mai reprezentativi sunt următorii:

În domeniul literaturii beletristice:

- ◆ Stelian Filip: un poet talentat, sensibil și epigramist, membru al Uniunii Scriitorilor din România;
- ◆ Daniel Dincă: poet apreciat, dramaturg și prozator, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

În domeniul sporturilor:

- ◆ Stelian Lambă, campion mondial la șah prin corespondență.

De asemenea, poate fi numit și învățătorul Emerit Cicerone Dumitrache. Cu toate că nu este originar din comuna Tuzla, în cei peste 50 de ani în teritoriu s-a remarcat ca membru de frunte al localității, identificându-se cu ea.

Viața culturală

În ceea ce privește căminele culturale, în perioada posbelică, în comuna noastră nu a existat o activitate culturală organizată, în afara horelor țărănești.

Singurele activități artistice se organizau la școală, de către elevi sau formațiile de paramilitari cu prilejul sărbătorilor naționale (10 Mai sau Ziua Eroilor). Se așezau într-una din sălile de clasă opteze bănci alăturate, peste care se așezau patru table de scris care erau din lemn. Nu se percepea taxă de intrare pentru spectatorii care erau, de fapt, părinții, frații și rudele „artiștilor”.

Uneori, un prestidigitator sau scamator ambulant prezenta sătenilor câteva trucuri, acesta fiind plătit în natură, cu ouă, brânză, păsări sau făină.

Odată cu înființarea căminului cultural în 1948, activitatea artistică a început să ia amploare, încet-încet. Căminul cultural a funcționat la început într-o sală unde acum este societatea comercială a familiei Voicu. Acesta era proprietatea primăriei. Scena s-a

amenajat în partea sudică a sălii. Nu existau nici culise, nici intrare pentru interpreți care, pentru a se urca pe scenă, trebuiau să treacă printre spectatori. Pe vremea aceea, la cămin se prezentau filme sau se organizau nunți, botezuri sau alte petreceri.

Căminul cultural Tuzla

La început, tinerii nu prea aveau curaj să se înscrie în formațiile artistice. Fetele aveau prejudecăți, dar nici băieții nu prea se înghesuiau. Fetele care erau turco-tătare erau îngredite de religia musulmană care nu le permitea să se afișeze în public. După ce câțiva mai îndrăzneți „și-au asumat riscul”, totul a decurs altfel.

Printre primii tineri care au avut curajul să evolueze pe scena căminului s-au numărat: Busogeanu Dumitru, Manta Gheorghe, Voicu Nicolae (Dansuri și brigada artistică), Barbu Florica, Pașalega Fănica, Popa Petra (solistă), Ioniță Dumitru (solist vocal). Ei au fost pionierii activității artistice din Tuzla.

La un moment dat, cadrele didactice din Tuzla au luat hotărârea să înființeze câteva formații artistice

și anume un grup vocal, un grup satiric (brigada artistică) și o formație de teatru.

Foarte multe spectacole artistice prezentau pe scena căminului cultural și formațiile artistice ale Școlii cu clasele I-VIII Tuzla

Prima formație instrumentală de muzică populară și ușoară a căminului cultural s-a creat prin 1970. Se numea Formația Zaval și era alcătuită din membrii ai aceleiași familii, frați și veri. Era vestită în zonă. Erau invitați și în alte localități. Când Căminul Cultural se deplasa cu vreun spectacol artistic în vreo localitate, totul se termina cu un bal.

Până la înființarea căminului cultural, consătenii comunei Tuzla vizionau filme prezentate la caravana cinematografică ce venea în sat cel puțin o dată pe lună.

Aceasta era o autodubă înzestrată cu un aparat de proiecție și un difuzor puternic. În momentul în care intrau în sat, difuzorul era pus în funcțiune și când oamenii ieseau în drum, se anunța filmul. Nu era o oră fixă. Atunci când se întuneca, pe un perete era prinsă o pânză albă pe post de ecran și filmul putea să înceapă.

În perioada anilor '50 s-a înființat pe lângă căminul cultural și cinematograful.

Activitățile artistice organizate în cadrul căminului cultural sunt destul de restranse ca număr, în general organizându-se diferite evenimente de importanță majoră în viața populației din

comunitate (nunti, botezuri, aniversari, festivități școlare etc).

Manifestări culturale de prestigiu

Formațiile artistice ale căminului din comuna Tuzla au participat cu regularitate la manifestări culturale de prestigiu ce se organizau în acea vreme sub generice ca „Floarea din grădină”, „Dialog la distanță”, „Dialog pe aceeași scenă” etc.

Căminul cultural Tuzla a câștigat două etape, ultima participare având loc în comuna Pantelimon.

Cu prilejul unor asemenea spectacole, hulițe de unii, dar importante pentru formarea unor interpreți, s-a format apetitul unor viitori performeri. Un exemplu elocvent este Palcu George care a cântat și pe scena din Tuzla. Acesta s-a înscris la Școala Populară de Artă și a participat la două ediții consecutive ale Festivalului Național de române „Crizantema de Aur” de la Târgoviște pe care le-a și câștigat.

Cu susținerea doamnei Sibianu Rodica, director de cămin cultural și bibliotecar, activitatea culturală a început să funcționeze. În colaborare cu Uniunea Democrată a Tătarilor și Uniunea Democrată a Turcilor, periodic se organizează „Kures”, lupte tătarăști combinate cu muzică turco-tătară.

Tot în colaborarea cu populația turco-tătară, se organizează un festival al muzicii și dansurilor tătarăști și turcești. La ultimul, din septembrie 2006,

au participat personalități ale Consulatului turc din Constanța și al Ambasadei Turciei din București.

În anul 2006 a luat ființă grupul folcloric „Dobrogeanca”, alcătuit din elevi ai Școlii Tuzla. Acesta reprezenta o formație încheată, bine pregătită ce participă la concursurile prezentate de TV Neptun din Constanța.

Mijloace de informare locală

Biblioteca localității a fost înființată acum 57 de ani, având 400 de volume. A funcționat chiar și într-o sală a căminului cultural. Mulți bibliotecari s-au perindat. La început au fost, ca de obicei, cadre didactice care se achitau de orele planificate în afara catedrei.

Printre primii bibliotecari au fost: Muja Xenia, Coman Păpușica, Gafar Ferizat, iar ultima Zevri Saber. În prezent este Sibianu Rodica ce îndeplinește și funcția de director al Căminului Cultural.

Biblioteca avea peste șase mii de volume din toate domeniile literaturii, cum ar fi beletristică, și dramaturgie, literatură științifică, lucrări monografice, religioase etc.

Biblioteca nu a mai existat începând cu anul 1995 din cauza catastrofelor inundațiilor. Apa a pătruns în toate sălile, la peste 1 metru înălțime. Rafturile cu cărți au fost rupte și împrăștiate prin apă, foarte

puține fiind recuperate. Umezeala a pătruns în ele, au mucegăit și s-au deteriorat.

Volumele erau aranjate în rafturi după specialitate și numele autorilor, având trecute numere de inventar și codurile.

De un real interes și audiență s-a bucurat stația de radioficare. Administrativ, era subordonată poștei, dar emisiunile locale erau realizate de locuitori ai comunei, la început pe bază de voluntariat, apoi cu o îndemnizație simbolică. Stația de transmisie funcționa la început, prin anii '50, în localul miliției.

Aceasta era bine organizată și anume într-o încăpere era aparatul de transmisie, iar în alta, izolată fonic, era studioul, izolat fonic, dotat cu microfoane și o mașină de scris care apoi a fost înzestrat cu magnefoane, casetofoane și o multime de discuri cu muzică ușoară și populară.

Se transmiteau două emisiuni locale pe săptămână - marțea și sâmbăta de la orele 18 - 18:30. Se transmitea un buletin de știri locale și diferite anunțuri (dar nu publicitare, ca în ziua de astăzi).

Emisiunile locale erau redactate de către un redactor care strângea date de la diferite instituții și întreprinderi din comună, le centraliza, le înregistra și le dădea la transmis. Transmisia se făcea dintr-un studio care era despărțit de stație printr-o fereastră largă, izolată fonic.

În 1990, centrul de radioficare s-a desființat, deoarece a fost vandalizat. Au dispărut magnetofone, radiocasetofone, discuri. Aparatura de transmisie a fost predată poștei județene. Perioada de aproape 40 de ani cât a funcționat Centrul de Radificare Tuzla a fost benefică pentru comună.

Religia - lăcașe de cult

Poporul român s-a născut creștin. De-a lungul istoriei sale milenare a păstrat cu smerenie credința strămoșească, a apărat-o în fața vicisitudinilor istoriei.

Comuna Tuzla își desfășoară activitatea în următoarele lăcașe de cult:

- ◆ două biserici ortodoxe;
- ◆ o moschee;
- ◆ o casă de rugăciune a adventiștilor.

Prima biserică ortodoxă cu hramul Sfânta Ecaterina, a fost ctitorită în anul 1884. În prisania din naosul bisericii este scris: „Această sfântă biserică s-a ridicat în anul 1884 de către Mihail Kogălniceanu și fratele său Vasile, spre cinstirea Sfintei Mucenițe Ecaterina”.

Aceasta este construită din piatră, cu ziduri masive, groase de peste 70 cm, fără turlă. S-a zidit în formă de cruce cu intrarea dinspre vest. De asemenea, este alcătuită din pronaos unde se găsesc lăcașurile

pentru aprins lumânările, pangarul - o încăpere improvizată unde se vând lumanări, tămâie, icoane, cărți bisericești și alte obiecte de cult.

Urmează naosul care are în lateral scaune pentru cei mai vârstnici. În dreapta este strana unde stau cântărețul bisericesc și persoanele din cor. Naosul este despărțit de altar prin catapeteasmă.

Biserica „Sf. Ecaterina” Tuzla

Între cele două războaie mondiale a fost părintele Rosescu, apoi părintele Păun Moise, peste 40 de ani, până în anul 1990 când s-a pensionat. Acesta era locuitor al comunei Tuzla.

Preotul Manole Alexandru s-a remarcat, fiind un bun gospodar, sub conducerea căruia s-a repictat biserică și construcția iconostasului, s-a sistematizat partea nordică a cimitirului, s-a construit gardul din beton împrejurul bisericii. Pentru realizările și implicarea sa în viața satului, a fost recompensat cu distincții pe linie bisericească.

A doua biserică ortodoxă a fost construită în anul 1999 și se află lângă școală, purtând hramul Sfintei

ANDERSSEN

Treimi. Langă aceasta se mai construiește o mare biserică, o adevărată catedrală.

Biserica „Sf. Nicolae” Tuzla

Pentru credincioșii musulmani există o moschee construită în anul 1860, în timpul domniei Sultanului Abdul Hamid al II-lea, iar minaretul în 1926.

Slujbele se țin în fiecare vineri, de la orele 11:00 - 11:30 și în prealabil sunt chemați la rugăciune de către muezin printr-un difuzor puternic, instalat în vârful minaretului.

Înainte de a intra în moschee, credincioșii musulmani își spală mâinile și se descalță. Înăuntru sunt covoare persane dăruite de guvernul turc și oamenii se așează cu picioarele încrucișate (turcește) sau îngenunchează pentru rugăciune.

Minaretul Moscheei

A fost amenajată o sală de rugăciune pentru femeile care nu au voie să participe la slujba religioasă. Aici învață și Coranul (biblia musulmanilor).

Mai există și o sală de clasă unde copiii își desăvârșesc cunoștințele de religie și limbă maternă, dotată cu televizor și computer. Pentru oaspeți sunt pregătite două camere. Tot aici își are sediul Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani, turcii având sediul în centrul comunei.

Etnografia și folclorul local

Populația satului este eterogenă, venită din colțurile țării (Durastor, Caliacra, Transilvania, Oltenia etc.), așadar, obiceiurile și datinile se interferează, la început fiecare grup practicând obiceiurile lui.

Toți aveau în comună hora țărănească ce se organiza în fiecare duminică și sărbătoare. Coloniștii organizau hore pe un loc viran din nordul localității, iar refugiații (cei veniți din Bulgaria) țineau hora la mijlocul satului.

Populația turco-tătară nu organiza manifestări distractive. Ei dansau, de exemplu, numai la nunți și botezuri, femeile separat și bărbații separat.

Pentru horă, se mătura bine locul, se stropea pentru a împiedica ridicarea prafului și se așezau de jur împrejur scaune sau lavițe de lemn.

Fetele nu plăteau intrarea și erau însoțite și supravegheate de mamele sau bunicile lor care se

așezau pe scaune. După horă, tinerii, băieți și fete se plimbau pe strada principală, circa 100 - 200 m, în sus și în jos.

Fetele se țineau de mână, „la brațetă”. Băieții le însoțeau și cei mai îndrăzneți mai profitau de neatentia bătrânelor și le apucau pe fete de mână.

La început, nu se amestecau horele coloniștilor cu cele ale refugiaților. Mai ieșeau și mici scandaluri când băieții aveau îndrăzneala să conducă acasă fete din altă „tabără”. După război, încet, încet, nu s-a mai ținut seamă de cartiere.

În ceea ce privește dansurile, hora mare se juca și de către coloniști și de veterani (în care se includeau turcii, tătarii, grecii și românii băștinași). Hora mare se dansa la fel ca în toată țara, în formă de cerc. Tinerii se țineau de mână și o pereche (băiat și fată) dansa în mijlocul ei pentru câteva minute.

Se mai dansa în Tuzla o variantă a horei mari – hora refuzaților. Un băiat aducea un scaun pe care îl așeza în fața unei fete care se așeza pe el, apoi aducea în fața fetei un băiat cu care să danseze. Dacă acesteia nu-i plăcea băiatul, se așeza cu spatele spre el și i se aducea altul, până când îi convenea fetei. Dansau împreună în mijlocul horei, apoi se așeza băiatul și fata îi aducea băiatului altă fată pe care acesta o refuza sau o accepta.

Un alt dans mult îndrăgît era „fedeleșul”. Pe o melodie al cărei ritm se întetea pe măsura timpului,

tinerii (băieți și fete) se prindeau de mijloc și începeau să se învârtască din ce în ce mai rapid sub forma unui cerc ce se deplasa la stânga sau la dreapta și înainte și înapoi.

La populația turco-tătară nu se organizează seri distractive. Nici la nunți, nici la botezuri, femeile nu dansează cu bărbații, ci separat. Bărbații au două dansuri specifice: „Beșparmal” și „Kefen și lalelem”. Bărbații purtau un pantalon strâns pe picior, cămașă, iar în față erau încinși cu un șort din pânză. În picioare aveau opinci, gumari, iar în zilele de sărbătoare purtau ghete sau cizme (cei mai înstăriți).

Femeile purtau rochii lungi, largi, iar pe cap basmale. Se spunea la țară înainte, că un etalon al frumuseții este albeața feței, așa că femeile și fetele tinere, când mergeau la câmp, aveau fețele complet acoperite. Li se vedeau numai ochii și nasul.

La nunți, mergeau întâi pețitorii la părinții fetei să o ceară de soție, dar nu prin orații de nunți ca în alte părți ale țării, ci discutau despre zestre, locuință și altele. După ce „tocmeau” nunta, vătăjeii colindau satul cu o ploscă cu vin și-i invitau pe săteni la nuntă.

Petrecerea nu se ținea la salon, ci improvizau acasă în vreo cameră mai mare sau sub vreun șopron. Nu existau corturi militare sau saloane speciale.

După miezul nopții, tinerii miri se retrăgeau în dormitor, iar dimineata se organiza „rachiul roșu” (se

arăta oaspeților cămașa de noapte a miresei. Dacă se dovedea că nu a fost fecioară, aceasta era urcată pe o boroană din măracini cu ghimpi sau pe roțile de cotigă și cu un alai de amatori de senzații tari, în cele din urmă fiind dusă la părinți.

La populația turco-tătără tradiția este altfel. Până la mijlocul secolului al XIX-lea, de multe ori părinții copiilor discutau de când aceștia erau mici ca să-i căsătorească la maturitate și stabileau condițiile.

Viitorii miri nu aveau voie să vorbească, aproape nici nu se cunoșteau, deoarece încă din adolescență fetele purtau feregea (o glugă neagră din pânză) care se așeza pe cap. De sus porneau două mâneci prin care se băgau mâinile și purtau o pânză ce le acoperea fața (asta numai când ieșeau din casă). Era mare rușine și păcat să li se vadă chipurile.

Nunta propriu-zisă ține trei zile. În prima zi sunt chemați bărbații și familiile. Vinerea se face o slujbă pentru pomenirea morților, apoi sunt invitați bărbații la ora 12 și femeile la ora 14. Femeile aduc bani și cadouri pentru tineri.

A doua zi vin din partea ginerilor persoane, ca să ia mireasa și să o ducă la masa unde este și viitorul soț. Înainte vreme exista o căruță acoperită care ducea mireasa direct în casă.

Alte datini mai sunt și cele pentru „dezlegarea” sau „legarea ploilor” sau sfeștaniile săvârșite în timpuri de secetă. Sătenii, împreună cu preotul, mergeau la câmp și se ținea slujba pentru dezlegarea ploilor. Se

aduceau acolo și sacale din care se arunca apă peste bărbați, femei și copii.

Un alt obicei vechi la noi îl constituie „paparudele”. Femeile sunt îmbrăcate mai sumar, având la cingătoare iarbă sau alte plante, fiind udate de către bărbați.

De Sfântul Gheorghe se practică așa numitul obicei „Govie”. Un car cu boi, împodobit cu salcie, mergea la izvoarele Cainaci, se încărcau butoaie cu apă, se întorcea în sat, apoi urma petrecerea. Se strângeau fotografii de la fete, apoi, în timpul dansului, fata care le recunoștea era luată la dans.

De asemenea, turco-tătarii aveau un obicei pentru „dezlegarea ploilor” în caz de secetă. Satul se curăța bine, oamenii se purificau prin îmbăiere, se adunau bătrânii și se făcea o rugăciune la geamie, prin care îl rugau pe Dumnezeu pentru ploaie.

De Paștele Blajinilor se făcea din lut o păpușă numită „caloian”, sau „scaloian”. Se împodobeau de către fete cu coji de ouă vopsite și se îngropa cu un mic ceremonial pentru pomenirea morților. Acum a dispărut acest obicei.

Meșteșugurile, ocupațiile tradiționale

Ocupația tradițională a locuitorilor satului Tuzla a constituit-o și o constituie agricultura care are acum o pondere importantă, cuprinzând 25.0% din populația localității.

Altă ocupație a tuzlenilor încă din cele mai vechi timpuri o constituie pescuitul în diferitele lui variante: cu undița (la pietre, pe dig sau cu barca), cu ajutorul paragatelor, a țaparinei etc. Prin anii '50 veneau din județul Tulcea lipoveni organizați în echipe, înainte de începerea sezonului estival și pescuiau în special calcan care era atunci cel mai ieftin pește.

În prezent, în Tuzla se mai practică pescuitul amator. În stanga farului există un punct de pescuit cu câteva zeci de bărci. Proprietarii barcilor și-au construit mici cabane unde își țin uneltele sau se mai odihnesc în zilele de sărbătoare.

Pescăria Tuzla

Pentru țărani, hainele se coseau în casă sau de către croitorii locali din aba sau stofe mai ieftine. Croitorii locali erau buni meșteri, deoarece când costumul sau pantalonii se uzau, se întorceau pe cealalta parte.

Culte și modalități de petrecere a timpului liber

Ca modalitate de petrecere a timpului liber, amintim Asociația Sportivă „Farul” Tuzla care activează pe teritoriul comunei Tuzla din anul 2002. În cadrul Asociației se desfășoară activități sportive precum: atletism, fotbal, sah, tenis de masă.

La nivelul comunei Tuzla nu există alte spații amenajate care se oferă locuitorilor alternative de recreere.

Învățământul

În ceea ce privește, istoricul învățământului local, prima școală construită în Tuzla a fost în anul 1882, la patru ani de la dobândirea independenței. Avea un învățător și 36 de elevi, în afară de școala care funcționa pe lângă geamie. Școala a funcționat și în una din sălile Căminului Cultural actual și în localul fostei grădinițe.

Din datele furnizate de prof. Vasile Helciu, prefectul de Constanța menționează că în anul 1885, se înființează numai două școli primare în Dobrogea. Una la Rahmanu în județul Tulcea, alta în Tuzla în județul Constanța.

Coloniștii izlăzeni, ca orice buni olteni, aveau mulți copii, așa că s-a hotărât să se construiască o școală în „cartierul” coloniștilor care începea de la școala

actuală. Coloniștii s-au stabilit în Tuzla în mai multe valuri, între anii 1921 - 1926.

Școala a fost dată în funcțiune în anul 1935. Primii învățători ai acestei școli au fost soții Creangă, apoi soții Miltiade.

Localul școlii este situat în zona numită "La Pati", în partea de nord a comunei și era format din două săli de clasă, între ele cancelaria și un mic hol. Era încălzită cu godine tip.

În curtea școlii a fost construită o locuință formată din trei camere, pentru directorii școlii. Ultimii „locatari” ai acestei case au fost învățătorii Ion și Constantina Lupeanu. Ulterior s-a transformat în grădiniță de copii, iar în prezent sunt două moderne cabinete individuale medicale.

Această școală s-a numit Școala nr. 2, având regim de școală separată până în anul 1975 când s-a unificat cu Școala nr. 1.

În 1971 s-a construit și s-a dat în folosință o școală nouă, lângă cea din 1948, în locul „La Buta”. S-a numit Școala nr.1 și primul director a fost profesor Costea Ion.

Școala avea 8 săli de clasă, două laboratoare, cabinet medical care ulterior s-a transformat în bibliotecă, secretariat, birou director, cancelarie profesori, toalete pentru elevi și cadre didactice.

Încălzitul se făcea prin centrală proprie cu combustibil lichid. În cele două școli învățau peste 800 de elevi, împărțiți în 40 de clase I-X (toate erau paralele - A, B, C, D). De-a lungul anilor, școala s-a numit primară, elementară și generală.

În ultimii ani ai secolului al XIX-lea, școlile din sat nu erau aprovizionate cu lemne de foc. Aduceau copiii de acasă ce puteau (lemne, coceni de porumb sau bețe de floarea soarelui). Începând cu 1971, când încălzitul se făcea prin centrală termică proprie cu combustibil lichid, procurarea acestuia constituia o veșnică preocupare.

Prin 1982, s-a impus un ordin în sensul desființării încălzirii centrale din motive de economie. Centrala s-a pus „la conservat” și s-a construit în fiecare clasă câte o sobă de teracotă.

Instituțiile de învățământ

Începând din anul 1959, în cadrul Școlii generale Tuzla, se înființează învățământul seral pentru clasele V-VIII, deoarece anumite posturi din întreprinderi și institutii erau ocupate de salariați care nu aveau 8 clase, câte erau necesare pentru acea funcție.

Cursurile serale de la Tuzla erau frecventate de elevi cu cele mai diverse meserii: subofițeri, magazioneri, pompieri, salariați din serviciile de deratizare și dezinfecție etc. și proveneau din localitățile din jurul localității Tuzla.

ANDERSSEN

Mai târziu, prin anii 1975 - 1980, datorită schimbărilor din învățământ și a reorganizării procesului de învățământ, la școala din Tuzla s-a înființat prima treaptă de liceu (clasele IX-X). Erau câte trei clase cu elevi din Tuzla, Costinești și Eforie.

Școala Tuzla

Din 1980, din nou se organizau cursuri pentru completarea studiilor, de această dată la „fără frecvență”, tot pentru cei care erau încadrați în funcții care nu corespundeau cursurilor pe care le aveau. Semestrial și anual, cursurile se finalizau prin lucrări scrise și probe orale. Existau comisii de examinare pentru fiecare obiect de studiu.

O altă instituție de învățământ de pe raza comunei o constituie grădinița de copii. Pentru cei mai mici locuitori ai satului nostru, înainte de 1945 nu a existat o asemenea formă de învățământ. După începutul colectivizării când majoritatea locuitorilor mergeau la câmp, copiii rămâneau nesupravegheați. S-a înființat atunci și la Tuzla grădinița. A funcționat mai întâi într-o sală a primăriei, ulterior construindu-se două săli de clasă și una pentru păstrarea materialului didactic.

Funcționau patru grupe de copii. Una cu orar prelungit, pentru copiii colectivizatorilor și una cu orar normal, pentru copiii celor care nu erau membrii cooperatori.

Fosta locuință a directorului din curtea Școlii nr. 2 a fost renovată și dată în folosință tot grădiniței. A funcționat până la darea în folosință a unei noi grădinițe, în anul 2004.

Aceasta este o construcție nouă, dotată cu multe facilități: încălzire centrală proprie, vestiar pentru fiecare copil, încăpere unde fiecare copil se descalță și își lasă încălțăminte într-un anumit loc. Există măsuțe individuale, multe jucării și mijloace de învățământ audio-vizuale moderne.

Grădinița „Piticot” Tuzla

Grădinița a fost construită pe un teren lângă Primărie și lângă fosta grădinița, acum demolată. În curte este un loc de joacă cu multe aparate de relaxare pentru copii. La grădiniță funcționează 3 grupe (pregătitoare, mijlocie și mare), conduse de 6 educatoare. Directoare este Stancu Doina, institutor.

Baza materială - dotări

Baza materială și dotările au avut de-a lungul anilor o evoluție ascendentă. Prin eforturile directorilor, ale tuturor cadrelor didactice și Inspectoratului Școlar Județean Constanța, școala a fost dotată cu tot ce trebuie pentru desfășurarea unui învățământ de calitate. Clasele sunt dotate cu mese confortabile de un loc sau două, material didactic suficient, variat și de buna calitate.

Cadre didactice

Numărul cadrelor didactice din Școala Tuzla a avut o evoluție ascendentă și descendentă, în funcție de perioada istorică, de condițiile social-politice și nu în ultimul rând de starea materială a locuitorilor.

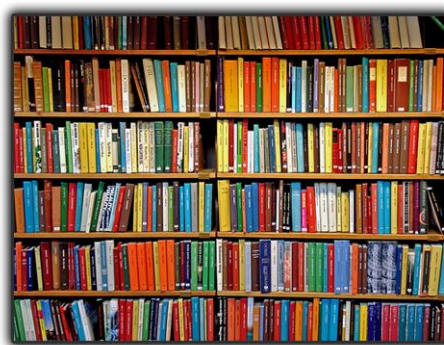
Dacă în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea exista un învățător la clasele I - IV (învățământ simultan), anul 1978 a fost anul de vârf în ceea ce privește numărul elevilor - peste 800 de elevi organizați în 35 de clase.

O cauză a micșorării numărului de elevi ar fi că majoritatea copiilor din nord-estul satului se înscriu la Școala din Eforie Sud, deoarece aceasta este mai aproape decât cea din Tuzla.

În anul școlar 2006 - 2007, situația școlară a fost una bună, deoarece Școala Tuzla a obținut în ultimul timp succese notabile.

Infrastructura culturii din comuna Tuzla

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul județului Constanța, în anul 2014, existau **281 biblioteci**, dintre care 35 publice.

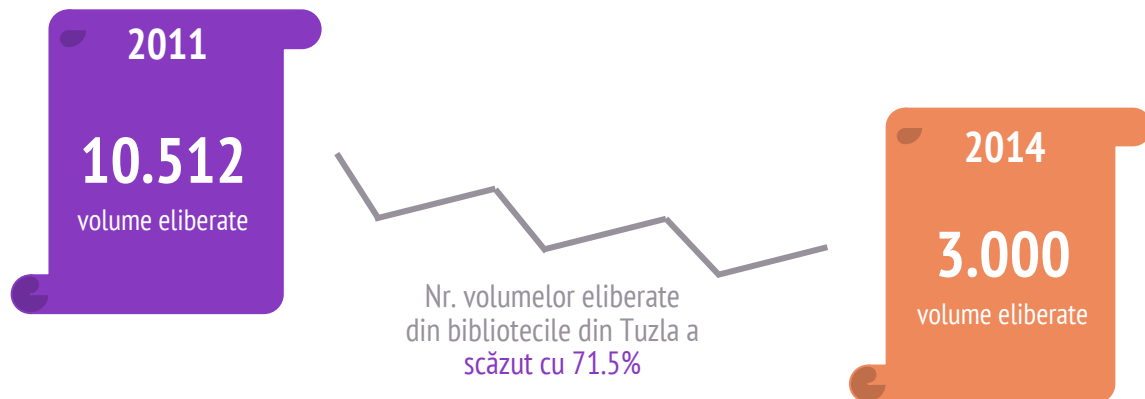
Numărul bibliotecilor din județ a suferit modificări în perioada 2008 - 2014, numărul acestora fiind cu 16.1% mai scăzut comparativ cu anul 2008. Cel mai ridicat număr al bibliotecilor din județul Constanța din ultimii 7 ani s-a înregistrat în anul 2009 (343 biblioteci), iar cel mai scăzut în anul 2013 (280 biblioteci).

Din totalul bibliotecilor existente la nivel județean în anul 2014, **1 bibliotecă se află în comuna Tuzla.**

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul bibliotecilor din comună a rămas constant în perioada 2008 - 2011, existând 2 biblioteci pe plan local.

În perioada 2012 - 2014, în comuna Tuzla, din 2 biblioteci, **a rămas o singură bibliotecă.**

Numărul volumelor existente și eliberate din cadrul bibliotecilor comunei Tuzla

Numărul volumelor existente și eliberate din cadrul bibliotecilor comunei Tuzla

Biblioteca publică are rolul de a-și diversifica serviciile, să le adapteze la cele existente în funcție de necesitățile și solicitările publicului, să le îmbunătățească din punct de vedere calitativ. Pentru a pune în valoare patrimoniul bibliotecii și de a stimula interesul publicului trebuie avute în vedere volumele existente, respectiv cele eliberate.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică pentru comuna Tuzla, la nivelul anului 2014 au fost înregistrate 3.000 de volume existente în biblioteca din comună.

Comparativ cu anul 2011, numărul de volume existente în bibliotecile din comuna Tuzla la nivelul anului 2014 a înregistrat o scădere semnificativă cu

71.5%, deoarece începând cu 2012 în comună activează doar o singură bibliotecă.

Conform datelor furnizate de INS, în perioada 2011 - 2014, numărul volumelor existente în bibliotecile din județul Constanța a urmat un trend descendent, în 2014 înregistrându-se o scădere cu 2.3% comparativ cu numărul volumelor existente în anul 2011.

În ceea ce privește numărul volumelor eliberate cititorilor din comuna Tuzla, acesta a urmat un trend descendent în perioada 2012 - 2014. Astfel, la nivelul anului 2014 au fost eliberate 1.050 volume cititorilor locali, valoare mai mică cu 55.1% față de anul 2012 când au fost eliberate 2.338 volume.

Potrivit INS, numărul volumelor eliberate în bibliotecile județului Constanța la nivelul anului 2014 a scăzut cu 15.4% față de anul 2012.

Numărul cititorilor activi din comuna Tuzla

Cititorul activ (utilizatorul) este persoana fizică care a împrumutat pentru acasă (sau a consultat în sediul bibliotecii) cel puțin o dată într-un an calendaristic o carte, broșură sau o altă publicație aparținând unei biblioteci.

Cititori activi

	2012	2013	2014
Județul Constanța	218668	122210	110134
Comuna Tuzla	296	250	230
% din județ	0.1%	0.2%	0.2%

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014, la nivelul comunei Tuzla existau **230 cititori activi**. Numărul acestora a scăzut cu 22.3% față de anul 2012.

La nivelul județului Constanța se poate observa o scădere a numărului de cititori activi în anul 2014 comparativ cu anul 2012 (cu 49.6%). La nivelul acestui an, ponderea cititorilor activi din comuna Tuzla în totalul cititorilor activi de la nivel județean a fost de 0.1%.

La nivelul anului 2014, numărul cititorilor din comuna Tuzla înregistra valoarea de 230, reprezentând 0.2% din totalul cititorilor activi din județul Constanța.

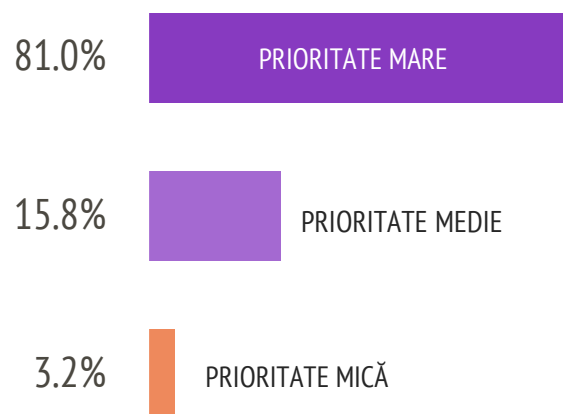
Importanța sectorului cultural pentru dezvoltarea nivelului de trai al comunei Tuzla

Potrivit studiului realizat în februarie 2016, 81.0% din populația comunei Tuzla consideră sectorul cultural cu prioritate mare în vederea îmbunătățirii nivelului de trai local.

În proporție de 3.2% participanții la studiu susțin că sectorul cultural are prioritate mică pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale cetățenilor care locuiesc în comuna Tuzla.

Ponderea persoanelor chestionate care au menționat faptul că sectorul cultural are o prioritate medie pentru dezvoltarea nivelului de trai din comună este de 15.8%.

Importanța sectorului cultural

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

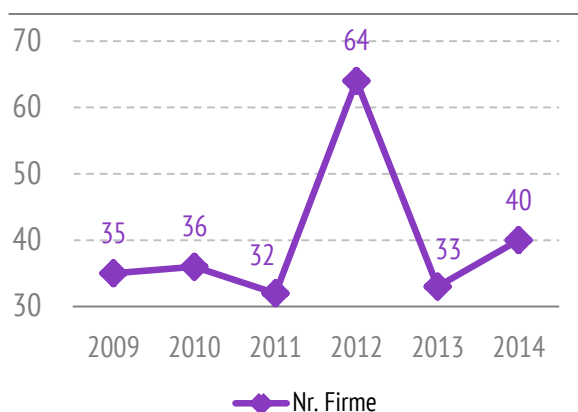
Economie

Stadiul de dezvoltare economico-socială a României poate fi caracterizat prin urmărirea indicatorilor macroeconomici care exprimă potențialul și nivelul economiei, structura acesteia, eficiența folosirii factorilor de producție, gradul de competitivitate internațională și nivelul de trai al populației. Analiza situației actuale evidențiază faptul că economia României are un nivel de competitivitate mult sub media Uniunii Europene.

Numărul firmelor inovative este de trei până la patru ori mai mic ca pondere din totalul firmelor, comparativ cu media Uniunii Europene, principalele decalaje constând în nivelul scăzut al implementării și absența structurilor de susținere a start-up-urilor inovative. România este deficitară și în ceea ce privește infrastructura de afaceri necesară pentru a face față competiției pe piața internațională, în special în sectorul inovativ și de înaltă tehnologie. În acest scop, ar trebui acordată atenție structurilor de sprijinire a afacerilor. În același timp, o parte dintre firmele românești nu sunt complet operaționale și necesită asistență în continuare pentru a îmbunătăți serviciile oferite.

Evoluția societăților înregistrate la ORCT Constanța cu sediul în localitatea Tuzla prezintă oscilații în perioada 2009-2014.

Potrivit datelor furnizate de ORCT Constanța, cele mai multe societăți de pe raza comunei Tuzla s-au înregistrat în anul 2012 (64 societăți). În 2014, numărul acestora a scăzut considerabil cu 37.5% față de anul 2012.

Sursa datelor: ORCT Constanța, prelucrări Anderssen

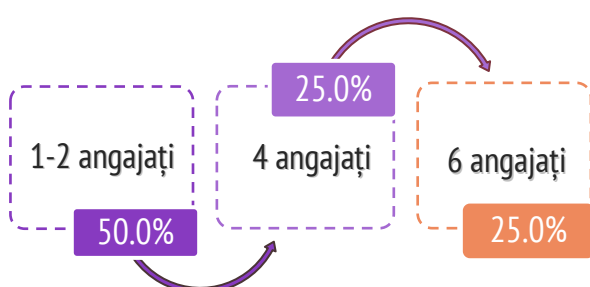
În ceea ce privește **numărul de firme radiate în perioada 2009-2014**, acesta prezintă un trend ascendent, cu excepția anului 2011 când s-au înregistrat cele mai puține societăți radiate (10 firme).

În anul 2010 s-au înregistrat cele mai multe firme radiate în comuna Tuzla (56 firme). Comparativ cu acest an, numărul de firme radiate a scăzut în 2014 cu 55.4%.

Potrivit ORCT Constanța, în aprilie 2016, în comuna Tuzla erau 35 de **firme în divizare/lichidare**.

Angajații agenților economici din comuna Tuzla

Numărul de angajați este un criteriu esențial pentru a determina în ce categorie se încadrează fiecare întreprindere. IMM-urile se clasifică în microîntreprinderi, întreprinderi mici și întreprinderi mijlocii.

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Potrivit studiului realizat în luna aprilie 2016, cei mai mulți agenți economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla au 1-2 angajați (50.0%). Următoarea pondere se înregistrează în rândul antreprenorilor care au afirmat că au 4 angajați în cadrul firmei (25.0%).

De asemenea, rezultatele studiului au arătat că există întreprinderi în comuna Tuzla care au în momentul de față 6 angajați. Ponderea este de 25.0% din totalul întreprinderilor incluse în eșantion.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla evidențiază faptul că, 69.2% dintre angajații întreprinzătorilor din comună sunt bărbați, iar 30.8% dintre angajați sunt femei.

Dintre angajații întreprinderilor din comuna Tuzla, 83.4% au vârsta cuprinsă între 40 - 55 ani.

Angajații cu vârsta între 25 - 40 ani reprezintă doar 8.3% din totalul muncitorilor. De asemenea, în cadrul firmelor din comuna Tuzla se regăsesc și 8.3% angajați tineri cu vârsta sub 25 de ani.

Dintre angajații calificați ai agenților economici din comuna Tuzla, 50.0% au studii superioare, iar 50.0% au studii generale absolvite.

Conform datelor, în cadrul firmelor de pe teritoriul comunei Tuzla activează și personal necalificat, aceștia având studii liceale absolvite.

Intenția agenților economici de a angaja sau a concedia personal în următoarele 12 luni

Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla, **agenții economici** care au participat la studiu și își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei nu intenționează să angajeze personal în următoarele 12 luni.

Rezultatele studiului realizat în comuna Tuzla evidențiază faptul că **întreprinzătorii** participanți la studiu nu intenționează să concedieze personal în următoarele 12 luni.

Pentru a reduce mobilitatea angajaților, agenții economici vor trebui să găsească stimulente potrivite pentru a-i păstra pe cei mai competenți angajați în vederea îmbunătățirii performanței afacerii.

Forma de organizare juridică a agenților economici din comuna Tuzla

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra agenților economici de pe teritoriul comunei Tuzla evidențiază faptul că, 50.0% dintre firme sunt înregistrate ca **Societăți cu Răspundere Limitată**. SRL-ul este acea societate ce se constituie de către una, două sau mai multe persoane care pun în comun anumite bunuri pentru a desfășura o activitate comercială, în vederea dobândirii și împărțirii beneficiilor și care răspund pentru obligațiile societății în limita aportului.

- ❖ 50.0% Societăți cu Răspundere Limitată;
- ❖ 25.0% Asociații Familiale;
- ❖ 25.0% Întreprinderi Individuale.

O pondere de 25.0% se înregistrează în rândul **Asociațiilor Familiale** din comună. O asociație familială se poate înființa la inițiativa unei persoane fizice și se constituie din membrii de familie ai acesteia. Sunt considerați membrii unei familii: soțul, soția, copiii care au implinit 16 ani la data autorizării asociației familiare, precum și rudele acestora până la gradul al IV-lea inclusiv.

Următoarea pondere revine antreprenorilor locali care au înregistrate **Întreprinderi Individuale** (25.0%). Această formă de organizare nu are personalitate juridică și este organizată de un întreprinzător persoană fizică, acesta poate angaja terțe persoane cu contract de muncă.

Domeniul de activitate al agenților economici din comuna Tuzla

Domeniul de activitate este descriere analitică a activităților economice pe care o persoană juridică le poate desfășura. Clasificarea activităților din economia națională (CAEN) a fost aprobată prin H.G. nr. 656/1997. În cazuri anume prevăzute de lege, persoana juridică nu poate desfășura decât o anumită (unică) activitate economică sau o gamă de activități economice din același domeniu.

Potrivit studiului realizat în comuna Tuzla în aprilie 2016, cea mai mare parte a agenților economici locali au ca domeniu principal de activitate **comerțul** (75.0%).

75.0% dintre firmele participante la studiu își desfășoară activitatea în domeniul comercial.

Firmele care realizează activități în domeniul comercial sunt înregistrate în egală măsură ca Societăți cu Răspundere Limitată (25.0%), Asociații Familiale (25.0%), respectiv Întreprinderi Individuale (25.0%).

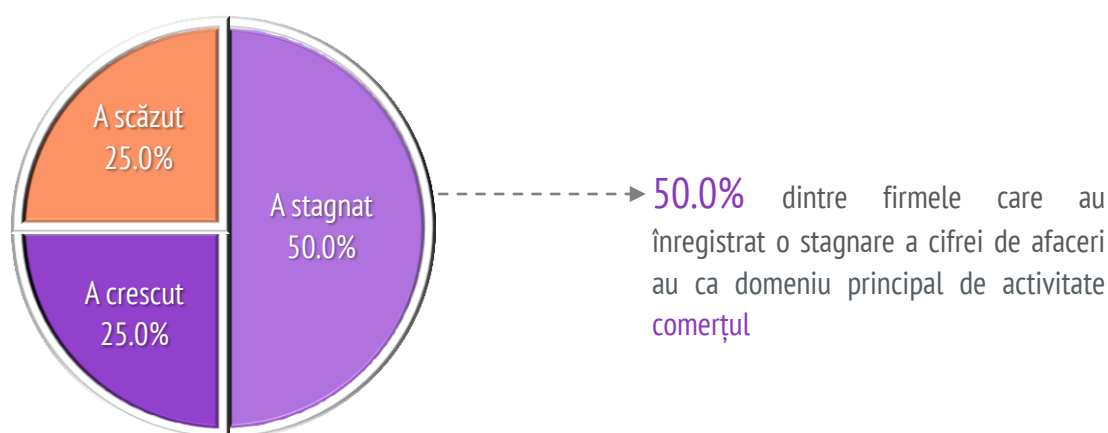
De asemenea, 25.0% dintre agenții economici din comuna Tuzla, au ca domeniu de activitate **agricultura**.

Firmele de pe teritoriul comunei Tuzla care au participat la studiu și realizează activități în domeniul agricol sunt înregistrate ca și Societăți cu Răspundere Limitată (25.0%).

25.0% dintre firmele de pe teritoriul comunei care fac parte din eșantion au ca domeniu de activitate agricultura

Evoluția cifrei de afaceri a agenților economici din comuna Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Evoluția cifrei de afaceri a agenților economici din comuna Tuzla

Cifra de afaceri însumează toate încasările rezultate din acte de comerț: vânzări de bunuri materiale, prestări de servicii, depuneri la bănci și instituții financiare, acordarea de credite, operațiuni bursiere.

Cifra de afaceri măsoară performanța economică a firmelor și este folosită drept criteriu fundamental pentru clasificarea acestora după importanța economică. Aceasta este adeseori un detaliu important al unui plan de afaceri fiind estimată în baza unor previziuni. Ea poate deveni la un moment dat un barometru al previziunilor și o coordonată importantă a strategiei de marketing.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla în

aprilie 2016 evidențiază faptul că, 50.0% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea în teritoriu au declarat că **cifra de afaceri a stagnat în ultimii 3 ani**. Dintre aceștia, 25.0% au firma înregistrată ca Societate cu Răspundere Limitată, iar 25.0% sunt Asociații Familiale.

În comună activează agenți economici locali care au declarat că **cifra de afaceri a crescut** în ultimii 3 ani (25.0%). Aceștia au vârsta cuprinsă între 45 - 54 ani, activează în agricultură și sunt înregistrați precum Societăți cu Răspundere Limitată.

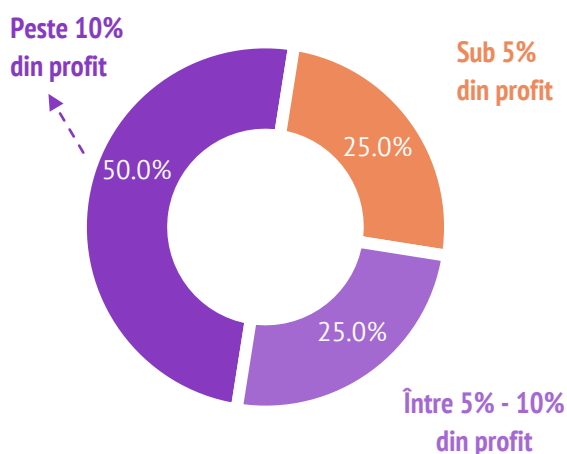
Există și o pondere de 25.0% dintre antreprenori care afirmă că cifra de afaceri a scăzut în ultimii 3 ani. Aceștia activează în domeniul comercial și au ca formă de organizare juridică Întreprindere Individuală.

Procentul alocat investițiilor din profitul anual

Investiția este suma pe care un agent economic este dispus să o folosească cu scopul de a genera profit pe termen mediu și lung.

Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri, cei mai mulți agenți economici din comuna Tuzla (50.0%) au alocat investițiilor **peste 10%** din profitul obținut. 25.0% dintre aceștia au declarat că cifra de afaceri a crescut, iar 25.0% au declarat că cifra de afaceri a scăzut în ultimii 3 ani.

Procentul alocat investițiilor din profitul anual

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Următoarea pondere (25.0%) se înregistrează în rândul întreprinzătorilor locali care au alocat investițiilor **sub 5% din profitul anual obținut.**

Aceștia au afirmat că cifra de afaceri a stagnat în ultimii 3 ani.

O pondere de 25.0% revine agenților economici din teritoriu care au alocat investițiilor un procent cuprins **între 5% - 10% din profitul anual obținut.** Antreprenorii care susțin acest aspect, au declarat că cifra de afaceri a stagnat în ultimii 3 ani de activitate.

Gradul de mulțumire privind implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri

Potrivit studiului realizat în aprilie 2016, 75.0% dintre agenții economici chestionați se declară **mulțumiți** de implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri local.

Pe teritoriul comunei Tuzla se regăsesc și agenți economici care se declară **nemulțumiți** de implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri, ponderea acestora reprezintă 25.0% din total.

75.0% ●●▶ mulțumiți de implicarea Primăriei

25.0% ●●▶ nemulțumiți de implicarea Primăriei

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Grad ridicat de mulțumire privind implicarea Primarului în soluționarea problemelor

Mediul de afaceri local este sprijinit de angajații Primăriei Tuzla

Implicarea Primarului în rezolvarea problemelor zilnice

Economia din mediul rural poate fi caracterizată printr-o serie de puncte tari ce trebuie să constituie pârgurile pe care să se bazeze intervențiile care să conducă la dezvoltarea și diversificarea activităților economice ca o premisă a dezvoltării durabile a spațiului rural. În acest sens, agenții economici din mediul rural au nevoie de sprijin din partea Autorităților Publice Locale.

Potrivit studiului realizat în luna aprilie 2016, cei mai mulți agenți economici (75.0%) de pe teritoriul comunei Tuzla se declară **mulțumiți** de sprijinul oferit de Primar în rezolvarea problemelor zilnice.

Diferența până la 100.0% este reprezentată de antreprenorii locali care se declară **nemulțumiți** (25.0%) de implicarea Primarului în soluționarea problemelor întâmpinate de aceștia.

Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice

Jumătate dintre agenții economici care au participat la studiu consideră că angajații Primăriei se implică **în mare măsură** în rezolvarea problemelor zilnice cu care se confruntă (50.0%). Aceștia desfășoară activități în domeniul agricol și comercial și au evaluat capacitatea Primăriei de a gestiona dezvoltarea comunei Tuzla ca fiind ridicată.

O pondere de 50.0% dintre întreprinzătorii locali participanți la studiu au declarat că angajații Primăriei Tuzla se implică **în mică măsură** în rezolvarea problemelor zilnice. Aceștia realizează activități în domeniul comercial. În privința capacității Primăriei de a gestiona dezvoltarea comunei, 25.0% dintre antreprenori au evaluat acest aspect la nivel ridicat, iar 25.0% au declarat că instituția are un grad scăzut de a gestiona dezvoltarea teritoriului.

Probleme întâmpinate de agenții economici din comuna Tuzla în derularea activității zilnice

Cei mai mulți dintre agenții economici cu sediul social în comuna Tuzla susțin că problema cu care se confruntă cel mai des în derularea activității este lipsa puterii de cumpărare (50.0%) a consumatorilor, acest lucru îngreunând derularea activităților.

Probleme întâmpinate	
Lipsa puterii de cumpărare	50.0%
Infrastructura rutieră precară	25.0%
Taxe mari	25.0%

O pondere de 25.0% dintre întreprinzătorii din comună au afirmat faptul că infrastructura rutieră precară reprezintă una dintre principalele probleme întâmpinate în desfășurarea activității zilnice. Aceștia declară că ar fi necesare asfaltarea străzilor pentru accesul mai facil la ferme și grădini, precum și modernizarea drumurilor agricole.

De asemenea, oamenii de afaceri din comuna Tuzla, care au participat la studiu au declarat că taxele mari reprezintă o problemă pe care o întâmpină în derularea activității economice (25.0%).

Posibilitatea realizării unui parteneriat public-privat între agenții economici și Primărie

Conceptul de parteneriat public-privat reprezintă o formă de cooperare între o autoritate publică și sectorul privat, respectiv organizații non-guvernamentale, asociații ale oamenilor de afaceri, ori companii, pentru realizarea unui proiect care produce efecte pozitive pe piața forței de muncă și în dezvoltarea locală.

Realizarea unui parteneriat public-privat

75.0% doresc realizarea unui parteneriat public-privat cu Primăria comunei

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

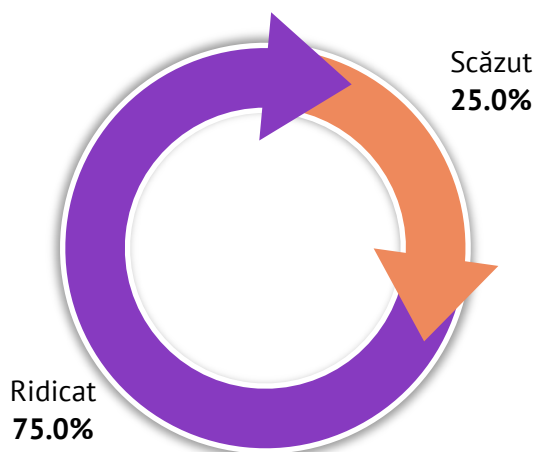
Potrivit studiului realizat în aprilie 2016, **75.0%** dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Tuzla **sunt dispuși să demareze un parteneriat public-privat** cu Primăria comunei. Doar 25.0% dintre reprezentanții mediului de afaceri local nu-și doresc un astfel de parteneriat cu instituția respectivă.

Gradul de colaborare dintre agenții economici și Primăria comunei Tuzla

Un grad ridicat de colaborare între Administrația Publică Locală a unui teritoriu și mediul de afaceri local ar putea ajuta la integrarea tinerilor și facilitarea accesului acestora la un loc de muncă în cadrul IMM-urilor din teritoriu.

Majoritatea agenților economici chestionați în cadrul studiului pe mediul de afaceri al comunei Tuzla au afirmat că au un grad ridicat de colaborare cu Primăria (75.0%).

Totuși, o pondere de 25.0% dintre întreprinzătorii locali susțin că au un grad scăzut de colaborare cu Primăria comunei.

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Gradul de colaborare dintre agenții economici și Consiliul Județean

Potrivit studiului realizat în aprilie 2016, cei mai mulți agenți economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla și au fost incluși în eșantion susțin că au un grad de colaborare scăzut (75.0%) cu Consiliul Județean Constanța.

O pondere mai scăzută este reprezentată de agenții economici care declară că nu colaborează cu Consiliul Județean (25.0%).

Având în vedere faptul că, zonele rurale dispun de un potențial de creștere substanțial datorat resurselor existente, autoritățile publice ar trebui să sprijine activitățile întreprinzătorilor locali.

Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu același domeniu de activitate

În cadrul unui mediu concurențial, firmele trebuie să găsească cele mai bune soluții, cea mai bună cale de urmat pentru a-și realiza obiectivele și scopurile, în primul rând pentru a-și asigura și proteja profitul.

Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri, **jumătate** dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Tuzla susțin că au **un grad ridicat de colaborare cu firmele din același domeniu de activitate** (50.0%).

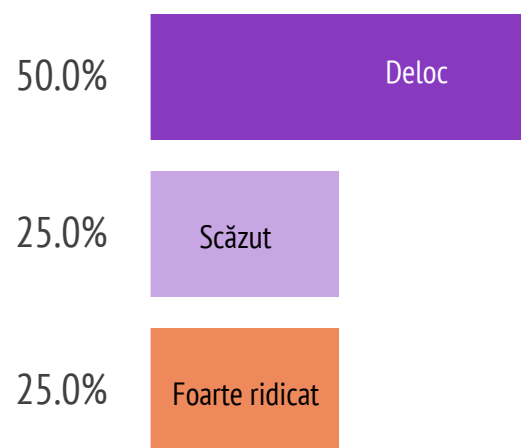
Există și antreprenori care au un grad de colaborare foarte ridicat (25.0%) cu firmele din același domeniu de activitate.

Diferența până la 100% este reprezentată de întreprinzătorii din comuna Tuzla care susțin că au **un grad de colaborare scăzut** (25.0%) cu firmele din același domeniu de activitate.

Aceste rezultate indică faptul că majoritatea oamenilor de afaceri din același domeniu de activitate colaborează între ei. Stabilirea relațiilor de colaborare facilitează comunicarea și interacțiunea firmelor, permițând acestora să dezvolte o politică comercială comună în zonă și creând simultan o competitivitate dinamică și constructivă, ce stimulează dezvoltarea economică a mediului privat.

Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu domenii de activitate diferite

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în aprilie 2016 evidențiază faptul că jumătate dintre agenții economici chestionați **nu colaborează** cu firmele din domenii de activitate diferite.

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Cu o pondere de 25.0% s-au înregistrat antreprenorii care au declarat că **au un grad scăzut de colaborare** cu firmele din domenii de activitate diferite existente în comuna Tuzla.

Totuși, la studiu au participat și întreprinzători locali care au afirmat că **au un grad foarte ridicat de colaborare** cu firmele din domenii de activitate diferite, acestora le revine o pondere de 25.0%.

Piața de desfacere a produselor și/sau a serviciilor agenților economici

Cele mai importante relații ale unei întreprinderi producătoare de bunuri și servicii sunt cele cu piața, întrucât în economia de piață, atât producătorul cât și consumatorul au posibilitatea de a alege în mod liber cât, unde și cum pot să ofere și respectiv să solicite, piața fiind aceea care stabilește ce se produce și cât se produce. Ca atare, întreprinderea, care are ca obiect de activitate producerea de bunuri și servicii destinate pieții, trebuie să cunoască anticipat nevoile reale ale societății, pe care i le poate indica piața, astfel analiza condițiilor de piață prezintă o deosebită importanță pentru întreprindere.

Conform studiului realizat în aprilie 2016, 50.0% dintre agenții economici cu sediul social în comuna Tuzla își vând produsele și/sau serviciile **la nivel local**, mai exact în satul unde își desfășoară

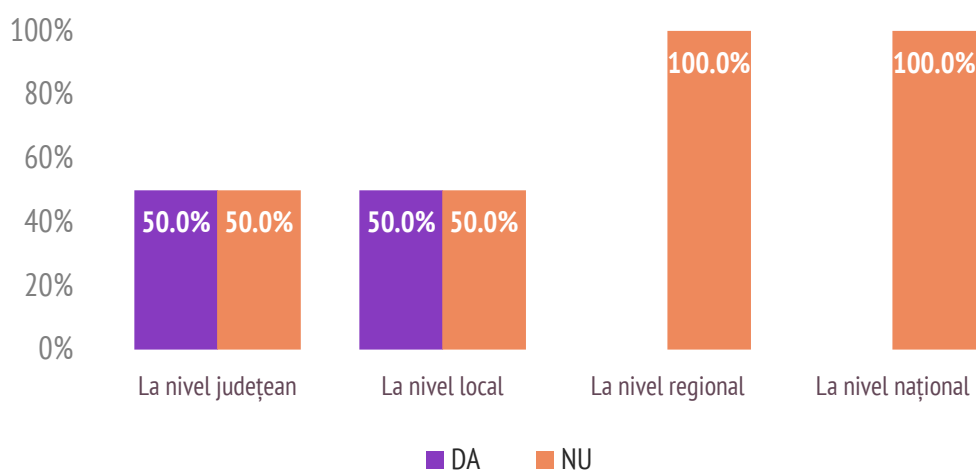
activitatea sau în comunele alăturate. La polul opus, ponderea de 50.0% revine oamenilor de afaceri de pe raza comunei Tuzla care susțin că produsele și/sau serviciile nu se vând pe piața locală.

Ponderea agenților economici care declară că piața de desfacere a produselor și/sau a serviciilor este extinsă **la nivel județean** reprezintă 50.0% din totalul celor chestionați.

Antreprenorii chestionați din comuna Tuzla susțin că produsele și/sau serviciile lor nu sunt solicitate de clienții de **la nivel regional**.

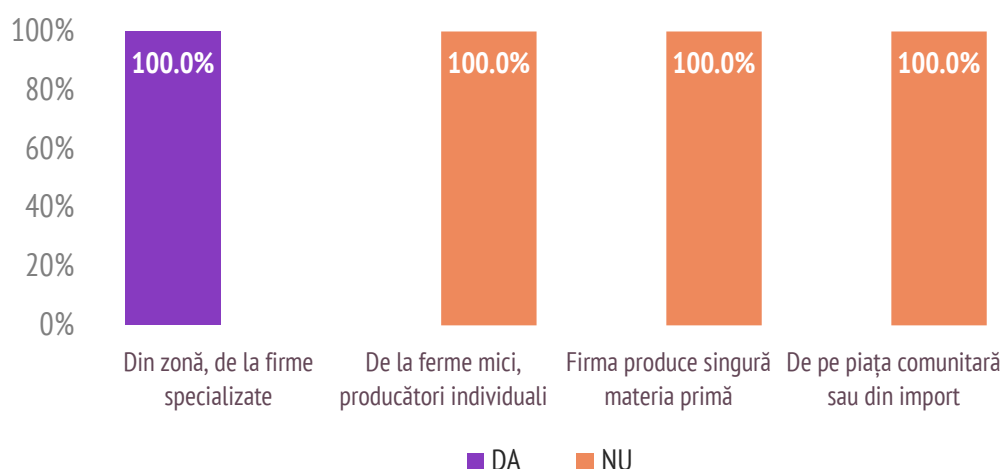
Din studiul realizat, se poate observa că nici un agent economic care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla nu își vinde produsele și/sau serviciile **la nivel național**.

Piața de desfacere a produselor și/sau a serviciilor agenților economici din comuna Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Sursa de proveniență a materiilor prime ale agenților economici din comuna Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Sursa de proveniență a materiilor prime ale agenților economici

Materiile prime reprezintă produsele naturale sau semifabricatele ce se pot constitui în materiale de fabricație. Așadar, materiile prime reprezintă o primă etapă de evoluție, o fază incipientă de realizare a diverselor bunuri materiale.

Ele se obțin, în general, prin diverse procedee specifice, mai mult sau mai puțin complexe și mai mult sau mai puțin costisitoare din punct de vedere al cheltuielilor de producție. Astfel, firma își poate produce singură materia primă sau o poate achiziționa de la firme specializate, de pe piața comunitară sau de la producători individuali.

Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla, **toți** agenții economici chestionați

își procură materia primă din zonă, de la firme specializate (100.0%). Cei mai mulți dintre aceștia au ca formă de organizare juridică Societate cu Răspundere Limitată (50.0%).

Rezultatele studiului evidențiază faptul că nici un agent economic din comuna Tuzla nu își procură materia primă de pe piața comunitară sau din import.

În ceea ce privește producția proprie a materiei prime, se poate observa că administratorii participanți la studiu au declarat că firma nu își produce singură materia primă necesară pentru desfășurarea activității.

De asemenea, nici unul dintre oamenii de afaceri locali chestionați nu își achiziționează materia primă de la firme mici sau de la producători individuali.

Probleme întâmpinate în dezvoltarea afacerii și gradul de influență al acestora

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat în aprilie 2016, lipsa spațiilor de depozitare reprezintă o problemă pentru 50.0% dintre agenții economici din comuna Tuzla. Această problemă le influențează activitatea la un nivel ridicat, respectiv foarte ridicat.

De asemenea, 75.0% dintre întreprinzătorii chestionați nu se confruntă cu lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor.

Accesul la diferite surse de finanțare cum ar fi creditele sau fondurile externe reprezintă o problemă întâmpinată de 50.0% dintre agenții economici ce își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla. Aceștia consideră că această problemă are un grad de influență foarte ridicat în dezvoltarea afacerii.

Pentru 75.0% dintre oamenii de afaceri care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla, nivelul de pregătire al forței de muncă reprezintă o problemă cu un grad de influență scăzut asupra desfășurării activității. Totuși, există o pondere de 25.0% dintre cei chestionați, care consideră că forța de muncă de la nivel local nu constituie o problemă.

Infrastructura de transport reprezintă una dintre problemele cu care se confruntă agenții economici de pe raza comunei Tuzla, fapt susținut de 25.0% dintre cei chestionați. Totuși, pentru 50.0% dintre aceștia, infrastructura de transport are un grad de influență scăzut, iar pe 25.0% dintre respondenți nu îi afectează acest aspect.

Fiscalitatea existentă la nivel local are un grad de influență scăzut pentru 50.0% dintre agenții economici din comună, iar birocrația existentă la nivel local îi influențează în foarte mare măsură, pe 25.0% dintre antreprenorii locali care își desfășoară activitatea în comuna Tuzla.

Probleme întâmpinate în dezvoltarea afacerii și gradul de influență al acestora

	Foarte ridicat	Ridicat	Scăzut	Deloc
Lipsa spațiilor de depozitare	25.0%	25.0%	25.0%	25.0%
Lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor	--	--	25.0%	75.0%
Accesul la diferite surse de finanțare (credite/fonduri externe)	50.0%	--	25.0%	25.0%
Nivelul de pregătire al forței de muncă	--	--	75.0%	25.0%
Infrastructura de transport	--	25.0%	50.0%	25.0%
Fiscalitatea existentă la nivel local	--	25.0%	50.0%	25.0%
Birocrația existentă la nivel local	25.0%	25.0%	50.0%	--

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Tipuri de servicii necesare în dezvoltarea activității în următorii 5 ani

În contextul economic actual, dezvoltarea durabilă reprezintă o bună decizie strategică: influențează direct profitul net, ajută la menținerea în viitor a competitivității și crește gradul de implicare în companie al angajaților și altor părți interesate. În această perioadă, neadoptarea unor practici de dezvoltare durabilă reprezintă ratarea oportunităților de îmbunătățire a performanțelor afacerii.

Potrivit studiului realizat în aprilie 2016, agenții economici din comuna Tuzla consideră că pentru dezvoltarea activității în următorii 5 ani sunt necesare: **sprijinul pentru pregătirea de aplicații de finanțare** (100.0%), respectiv **educația și formarea profesională continuă** (100.0%).

Un alt serviciu necesar pentru dezvoltarea afacerii, menționat de 100.0% dintre agenții economici din comuna Tuzla, îl reprezintă **consultanța pentru dezvoltarea strategică a afacerilor**. Într-un mediu economic și competițional aflat în permanentă schimbare, cheia succesului o reprezintă atât calitatea planificării operaționale, cât și claritatea gândirii strategice a agenților economici. Este esențial pentru o firmă să înțeleagă tipul afacerilor pe care le desfășoară și locul pe care vrea să îl ocupe la un anumit moment viitor (planificarea strategică), dar și modul în care poate atinge aceste scopuri.

O pondere de 100.0% s-a înregistrat în rândul agenților economici care au menționat că **informarea cu privire la oportunitățile de finanțare**, este o necesitate în vederea dezvoltării afacerii.

Studiile de piață cu privire la produse și servicii reprezintă un alt serviciu de care antreprenorii consideră că au nevoie pentru dezvoltarea afacerii (75.0%).

De asemenea, 50.0% dintre întreprinzătorii locali susțin că au nevoie în următorii 5 ani de servicii privind **identificarea partenerilor interni**, iar 50.0% au declarat că au nevoie de servicii privind **identificarea partenerilor externi** pentru dezvoltarea activității.

O pondere de 50.0%, se înregistrează în rândul oamenilor de afaceri care consideră că, în următorii 5 ani, au nevoie în mare măsură de **consultanță pentru rezolvarea anumitor probleme**. De asemenea, 25.0% dintre întreprinzătorii din comuna Tuzla își doresc în mare măsură să beneficieze de servicii de **consultanță în domeniul achizițiilor publice și private**.

Conform studiului realizat, o pondere de 50.0% se înregistrează în rândul agenților economici care consideră mai puțin necesare **serviciile pentru planificarea producției**.

Modalități de promovare a produselor și/sau serviciilor agenților economici

În condițiile actuale ale dinamismului economico-social, prezența cu succes a unei firme pe piață este din ce în ce mai dificilă. Concurența este foarte puternică în marea majoritate a domeniilor de activitate, astfel încât pentru a supraviețui și a se dezvolta, firma trebuie să-și cunoască bine piața pe care acționează.

Pentru a realiza acest lucru, firma trebuie să comunice cu piața, trebuie să-și informeze potențialii clienți despre existența ei, despre modalitățile în care produsele și/sau serviciile pe care le oferă pot intra în posesia acestora.

Promovarea reprezintă acea parte a procesului de comunicare al firmei prin care aceasta, folosind un ansamblu de metode și tehnici specifice (concretizate în activități promoționale) încearcă să influențeze comportamentul clienților săi actuali și potențiali în vederea obținerii unor rezultate cât mai bune pe o perioadă mai lungă de timp.

Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla, agenții economici chestionați își promovează produsele și/sau serviciile prin intermediul **clienților sau a persoanelor din zonă**. Cei mai mulți dintre aceștia activează în domeniul comercial (75.0%) și au menționat că cifra de afaceri a firmei a stagnat în ultimii 3 ani (50.0%).

Există și antreprenori care susțin că principala modalitate de promovare a produselor și/sau serviciilor se realizează prin **publicitatea exterioară cu ajutorul afișelor sau fluturașilor**, aceștia au înregistrat o pondere de 25.0%.

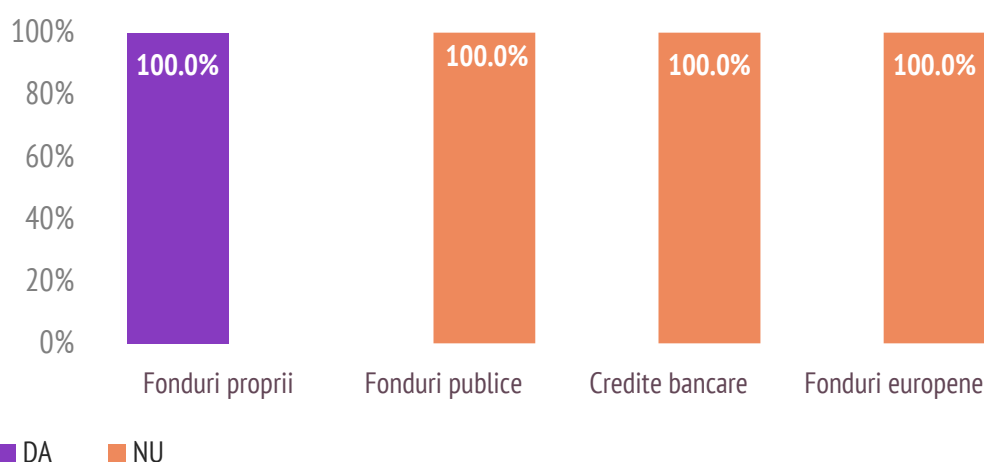
Agenții economici locali, nu utilizează ca metode de promovare a produselor/ serviciilor: publicitatea audio și video, publicitatea prin presa scrisă, respectiv publicitatea prin intermediul website-urilor potrivit studiului realizat în aprilie 2016.

Modalități de promovare a produselor și/sau serviciilor agenților economici din comuna Tuzla

	DA	NU
Prin publicitate exterioară - afișe, fluturași, bannere	25.0%	75.0%
Prin intermediul clienților, persoanelor din zonă	100.0%	--
Prin publicitate în presa scrisă	--	100.0%
Prin publicitatea audio și video	--	100.0%
Website-uri	--	100.0%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Principalele surse de finanțare ale agenților economici din comuna Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Principalele surse de finanțare ale agenților economici

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla, agenții economici din teritoriu folosesc **fondurile proprii** ca principală sursă de finanțare (100.0%). Dintre oamenii de afaceri care obișnuiesc să se autofinanțeze, 50.0% au vârsta cuprinsă în intervalul 35 - 44 ani, iar 50.0% au vârsta între 45 - 54 ani. Cei mai mulți respondenți activează în domeniul comercial (75.0%).

Fondurile proprii reprezintă cel mai frecvent punct de plecare în cazul afacerilor mici și noi. Acestea oferă avantajul unei siguranțe mai mari (nu vor fi retrase în cazul deteriorării situației financiare, ca în cazul unui credit bancar).

Totodată, în perspectiva atragerii de surse de finanțare exterioare firmei, angajarea unor fonduri proprii reprezintă o garanție a motivației întreprinzătorului pentru asigurarea succesului afacerii.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra agenților economici, în aprilie 2016, evidențiază faptul că oamenii de afaceri din comuna Tuzla nu au utilizat **fondurile europene** pentru finanțarea afacerii.

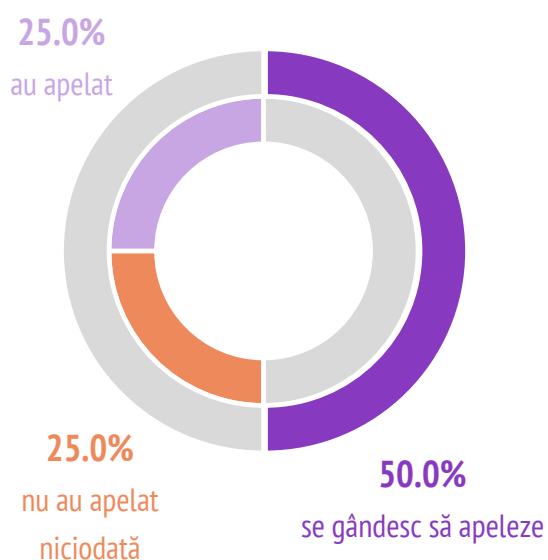
În ceea ce privește utilizarea **fondurilor publice** și a **creditelor bancare** ca principale surse de finanțare, se poate observa că agenții economici chestionați nu au beneficiat de astfel de fonduri în vederea dezvoltării afacerii.

Accesul agenților economici la serviciile de consultanță în vederea obținerii surselor de finanțare

Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla, **50.0%** dintre agenții economici locali susțin că **încă nu au apelat la servicii de consultanță, dar se gândesc să apeleze în viitorul apropiat** în vederea obținerii de surse de finanțare.

Următoarea pondere se înregistrează în rândul oamenilor de afaceri care susțin că **au apelat** la servicii de consultanță (25.0%). De asemenea, rezultatele studiului evidențiază că 25.0% dintre agenții economici din comuna Tuzla nu au apelat niciodată la servicii de consultanță pentru că nu au avut nevoie.

Accesul la servicii de consultanță

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Gradul de cunoaștere al agenților economici privind fondurile externe nerambursabile accesate prin intermediul GAL

Potrivit studiului realizat, 75.0% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla **nu știu de existența fondurilor externe nerambursabile** care se pot accesa prin intermediul Grupului de Acțiune Locală din care face parte comuna. La pol opus se situează 25.0% dintre agenții economici care susțin că au auzit de posibilitatea accesării unor astfel de fonduri.

Fonduri externe nerambursabile

Nu sunt informați de existența fondurilor externe nerambursabile ce pot fi accesate prin GAL **75.0%**

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Grupurile de Acțiune Locală reprezintă soluția concretă, transformarea în realitate a potențialului pe care comunitățile locale îl pot valorifica pentru a se putea înscrie în această nouă abordare a dezvoltării satului european, o abordare prin care se încurajează dezvoltarea economică și socială.

Stadiul de pregătire, accesare și implementare al proiectelor de finanțare

Accesarea fondurilor europene este încă un lucru dificil pentru România. De cele mai multe ori, procesul greoi primează în raportul cu tentația câștigării „banilor grațiuți”. Deși dificilă, accesarea banilor europeni nu este imposibilă. Mai mult decât atât, există beneficiari care au reușit și fără ajutorul firmelor de consultanță în managementul de proiecte.

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla, 66.7% dintre antreprenorii din teritoriu **au în vedere pregătirea unui proiect** și se informează cu privire la condițiile de eligibilitate. Dintre aceștia, 33.3%, au firma înregistrată ca Asociație Familială, iar 33.3% au firma înregistrată ca Întreprindere Individuală. De asemenea, acești agenți economici care doresc să realizeze un proiect de finanțare au declarat în egală măsură că cifra de afaceri a stagnat, respectiv a scăzut în ultimii 3 ani.

Potrivit studiului realizat în luna aprilie 2016 în comuna Tuzla, nici un agent economic din teritoriu nu are un proiect în pregătire și nici nu are un proiect de finanțare depus sau aprobat în perioada respectivă.

O pondere de 33.3% dintre agenții economici chestionați **au un proiect de finanțare implementat**.

Aceștia realizează activități în domeniul agricol, iar ca formă de organizare juridică sunt Societăți cu Răspundere Limitată.

Agenții economici care au reușit să implementeze un proiect de finanțare au afirmat că cifra de afaceri din ultimii 3 ani a crescut.

Principala sursă de finanțare a acestor întreprinzători locali este constituită din fonduri proprii.

Stadiul de pregătire, accesare și implementare al proiectelor de finanțare

	DA	NU
Are în vedere pregătirea unui proiect și se informează cu privire la condițiile de eligibilitate	66.7%	33.3%
Are un proiect în pregătire	--	100.0%
Are un proiect de finanțare depus și așteaptă aprobarea acestuia	--	100.0%
Are un proiect de finanțare aprobat	--	100.0%
Are un proiect de finanțare implementat	33.3%	66.7%
Nu este interesată	--	100.0%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

Suma alocată din fonduri proprii pentru dezvoltarea afacerii

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Tuzla evidențiază faptul că agenții economici locali ar fi dispuși să își utilizeze fondurile proprii pentru dezvoltarea afacerii.

Cei mai mulți dintre agenții economici din comuna Tuzla, participanți la studiul realizat în aprilie 2016, susțin că ar fi dispuși să utilizeze din fondurile proprii, sume 20.000 Euro pentru dezvoltarea afacerii, aceștia înregistrează o pondere 66.7%.

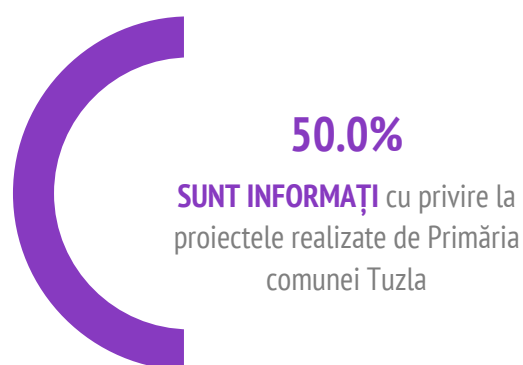
Cea mai mare sumă pe care întreprinzătorii locali ar fi dispuși să o aloce pentru dezvoltarea afacerii este 300.000 Euro (33.3%).

Gradul de informare al agenților economici cu privire la proiectele pe care le realizează Primăria

Potrivit studiului realizat în aprilie 2016, 50.0% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla susțin că sunt informați cu privire la proiectele pe care le realizează în prezent Primăria comunei.

Gradul de informare cu privire la proiecte

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în aprilie 2016

De asemenea, în proporție de 50.0%, antreprenorii din teritoriul susțin că dețin informații cu privire la proiectele strategice pe care Primăria comunei dorește să le implementeze la nivel local în viitorul apropiat.

Întreprinzătorii care susțin că sunt informați de proiectele pe care le realizează Primăria comunei Tuzla în prezent sau intenționează să le realizeze, desfășoară activități în agricultură și în comerț.

Sănătate și asistență socială

Aderarea României la Uniunea Europeană a făcut ca **starea de sănătate și serviciile sanitare** oferite la nivelul țărilor membre ale Uniunii Europene să devină cadru de referință și pentru cetățenii din România. Datele disponibile arată că un copil care s-a născut în România în anul 2007 are de 6 ori mai multe șanse de a deceda înaintea primei sale aniversări, în comparație cu un copil născut în aceeași perioadă în Suedia și de aproape 3 ori mai multe decât unul născut în Ungaria.

În același timp, afecțiuni care în multe state ale UE sunt aproape eradicate continuă să afecteze un număr mult prea mare de români, mai ales acelea care pot fi prevenite și controlate printr-un sistem sanitar public eficient și aici se află atât multe dintre bolile transmisibile, precum și multe alte afecțiuni.

În aceste condiții, **sistemul de sănătate românesc** continuă să se bazeze pe asistența spitalicească ca principală metodă de intervenție, România înregistrând în continuare una dintre cele mai mari rate de spitalizare din Uniunea Europeană și una dintre cele mai ridicate din lume. În acest context nu este surprinzător că, deși eforturile financiare ale statului român au crescut considerabil, aproape toate veniturile și cheltuielile s-au dublat în ultimul

timp pentru aproape toate categoriile de servicii medicale, iar senzația de lipsuri din sistemul de sănătate continuă să persiste și să se acutizeze. Lipsa investițiilor, nivelul ridicat de birocrație, lipsa facilităților fiscale și subdezvoltarea sistemului privat sunt principalele probleme ale sistemului național de sănătate actual.

Sistemul de asistență socială din România cuprinde ansamblul de instituții și măsuri prin care statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților. Sistemul de asistență socială este non-contributiv fiind susținut din bugetul de stat și bugetele locale.

Misiunea sistemului național de asistență socială este aceea ca, prin serviciile sociale și beneficiile sociale acordate să asigure dezvoltarea capacităților indivizilor și/sau comunităților pentru soluționarea propriilor nevoi sociale, precum și pentru creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

România dorește să construiască un sistem de asistență socială sustenabil, echilibrat, bazat pe principiile justiției sociale care promovează incluziunea socială prin măsuri active.

Măsurile de modernizare a sistemului de asistență socială vor contribui la atingerea următoarelor obiective:

- reducerea sărăciei;
- promovarea muncii ca cea mai bună formă de protecție pentru cei care pot munci, în paralel cu protecția veniturilor persoanelor și familiilor cu venituri mici;
- îmbunătățirea măsurilor de dezvoltare de oportunități egale pentru personale cu handicap;
- acordarea prestațiilor și serviciilor sociale numai celor îndreptățiți prin limitarea nivelului erorilor sau a fraudelor.

În România, **acoperirea sistemului de protecție socială** este ridicată, peste 84.0% dintre cetățeni sunt acoperiți de cel puțin un beneficiu monetar, în mod direct sau indirect (ca membri ai gospodăriei prin împărțirea veniturilor).

În ceea ce privește tipul transferurilor, aproape jumătate dintre indivizi au în gospodărie cel puțin o sursă de venit provenind din beneficii contribuției de protecție socială (46.0%), dintre acestea cele mai răspândite fiind pensiile pentru vechimea în muncă (29.4%), cele pentru pierderea capacității de muncă (10.2%) și cele de agricultor (9.9%).

Infrastructura sanitară din comuna Tuzla

Calitatea serviciilor de sănătate publică care sunt accesibile pentru locuitorii unei localități sau regiuni are o influență desăvârșită asupra calității vieții locale și asupra bunăstării locuitorilor.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014, în comuna Tuzla, exista **6 cabinete medicale de familie** (proprietate privată), **7 cabinete stomatologice** (proprietate privată) și **5 farmacii** (proprietate privată).

Personalul medico-sanitar din comuna Tuzla

Personalul medico-sanitar reprezintă totalitatea personalului medical de specialitate care activează în unități de ocrotire a sănătății, de învățământ medico-farmaceutic și în unități de cercetare științifică în domeniul medical, atât în sectorul public, cât și în cel privat. Personalul sanitar este format din: personal sanitar cu pregătire medicală superioară, personal sanitar mediu și personal sanitar auxiliar.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014, la nivelul comunei Tuzla, existau **5 medici de familie**, aceștia aparținând sistemului privat.

În județul Constanța, la nivelul anului 2014, numărul medicilor de familie prezintă valoarea de 461 medici, dintre care 91.8% au forma de

proprietate privată și 38 medici de familie lucrează în domeniul public.

Personal medico-sanitar din comună - 2014

Personal medico-sanitar	Număr
Medici de familie	5
Farmacisti	7
Stomatologi	2
Personal sanitar mediu	10
Total	24

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

În anul 2014, în comuna Tuzla existau 7 farmaciști din domeniul privat, 10 persoane încadrate în personalul sanitar mediu care activează în proprietate privată, respectiv 2 stomatologi în sectorul privat.

Sprijinul acordat de Primărie și Autoritățile Publice Locale grupurilor defavorizate

Grupurile defavorizate sunt grupurile lipsite de suport care se află adesea în stare de sărăcie, fiind în incapacitate de a profita de oportunități sau de a se apăra în fața problemelor care pot să apară.

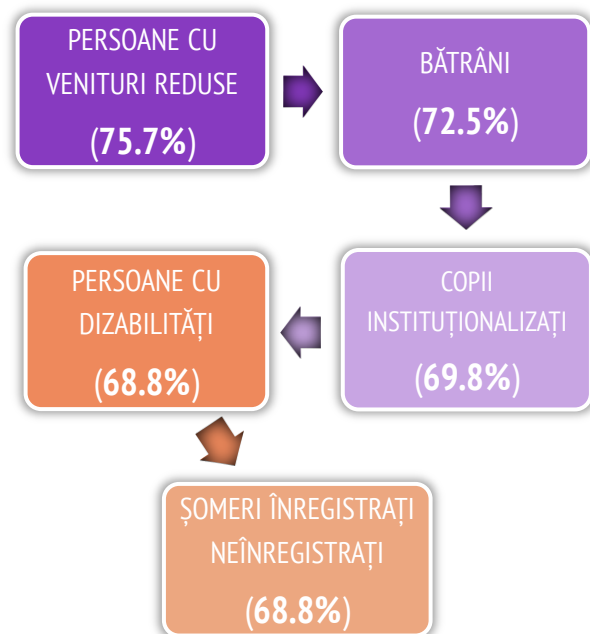
Grupurile defavorizate reprezintă o categorie care cumulează riscuri pe toate dimensiunile vieții, fiind incapabile să facă față dificultăților.

Conform OUG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, categoria defavorizată este definită ca fiind „acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de

inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor din cauza diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare”.

Potrivit studiului realizat asupra populației în februarie 2016, Primăria și Autoritățile Publice Locale din comuna Tuzla **sprijină grupurile defavorizate.**

Conform opiniei localnicilor din comună, din categoria grupurilor defavorizate care beneficiază de sprijin din partea Primăriei și a Autorităților Publice Locale fac parte persoanele cu venituri reduse (75.7%), bătrânii (72.5%), copiii instituționalizați (69.8%), dar și persoanele cu dizabilități (68.8%), respectiv șomerii înregistrați/neînregistrați (68.8%).

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Grupuri defavorizate care ar trebui sprijinite mai mult în viitor

În ceea ce privește persoanele care ar trebui sprijinite mai mult în viitor, peste jumătate dintre localnicii comunei Tuzla consideră că **bătrânii** (64.6%) sunt cei care trebuie să fie susținuți de către Primărie și de Autoritățile Locale.

Grupuri defavorizate ce ar trebui sprijinite în viitor

64.6%

dintre localnicii comunei consideră că pe viitor trebuie sprijiniți **bătrânii**

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

O atenție deosebită trebuie acordată și **persoanelor cu venituri reduse**, 12.7% din totalul populației este de părere că acest grup defavorizat ar trebui sprijinit mai mult în viitor de către Administrația Publică Locală a comunei Tuzla. Cele mai multe persoane care doresc sprijinirea persoanelor cu venituri reduse de pe teritoriul comunei au vârsta peste 65 ani.

Conform studiului realizat în anul 2016, 11.6% din totalul localnicilor comunei Tuzla doresc ca

Administrația Publică Locală să presoaanele cu dizabilități.

Cu un procent de 7.4% se clasează localnicii comunei Tuzla care consideră **copiii instituționalizați** un grup defavorizat ce ar trebui să fie sprijinit mai mult în viitor.

În ceea ce privește repartizarea populației pe grupe de vârstă, rezultatele studiului au arătat că cele mai multe persoane care solicită Autorităților Publice Locale sprijin pentru copiii instituționalizați au vârsta peste 65 ani.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în anul 2016 asupra opiniei populației din comuna Tuzla arată că un alt grup defavorizat care ar trebui sprijinit de Autoritățile Publice Locale în viitor este reprezentat de **șomerii înregistrați/neînregistrați**. Ponderea localnicilor care susțin acest grup vulnerabil este de 3.7%.

Numărul persoanelor înregistrate la Cabinetele Medicale Individuale din Tuzla

Medicina de familie este acea ramură a medicinei care asigură asistența medicală primară și continuă și, prin acțiuni preventive, educaționale, terapeutice și de recuperare, contribuie la promovarea stării de sănătate a persoanelor, a familiei și colectivității.

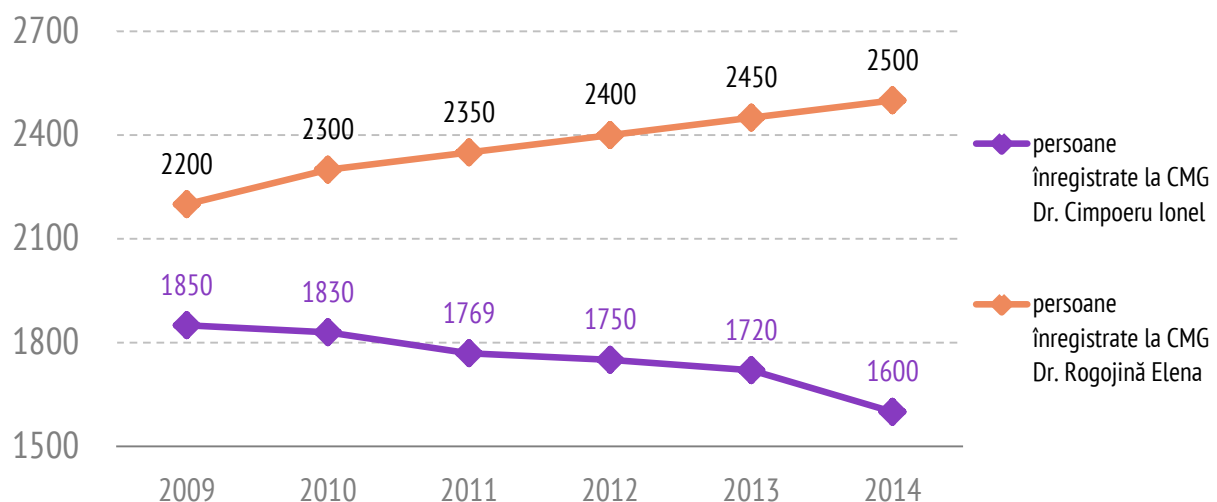
Principalele atribuții ale medicinei de familie sunt: asigurarea accesibilității populației la asistența medicală, prevenția primară, secundară, terțiară și specifică, asigurarea îngrijirilor medicale curente, selecționarea pacienților care au nevoie de asistență de specialitate, coordonarea serviciilor medicale în funcție de nevoile concrete ale bolnavului și supravegherea medicală continuă a individului, familiei și a colectivității.

În ceea ce privește Cabinetul de Medicină Generală Dr. Trache Camelia, baza de date cu privire la numărul persoanelor înregistrate nu este disponibilă.

Potrivit datelor furnizate de Cabinetul Medical Individual **Dr. Cimpoeru Ionel**, în perioada 2009-2014, numărul persoanelor înregistrate la acest cabinet medical de familie prezintă un trend descendent. În 2014 numărul de persoane înregistrate a scăzut cu 13.5% comparativ cu anul 2009.

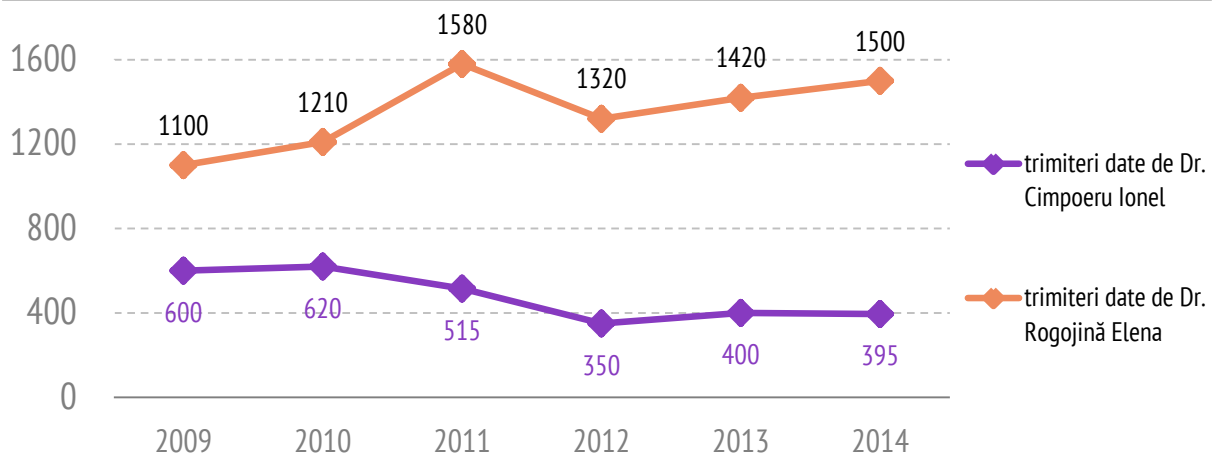
Pentru aceeași perioadă, 2009-2014, numărul persoanelor înregistrate la cabinetul **Dr. Rogojină Elena**, prezintă un trend ascendent. Astfel, în anul 2014 numărul de persoane înregistrate a crescut cu 13.6% față de anul 2009.

Numărul persoanelor înregistrate la Cabinetele Medicale din comună

Sursa datelor: CMG Dr. Cimpoeru Ionel, Dr. Rogojină Elena, prelucrări Anderssen

Numărul de trimeri către alte unități medicale

Sursa datelor: CMG Dr. Cimpoeru Ionel, Dr. Rogojină Elena, prelucrări Anderssen

Numărul de trimeri către alte unități medicale

Potrivit datelor furnizate de Cabinetul Medical General Dr. Cimpoeru Ionel, **numărul de trimeri către alte unități medicale**, în perioada 2009 - 2014 a înregistrat o scădere. Astfel, în anul 2014 numărul de trimeri către alte unități medicale (395 trimeri) a fost cu 34.2% mai scăzut față de anul 2009.

Cele mai multe trimeri date de Dr. Cimpoeru Ionel către alte unități medicale a fost în anul 2010, numărul acestora fiind de 620, iar cele mai puține în anul 2012 (350 trimeri).

Conform datelor, se observă că numărul de trimeri către alte unități medicale în perioada 2009 - 2014, date de Dr. Rogojină Elena a înregistrat un trend ascendent.

În anul 2014 numărul de trimeri către alte unități medicale (1.500 trimeri) a fost cu 36.4% mai ridicat față de anul 2009. Cele mai multe trimeri date de Dr. Rogojină Elena către alte unități medicale s-au înregistrat în anul 2011, numărul acestora fiind de 1.580, iar cele mai puține în anul 2009 (1.100 trimeri).

La CMG Dr. Reșid Melek, în perioada 2009-2014, s-au înregistrat pentru fiecare an, în medie, 400 de trimeri către alte unități medicale. Informațiile furnizate de medicul de familie Dr. Reșid Melek indică faptul că, în 2014, cabinetul medical era dotat cu 3 paturi pentru tratarea pacienților, 2 dintre acestea erau amplasate în sala de tratament.

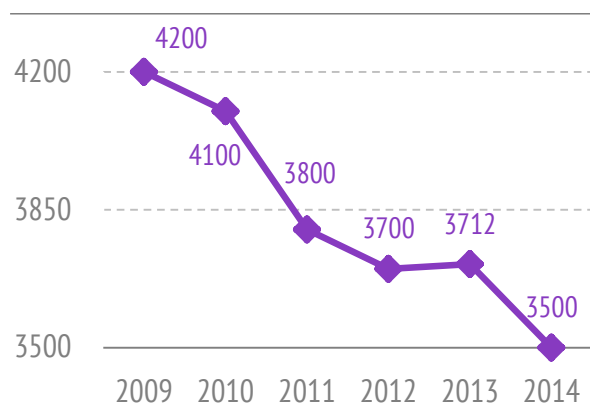
În anul 2014, 2 copii au beneficiat de lapte praf asigurat de Fundația Baylor.

Numărul de îmbolnăviri înregistrate la CMG Dr. Cimpoeru Ionel

Potrivit datelor furnizate de Cabinetul Medical General Dr. Cimpoeru Ionel, numărul cazurilor de îmbolnăvire prezintă un trend descendent în perioada 2009 - 2014. Dacă la nivelul anului 2009 erau înregistrate 4.200 cazuri, în anul 2014 valoarea acestora a ajuns la 3.500, înregistrându-se o scădere cu 16.7%. Datele exprimă cazurile cu boli cronice și numărul de îmbolnăviri.

La nivelul anului 2013 numărul de astfel de cazuri înregistrate la cabinetul Dr. Cimpoeru Ionel a crescut cu 0.3% față de anul precedent. Cu toate acestea, în anul 2013 numărul de cazuri a fost mai scăzut decât cel din anul 2009, diferența fiind de 488 de îmbolnăviri.

Cele mai puține cazuri de îmbolnăvire au fost înregistrate în anul 2014, numărul acestora fiind cu 5.7% mai scăzut decât în anul precedent.

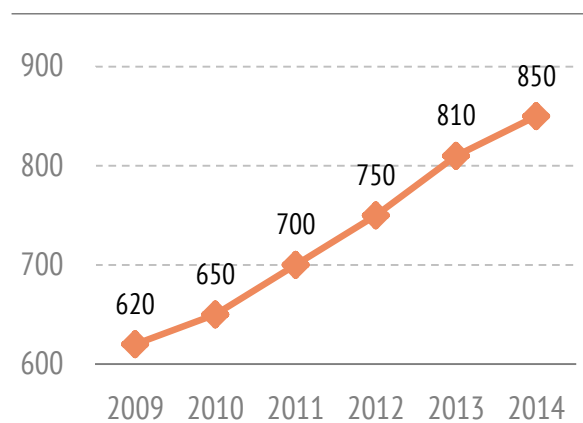
Sursa datelor: CMG Dr. Cimpoeru Ionel, prelucrări Anderssen

Numărul de bolnavi înregistrați la CMG Dr. Rogojină Elena

Datele înregistrate exprimă numărul de bolnavi cronici ce s-au înregistrat în perioada 2009-2014 la medicul de familie Dr. Rogojină Elena.

Conform datelor furnizate de Dr. Rogojină Elena, numărul de bolnavi prezintă un trend ascendent, în 2014 înregistrându-se cea mai mare valoare (850 persoane). Cele mai puține înregistrări a persoanelor bolnave cronic au fost în anul 2009 (620). Comparativ cu anul 2009, în 2014 numărul de persoane cu boli cronice a crescut cu 37.1%.

Medicii de familie din comuna Tuzla au declarat că în majoritatea situațiilor bolnavii cumpără medicamentele de la cele 5 farmacii existente în comună la nivelul anului 2016 și un magazin naturist (plafar), acestea fiind aprovizionate corespunzător.

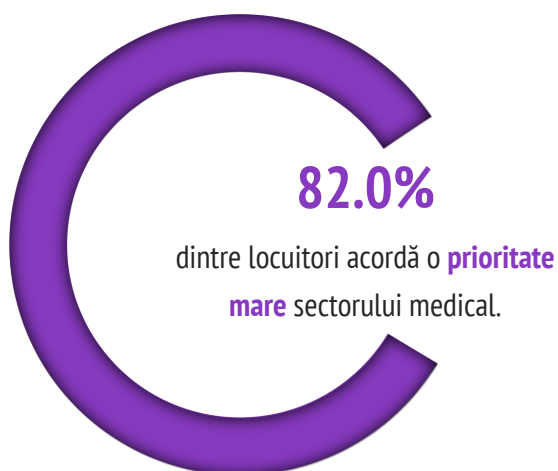

Sursa datelor: CMG Dr. Rogojină Elena, prelucrări Anderssen

Importanța sectorului medical pentru populația comunei

În orice societate modernă, sistemul public de servicii medicale are o importanță vitală. Aceasta decurge din caracterul lui indispensabil, din investițiile mari în capitalul uman, din numărul ridicat al persoanelor deservite și din implicațiile capitale ale funcționării serviciilor medicale în toate domeniile vieții sociale.

Conform studiului realizat asupra populației din comuna Tuzla în luna februarie 2016, cei mai mulți dintre respondenți au afirmat că sectorul medical are o prioritate mare (82.0%).

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Următoarea pondere (14.8%) revine localnicilor care au declarat că sectorul sănătății prezintă o prioritate

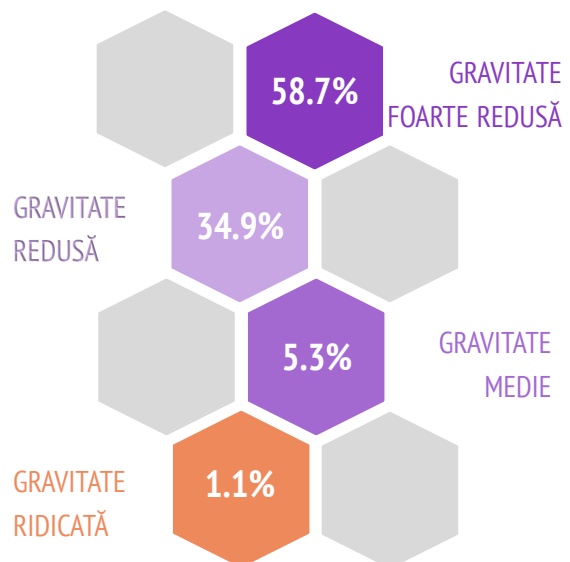
medie pentru dezvoltarea nivelului de trai din comună. Doar 3.2% dintre localnici acordă o prioritate mică sectorului sănătății.

Gradul de mulțumire al populației comunei privind sectorul medical

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației, realizat în februarie 2016, evidențiază faptul că, 93.6% din totalul localnicilor chestionați consideră că **numărul unităților sanitare** din comună **este suficient**. Aceștia consideră sectorul medical o problemă cu gravitate foarte redusă (58.7%), respectiv redusă (34.9%), la nivel local.

Ponderea localnicilor care sunt de părere că sectorul medical din comuna Tuzla reprezintă o problemă cu gravitate medie este de 5.3%.

Sectorul medical din comuna Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Persoane cu dizabilități asistate din comuna Tuzla

Persoanele cu dizabilități reprezintă 3.7% din populația României, conform statisticilor publicate de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. Din totalul acestor persoane, 97.6% se află în grija familiilor sau trăiesc independent (neinstituționalizate) și 2.4% se află în instituțiile publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu handicap (instituționalizate), coordonate de MMFPSPV, prin Direcția Generală Protecția Persoanelor cu Handicap.

Potrivit datelor înregistrate de Compartimentul de Asistență Socială, în comuna Tuzla, la nivelul anului 2013, existau **34 persoane cu dizabilități asistate**.

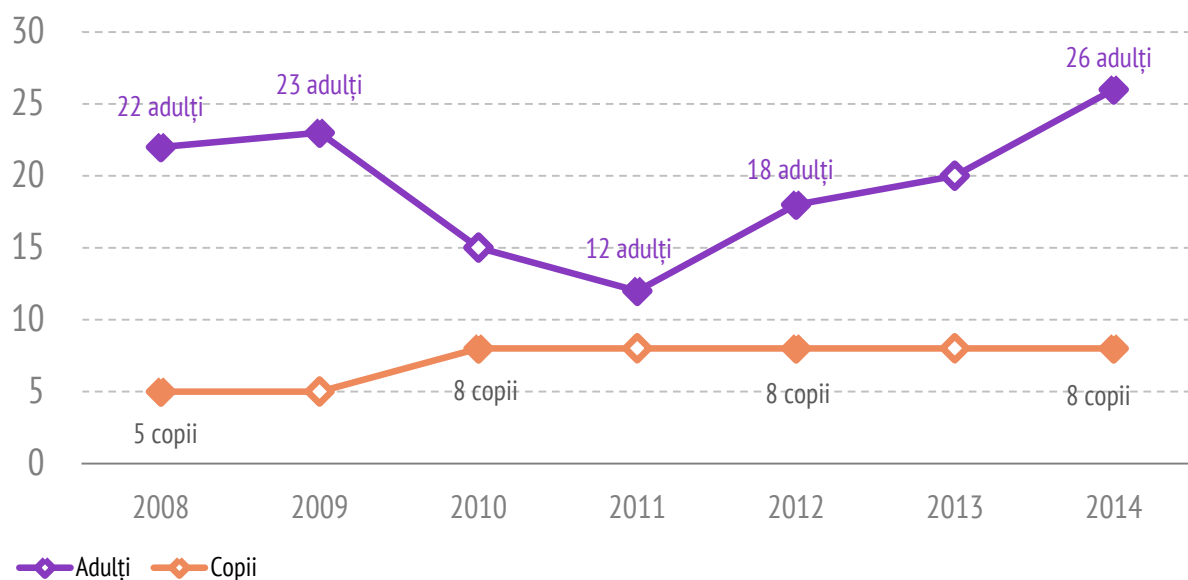
Dintre acestea, cele mai multe erau persoane adulte (26 persoane). Ponderea copiilor cu dizabilități în anul 2014 reprezintă 23.5% din totalul persoanelor aflate în această situație.

Numărul persoanelor cu dizabilități din comuna Tuzla a crescut în anul 2014 cu 26.0% față de anul 2008.

Cel mai mic număr al persoanelor cu dizabilități din perioada 2008 - 2014 a fost înregistrat în anul 2011 (12 persoane), iar cel mai mare număr a fost înregistrat în anul 2014 (34 persoane).

Toate persoanele cu dizabilități din teritoriu au tipul de handicap grav cu necesitate de asistență personală.

Persoane cu handicap din comună

Sursa datelor: Compartimentul de Asistență Socială, prelucrări Anderssen

Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei/alocația complementară din comuna Tuzla

Prin Legea nr. 277 din 24 decembrie 2010 privind **alocația pentru susținerea familiei** se instituie alocația pentru susținerea familiei ca formă de sprijin pentru familiile cu venituri reduse care au în creștere și îngrijire copii în vârstă de până la 18 ani, denumită în continuare alocație.

Acordarea alocației are drept scop completarea veniturilor familiilor în vederea asigurării unor condiții mai bune pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor, precum și stimularea frecventării de către copiii de vârstă școlară, aflați în îngrijirea familiilor cu venituri reduse, a cursurilor unei forme de învățământ, organizate potrivit legii.

Alocația de susținere a familiei se acordă lunar pe bază de cerere și declarație tip, însoțită de actele doveditoare privind componența familiei, veniturile acesteia și, după caz, privind frecventarea cursurilor școlare de către copiii aflați în întreținere care se înregistrează la Primăria localității în a cărei rază teritorială domiciliază sau își are reședința familia.

Potrivit datelor furnizate de Compartimentul de Asistență Socială, numărul familiilor beneficiare de alocația de susținere a familiei din comuna Tuzla a fost destul de scăzut.

Astfel în anul 2008 au fost înregistrate 3 familii cu 1 copil care beneficiau de alocația de susținere a familiei. În anul 2009 numărul acestora a scăzut, rămânând doar 2 familii.

În perioada 2011 - 2013 s-a înregistrat o singură familie beneficiară de alocația de susținere a familiei.

În ceea ce privește alocația complementară, în anul 2008 beneficiau 2 familii de aceasta, dintre care o familie cu un singur copil și o familie cu 2 copii.

În anul 2009 potrivit datelor de la Compartimentul de Asistență Socială din Tuzla doar o familie cu 2 copii a beneficiat de această alocație.

De asemenea, în anul 2010 în localitatea Tuzla s-au înregistrat 2 familii cu câte 1 copil care beneficiau de alocația complementară.

Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat din comuna Tuzla

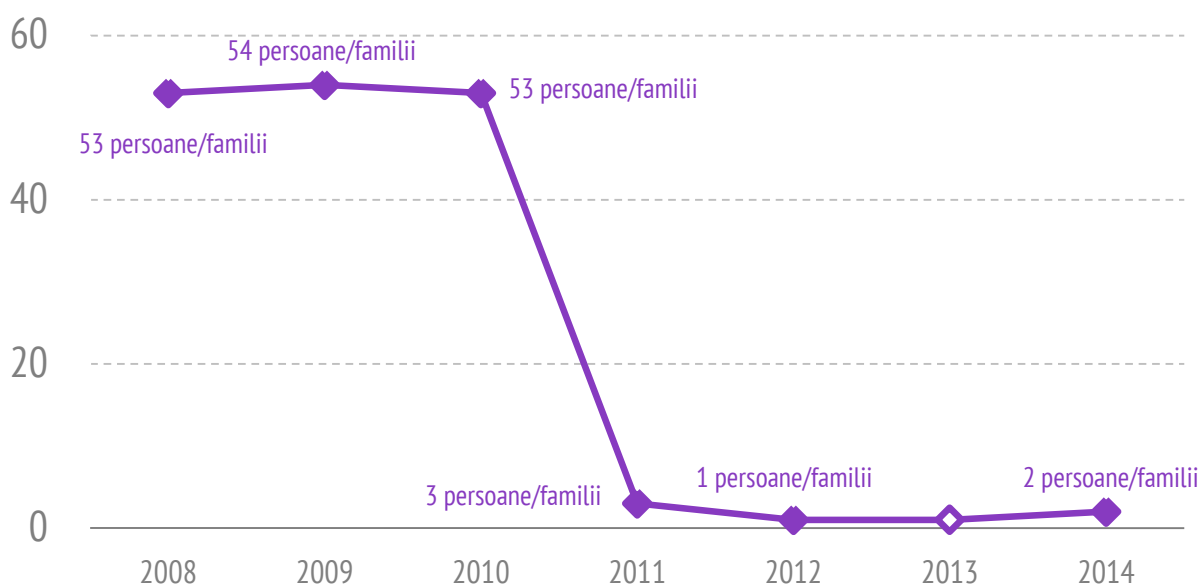
În ceea ce privește incluziunea socială și reducerea sărăciei, se vizează reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială cu 580.000 persoane până în anul 2020. O măsură importantă este revizuirea și implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât să fie **garantat un venit minim oricărui cetățean**.

Conform datelor înregistrate de Compartimentul de Asistență Socială, în comuna Tuzla, la nivelul anului 2014, existau **2 persoane** cărora li s-a acordat venitul minim garantat. Comparativ cu anul 2008, numărul persoanelor cărora li s-a acordat venitul minim garantat a fost mult mai scăzut (cu 96.2%).

La nivelul anilor 2012 - 2013, a existat doar 1 persoană care a beneficiat de un venit minim garantat.

În anul 2011, numărul localnicilor din comuna Tuzla cărora li se acorda venitul minim garantat a înregistrat **o scădere bruscă**, ajungând de la 53 persoane în anul 2010, la 3 persoane, potrivit informațiilor furnizate de Compartimentul de Asistență Socială, Tuzla.

La nivelul anului 2009 s-au înregistrat 54 persoane beneficiare de VMG, numărul acestora fiind cel mai ridicat din perioada analizată. Comparativ cu acest an, numărul persoanelor cărora li s-a acordat venitul minim garantat a fost scăzut în anul 2014 (cu 96.3%).

Sursa datelor: Compartimentul de Asistență Socială, prelucrări Anderssen

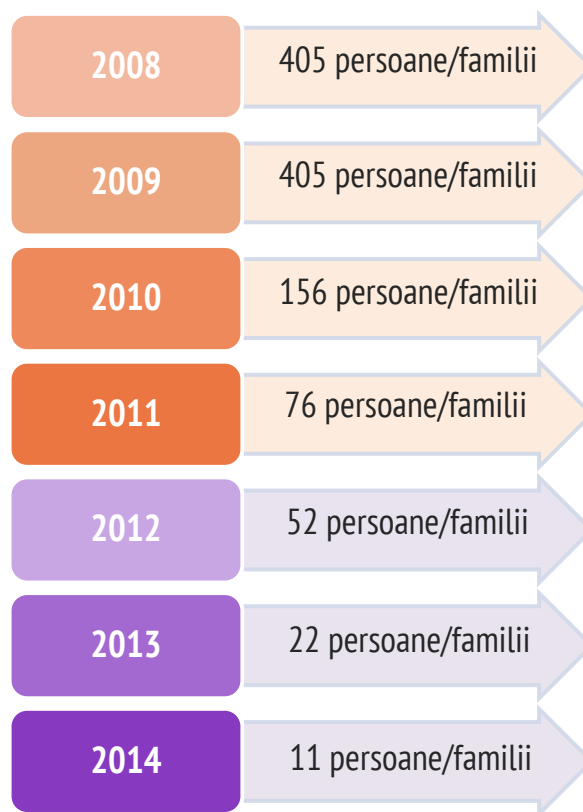
Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbune

Ajutorul pentru încălzirea locuinței este măsura de sprijin suportată din bugetul de stat și/sau, după caz, din bugetele locale, destinată consumatorilor vulnerabili cu venituri situate până la un prag stabilit de lege și care are drept scop acoperirea integrală sau, după caz, a unei părți din cheltuielile cu încălzirea locuinței.

Ajutorul se acordă pentru consumatorii de energie termică în sistem centralizat, energie electrică, gaze naturale și lemne, cărbuni sau combustibili petrolieri. Acest tip de ajutor se acordă numai pentru un singur sistem de încălzire, acesta fiind cel principal utilizat. Conform OUG 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, primăriile sunt obligate să asigure fondurile necesare pentru achitarea subvenției la căldură către toți beneficiarii de ajutor social.

În comuna Tuzla, la nivelul anului 2014, **11 familii au beneficiat de primirea ajutorului de încălzire**, numărul acestora fiind mai scăzut cu 97.3% față de anii 2008 și 2009.

Se poate observa că numărul familiilor care au făcut beneficiat de ajutor pentru încălzirea locuinței a scăzut pe toată perioada 2008 - 2014. Cele mai multe familii care au făcut beneficiat de ajutor pentru încălzirea locuinței în sezonul rece s-au înregistrat în anii 2008, respectiv 2009 (405 familii).

Sursa datelor: Compartimentul de Asistență Socială, prelucrări Anderssen

În schimb, cele mai puține familii care au făcut beneficiat de acest ajutor s-au înregistrat în anul 2014 (11 familii).

La nivelul anului 2014 dintre persoanele care au beneficiat de ajutorul pentru încălzire, 5 erau persoane singure, 4 erau familii formate din 2 persoane, o familie cu 4 copii și, de asemenea, o familie cu 5 sau mai mulți copii.

La nivelul anului 2010, 156 familii au beneficiat de primirea ajutorului de încălzire, numărul acestora fiind mai ridicat cu 92.9% față de anul 2014.

Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate

Copiii ai căror părinți sunt plecați să lucreze în altă țară reprezintă o categorie extrem de vulnerabilă. Ei au nevoie de suport specializat emoțional și educațional. Statul român își propune asigurarea unui sistem de protecție pentru copiii lipsiți de îngrijire parentală adecvată din cauza migrației economice în străinătate.

Conform datelor înregistrate de Compartimentul de Asistență Socială din Tuzla, în anul 2014, **numărul copiilor ai căror părinți erau plecați la muncă în străinătate** era de 30 copii. Acești copii se află în grija rudelor până la gradul IV fără măsură de protecție.

În ceea ce privește numărul copiilor care se află în grija rudelor până la gradul IV cu măsură de protecție, în anul 2014, s-au înregistrat 4 copii.

Numărul copiilor aflați în îngrijirea asistenților maternali profesioniști a fost de 8 copii în anul 2014, tot în acest an înregistrându-se cel mai mare număr al copiilor în această situație din perioada de analiză 2008 - 2014.

În privința copiilor care se află în îngrijirea altor persoane/ familii cu măsură de protecție în comuna Tuzla, la nivelul anului 2014 s-au înregistrat 5 copii.

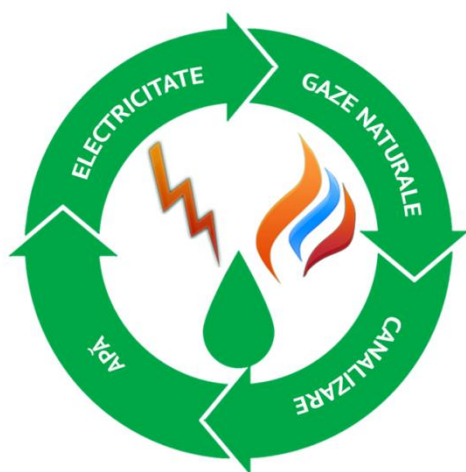
Copii care se află în centre de plasament publice sau private din comuna Tuzla a crescut în anul 2014 față de 2008. În anul 2014 au fost înregistrați 8 copii aflați în centrele de plasament.

Autoritățile Publice Locale ar trebui să realizeze mai multe campanii de informare și conștientizare, adresate părinților, să îmbunătățească calitatea vieții din comună, astfel părinții nu vor mai fi nevoiți să părăsească țara pentru asigurarea unui trai mai bun.

Urbanism

Serviciile publice de gospodărie comunală reprezintă ansamblul activităților și acțiunilor de utilitate și de interes local, desfășurate sub autoritatea Administrației Publice Locale, având drept scop furnizarea de servicii de utilitate publică, prin care se asigură: alimentarea cu apă, canalizarea, salubritatea localităților, alimentarea cu energie termică produsă centralizat, alimentarea cu gaze naturale, precum și administrarea domeniului public.

România se situează sub media țărilor Europene în ceea ce privește calitatea locuirii. Accesul la apă potabilă, apă caldă curentă, canalizare, prezența dependențelor etc., toate înregistrează niveluri medii mai reduse decât standardele europene, dar și față de așteptările populației.

Zonele rurale din România prezintă o deosebită importanță din punct de vedere economic, social și din punct de vedere al dimensiunii, diversității, resurselor naturale și umane pe care le dețin. Deși asemănătoare din punct de vedere al distribuției în teritoriu, populația României are un nivel de ruralitate mult mai pronunțat față de concentrările urbane. Multe dintre aceste comunități rurale contribuie la creșterea economică, însă își păstrează structura socială și modul tradițional de viață.

Totuși, zonele rurale dispun de un potențial de creștere substanțial și au un rol social vital, iar sub impactul urbanizării, spațiul rural a cunoscut treptat modificări structurale evidente, amenajări și ameliorări pentru creșterea capacității de producție a pământului și pentru modernizarea habitatului rural.

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalul element care menține decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane din România și care, cu atât mai mult, reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a zonelor rurale.

Pentru diminuarea decalajelor care persistă încă între mediul rural și cel urban și pentru crearea unor condiții decente de viață la nivelul populației rurale, sunt necesare realizarea de investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază a spațiului rural.

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecția mediului, accesibilitate și, în general, condiții optime de trai. Infrastructura asigură premisele pentru dezvoltarea unei economii rurale competitive.

Situația actuală a României indică faptul că, este nevoie de dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor din zonele rurale. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2012, doar 13.6% dintre localitățile rurale sunt conectate la **rețeaua de alimentare cu apă potabilă**.

Chiar dacă în ultimii ani infrastructura de bază în zonele rurale (drumuri, alimentare cu apă și infrastructura de canalizare) a fost susținută din fonduri naționale și europene, este încă subdezvoltată împiedicând creșterea economică și ocuparea forței de muncă.

În perioada următoare, cu ajutorul fondurilor europene, se dorește îmbunătățirea infrastructurii

de apă/apă uzată. Astfel, se vor diminua tendințele de declin social și economic și se va îmbunătăți nivelul de trai în zonele rurale.

Disparitatea de dezvoltare între urban și rural este o consecință a dependenței populației rurale de o activitate agricolă care este prea puțin productivă, dar și a stării nesatisfăcătoare a infrastructurii și utilităților de bază în mediul rural.

Starea infrastructurii de utilități din mediul rural este precară, existând foarte multe localități rurale la care cu greu se poate vorbi de existența alimentării cu apă, de existența canalizării și a rețelei de gaz.

Ținând cont de faptul că, infrastructura reprezintă temelia pe care se clădesc activitățile economice, se poate concluziona că investițiile în infrastructură sunt prioritare în vederea remedierii dezechilibrelor și pentru a stimula dezvoltarea durabilă a mediului rural.

De menționat este faptul că, localitățile rurale prezintă o serie de atuuri care trebuie conservate și bine valorificate. Dotarea unei comune cu utilitățile necesare oferă localnicilor numeroase oportunități de dezvoltare personală și profesională conform exigențelor unui om modern, fără a renunța la specificul rural.

Gospodărirea apelor și canalizare

Accesul la apa potabilă reprezintă o nevoie elementară a omului, calitatea vieții fiind grav afectată de absența acesteia.

Rețeaua publică pentru alimentarea cu apă, denumită și rețeaua de distribuție, reprezintă partea din sistemul public de alimentare cu apă alcătuită din conducte, armături și construcții anexe care asigură distribuția apei tuturor utilizatorilor.

Limita rețelei publice de alimentare cu apă este contorul de branșament, respectiv aparatul de măsurare a volumului de apă consumat de utilizator, care se montează pe branșament între două vane/robinete, la limita proprietății utilizatorului, fiind ultima componentă a rețelei publice, în sensul de curgere a apei potabile.

Rețeaua publică de alimentare cu apă este amplasată de regulă pe domeniul public. În cazul în care condițiile tehnico-economice sunt avantajoase, rețeaua publică de alimentare cu apă poate fi amplasată, cu acordul deținătorilor, pe terenuri private.

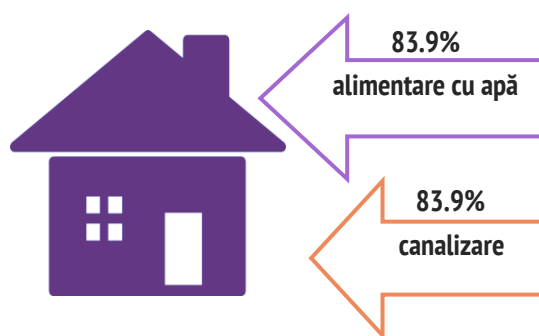
Rețeaua de canalizare este parte a sistemului public de canalizare, alcătuită din canale colectoare, canale de serviciu, cămine, guri de scurgere și construcții anexe care asigură preluarea, evacuarea și transportul apelor uzate. De menționat este faptul

că existența unui sistem de canalizare condiționează calitatea mediului înconjurător și implicit a vieții.

Racordarea la rețeaua de apă potabilă, cât și la canalizare reprezintă o necesitate pentru întreaga populație. Astfel, este stimulată dezvoltarea durabilă ceea ce duce la o creștere a nivelului de trai.

Potrivit rezultatelor obținute la Recensământul Populației din 2011, la nivelul regiunii Sud-Est, 63.1% dintre gospodării sunt racordate la rețeaua de apă și 61.0% la rețeaua de canalizare.

În județul Constanța, 84.7% dintre locuințe sunt alimentate cu apă potabilă, iar 83.0% sunt racordate la rețeaua de canalizare. Valorile înregistrate la nivel județean sunt peste media națională unde ponderea locuințelor alimentate cu apă este de 66.7%, iar cea a locuințelor racordate la rețeaua de canalizare este de 65.1%.

Conform datelor Recensământului Populației din 2011, în comuna Tuzla erau înregistrate **1978 gospodării alimentate cu apă** și **1978 gospodării care aveau instalație de canalizare în locuință**.

Alimentarea cu apă a localității Tuzla face parte din sistemul sud-litoral, conectat la întreg sistemul hidroedilitar al litoralului, centralizat prin RAJA Eforie.

În partea de nord-est a localității Tuzla există complexul de înmagazinare – pompare Eforie Sud. A doua sursă de apă din zonă o constituie sursa Costinești, formată din puțuri forate amplasate de-a lungul drumului secundar (situat la cca 500 m spre nord de drumul principal de acces la stațiunea Costinești).

Distribuția apei potabile din comuna Tuzla

Rețeaua de apă reprezintă totalitatea construcțiilor și instalațiilor utilizate pentru satisfacerea necesarului de apă al populației.

Sistemul de alimentare cu apă este format din: captarea apei, instalații pentru tratarea apei, conducte de transport, rezervoare de înmagazinare, stații de pompare și conducte de distribuție.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, **lungimea totală a rețelei simple de**

distribuție a apei potabile din comuna Tuzla a rămas constantă în perioada 2008 – 2014 (43.3 km).

Apa potabilă distribuită consumatorilor exprimă cantitatea totală de apă potabilă livrată efectiv tuturor consumatorilor, populației și agenților economici pentru nevoi productive și neproductive.

În anul 2014 a fost distribuită consumatorilor o cantitate de 249.000 metri cubi de apă, o mare parte din aceasta fiind utilizată pentru uzul casnic (239.000 metri cubi). La nivelul acestui an, consumul de apă din comuna Tuzla a înregistrat o scădere cu 16.2% față de anul 2008.

Potrivit datelor furnizate de Primăria Tuzla, alimentarea cu apă potabilă a comunei este asigurată de furnizorul RAJA Constanța.

Distribuția apei potabile din comuna Tuzla (mii metri cubi)

Anul	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Uz casnic	281	317	276	276	280	260	239
Alte activități	16	21	14	12	12	14	10
Total	297	338	290	288	292	274	249

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Suprafața locuibilă existentă

Suprafața (aria) locuibilă desfășurată (totală) reprezintă suma suprafețelor destinate pentru locuit a tuturor locuințelor sau spațiilor de locuit din clădiri. Suprafața locuibilă a locuințelor terminate în cursul anului reprezintă suma suprafețelor camerelor de locuit măsurată după dimensiunile interioare la nivelul pardoselii.

În perioada 2008 - 2014, suprafața locuibilă existentă în județul Constanța a urmat un trend ascendent. La sfârșitul anului 2014, suprafața locuibilă existentă la nivel județean era de 14.742.280 metri pătrați, din care o pondere de 98.8% revenea proprietății private, iar 1.2% reprezenta proprietatea publică.

La nivelul anului 2014, suprafața locuibilă existentă în județul Constanța a fost cu 43.5% mai mare comparativ cu anul 2008, când suprafața locuibilă

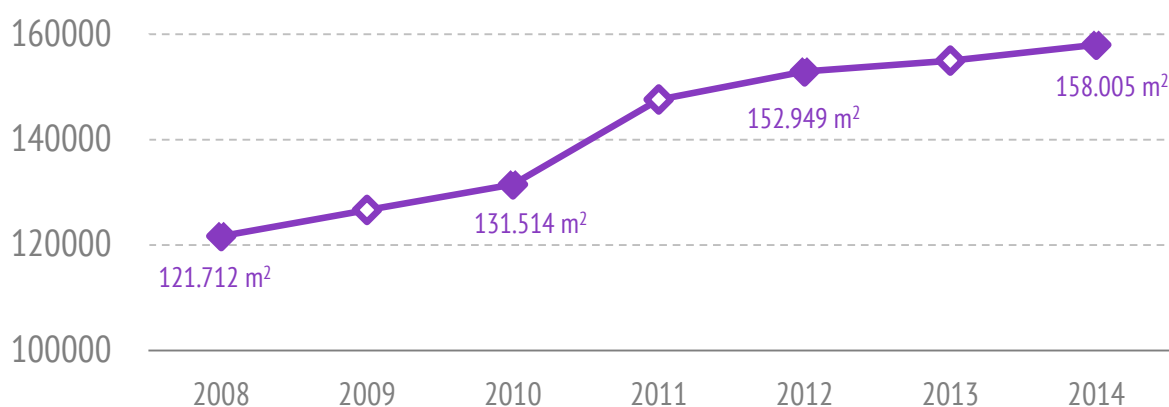
existentă, înregistra valoarea de 10.272.986 metri pătrați, fiind cea mai scăzută valoare din ultimii 8 ani.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, se poate observa faptul că, în perioada 2008 - 2014, suprafața locuibilă existentă în comuna Tuzla a înregistrat o creștere

Astfel, **suprafața locuibilă existentă** în comuna Tuzla la nivelul anului 2014 a fost de 158.005 metri pătrați, din care doar 27 metri pătrați erau în proprietate publică. Raportând suprafața locuibilă existentă în comună în anul 2014 la cea din anul 2008, se poate observa că aceasta este cu 29.8% mai ridicată. Valoarea suprafeței locuibile înregistrate la nivelul anului 2014 a fost cea mai ridicată din perioada 2008 - 2014.

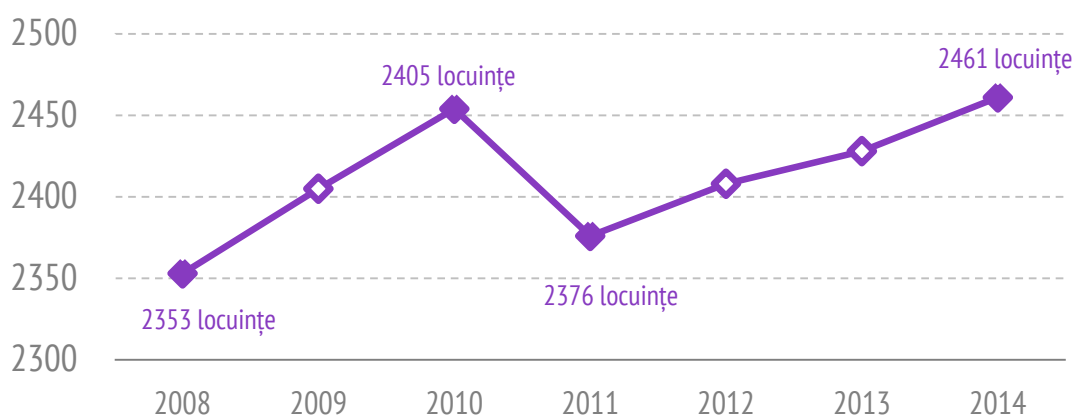
În comuna Tuzla, la nivelul anului 2014, **unei persoane îi reveneau 22.3 metri pătrați** de suprafață privată locuibilă.

Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului din comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Locuințe existente la sfârșitul anului în comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Locuințe existente

Locuința este construcția formată din una sau mai multe camere de locuit situate la același nivel al clădirii sau la niveluri diferite, prevăzută în general cu dependințe (bucătărie, baie etc.) sau alte spații de deservire, independentă din punct de vedere funcțional, având intrare separată din casa scării, curte sau stradă și care a fost construită, transformată sau amenajată în scopul de a fi folosită, în principiu, de o singură gospodărie.

Pentru a putea construi o locuință, este necesară obținerea unei autorizații de construire, eliberată de Primărie pe baza unui dosar ce cuprinde o serie de avize și acorduri.

În anul 2014 s-a înregistrat cea mai ridicată valoare în ceea ce privește numărul locuințelor existente în

comuna Tuzla, și anume 2461 locuințe, valoare cu 4.6% mai ridicată față de cea înregistrată pentru anul 2008 (2353 locuințe).

În perioada 2008-2010 din numărul total de locuințe existente în comună, 27 de locuințe se aflau în proprietate publică. Ulterior, până în anul 2014 în proprietate publică se găsea doar o locuință, conform datelor furnizate de INS.

La nivelul județului Constanța, în anul 2014, existau 284.379 locuințe, dintre care 6.156 erau în proprietate publică și 278.223 în proprietate privată.

În anul 2014, numărul locuințelor existente în comuna Tuzla reprezintă 0.9% din totalul locuințelor existente în județul Constanța.

Locuințe terminate

Locuința terminată în cursul unui an este construcția terminată complet în anul de referință, care nu a existat anterior și la care s-au realizat toate lucrările prevăzute în documentația de execuție, fiind recepționată de beneficiari.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul locuințelor terminate în cursul anului în comuna Tuzla a urmat un trend descendent în perioada 2008 - 2014.

Raportând numărul de locuințe finalizate la sfârșitul anului 2014 (35 locuințe terminate) la cel înregistrat în anul 2008 (77 locuințe terminate) se constată o scădere cu 54.5%.

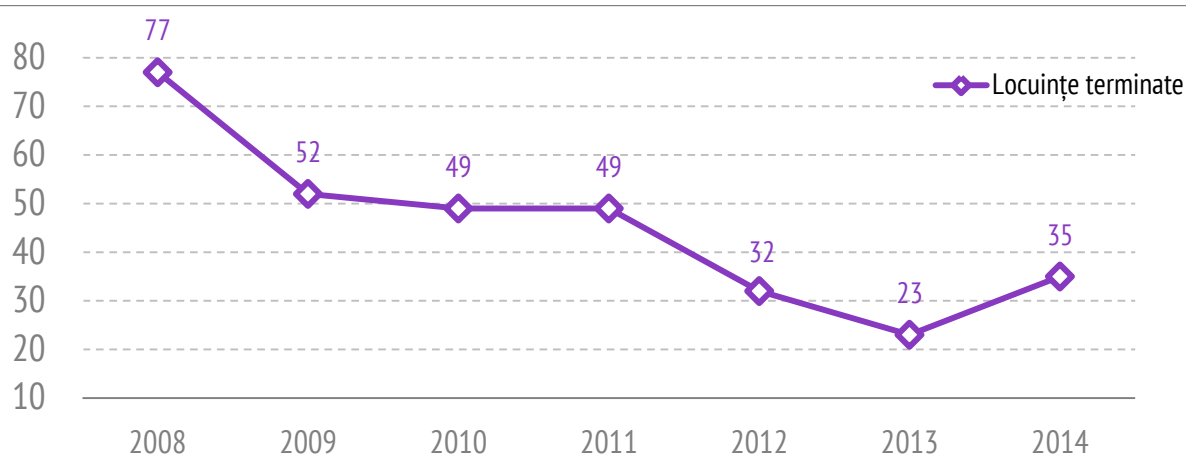
În anul 2013 s-au înregistrat cele mai puține locuințe terminate în cursul anului și anume 23 locuințe, valoare cu 70.1% mai scăzută față de cea înregistrată pentru anul 2008.

La nivelul județului Constanța, în 2014 s-a înregistrat o scădere cu 29.5% a numărului de locuințe terminate, comparativ cu anul 2008.

În comuna Tuzla, în anul 2008, s-au finalizat **77 locuințe din fonduri private**, și anume **din fondurile populației**, iar în anul 2014 s-au finalizat doar **35 locuințe din fonduri private**, potrivit INS.

Ponderea locuințelor finalizate în 2014 în comună reprezintă 1.4% din numărul de locuințe finalizate din fonduri private la nivel județean în anul 2014.

Locuințe terminate în comuna Tuzla

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Autorizații de construire

Autorizația de construire constituie actul de autoritate al administrației locale, județene, municipale, orașenești sau comunale pe baza căruia se asigură aplicarea măsurilor prevăzute de lege referitoare la amplasarea, proiectarea, executarea și funcționarea construcțiilor.

Autorizația de construire se eliberează beneficiarului lucrării, în temeiul și cu respectarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, în vederea începerii lucrărilor de construcții.

Autorizația de construire se eliberează pentru următoarele tipuri de construcții:

- ◆ lucrări de construire, reconstruire, consolidare, modificare, extindere, schimbare de destinație sau de reparare a construcțiilor de orice fel, precum și a instalațiilor aferente acestora;
- ◆ lucrări de construire, reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la construcții reprezentând monumente istorice, inclusiv la cele din zonele lor de protecție, stabilite potrivit legii;
- ◆ lucrări de construire, reconstruire, modificare, extindere, reparare, modernizare și reabilitare privind căi de comunicație, inclusiv lucrări de artă, rețele și dotări tehnico-edilitare, lucrări hidrotehnice, amenajări de albie, lucrări de îmbunătățiri funciare, lucrări de instalații de infrastructură, noi capacități de producere, transport, distribuție a energiei electrice și/sau termice, precum și de reabilitare și retehnologizare a celor existente;
- ◆ împrejurimi și mobilier urban, amenajări de spații verzi, parcuri, piețe și alte lucrări de amenajare a spațiilor publice;
- ◆ lucrări de foraje și excavări necesare în vederea efectuării studiilor geotehnice, prospecțiunilor geologice, exploatărilor de cariere, balastiere, sonde de gaze și petrol, precum și alte exploatări de suprafață sau subterane;
- ◆ lucrări, amenajări și construcții cu caracter provizoriu necesare în vederea organizării execuției lucrărilor de bază, dacă nu au fost autorizate o dată cu acestea;
- ◆ organizarea de tabere de corturi, căsuțe sau de rulote;
- ◆ lucrări de construcții cu caracter provizoriu: chioșcuri, tonete, cabine, spații de expunere situate pe căile și spațiile publice, corpuri și panouri de afișaj, firme și reclame, precum și anexele gospodărești ale exploatărilor agricole situate în extravilan;
- ◆ cimitire - noi și extinderi.

În comuna Tuzla, în perioada 2008 - 2014, au fost eliberate **o serie de autorizații de construire** de către Administrația Publică Locală.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, **în anul 2008** au fost eliberate 100 de autorizații pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 13.196 metri pătrați și 2 autorizații pentru construcția altor clădiri (hoteluri și clădiri similare, clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul, etc.) cu o suprafață de 903 metri pătrați.

În anul 2009 s-au eliberat 44 autorizații pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 7.364 metri pătrați și o autorizație pentru construcția clădirilor pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul cu o suprafață de 296 metri pătrați.

În anul 2010 au fost eliberate 46 autorizații pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 7.300 metri

pătrați și o autorizație pentru construcția altor clădiri cu o suprafață de 45 metri pătrați.

În comună, **în anul 2011** au fost eliberate 28 autorizații pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 3.789 metri pătrați și o autorizație pentru construcția altor clădiri cu o suprafață de 429 metri pătrați.

În anul 2012, în comuna Tuzla au fost eliberate 24 autorizații pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 3.692 metri pătrați.

Un an mai târziu, în comună au fost eliberate 33 autorizații pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 4.603 metri pătrați.

În anul 2014, în comuna Tuzla au fost eliberate 30 autorizații pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 4.886 metri pătrați.

Dotarea locuințelor

În mediul rural din România, accesul la serviciile infrastructurii de bază sunt încă slab dezvoltate, astfel se menține un decalaj accentuat între zonele rurale și zonele urbane din țara noastră. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014, 48.5% dintre localitățile rurale sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă.

Rezultatele obținute în urma Recensământului Populației din 2011, în România, 84.6% (7.146.931) dintre locuințele convenționale erau dotate cu bucătărie în interiorul locuinței (93.6% în municipii și orașe și 73.9% în comune). Dotarea locuințelor cu baie este mai redusă, numai trei din cinci locuințe au cel puțin o baie în interiorul locuinței (61.9%, respectiv 5.230.511 locuințe). Discrepanța dintre medii este mare, 88.0% dintre locuințele înregistrate în mediul urban și doar 31.0% dintre cele aflate în mediul rural dispun de baie în interiorul locuinței.

Potrivit datelor de la Recensământul Populației, se evidențiază faptul că, 89.6% din gospodăriile județului Constanța dispun de bucătărie în locuință. Din acest punct de vedere, județul se poziționează pe primul loc în regiunea Sud-Est.

Ponderele locuințelor din Constanța care dispun de baie în locuință reprezintă 79.8% din total, poziționându-se, de asemenea, pe primul loc în cadrul regiunii.

Bucătărie în locuințele din comună

85.2%

dispun de bucătărie în locuință

Sursa datelor: RPL 2011, prelucrări Anderssen

În comuna Tuzla, 85.2% dintre locuințele existente sunt **dotate cu bucătărie**. Această valoare este superioară celei înregistrate la nivel regional (83.3%) și național (84.6%). De asemenea, rezultatele obținute în urma Recensământului Populației evidențiază faptul că, numărul locuințelor din comuna Tuzla **dotate cu baie** reprezintă 75.7% din total.

Baie în locuințele din comună

75.7%

dispun de baie în locuință

Sursa datelor: RPL 2011, prelucrări Anderssen

Termoficare și echipare energetică

Lipsa conectării la rețeaua publică de furnizare a energiei electrice încă mai reprezintă o problemă a spațiului rural. În vederea dezvoltării nivelului de trai este necesar ca populația din mediul rural să beneficieze de condiții decente de viață.

Electrificarea totală a regiunilor rurale ar permite condiții de existență mai bune, ar dezvolta activitățile productive în domeniul agriculturii, comerțului, artizanatului, al micii industrii, al turismului rural și ar frâna exodul către alte țări.

În anul 2011, în județul Constanța, 96.7% din totalul locuințelor erau alimentate cu energie electrică.

Conform datelor furnizate de Primărie, comuna Tuzla este alimentată cu energie electrică din Sistemul Energetic Național, furnizorul de energie electrică fiind compania Enel Electrica Ddrogea SA-Filiala Eforie Nord.

Potrivit Recensământului Populației realizat în anul 2011, **încă mai există gospodării** din comuna Tuzla **care nu dispun de instalație electrică**, ponderea acestora fiind de **9.0% din total**.

Locuințe convenționale din comuna Tuzla

Instalație electrică în locuință		Termoficare și centrală termică proprie	
Număr	Pondere	Număr	Pondere
2145	91.0%	651	27.6%

Sursa datelor: RPL 2011, prelucrări Anderssen

Conform Recensământului Populației, în județul Constanța, 160.153 locuințe beneficiau de încălzire centrală, reprezentând 61.1% din totalul locuințelor.

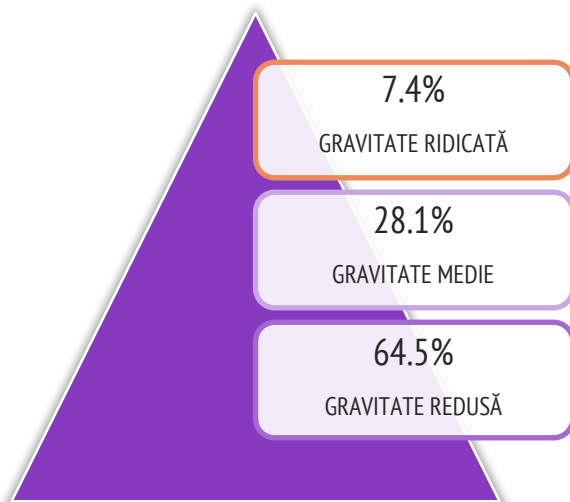
În anul 2011, în comuna Tuzla **existau 651 locuințe ce beneficiau de termoficare și centrală termică proprie**. Ponderea acestora reprezentând 27.6% din totalul locuințelor de pe teritoriul comunei. Potrivit datelor înregistrate la Recensământul Populației realizat în octombrie 2011, această valoare se poziționează sub nivelul mediu județean de 61.1%, regional de 42.3%, respectiv sub nivelul național de 44.4%.

Gradul de mulțumire al populației privind starea utilităților

Starea infrastructurii de utilități din mediul rural este precară, existând foarte multe localități rurale la care cu greu se poate vorbi de existența alimentării cu apă, de existența canalizării și a rețelei de gaz. Ținând cont de faptul că, infrastructura reprezintă temelia pe care se clădesc activitățile economice, se poate concluziona că investițiile în infrastructură sunt prioritare în vederea remedierii dezechilibrelor și pentru a stimula dezvoltarea durabilă a mediului rural.

De menționat este faptul că, localitățile rurale prezintă o serie de atuuri care trebuie conservate și bine valorificate. Dotarea unei comune cu utilitățile necesare oferă localnicilor numeroase oportunități de dezvoltare personală și profesională conform

exigențelor unui om modern fără a renunța la specificul rural.

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Tuzla evidențiază faptul că, starea utilităților reprezintă o problemă cu gravitate redusă pentru cea mai mare parte dintre locuitori (64.5%).

O pondere de 28.1% dintre cei chestionați susțin că starea utilităților din comună reprezintă o problemă cu gravitate medie. Dintre aceștia, cei mai mulți localnici au vârsta peste 65 ani, fiind urmași de cei cu vârsta între 55 - 64 ani.

Un procent de 7.4% se înregistrează în rândul localnicilor care susțin că starea utilităților este o problemă cu gravitate ridicată.

Asigurarea încălzirii locuinței în perioadele reci

Conform studiului asupra opiniei populației din comuna Tuzla, principala sursă de încălzire a locuințelor este soba pe lemne (86.8%).

O sobă poate asigura independența față de prețurile fluctuante și nesigure ale energiei și gazului - sobele se dovedesc a fi o soluție eficientă și sigură în situații de criză. În prezent, tot mai mulți proprietari de locuințe optează pentru sobele de teracotă ca și soluție de încălzire a întregii case.

O altă sursă de căldură utilizată de localnici este reprezentată de centrala proprie, astfel ponderea celor care utilizează această metodă este de 13.2%. Dintre aceștia, cei mai mulți respondenți sunt persoane tinere cu vârsta între 25 - 34 ani.

Gradul de acces al populației la serviciile de cablu TV și internet

În comuna Tuzla, serviciile de televiziune prin cablu sunt asigurate de Firma ASTRAL și de RDS&RCS.

Conform rezultatelor obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Tuzla, aproximativ toți localnicii susțin că au acces la serviciile de cablu TV (98.9%).

De asemenea, o pondere ridicată s-a înregistrat în rândul localnicilor care au acces la serviciile de internet. Datele indică faptul că majoritatea respondenților din comună beneficiază de internet (99.5%).

Rezultatele studiului evidențiază faptul că, din punct de vedere al dotării cu mijloace informaționale, comuna Tuzla se află într-o situație favorabilă, populația având acces la informație.

Potrivit datelor furnizate de Studiul Național de Audiență asupra consumului de internet din România, în anul 2014, 36.0% dintre utilizatorii serviciilor de internet provin din mediul rural, iar 64.0% sunt utilizatori din mediul urban.

De asemenea, în funcție de posibilitatea de a se conecta la internet de acasă, în mediul rural, la nivelul anului 2014, s-a înregistrat un procent de 62.0%, conform Studiului Național de Audiență.

Accesibilitate și mobilitate

Pe raza comunei Tuzla, se găsesc mai multe căi de comunicații: rutiere, ferate și aeriene.

❖ Căi rutiere

Infrastructura rutieră este elementul central într-un sistem de transport rutier. Aceasta poate fi definită ca fiind alcătuită din facilitățile, serviciile și instalațiile de bază necesare pentru funcționarea transportului pe autostrăzi, șosele și străzi. Infrastructura rutieră este un domeniu vast și include utilizarea terenului și planificarea rețelei, (re)construcția și proiectarea secțiunilor de drum și a intersecțiilor, semnalizarea și marcajele, menținerea și, în egală măsură, proceduri de asigurare a calității cum ar fi auditurile, analizele de impact și inspecțiile privind siguranța.

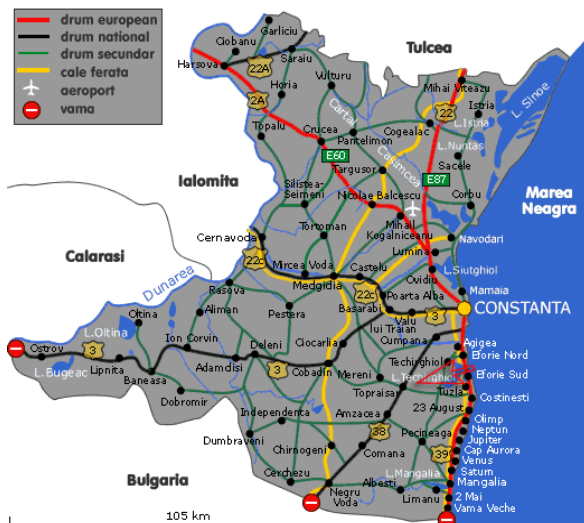
Situația actuală a României indică faptul că este nevoie de dezvoltarea infrastructurii de bază și servicii în zonele rurale. România, la nivelul anului 2011, dispunea de o rețea de drumuri comunale, cu o lungime de 31.639 km, din care 48.0% erau drumuri pietruite și 29.0% drumuri de pământ (fiind de multe ori impracticabile în perioadele cu precipitații).

Potrivit datelor furnizate de Administrația Publică Locală, în comuna Tuzla se găsesc următoarele categorii de drumuri:

⌘ **DN 39 (E 87)** – care face legatura între municipiul Constanța și sudul litoralului, inclusiv cu punctul de trecere a frontierei de la Vama Veche – lungime 9,5 km, traversează localitatea Tuzla pe direcția Nord-Sud;

⌘ **DJ 391** care pleacă din DN 39 spre vest, realizează legatura cu localitatea Cobadin și DN3;

⌘ **DC 4** care asigură legatura între Tuzla – Costinești – Schitu – 23 August, traversează linia CFR în partea de Nord și partea mediană a satului Costinești.

❖ Căi ferate

Teritoriul comunei este traversat de linia ferată, Constanța – Mangalia, pe o lungime de 10 km, cu halta în satul Tuzla.

❖ Căi aeriene

Aeroportul utilitar, situat la 1,2 km de localitatea Tuzla a fost redeschis traficului civil și militar odată cu obținerea autorizației de funcționare de la Autoritatea Aeronautică Română.

Compania REGIONAL AIR SERVICES înființată în anul 1998 are ca obiect de activitate servicii de lucru aerian și aviație generală. În anul 1999, REGIONAL AIR SERVICES a preluat de la Aviația Utilitară S.A. aerodromul Tuzla Constanța, devenind astfel primul aerodrom privat din România.

Cu o suprafață de 36 ha, aerodromul dispune de două piste inerbate, un hangar de 1200 mp, două clădiri administrative, depozit de combustibil cu capacitate de 600.000 litri și anexe.

Operațiunile de zbor pentru care Compania deține autorizații sunt:

- servicii aviochimice în agricultură – fertilizări, ierbicidări, combatere dăunători și boli foliare;
- parașutism-școală, salturi de antrenament și agrement cu parașuta tip tandem;
- supraveghere aeriană de obiective terestre;
- reclamă aeriană - tractare bannere, lansări de materiale publicitare;
- zboruri de agrement;
- aerotaxi;
- ambulanță aeriană;
- zboruri pentru filmări și fotografiieri aeriene;
- școală de pilotaj - REGIONAL AIR SERVICES este prima școală privată de aviație, care acordă Brevetul de Pilot Privat pentru avion.

Mediu

Mediul înconjurător sau ecosistemul este un ansamblu de condiții și elemente ale Terrei, în care putem include: apa, solul și subsolul, toate straturile atmosferei, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale privity în interacțiunea lor, inclusiv ceea ce numim valorile materiale și spirituale, mai ales că din punct de vedere geografic, mediul include trei seturi de componente de bază: abiotice (substrat, aer și apă), biotice (plante și animale) și antropice (tot ceea ce înseamnă rezultate ale activităților umane).

Protecția naturii are ca obiectiv principal păstrarea nealterată a ecosistemelor naturale și a fondului genetic la nivel global și regional, în vederea asigurării echilibrului între componentele naturale ale mediului pe de o parte și între acestea și societatea umană, pe de altă parte.

Protecția mediului în România constituie o prioritate a dezvoltării economico-sociale ce are ca scop obținerea unui mediu curat și sănătos care să nu afecteze posibilitățile de dezvoltare a generațiilor viitoare.

Este necesară asigurarea protecției mediului înconjurător și conservarea resurselor naturale, a apei, în concordanță cu cerințele unei dezvoltări

economice și sociale durabile, precum și creșterea nivelului de educație și conștientizare a populației privind realizarea acestor obiective.

Pentru o protecție a mediului eficientă este necesar un complex de activități și acțiuni judicioase corelate în vederea îmbunătățirii condițiilor de mediu și sănătate a populației și care implică dezvoltarea unei mentalități adecvate a comunității, evaluarea cu realism a problemelor de mediu, stabilirea priorităților și elaborarea strategiilor corespunzătoare de rezolvare a acestora și, nu în ultimul rând, schimbarea atitudinii și comportamentului față de mediul înconjurător și responsabilizarea civică, pentru transmiterea către generațiile viitoare a unui mediu curat și sănătos cu respectarea celor trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: economică, ecologică și socială.

În România problemele de protecție a mediului se pun cu acuitate, în special ca urmare a poluărilor locale, produse în principal în sectoarele exploatărilor petroliere și de minerit, în industriile de prelucrare a minereurilor și petrolului, termoelectrică, industria chimică, de prelucrare a lemnului și celulozei, metalurgie, siderurgie, industria electrotehnică și a construcțiilor de mașini, industria cimentului, sectorul transporturilor, gospodăria comunală, dar și în sectorul agricol.

Apa este un element esențial pentru viață și pentru procesele naturale. Existența noastră și activitățile noastre economice sunt în totalitate dependente de această prețioasă resursă. Este în egală măsură **factorul de mediu important** care susține dezvoltarea ecosistemelor și componenta cheie în schimbul de substanță și energie în ciclurile naturale.

Apa este un element fundamental și indispensabil organismului uman și vieții pe Pământ. Apa reprezintă o resursă naturală regenerabilă, vulnerabilă, fiind un factor determinant în menținerea echilibrului ecologic.

Principalele cauze ale poluării apei sunt reprezentate de:

- ⊗ scurgerile accidentale de reziduuri de la diverse fabrici, dar și deversările deliberate a unor poluanți;
- ⊗ scurgerile de la rezervoare de depozitare și conducte de transport subterane, mai ales produse petroliere;
- ⊗ pesticidele și ierbicidele administrate în lucrările agricole care se deplasează prin sol, fiind transportate de apa de ploaie sau de la irigații până la pânza freatică;
- ⊗ îngrășămintele chimice și scurgerile provenite de la combinatele zootehnice;

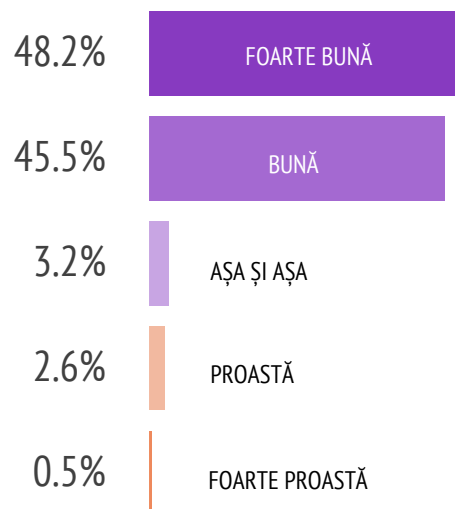
- ⊗ deșeurile și reziduurile menajere;
- ⊗ sarea presărată în timpul iernii pe șosele, care este purtată prin sol de apa de ploaie și zăpada topită.

Calitatea apei potabile din comuna Tuzla

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra populației din comuna Tuzla în februarie 2016, 48.2% din totalul locuitorilor se declară **foarte mulțumiți de calitatea apei potabile**. Următoarea pondere revine localnicilor care sunt **mulțumiți** de calitatea apei din comună (45.5%).

Se observă faptul că, 3.2% din populația comunei Tuzla consideră că apa potabilă are o **calitate acceptabilă**.

Calitatea apei potabile din comună

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Poluarea reprezintă contaminarea mediului înconjurător cu materiale care interferează cu sănătatea umană, calitatea vieții sau funcția naturală a ecosistemelor. Chiar dacă uneori poluarea mediului înconjurător este un rezultat al cauzelor naturale, cea mai mare parte a substanțelor poluante provine din activitățile umane.

Atmosfera, clima, oceanele, ecosistemele s-au schimbat substanțial într-o perioadă foarte scurtă de timp. Mulți oameni de știință susțin că am intrat într-o nouă perioadă geologică, antropocenul, în care evoluția planetei e dictată de activitatea umană.

Ațiunile pentru **reducerea poluării** sunt esențiale dacă vrem ca viața pe Pământ să continue. Ele pot fi întreprinse numai de guverne și sunt costisitoare. Ca rezultat al progreselor din industrie, agricultură și tehnologie, se crează cantități tot mai mari de noi deșeuri. Gazele, lichidele, deșeurile solide, deșeurile menajere și apele reziduale poluează mediul, iar în unele locuri nivelele de poluare sunt periculos de ridicate.

Într-un **mediu ecologic echilibrat**, deșeurile putrezesc producând materiale noi, utile. Un asemenea mediu, în care prosperă multe forme de viață, ar trebui să fie un model pentru viața modernă. Dacă vrem să trăim într-o lume sănătoasă, trebuie să minimizăm efectele reziduurilor produse de societate. Dacă reziduurilor li se permite să domine mediul, echilibrul natural este pierdut și

acest dezechilibru poate avea efecte dezastruoase asupra animalelor, vegetației și chiar a vremii.

Gradul de mulțumire al populației comunei Tuzla privind poluarea

Rezultatele studiului realizat asupra opiniei populației în februarie 2016 evidențiază faptul că în comuna Tuzla **poluarea nu reprezintă o problemă pentru comunitate**. Cei mai mulți localnici consideră că aceasta este o problemă cu gravitate foarte redusă (42.9%).

Poluarea în comuna Tuzla

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen în februarie 2016

Ponderea ce revine localnicilor care sunt de părere că **poluarea este un o problemă cu gravitate ridicată** este de 16.4%.

Poluarea este o problemă cu gravitate medie pentru 13.2% dintre respondenți.

În ecosistemele urbane și rurale rezultă zilnic cantități imense de deșeuri, care nu pun numai probleme de spațiu pentru depozitarea estetică, ci sunt și o sursă de poluare amenințând sănătatea oamenilor.

Toate deșeurile degradează mediul înconjurător, contaminatează apele subterane (modul de depozitare face posibilă infiltrarea apei de ploaie, care antrenează substanțe poluante și germeni patogeni).

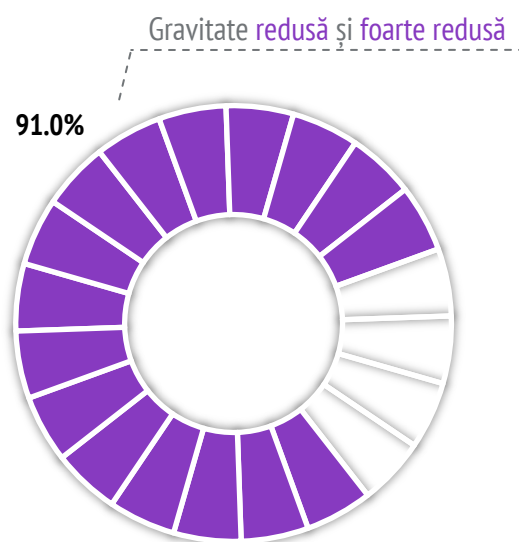
Deșeurile menajere sunt reziduurile solide colectate de la locuințele populației, instituții, firme, fabrici, constituite din resturi alimentare, hârtie, plastic, material textil, sticlă, ambalaje, baterii și altele. Majoritatea acestor deșeuri nu sunt biodegradabile, iar procesul degradării aerobe și anaerobe de către microorganisme este dificil de realizat.

Reciclarea constă în recuperarea și prelucrarea unor materiale deja folosite pentru a face posibilă re folosirea lor. Reciclarea deșeurilor prezintă avantaje ecologice (înlătură poluarea mediului) și economice (economisirea de materii prime și energie).

Colectarea, reciclarea și tratarea deșeurilor, reprezintă o prioritate și se regăsește în angajamentele asumate de România față de Uniunea Europeană. Prin transformarea deșeurilor în resurse utilizabile, reciclarea oferă o modalitate de administrare a deșeurilor solide reducând poluarea, conservând energia și dezvoltând industriile manufacturiere.

Gradul de mulțumire al populației privind modul de colectare al deșeurilor

Rezultatele studiului realizat asupra opiniei populației în februarie 2016 evidențiază faptul că, în comuna Tuzla **modul de colectare al deșeurilor nu reprezintă o problemă pentru comunitate**. Majoritatea localnicilor consideră că aceasta este o problemă cu gravitate redusă și foarte redusă (91.0%).

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen
în februarie 2016

Următoarea pondere se înregistrează în rândul localnicilor care consideră că modul de colectare al deșeurilor reprezintă o problemă cu **gravitate medie** la nivel local (8.5%).

Un procent de 0.5% se înregistrează în rândul localnicilor **nemulțumiți de modul de colectare al deșeurilor**.

Modul de colectare al deșeurilor menajere în comuna Tuzla

Potrivit studiului realizat asupra opiniei populației, **toți** localnicii chestionați au declarat că utilizează **un sistem de colectare centralizat**, ducând deșeurile rezultate în urma activităților gospodărești la tomberon.

În conformitate cu datele furnizate de Primărie, la nivelul comunei Tuzla, în acest moment, persoanele fizice și societățile din teritoriu au semnat contract cu serviciul de salubritate care este responsabil de colectarea deșeurilor și depozitarea lor la rampa de gunoi Costinești.

Colectarea și transportul deșeurilor și a materialelor reciclabile reprezintă o componentă importantă în procesul de gestionare a deșeurilor.

Metoda de colectare în puncte de colectare este aceea în care „locatarilor li se cere să ducă deșeurile la unul dintre punctele de colectare special amenajate” de către Autoritățile Publice Locale responsabile sau de către firma de salubritate.

Colectarea selectivă a deșeurilor din comuna Tuzla

Colectarea selectivă este una dintre etapele reciclării, alături de separarea și procesarea unora dintre componentele deșeurilor, în vederea transformării lor în produse utile. Aproape toate materialele care intră în componența deșeurilor (hârtia, sticla, ambalajele din plastic, cutiile metalice) pot face obiectul unui astfel de proces.

79.9%

dintre localnicii comunei Tuzla susțin că **au auzit de colectarea selectivă a deșeurilor**.

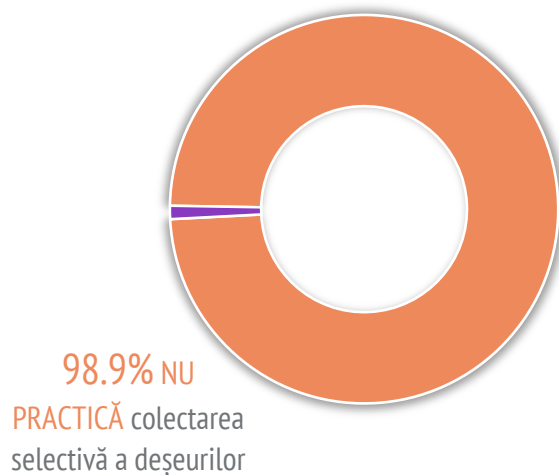
Potrivit studiului realizat în februarie 2016, 79.9% dintre localnicii comunei Tuzla au afirmat că au auzit de acest sistem de colectare selectivă a deșeurilor menajere.

Totuși, există o pondere de 20.1% dintre localnici care au declarat că nu au informații despre acest tip de colectare a deșeurilor. Dintre aceștia, cei mai mulți sunt persoanele vârstnice de peste 65 ani, fiind urmați de localnicii cu vârsta între 55 - 64 ani.

Practicarea colectării selective a deșeurilor în gospodăriile comunei Tuzla

Organizarea colectării selective are ca scop principal organizarea colectării pe fluxuri de material. Conform Ordinului 1121/5.01.2006, colectarea selectivă se face prin containere diferențiate prin culorile care indică tipul de material al acestor deșeuri. Containerelor și recipientele folosite pentru colectarea selectivă se inscripționează cu denumirea materialului.

Practicarea colectării selective a deșeurilor

Sursa datelor: Studiu realizat de Andersen în februarie 2016

Potrivit datelor obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației, în 98.9% dintre gospodăriile comunei Tuzla nu **se practică colectarea selectivă a deșeurilor**.

Totuși, doar o pondere de 1.1% s-a înregistrat în rândul localnicilor din comuna Tuzla, care au afirmat

în cadrul studiului că **practică colectarea selectivă a deșeurilor**. Respondenții au vârsta cuprinsă între 25 - 34 ani, respectiv între 55 - 64 ani.

Energie verde/regenerabilă în comuna Tuzla

Energia regenerabilă este considerată în practică, energia care provine din surse care, fie se regenerează de la sine în scurt timp, fie sunt surse practic inepuizabile.

Astfel, energia luminii solare, a vânturilor, a apelor curgătoare, a proceselor biologice și a căldurii geotermale pot fi captate de către oameni utilizând diferite procedee. Utilizarea energiei regenerabile reduce poluarea.

Conform studiului realizat asupra opiniei populației, **61.9%** dintre localnicii comunei Tuzla au afirmat că **sunt informați cu privire la energia regenerabilă**. Cea mai mare parte dintre aceștia au vârsta cuprinsă între 55 - 64 ani (17.5%), fiind urmați de persoanele vârstnice peste 65 ani (14.8%).

Rezultatele studiului realizat în februarie 2016 arată faptul că, doar 16.9% dintre locuitorii comunei Tuzla **sunt interesați să investească în domeniul energiei regenerabile**, în cazul în care se ivește această oportunitate.

Turism

Turismul românesc, ca fenomen economic și social, a cunoscut în ultimii 15 ani o dezvoltare semnificativă comparativ cu alte sectoare ale economiei. Turiștii preferă să călătorească și să cunoască locuri noi tocmai din dorința de refulare din cotidian, dintr-o lume sortită industrializării și urbanizării, monotonă și stresantă. Gradual, locațiile cu specific rustic și/sau tradițional câștigă teren, în dauna vechilor centre turistice. În aceste condiții și preferințele excursioniștilor vis-a-vis de posibilele structuri de cazare se schimbă.

Cele mai cunoscute spații de cazare și alimentație - hotelurile și respectiv, restaurantele își pierd treptat din importanță în dauna unor noi forme de cazare și masă - pensiunile turistice, mult mai bine integrate în cadrul natural al respectivelor zone.

Principalele atracții turistice ale județului Constanța

Complexul Muzeal de Științe ale Naturii este amplasat în Municipiul Constanța și reprezintă unul dintre cele mai importante obiective cultural-educative, științifice și turistice din România. Acesta cuprinde în cadrul său mai multe secții cum ar fi:

- Delfinariul;
- Planetariul;

- Acvariul;
- Observatorul Astronomic;
- Microrezervație;
- Expoziție de păsări exotice și decor.

Secțiile Complexului Muzeal de Științe ale Naturii se găsesc în două locații deosebite, astfel Acvariul este situat pe faleza Cazinoului din Constanța, în imediata apropiere a țărmului Mării Negre, iar celelalte secții sunt amplasate pe o suprafață de cca 9 ha, nu departe de stațiunea Mamaia.

Prima secție deschisă în cadrul muzeului a fost Acvariul, în anul 1958. De-a lungul anilor, muzeul a cunoscut o diversificare a domeniului de activitate prin deschiderea altor secții specializate pe alte domenii. Acest lucru a dus la constituirea Complexului Muzeal de Științe ale Naturii, astăzi o atracție turistică deosebită.

Litoralul Mării Negre

Litoralul românesc de la Marea Neagră se întinde de la golful Musura, la vărsarea fluviului Dunărea în mare prin Delta Dunării și până la granița cu Bulgaria de lângă localitatea Vama Veche. Stațiunile de la Marea Neagră sunt: Mamaia, Eforie Nord, Eforie Sud, Costinești, Olimp, Neptun, Jupiter, Aurora, Venus, Saturn, Doi Mai, Vama Veche.

ANDERSEN

Toate stațiunile se află în județul Constanța, oferind spații de cazare de toate categoriile: hoteluri, moteluri, pensiuni, campinguri, vile, apartamente cu regim hotelier, etc. Aceste stațiuni au fost construite în dreptul plajelor cu nisip, parțial mineral (aluvionile dunărene) și parțial copchilifer.

Litoralul Mării Negre reprezintă una dintre cele mai importante zone turistice din țară care oferă o gamă largă de atracții. Stațiunile cu potențial balneo-climateric atrag anual un număr însemnat de turiști români și străini. Principala formă de turism practică în stațiuni este cea balnear-maritimă, pentru cura heliomarină (băi de mare, însoțite de tratamente cu nămol terapeutic) și cea climaterică.

Cazinoul din Constanța este o clădire istorică, fiind una dintre cele mai reprezentative simboluri ale orașului Constanța. Acesta a fost construit în anul 1909 și inaugurat în luna august a anului următor. Acesta se află pe faleza orașului, fiind una dintre clădirile emblemă.

Farul Genovez este un monument istoric situat pe faleza din orașul Constanța, în spatele grupului statuar ce are în centrul său bustul lui Mihai

Eminescu, sculptat de Oscar Han. Se află în apropiere de clădirea Cazinoului din Constanța.

Farul a fost construit în jurul anului 1300 de către genovezii care făceau comerț în port, cu scopul de a le călăuzi corăbiile pe o rază de 2 mile pe mare, spre micul port Constanța și a fost reconstruit între anii 1858 - 1860 de inginerul francez de origine armeană, Artin Aslan.

Marea Moschee din Constanța, cunoscută și drept Moscheea Carol, este un lăcaș de cult musulman din Constanța, monument de arhitectură, construit între anii 1910 și 1913. Este monument istoric și un punct de atracție al numeroșilor turiști ce vizitează această zonă.

Lacul Techirghiol este situat la marginea localității balneare Eforie Nord de pe țărmul Mării Negre la 12 km distanță de portul Constanța, România. Este un liman fluvio-marin cu o suprafață de 10.68 km², separat de mare printr-un perisip și cu o adâncime maximă de 9 m. Prin aportul mic de apă dulce, apa limanului și-a mărit concentrația de săruri la circa 95 g/l. Acest fenomen a permis formarea unui strat de nămol cu calități terapeutice.

Obiective turistice din comuna Tuzla

Cu aproape 7.000 de locuitori, Tuzla se află pe șoseaua Constanța-Mangalia (DN39), fiind situată imediat după Eforie Sud, de care este aproape lipită. Ținând șoseaua Mangaliei, se ajunge la Costinești, situat la 9 km de Tuzla. La ieșirea din Tuzla, pe un drum lăturalnic de trei kilometri, se află Aeroportul Tuzla și Unitatea Militară 02040 a Forțelor Navale Române unde funcționează grupul de elicoptere Puma Naval care aparține celor trei fregate: Regina Maria, Regele Ferdinand și Mărășești.

Plaja Tuzla este una dintre plajele litoralului românesc necucerită în totalitate de turiști. Fâșia subțire de nisip care unește marea cu faleza înaltă găzduiește câteva bărci și plase pescărești.

Aici găsim **Farul din Tuzla** - cel mai vechi far de pe litoralul Mării Negre care funcționează și astăzi. Farul de aterizare de la Tuzla a fost inaugurat în anul 1900 când indica țărmul cu ajutorul lămpilor de petrol. A fost modernizat în anii 1946, 1957 și 1972, iar în anul 1958 a fost electrificat. Acum aparține Forțelor Navale Române, fiind în administrarea Direcției Hidrografice Maritime.

Aerodromul Tuzla are o suprafață de 36 ha și dispune de un hangar de 1200 m², două clădiri administrative, două terminale de pasageri și de un depozit nou de combustibili de 180 m³. Tipuri de zbor care se pot efectua pe acest aeroport: zbor la vizibilitate (VFR) ziua și noaptea. Pentru noapte se dispune de un balizaj luminos al heliportului.

Aeroportul este proprietatea firmei Regional Air Services care l-a preluat în 1998 de la Aviația Utilitară SA. De pe acest aeroport firma asigură servicii aviochimice pentru agricultură, supraveghere și reclamă aeriană, aerotaxi, ambulanță aeriană, zboruri de agrement și organizează cursuri pentru obținerea brevetului de pilot privat (PPL) și cursuri de parașutism.

ANDERSSEN

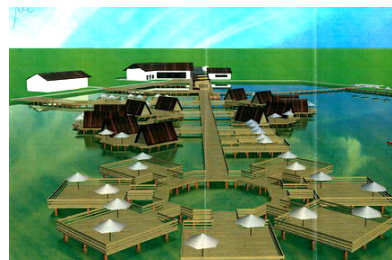
De pe Aeroportul Tuzla se efectuează aproape zilnic zboruri offshore în Marea Neagră pentru diferiți beneficiari care operează în largul platformei continentale a României, deservind platforme de foraj marin și vase. De asemenea, oferă servicii de evacuare medicală offshore, disponibile permanent prin misiuni de zbor efectuate atât ziua, cât și noaptea în condiții de siguranță.

Proiectul „Sat tradițional pescăresc”

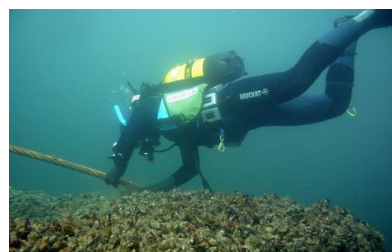
Asociația pescarilor și recoltatorilor de fructe de mare a depus, la Agenția pentru Protecția Mediului Constanța toate documentațiile necesare obținerii avizelor de mediu pentru înființarea unui „sat tradițional pescăresc”. Viitorul sat pescăresc va fi amplasat la 24 de metri de limita țărnelui mării și la 56 de metri de zona marină Capul Tuzla. Satul va

include 22 de camere duble, amenajate în căsuțe, dar și un restaurant și o hală de depozitare și comercializare a peștelui.

Centrul de scufundari „Respiro Dive Center”, înființat în anul 2004, desfășoară activități de agrement nautic - sporturi subacvatice și organizează cursuri de scufundari ce se desfășoară după standardele organizației internaționale PADI (Professional Association of Diving Instructors). Scufundările de agrement constituie un excelent mod de petrecere a vacanței, de a învăța, cunoaște și descoperi locuri noi.

Locațiile cele mai potrivite pentru scufundări sunt cele din sudul litoralului românesc, acolo unde fundul nisipos și monoton din nord este înlocuit de pietre, bolovani și plăci calcaroase. În aceste locuri se creează un ecosistem bogat în alge, crabi, pești și, astfel, viața subacvatică prinde culoare și devine interesantă pentru scafandrul amator.

Cele mai potrivite locuri pentru sporturile acvatice sunt: Capul Tuzla, Agigea, Eforie Sud - digul Capul Turcului, Olimp, Mangalia - „la digul spart”, Vama Veche.

Evoluția numărului de sosiri ale turiștilor în unitățile de cazare din comuna Tuzla

Dacă în anii trecuți turismul de afaceri se baza exclusiv pe industria hotelieră, în ultima vreme și turismul rural a început să ofere soluții pentru turismul de afaceri.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul comunei Tuzla, în anul 2014, exista **o structură de primire turistică**, aceasta fiind **vila turistică**.

Evoluția numărului de sosiri ale turiștilor din vilele turistice din comuna Tuzla prezintă oscilații pe perioada 2012 - 2014. Astfel, în anul 2014, numărul turiștilor din vila turistică existentă la nivel local a fost de 9.8% mai mare față de anul 2012 (174 turiști).

În anul 2014 au fost înregistrați 191 turiști cazați în vilele turistice din comuna Tuzla. Acest număr al turiștilor este mai scăzut cu 2.1% față de anul precedent când au fost înregistrați 195 turiști. Potrivit Institutului Național de Statistică, cele mai multe sosiri ale turiștilor din vilele de pe teritoriul comunei Tuzla s-au înregistrat în anul 2013 (195 sosiri), iar cele mai puține în anul 2012 (174 sosiri).

Ponderele sosirilor turiștilor în comuna Tuzla raportată la nivel de județ

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2014, în județul Constanța existau 15 structuri de primire turistică, cea mai ridicată pondere fiind reprezentată de **hoteluri** (40.2%). **Ponderele vilelor turistice** reprezintă 26.0% din totalul unităților de primire turistică din județ.

Potrivit INS, în 2014, numărul de sosiri ale turiștilor în vilele turistice din județ a fost de 29.356 persoane, 0.7% cazându-se în comuna Tuzla

La nivelul anului 2014, **numărul de turiști sosiți în vilele turistice din Constanța** era de 29.356 persoane, fiind cu 43.9% mai ridicat comparativ cu anul 2008, când numărul de sosiri ale turiștilor în vilele turistice din județ a fost de 20.405 persoane.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014, **ponderea sosirilor turiștilor în vilele turistice din comuna Tuzla raportată la nivelul județului Constanța** a fost de 0.7%.

Evoluția înnoptărilor turiștilor în unitățile de cazare din comuna Tuzla

Numărul de înnoptări se obține din înregistrările în spațiile de cazare, prin însumarea numărului de zile de ședere al fiecărui turist; se poate determina pe tipuri de unități de cazare, pe zone de proveniență a turiștilor etc.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în perioada 2012 - 2014, în comuna Tuzla, s-a înregistrat **o scădere a numărului de înnoptări ale turiștilor** în vilele turistice.

În anul 2014 (541 înnoptări), numărul înnoptărilor din vilele turistice existente la nivel local a fost cu 24.7% mai mic față de anul 2008 când s-au înregistrat 718 înnoptări.

Potrivit Institutului Național de Statistică, cele mai multe înnoptări ale turiștilor din vilele turistice de pe teritoriul comunei Tuzla s-au înregistrat în anul 2012 (718 înnoptări), iar cele mai puține în anul 2014 (541 înnoptări).

Comparativ cu anul 2013, la nivelul comunei Tuzla, numărul înnoptărilor din anul 2014 a fost cu 14.7% mai scăzut.

Ponderea înnoptărilor turiștilor în comuna Tuzla raportată la nivel de județ

La nivelul anului 2014, **numărul de înnoptări ale turiștilor sosiți în vilele turistice din județul Constanța** era de 123.210, fiind cu 17.5% mai ridicat comparativ cu anul 2008, când numărul de sosiri ale turiștilor în vilele turistice din județ a fost de 104.902 persoane.

Potrivit INS, la nivelul anului 2014, numărul de înnoptări ale turiștilor în vilele turistice din județ a fost de 123.210 persoane, 0.4% cazându-se în comuna Tuzla

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2014, **ponderea înnoptărilor turiștilor în vilele turistice din comuna Tuzla raportată la nivelul județului Constanța** a fost de 0.4%.

La nivelul anului 2012 s-a înregistrat cea mai ridicată pondere din perioada analizată, numărul înnoptărilor turiștilor sosiți în vilele turistice din comuna Tuzla reprezentând doar 0.5% din totalul înnoptărilor turiștilor cazați în vilele turistice din județul Constanța.

Analiza SWOT

Pentru a putea propune opțiuni corecte, Strategia de Dezvoltare Locală trebuie fundamentată pe o analiză relevantă a stării comunității, analiză prin care sunt evidențiate cerințele, constrângerile și opțiunile de dezvoltare.

Analiza SWOT nu este o simplă prezentare a factorilor care descriu situația economică și socială curentă și potențialul comunei, ea fiind un instrument de bază în procesul de identificare a celor mai importante direcții strategice și priorități care să conducă la dezvoltarea economică și coeziunea socială în perioada următoare.

Această analiză a resurselor de care dispune comunitatea va releva **punctele tari** și **punctele slabe** ale comunității și mediului ei, **oportunitățile** de dezvoltare și **posibilele riscuri** ce trebuie evitate.

Punctele tari sunt acele valori sau competențe distinctive cu caracteristici legate de localizarea comunei, pe care aceasta le posedă la un nivel superior în comparație cu alte zone. Punctele slabe ale comunei sunt reprezentate de acei factori sau acele tendințe care creează obstacole în calea dezvoltării economico-sociale. Oportunitățile reprezintă factori de mediu externi pozitivi pentru procesul de dezvoltare vizat, iar amenințările includ factorii din afara sistemului analizat care ar putea să pună strategia de dezvoltare într-o poziție de risc.

LOCALIZARE TERITORIALĂ

PUNCTE TARI

- Localitatea Tuzla se află la jumătatea distanței dintre Constanța și Mangalia (22 km spre nord, 22 km spre sud);
- Comuna este străbătută de șoseaua națională E85 și de linia feroviară Constanța-Mangalia;
- Teritoriul este avantajat de prezența litoralului marin (deschidere la Marea Neagră);
- Microclimatul a favorizat aclimatizarea unor plante mediteraneene, cum e migdalul și smochinul;
- Rețeaua hidrografică, pe lângă Marea Neagră mai cuprinde izvoarele cu apă potabilă în zona Cainaci, Lacul Tuzla, pânza de apă freatică ce are legătură cu lacul Techirghiol;
- Principalele aspecte pozitive ale comunei Tuzla menționate de populație sunt: infrastructura rutieră și utilitară, amplasarea geografică și zona liniștită.

PUNCTE SLABE

- Subclimatul marin determină variațiile mari de temperatură între vară și iarnă;
- Vegetația lemnoasă este extrem de redusă din cauza defrișărilor;
- Solurile sunt tipice climatului arid, iar precipitațiile medii anuale sunt sub 400 ml/m², de aceea sunt necesare irigațiile în zonă.

LOCALIZARE TERITORIALĂ

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării fondurilor structurale în vederea valorificării resurselor zonei;
- Existența fondurilor europene direcționate spre semnalizarea și promovarea obiectivelor turistice;
- Diversificarea obiectivelor turistice va duce la creșterea atractivității turistice a zonei;
- Existența programelor autorităților județene și naționale destinate dezvoltării zonelor rurale;
- Posibilitatea încadrării ariilor geografice ale comunelor în ariile de eligibilitate a programului de finanțare prin fonduri UE.

AMENINȚĂRI

- Insuficiența resurselor financiare pentru contribuția proprie la proiectele finanțate prin Fonduri Structurale din mediul rural;
- Prezența riscului de inundații, cauzate de deversarea apelor din teritoriu.

ANDERSSEN

AGRICULTURĂ

PUNCTE TARI

- 90.7% din suprafața agricolă a comunei Tuzla este reprezentată de suprafața arabilă;
- 96.3% dintre localnici știu de existența Asociațiilor Agricole din teritoriu;
- 46.3% dintre culturile agricole de pe raza comunei sunt ocupate de grâu, aceasta ocupând un loc important în agricultura locală;
- Peste 60.0% din populația comunei consideră sectorul agricol prioritar pentru dezvoltarea locală;

PUNCTE SLABE

- Mai puțin de 15.0% dintre localnicii comunei fac parte dintr-o Asociație Agricolă din teritoriu (13.2%);
- Potențialul forestier al comunei Tuzla este scăzut, suprafața neagră ocupată de păduri și vegetație forestieră reprezintă doar 0.4% din total.

AGRICULTURĂ

OPORTUNITĂȚI

- Dezvoltarea mediului non-guvernamental ce activează în domeniul agriculturii ecologice;
- Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice;
- Existența unui cadru legislativ favorabil pentru înființarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole;
- Existența Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală;
- Existența Programului Fermierul ce susține dezvoltarea mediului de afaceri în domeniul agriculturii;
- Creșterea anuală cu 10.0% a subvenției de la Uniunea Europeană pentru domeniul agricol;
- Facilități legislative pentru arendarea suprafețelor agricole;
- Existența Camerelor Agricole Județene ce oferă sprijin în vederea dezvoltării mediului rural;
- Existența Grupurilor de Acțiune Locală care sprijină micii fermieri;
- Existența Planului Național pentru Dezvoltare Rurală.

AMENINȚĂRI

- Construcția de noi locuințe ce conduce la scăderea suprafeței agricole;
- Eroziunea și degradarea calității solurilor ce conduce la scăderea randamentului;
- Concurența acerbă de pe piața produselor agroalimentare;
- Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene;
- Cunoștințe insuficiente de antreprenoriat a întreprinzătorilor din domeniul agricol la nivel național (2.6%) comparativ cu media Uniunii Europene (29.4%);
- Cunoștințe insuficiente a agricultorilor în ceea ce privește elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale FEADR;
- Cadru legislativ instabil și insuficiența cunoașterii acestuia în rândul populației din mediul rural;
- Reducerea subvențiilor pentru agricultură.

DEMOGRAFIE ȘI MIȘCARE NATURALĂ

PUNCTE TARI

- Pe perioada analizată, 2008 – 2014, la nivelul comunei Tuzla numărul căsătoriilor a fost superior numărului divorțurilor;
- Raportat la anul 2008, populația comunei Tuzla a crescut cu 7.0% în anul 2015;
- Raportul de dependență demografică (37.4%) prezintă o valoare mai scăzută în comuna Tuzla comparativ cu valorile înregistrate la nivel național, regional și județean.

PUNCTE SLABE

- La nivelul anului 2014, comuna Tuzla a înregistrat un spor natural negativ;
- În comuna Tuzla, indicele de îmbătrânire demografică este de 1.3 (valoare superioară celei înregistrate la nivel național), ceea ce arată faptul că populația este în proces de îmbătrânire;
- În ceea ce privește rata de mortalitate, comuna Tuzla înregistrează o valoare mai ridicată (10.7‰) comparativ cu valoarea înregistrată la nivel județean;
- Rata de nupțialitate din comună (4.5‰) este inferioară valorilor înregistrate la nivel național, regional și județean;

DEMOGRAFIE ȘI MIȘCARE NATURALĂ

OPORTUNITĂȚI

- Preocuparea permanentă a Autorităților Publice Locale cu privire la rezolvarea problemelor cu care se confruntă populația;
- Promovarea de către Administrația Publică Locală a unui program de informare cu privire la depopularea satelor componente și luarea de măsuri concrete în acest sens (de exemplu, premierea familiei la nașterea unui copil);
- Promovarea unor politici pro-nataliste la nivel național prin implementarea unor programe sociale țintite către familie și copil;
- Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente care vizează scăderea ratelor de mortalitate generală și infantilă;
- Menținerea tendinței de creștere a speranței de viață la naștere la nivel național;
- Implicarea medicilor și a asistenților sociali în activități de conștientizare cu privire la necesitatea întineririi populației;
- Facilitățile oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural.

AMENINȚĂRI

- Ritmul de scădere al populației crește de la an la an, iar generațiile tinere sunt din ce în ce mai puțin numeroase comparativ cu cele adulte și vârstnice;
- Redresarea natalității nu mai poate împiedica scăderea și îmbătrânirea populației active până în anul 2025;
- Promovarea agresivă la nivel național a metodelor contraceptive;
- Menținerea ratelor actuale de fertilitate (1.3 copii la o femeie) va conduce la un derapaj demografic în anii 2025-2030;
- Tendință de îmbătrânire mai accentuată a populației din cauza migrării forței de muncă tinere în străinătate;
- Adaptarea mai lentă a populației vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale.

MIGRAȚIE

PUNCTE TARI

- În anul 2014, numărul plecărilor cu domiciliul din comună a fost mai scăzut comparativ cu cel al stabilirilor cu domiciliul, înregistrându-se un spor migratoriu pozitiv;
- Numărul stabilirilor cu reședința în comuna Tuzla a fost mai relativ mai ridicat decât numărul plecărilor cu reședința pe perioada analizată;
- Pondere relativ scăzută a persoanelor plecate să muncească în străinătate (13.2%).

PUNCTE SLABE

- Numărul plecărilor cu reședința din comuna Tuzla a fost cu 47.4% mai ridicat în anul 2014 comparativ cu anul 2008;
- În anul 2014, numărul stabilirilor cu domiciliul în comună a scăzut cu 29.7% față de anul 2008;
- La nivelul anului 2014, numărul stabilirilor cu reședința a fost mai scăzut comparativ cu cel al plecărilor cu reședința;

MIGRAȚIE

OPORTUNITĂȚI

- Majoritatea măsurilor din PNDR favorizează investițiile realizate de către tinerii din mediul rural, oferind posibilitatea reducerii migrației forței de muncă;
- Încurajarea tinerilor să rămână în mediul rural prin posibilitatea accesării fondurilor europene în vederea dezvoltării unei afaceri;
- Mobilitatea populației este generatoare de aport de capital în zonă, de idei, tehnologii și inițiative de afaceri noi;
- Promovarea zonei de către populația plecată în afara ei.

AMENINȚĂRI

- Depopularea zonei;
- Dispariția forței de muncă din mediul rural cu consecințe majore asupra economiei locale, dezvoltării sociale și a viitorului noilor generații;
- Discrepanțele dintre mediul urban și cel rural determină migrarea în afara teritoriului a populației tinere;
- Posibilitatea creșterii ratei de migrare a populației datorată absolvirii cursurilor de formare profesională necorelate cu domeniile de interes de pe plan local.

ANDERSSEN

FORȚĂ DE MUNCĂ

PUNCTE TARI

- În comuna Tuzla, numărul mediu al salariaților a crescut în anul 2014 cu 16.7% față de anul 2008;
- În luna decembrie 2014, numărul șomerilor din comuna Tuzla era cu 53.0% mai mic comparativ cu luna ianuarie 2010

PUNCTE SLABE

- 95.3% dintre locuitorii comunei Tuzla consideră că oferta locurilor de muncă din teritoriu este foarte redusă;
- 55.0% din localnici nu sunt dispuși să facă naveta pentru asigurarea nevoilor zilnice;
- 80.4% dintre localnicii comunei sunt foarte nemulțumiți de oferta locurilor de muncă și de nivelul salariilor din comună;

OPORTUNITĂȚI

- Descurajarea pensionării anticipate și încurajarea muncii în regim de lucru parțial;
- Posibilitatea de creare a noi locuri de muncă prin facilitarea accesului la finanțare a microîntreprinderilor;
- Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate.

AMENINȚĂRI

- Scăderea capacității economiei de a crea oportunități de muncă;
- Lipsa de structurare a învățământului secundar și universitar față de cerințele pieței muncii determină creșterea numărului de șomeri în rândul populației calificate;
- Criza economică actuală determină restrângerea activității sectoarelor economice și implicit creșterea ratei șomajului.

ANDERSSEN

NIVEL DE TRAI

PUNCTE TARI

- Comuna Tuzla este evaluată de 59.3% dintre localnici ca fiind un loc bun în care să trăiești;
- 59.3% dintre localnici consideră că modalitățile de petrecere a timpului liber din comună nu sunt o problemă la nivel local;
- 32.3% dintre localnici consideră că peste 10 ani vor trăi mai bine decât în prezent, în comună.

PUNCTE SLABE

- Cele mai multe persoane de pe teritoriul comunei susțin că veniturile din gospodărie nu ajung nici pentru strictul necesar (65.8%);
- 19.6% dintre localnici se declară foarte nemulțumiți de modalitățile de petrecere a timpului liber din teritoriu;

OPORTUNITĂȚI

- Menținerea tendinței de creștere a duratei medii de viață;
- Existența programelor comunitare și naționale pentru asigurarea accesului la educație a populației;
- Multiple programe de finanțare pentru dezvoltarea rurală;
- Existența unor programe de formare profesională cu implicații în creșterea gradului de calificare al populației;

AMENINȚĂRI

- Criza economică care afectează nivelul de trai, veniturile populației și rata șomajului;
- Migrarea populației calificate;
- Lipsa unor măsuri și programe adecvate care să conducă la creșterea numărului de locuri de muncă;
- Depopularea zonei, risc datorat condițiilor de trai, economiei slab dezvoltate, locurilor de muncă insuficiente, veniturilor mici.

SIGURANȚA POPULAȚIEI

PUNCTE TARI

- Cea mai mare parte a populației comunei Tuzla se declară mulțumită de siguranța publică de la nivel local (88.4%);
- 50.2% dintre localnicii comunei se declară foarte mulțumiți de iluminatul stradal asigurat de autorități;
- Numărul infracțiunilor de la nivel local a înregistrat o scădere în anul 2014 față de anul 2013 (cu 13.7%);
- Peste 80.0% dintre locuitori se declară mulțumiți de modul în care se implică Autoritățile de Ordine Publică. Potrivit studiului, acestea comunică deschis și respectuos cu cetățenii, iau în considerare nevoile și interesele comunității, găsesc soluții la problemele sesizate, mențin liniștea și ordinea în comună, respectiv nu fac abuzuri în exercitarea meseriei;

PUNCTE SLABE

- La nivelul anilor 2013 - 2014, cele mai multe infracțiuni sesizate au fost cele de natură judiciară (138, respectiv 145 infracțiuni).

OPORTUNITĂȚI

- Implicarea Autorităților Publice Locale în problemele comunității;
- Angrenarea societății civile în activitatea de socio-prevenire a infracțiunilor;
- Existența legislației ferme pentru descurajarea infracționalității;
- Programe de instruire care să asigure crearea unei conduite profesionale moderne în rândul personalului de specialitate.

AMENINȚĂRI

- Insuficiența resurselor alocate pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor de siguranță publică;
- Creșterea ratei infracționalității ca urmare a crizei economice mondiale;
- Creșterea numărului de persoane cu rezidență poate genera dificultăți în activitățile de evidență a populației (în condițiile absenței SPCLEP).

ANDERSSEN

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

PUNCTE TARI

- Starea generală a imobilelor a unităților de învățământ din comuna Tuzla este evaluată ca fiind bună;
- Toți întreprinzătorii locali consideră educația un sector de activitate foarte important pentru dezvoltarea nivelului de trai din comuna Tuzla;
- Localnicii comunei Tuzla consideră prioritară dezvoltarea sectorului educațional (79.9%);
- 83.1% dintre localnici consideră că numărul grădinițelor și școlilor din comuna Tuzla este suficient, acestea fiind dotate corespunzător;
- Peste 80.0% dintre locuitorii comunei Tuzla susțin că aceasta este un loc bun pentru creșterea și educarea copiilor (85.3%).

PUNCTE SLABE

- În anul 2014, populația școlară a comunei a scăzut cu 1.2% comparativ cu anul 2008;
- La nivelul anului 2014, numărul personalului didactic din comuna Tuzla a scăzut cu 13.6% față de anul 2008;
- Numărul calculatoarelor din cadrul unității de învățământ a comunei a înregistrat o scădere cu 18.9% în anul 2014, comparativ cu anul 2008;
- Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în cadrul unității de învățământ din comuna Tuzla nu există ateliere școlare și terenuri de sport.

ANDERSSEN

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

OPORTUNITĂȚI

- Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educațional și a formării profesionale;
- Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice;
- Posibilitatea preluării modelului de bună practică „After school”;
- Existența programelor educaționale pilot;
- Existența politicilor de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice din mediul rural și menținerii cadrelor didactice calificate;
- Existența programelor guvernamentale ce sprijină copiii din mediul rural cu rezultate deosebite la învățătură.

AMENINȚĂRI

- Scăderea populației școlarizate în învățământul primar și gimnazial datorată scăderii populației;
- Buget insuficient alocat învățământului, generând recurgerea la finanțare prin aportul familiilor elevilor;
- Politica de salarizare existentă în domeniul educațional, cu influențe negative asupra calității actului didactic;
- Lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere;
- Lipsa unei baze materiale moderne și adaptată noilor tendințe educaționale.

ANDERSSEN

CULTURĂ

PUNCTE TARI

- Principalele obiective culturale ale comunei Tuzla sunt: Biserica „Sf. Ecaterina”, Biserica „Sf. Treime”, Moscheea construită în anul 1860;
- Școala Tuzla este dotată cu tot ce trebuie pentru desfășurarea unui învățământ de calitate;
- Cea mai mare parte a populației a declarat că numărul spațiilor culturale este suficient, iar dotarea acestora este corespunzătoare (79.4%);
- 81.0% dintre localnicii comunei consideră sectorul cultural prioritar pentru dezvoltarea nivelului de trai;
- Întreprinzătorii din teritoriu consideră prioritară dezvoltarea sectorului cultural din comună;

PUNCTE SLABE

- În ultimii 5 ani, în comuna Tuzla a activat doar o singură bibliotecă;
- În anul 2014, atât numărul de volume existente în bibliotecile din comună, cât și numărul volumelor eliberate cititorilor a scăzut considerabil față de anul 2011;
- Raportat la anul 2012, numărul cititorilor din comună a scăzut cu 22.3% în anul 2014;
- Insuficiența personalului din bibliotecile locale;
- Există o pondere de 20.7% dintre localnici care susțin că în comuna Tuzla nu se organizează suficiente manifestări culturale.

ANDERSSEN

CULTURĂ

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural;
- Existența Fondurilor Structurale;
- Existența Programului Prioritar Național pentru reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și dotarea așezămintelor culturale din mediul rural;
- Informatizarea bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea.

AMENINȚĂRI

- Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate;
- Lipsa interesului privind domeniul cultural, nerecunoscându-se aportul la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții;
- Lipsa posibilității afirmării artiștilor locali pe plan național;
- Fonduri insuficiente alocate sectorului cultural.

ECONOMIE

PUNCTE TARI

- Majoritatea întreprinzătorilor din teritoriu se declară mulțumiți de implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri local (75.0%);
- Cea mai mare parte dintre întreprinzătorii locali se declară mulțumiți atât de sprijinul oferit de Primarul comunei (75.0%), cât și de sprijinul oferit de angajații Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice (50.0%);
- Peste 70.0% dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Tuzla își doresc să realizeze un parteneriat public-privat cu Primăria comunei;
- Jumătate dintre agenții economici sunt informați cu privire la proiectele pe care le realizează în prezent Primăria.

PUNCTE SLABE

- Numărul agenților economici din comună a crescut cu doar 14.3% în anul 2014 comparativ cu anul 2009;
- 50.0% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea în teritoriu au declarat că cifra de afaceri a stagnat în ultimii 3 ani;
- Doar 25.0% dintre firmele locale știu de existența fondurilor externe nerambursabile ce pot fi accesate prin intermediul GAL;
- Principalele probleme întâmpinate de agenții economici locali sunt: lipsa puterii de cumpărare, infrastructura rutieră precară, respectiv taxe mari;
- Nici un agent economic de pe raza comunei nu își vinde produsele și/sau serviciile la nivel național.

ECONOMIE

OPORTUNITĂȚI

- Fonduri europene ce sprijină dezvoltarea antreprenoriatului;
- Consolidarea programelor de pregătire, învățare continuă și dezvoltare a abilităților antreprenoriale;
- Dezvoltarea pachetelor de instrumente financiare pentru sprijinirea micilor afaceri;
- Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații pentru a conecta societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică;
- Creșterea permanentă a cererii de alimente de calitate pe piețele naționale și internaționale, inclusiv a cererii de alimente ecologice certificate;
- Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban;
- Existența programelor guvernamentale care susțin Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM-urile);
- Politica Uniunii Europene cu privire la activitățile din domeniul cercetării și inovării din cadrul microîntreprinderilor.

AMENINȚĂRI

- Fiscalitatea și birocrăția existentă la nivel local;
- Forță de muncă necalificată și insuficientă în mediul rural;
- Mediu politic instabil și dese schimbări în legislație (inclusiv cele din domeniul fiscal);
- Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase);
- Disparități între zonele rurale și cele urbane datorate slabei capacități în asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază;
- Blocarea creditării din cauza crizei economice și a blocajelor financiare;
- Efectele negative ale crizei economice asupra mediului de afaceri;
- Slaba informare a populației din mediul rural cu privire la procedurile de înființare a unei afaceri;
- Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări;
- Atractivitate scăzută a mediului de afaceri din cauza lipsei facilităților pentru investitori;
- Adaptabilitate scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă.

SISTEMUL DE SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI

- Existența a 6 cabinete medicale de familie, 7 cabinete stomatologice și a 5 farmacii;
- Toți agenții economici care își desfășoară activitatea în teritoriu susțin că sănătatea este un sector important pentru dezvoltarea comunei;
- Cea mai mare parte dintre locuitorii comunei consideră că numărul unităților sanitare este suficient, acestea fiind dotate corespunzător (93.6%);
- Cei mai mulți dintre localnici au afirmat că sectorul medical are o prioritate mare (82.0%);
- Numărul familiilor care au făcut cerere de ajutor pentru încălzirea locuinței este în scădere, în anul 2014 numărul acestora fiind cu 97.3% mai scăzut față de anul 2008;
- Comparativ cu anul 2008, numărul persoanelor cărora li s-a acordat venitul minim garantat a scăzut cu 96.2% în anul 2014;
- Sprijin acordat de Primăria Tuzla grupurilor defavorizate din comună, în special persoanelor cu venituri reduse;
- Localnicii consideră că persoanele vârstnice reprezintă un grup defavorizat care ar trebui sprijinit mai mult în viitor de către Administrația Publică Locală.

PUNCTE SLABE

- Numărul persoanelor cu handicap din comuna Tuzla a crescut cu 25.9% în anul 2014 față de anul 2008;
- Numărul copiilor din comuna Tuzla ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate a crescut de 3 ori în anul 2014 față de anul 2008.

SISTEMUL DE SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea utilizării unor fonduri europene disponibile în vederea sprijinirii dezvoltării infrastructurii de sănătate;
- Existența unui sistem de monitorizare a asistenței sanitare;
- Existența posibilității dotării cu aparatură performantă a cabinetelor medicale din mediul rural;
- Existența fondurilor bugetare destinate asistenței medicale;
- Existența politicilor de stimulare a medicilor de a practica în mediul rural (programul „Renașterea Satului Românesc”);
- Promovarea conceptului de familie;
- Politici sociale cu susținere din partea Uniunii Europene;
- Posibilitatea preluării modelelor de bună practică din țările dezvoltate ale Uniunii Europene cu privire la metodologia de abordare a problemei domeniului social;
- Dezvoltarea antreprenoriatului social în vederea creării mai multor unități protejate în mediul rural pentru scăderea gradului de dependență al persoanelor defavorizate social;
- Existența la nivel național a legislației care reglementează serviciile sociale și standardele de calitate.

AMENINȚĂRI

- Reacție neadecvată a cadrelor medicale la sistemul de norme sanitare impuse;
- Migrația personalului medico-sanitar spre mediul urban sau spre alte țări;
- Salarii mici în rândul specialiștilor din sănătate;
- Lipsa capacităților și abilităților manageriale la nivelul sistemului de sănătate;
- Deteriorarea spațiilor, aparaturii și serviciilor medicale din mediul rural din cauza fondurilor insuficiente și a managementului defectuos;
- Probleme financiare majore ale sistemului public de sănătate;
- Sporirea numărului de copii abandonați;
- Creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în afara țării;
- Cadru legislativ deficitar în domeniul violenței domestice și al abuzurilor sexuale;
- Creșterea numărului de cazuri de violență în familie și a altor conflicte în comunitate.

ANDERSSEN

URBANISM

PUNCTE TARI

- Peste 80% dintre gospodăriile din comuna Tuzla beneficiază de alimentare cu apă și instalație de canalizare, situându-se peste media regională și națională;
- 85.2% din totalul gospodăriilor comunei Tuzla dispun de bucătărie în interiorul locuinței, iar 75.7% dintre locuințe dispun de baie, ponderea fiind superioară celei de la nivel național;
- Comparativ cu anul 2008, suprafața locuibilă existentă la nivel de comună a crescut cu 29.8% în anul 2014;
- Peste jumătate din populația comunei se declară mulțumită și foarte mulțumită de starea utilităților de la nivel local (64.5%);
- Majoritatea localnicilor comunei Tuzla sunt mulțumiți, respectiv foarte mulțumiți de accesul la serviciile de cablu TV și internet.

PUNCTE SLABE

- Distribuția de apă potabilă în comuna Tuzla a scăzut cu 16.2% față de anul 2008;
- Încă mai există gospodării din comuna Tuzla care nu dispun de instalație electrică, ponderea acestora fiind de 9.0%;
- S-a înregistrat o scădere cu 54.5% a numărului de locuințe terminate în anul 2014 comparativ cu anul 2008;
- 27.0% dintre localnici se declară nemulțumiți și foarte nemulțumiți de investițiile realizate în infrastructura rutieră.

URBANISM

OPORTUNITĂȚI

- Existența unor programe europene orientate direct spre dezvoltare rurală;
- Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru asfaltarea drumurilor comunale;
- Posibilitatea realizării de parteneriate public-private în vederea dezvoltării infrastructurii din comună;
- Existența surselor de apă potabilă ce pot sta la baza extinderii rețelelor de alimentare cu apă potabilă;
- Existența unor programe cu finanțare europeană orientate spre creșterea randamentului și eficienței energetice;
- Existența Planului de Amenajare Teritorială Națională;
- Existența Master Planului pentru Sectorul Apă și Apă Uzată la nivel de județ;
- Existența Asociațiilor de Dezvoltare Intracomunitare;
- Existența Planului Național de Dezvoltare Rurală cu orizontul de timp 2014-2020.

AMENINȚĂRI

- Instabilitate legislativă și monetară;
- Instabilitate politică;
- Criza economică și financiară la nivel național și internațional;
- Surse financiare insuficiente pentru susținerea proiectelor de modernizare a infrastructurii;
- O pondere semnificativă a drumurilor comunale riscă să rămână nemodernizate din cauza posibilităților financiare reduse în mediul rural;
- Lipsa investițiilor în infrastructura locală are efecte negative asupra atractivității zonei și a uzurii premature a autovehiculelor populației;
- Tendința de creștere a prețurilor resurselor energetice sub influența instabilității monedelor internaționale.

ANDERSSEN

MEDIU

PUNCTE TARI

- 93.7% din populația comunei Tuzla este mulțumită și foarte mulțumită de calitatea apei potabile;
- 70.4% dintre localnici susțin că poluarea nu reprezintă o problemă pentru comunitate;
- 91.0% din totalul localnicilor sunt mulțumiți, respectiv foarte mulțumiți de modul de colectare al deșeurilor;
- Peste 70.0% dintre localnici au auzit de colectarea selectivă a deșeurilor;
- Peste jumătate dintre localnicii comunei au auzit de energia verde/regenerabilă (61.9%).

PUNCTE SLABE

- Doar 16.9% dintre locuitori ar fi interesați să investească în energia verde dacă se ivește oportunitatea;
- Doar 1.1% dintre localnici practică colectarea selectivă a deșeurilor.

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării fondurilor europene destinate reabilitării condițiilor de mediu din zona rurală;
- Disponibilitatea finanțărilor prin Fondul de Mediu pentru realizarea proiectelor cuprinse în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului;
- Existența programelor LIFE Mediu și Natura ale UE;
- Receptivitatea populației la campaniile pentru promovarea colectării selective a deșeurilor.

AMENINȚĂRI

- Deteriorarea calității apei, în cazul în care evacuările de ape uzate și menajere vor continua să se facă necontrolat;
- Nivel scăzut de educare al populației cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor;
- Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului, în special la nivelul populației vârstnice;
- Insuficiența preocupării agenților economici privind refolosirea ambalajelor.

TURISM

PUNCTE TARI

- Atracțiile turistice ale comunei Tuzla sunt: plaja Tuzla, Lacul Techirghiol, Aerodromul Tuzla, Farul Tuzla;
- Existența centrului de scufundări „Respiro Dive Center”;
- În anul 2014, numărul turiștilor sosiți în vila turistică din comuna Tuzla a fost de 9.8% mai mare comparativ cu anul 2012.

PUNCTE SLABE

- Insuficiența structurilor de cazare turistică și capacitatea de cazare scăzută;
- În anul 2014, numărul înnoptărilor din vilele turistice existente la nivel local a fost cu 24.7% mai mic față de anul 2008.

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării fondurilor structurale în vederea valorificării resurselor zonei;
- Existența Master Planului de Dezvoltare a Turismului în România;
- Implementarea de proiecte de infrastructură turistică de către Administrația Publică Locală;
- Interes crescut pentru domeniul turismului din partea ONG-urilor;
- Existența unui cadru legislativ favorabil pentru dezvoltarea sectorului turismului.

AMENINȚĂRI

- Infrastructura de transport neadaptată la standardele comunitare;
- Infrastructura de utilități (apă, canalizare, management al deșeurilor) slab dezvoltată în zona rurală;
- Urbanizarea populației rurale implicând pierderea autenticității și specificul local;
- Promovarea unei legislații care nu încurajează investițiile în turism.

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Proiectele de finanțare reprezintă o documentație tehnică și financiară, riguros alcătuită, pe baza căreia se poate realiza un sistem oarecare cu caracteristici și niveluri de performanță predeterminate și cu riscuri limitate, cu activități planificate și controlate.

Scopul principal al unui proiect de finanțare este de a produce o schimbare majoră în teritoriu.

Proiectele de finanțare sunt văzute ca activități unice, orientate spre un obiectiv, cu un grad ridicat de noutate și cu o sarcină complexă de lucru.

Ele sunt limitate în timp și din punct de vedere al resurselor materiale și umane, necesitând de obicei o colaborare interdisciplinară în cadrul unei structuri organizatorice speciale, în cazul de față, Primăria Tuzla.

Sursele de finanțare ale proiectelor sunt diverse, însă avantajul țării noastre este că poate obține finanțări de la Uniunea Europeană pentru atingerea obiectivului general european - dezvoltare durabilă.

Proiectele finanțate de Uniunea Europeană generează efecte asupra organizațiilor care le implementează, asupra factorilor interesați, dar și asupra regiunilor în care sunt implementate.

Finanțarea este gestionată în baza unor reguli stricte, pentru a garanta faptul că se aplică un control riguros asupra modului în care sunt utilizate fondurile și că banii sunt cheltuiți în mod transparent și responsabil.

Definirea proiectelor ține strict de strategia de dezvoltare a colectivității, în acest caz, de Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla.

Prezentul document prezintă o serie de proiecte care urmează a fi realizate în perioada 2016 - 2020 de către Primăria comunei Tuzla pentru dezvoltarea strategică și îmbunătățirea condițiilor de trai din teritoriu.

Definirea acestor proiecte pornește de la analiza datelor culese din teren, analiza datelor oficiale și a datelor furnizate de către Primăria Tuzla.

Titlul proiectului: Modernizare drumuri de interes local în Comuna Tuzla, Județul Constanța

Scop: Îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier, asigurând o circulație rutieră fluentă în condiții de confort și siguranță pe drumurile din comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2016 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
- ✓ Asigurarea accesului locuitorilor, turiștilor și consumatorilor economici la infrastructura de bază;
- ✓ Îmbunătățirea căilor de acces între localități și fluidizarea traficului local;
- ✓ Creșterea siguranței de deplasare pe drumurile din comuna Tuzla;
- ✓ Dezvoltarea economico-socială a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: PNDR 2014-2020 (Sub-măsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică)

Activități principale:

- ✓ Realizare studiu de fezabilitate;
- ✓ Elaborare proiect tehnic;
- ✓ Aprobare începere proiect;
- ✓ Elaborare cerere de finanțare;
- ✓ Concepția și alcătuirea caietului de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării;
- ✓ Realizarea lucrării de modernizare a rețelei de drumuri: asfaltarea drumurilor de interes local pe o lungime de 4.4 km, modernizarea acostamentelor, precum și modernizarea șanțurilor laterale pentru preluarea apei pluviale;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
- ✓ Recepția lucrării și darea în folosință.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, participanții la traficul rutier care tranzitează comuna și potențialii investitori

Valoare estimată: 1 000 000 EURO

Titlul proiectului: „Achiziție buldoexcavator cu accesorii de către EDILITAR LOCAL TUZLA SRL, Județul Constanța”

Scop: Îmbunătățirea serviciilor publice la nivelul Comunei Tuzla

finanțare identificate din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate;

Perioadă de implementare: 2016 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Creșterea gradului de operativitate a administrației publice locale;
- ✓ Îmbunătățirea serviciilor comunale;
- ✓ Dezvoltarea capacității autorităților locale pentru gestionarea mai eficientă a serviciilor publice descentralizate și modernizarea continuă a acestora;
- ✓ Posibilitatea de intervenție rapidă în cazuri de necesitate impuse de fenomene meteorologice nefavorabile sau dezastre naturale;
- ✓ Autonomie locală în executarea lucrărilor.

- ✓ Alcătuirea unui memoriu justificativ și a unui caiet de sarcini în care să fie menționate caracteristicile utilajului;
- ✓ Intocmirea și depunerea cererii de finanțare;
- ✓ Organizarea licitației și adjudecarea câștigătorului;
- ✓ Achiziția utilajului;
- ✓ Recepția utilajului;
- ✓ Asigurarea sustenabilității investiției.

Potențiale surse de finanțare: buget local, fonduri europene prin intermediul Asociației Grupul de Acțiune Locală DOBROGEA VERDE

Beneficiar direct:

Edilitar Local Tuzla SRL, operator de servicii de utilități publice care asigură nemijlocit furnizarea/prestarea, în condițiile reglementărilor în vigoare, a mai multor activități din sfera serviciilor de utilități publice din Comuna Tuzla;

Activități principale:

- ✓ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de

Beneficiar indirect: locuitorii Comunei Tuzla

Valoare estimată: 98 000 EURO

Titlul proiectului: „ Dotare grădiniță cu program normal Tuzla, comuna Tuzla, Județul Constanța”

Scop: Îmbunătățirea calității infrastructurii sistemului educațional din Comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2016 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Crearea de condiții moderne pentru preșcolarii din comuna Tuzla;
- ✓ Îmbunătățirea condițiilor de învățământ de la nivel local;
- ✓ Creșterea calității serviciilor educaționale din comună;
- ✓ Dezvoltarea socio-economică a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: buget local, fonduri europene prin intermediul Asociației Grupul de Acțiune Locală DOBROGEA VERDE

Activități principale:

- ✓ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare identificate din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate;

✓ Alcătuirea unui memoriu justificativ în care se precizează în ce constă dotarea unității de învățământ;

✓ Intocmirea și depunerea cererii de finanțare;

✓ Semnarea contractului de finanțare;

✓ Avizarea contractelor care reprezintă cheltuieli eligibile;

✓ Achiziția propriu-zisă a infrastructurii școlare conform memoriului justificativ;

✓ Plata achiziției realizate;

✓ Recepția infrastructurii școlare conform memoriului justificativ;

✓ Depunerea cererii de plată;

✓ Decontarea cererii de plată;

Beneficiari: actualii și viitorii preșcolari ai Grădiniței cu program normal Tuzla;

Valoare estimată: 50 000 EURO

Titlul proiectului: Pietruire drumuri comunale

Scop: Îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier, asigurând o circulație rutieră fluentă în condiții de confort și siguranță pe drumurile din comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
- ✓ Asigurarea accesului locuitorilor, turiștilor și consumatorilor economici la infrastructura de bază;
- ✓ Îmbunătățirea căilor de acces între localități și fluidizarea traficului local;
- ✓ Creșterea siguranței de deplasare pe drumurile din comuna Tuzla;
- ✓ Dezvoltarea economico-socială a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: buget local

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;

- ✓ Se alcătuieste caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuieste caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se realizează lucrarea de pietruire a drumurilor comunale conform documentației tehnice întocmite;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, participanții la traficul rutier care tranzitează comuna și potențialii investitori

Valoare estimată: 523 600 LEI

Titlul proiectului: Asfaltare drumuri comunale

Scop: Îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier, asigurând o circulație rutieră fluentă în condiții de confort și siguranță pe drumurile din comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
- ✓ Asigurarea accesului locuitorilor, turiștilor și consumatorilor economici la infrastructura de bază;
- ✓ Îmbunătățirea căilor de acces între localități și fluidizarea traficului local;
- ✓ Creșterea siguranței de deplasare pe drumurile din comuna Tuzla;
- ✓ Dezvoltarea economico-socială a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: buget local

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;

- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se realizează lucrarea de asfaltare a drumurilor comunale conform documentației tehnice întocmite;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, participanții la traficul rutier care tranzitează comuna și potențialii investitori

Valoare estimată: 523 600 LEI

Titlul proiectului: Amenajare trotuare și alei pietonale de acces în intravilanul comunei

Scop: Asigurarea circulației în condiții de confort și siguranță pe trotuarele din comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
- ✓ Asigurarea accesului locuitorilor, turiștilor și consumatorilor economici la infrastructura de bază;
- ✓ Îmbunătățirea căilor de acces în intravilanul localității;
- ✓ Creșterea siguranței de deplasare pentru pietonii care circulă pe raza comunei;
- ✓ Dezvoltarea economico-socială a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: buget local

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;
- ✓ Se alcătuieste caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;

- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuieste caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se realizează lucrarea de amenajare trotuare și alei pietonale de acces;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari:

- ✓ Populația comunei Tuzla;
- ✓ Turiștii comunei Tuzla.

Valoare estimată: 666 400 LEI

Titlul proiectului: Achiziție microbuz transport copii

Scop: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale din comuna Tuzla

nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate;

Perioadă de implementare: 2016 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Asigurarea accesului mai facil al copiilor atât la activitățile școlare, cât și extrașcolare pentru care sunt necesare deplasări;
- ✓ Prevenirea apariției abandonului școlar, în special în rândul elevilor care sunt nevoiți să facă naveta zilnic domiciliu – unitate de învățământ, pe o distanță mare;
- ✓ Creșterea siguranței elevilor, deoarece se reduce timpul în care aceștia sunt nesupravegheați;
- ✓ Transportul elevilor în diferite ocazii (tabere și excursii etc.).

- ✓ Alcătuirea unui memoriu justificativ și a unui caiet de sarcini în care să fie menționate caracteristicile microbuzului pentru transportul copiilor;
- ✓ Intocmirea cererii de finanțare;
- ✓ Depunerea cererii de finanțare;
- ✓ Organizarea licitației;
- ✓ Adjudecarea câștigătorului;
- ✓ Achiziția microbuzului pentru transportul copiilor;
- ✓ Recepția microbuzului pentru transportul copiilor;
- ✓ Depunerea cererii de plată;
- ✓ Decontarea cererii de plată;
- ✓ Asigurarea sustenabilității investiției.

Potențiale surse de finanțare: buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale

Activități principale:

- ✓ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare identificate din punct de vedere al

Beneficiari: Primăria Comunei Tuzla

Valoare estimată: 45 000 EURO

Titlul proiectului: **Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în comuna Tuzla**

Scop: Dezvoltarea infrastructurii utilitare în comuna Tuzla, județul Constanța

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației;
- ✓ Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din comună la infrastructura de bază și asigurarea condițiilor la standardele europene;
- ✓ Facilitarea accesului turiștilor și consumatorilor economici la utilitățile de bază;
- ✓ Atragerea de noi investitori și crearea de noi locuri de muncă la nivelul comunei;
- ✓ Dezvoltarea economico-socială a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat, fonduri europene

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;

- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se realizează lucrarea de înființare a rețelei de distribuție a gazelor naturale;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, agenții economici, potențialii investitori, instituțiile publice

Valoare estimată: 2 000 000 EURO

Titlul proiectului: Extindere canalizare în comuna Tuzla

Scop: Dezvoltarea infrastructurii utilitare în comuna Tuzla, județul Constanța

Perioadă de implementare: 2017 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației;
- ✓ Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din comună la infrastructura de bază și asigurarea condițiilor la standardele europene;
- ✓ Facilitarea accesului turiștilor și consumatorilor economici la utilitățile de bază;
- ✓ Atragerea de noi investitori și crearea de noi locuri de muncă la nivelul comunei;
- ✓ Dezvoltarea economico-socială a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat, fonduri europene

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;

- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se realizează lucrarea de extindere a sistemului de canalizare conform documentației tehnice întocmite;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, agenții economici, potențialii investitori, instituțiile publice

Valoare estimată: 13 245 211 LEI

Titlul proiectului: Reabilitare și schimbare destinație clădire publică în cabinet medical

Scop: Dezvoltarea infrastructurii sanitare în comuna Tuzla, județul Constanța

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea sistemului sanitar la nivelul comunei Tuzla;
- ✓ Asigurarea la standarde europene a unui cadru adecvat în care medicii de familie și de specialitate (dacă este cazul) să-și desfășoare actul medical;
- ✓ Creșterea stării de sănătate, implicit a calității vieții a locuitorilor;
- ✓ Dezvoltarea socio-economică a comunei.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat, fonduri europene

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;
- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;

- ✓ Se alcătuieste caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuieste caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se realizează lucrarea de reabilitare a clădirii publice;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla și a localităților învecinate

Valoare estimată: 2 278 958,72 LEI

Titlul proiectului: Construire creșă parter și 1 etaj, Str. Constanței nr. 149

Scop: Dezvoltarea infrastructurii educaționale în comuna Tuzla, județul Constanța

Perioadă de implementare: 2017 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii actuale a sistemului de educație;
- ✓ Stoparea migrației copiilor din mediul rural;
- ✓ Creșterea gradului de accesibilitate al familiilor care doresc alternative mai bune pentru îngrijirea și educarea copiilor;
- ✓ Furnizarea de servicii educaționale specializate care să amelioreze comportamentul de adaptare școlară;
- ✓ Regenerarea mediului rural și a valorilor acestora prin sprijinirea noii generații de a învăța în condiții moderne la standarde europene;
- ✓ Dezvoltarea economico-socială a comunei Tuzla.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat, fonduri europene

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă

indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;

- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se construiește creșa cu parter și un etaj;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla

Valoare estimată: 601 871 EURO

Titlul proiectului: Sistem de supraveghere video

Scop: Reducerea infracționalității și creșterea siguranței publice în comuna Tuzla, județul Constanța

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Protejarea populației împotriva faptelor antisociale
- ✓ Asigurarea liniștii și confortului psihic în rândul cetățenilor;
- ✓ Reducerea numărului de infracțiuni la nivelul comunei;
- ✓ Creșterea calității vieții, a gradului de securitate socială, prin asigurarea condițiilor optime de viață cetățenilor;
- ✓ Dezvoltarea socio - economică a comunei.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat, fonduri europene

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;
- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;

- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Construire unitate de implementare a sistemului de supraveghere video;
- ✓ Achiziție și montaj;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, agenții economici, potențialii investitori, instituțiile publice

Valoare estimată: 148 750 LEI

Titlul proiectului: Achiziție panouri solare - fotovoltaice

Scop: Modernizarea infrastructurii de utilități din comuna Tuzla și diminuarea consumului de energie electrică

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Promovarea energiei regenerabile și reducerea poluării;
- ✓ Reducerea costurilor pentru energia electrică la nivelul comunei;
- ✓ Reducerea impactului instalațiilor energetice asupra mediului;
- ✓ Diversificarea surselor de producere a energiei, tehnologiilor și infrastructurii pentru producția de energie electrică.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat, fonduri europene

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;
- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;

- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Achiziția panourilor solare și montarea acestora;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, agenții economici, potențialii investitori, instituțiile publice

Valoare estimată: 37 500 LEI

Titlul proiectului: Bază sportivă cu teren de fotbal

Scop: Modernizarea infrastructurii comunitare și diversificarea modalităților de petrecere a timpului liber în comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea condițiilor de recreere pentru locuitorii și tinerii comunei;
- ✓ Realizarea unei baze sportive adecvate practicării fotbalului;
- ✓ Diversificarea activităților sportive din comună și creșterea numărului de competiții sportive organizate;
- ✓ Creșterea nivelului de sănătate a populației;
- ✓ Crearea unui punct de atracție pentru locuitorii comunei, cât și pentru locuitorii din comunele vecine.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat, fonduri europene

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;

- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Construire bază sportivă și asigurarea utilităților în conformitate cu standardele europene;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor;
- ✓ Se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla

Valoare estimată: 180 000 LEI

Titlul proiectului: Extindere piață agroalimentară Str. Costinești și construire spații comerciale cu caracter provizoriu, Str. Costinești

Scop: Dezvoltarea sectorului agroalimentar din comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Oferirea unei alternative de comercializare și promovare a produselor autohtone;
- ✓ Condiții corespunzătoare, la standarde europene, pentru vânzarea produselor autohtone și ecologice;
- ✓ Crearea unui cadru adecvat de creștere a calității produselor autohtone ale locuitorilor din comună;
- ✓ Dezvoltarea afacerilor locale în domeniul agriculturii și permiterea unui comerț civilizată pe raza localității, care să respecte normele igienico-sanitare.

Potențiale surse de finanțare: buget local

Activități principale:

- ✓ Se întocmește nota conceptuală și tema de proiectare de către beneficiar;
- ✓ Se fac studii de teren în funcție de complexitatea proiectului, se elaborează studiul de fezabilitate și se aprobă indicatorii tehnico-economici printr-o hotărâre de consiliu local;

- ✓ Se elaborează cererea de finanțare, ulterior se semnează contractul de finanțare;
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru atribuirea contractului de proiectare și se organizează această licitație;
- ✓ Se elaborează documentația de obținere a avizelor, se elaborează proiectul pentru autorizarea/desființarea execuției lucrărilor, se emite autorizația de construire/desființare și se elaborează proiectul tehnic de execuție (PT);
- ✓ Se alcătuiește caietul de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării și se organizează această licitație;
- ✓ Se realizează lucrarea de extindere a pieței agroalimentare și construcția de spații comerciale cu caracter provizoriu;
- ✓ Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării, asistență tehnică și consultanță;
- ✓ Finalizarea, recepția lucrării și darea în folosință;
- ✓ Se întocmește un proiect de urmărire privind comportarea în timp a construcțiilor și se întocmește documentația privind postutilizarea construcțiilor.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, agenții economici din comuna Tuzla și localitățile alăturate

Valoare estimată: 404 600 LEI

Titlul proiectului: Servicii de elaborare documentație PUG și RLU

Scop: Extinderea limitei de intravilan și reșezarea funcțiunilor principale din comuna Tuzla

Perioadă de implementare: 2018 - 2020

Obiective specifice:

- ✓ Actualizarea obiectivelor (construcții) realizate în ultimii 10 ani conform prevederilor legale;
- ✓ Reambularea ridicării topografice;
- ✓ Reactualizare la normativele actuale;
- ✓ Intrarea în legalitate a construcțiilor existente;
- ✓ Facilitarea eliberării certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construcții;
- ✓ Facilitarea accesării de fonduri europene.

Potențiale surse de finanțare: buget local, buget de stat

Activități principale:

- ✓ Întocmire memoriu de sinteză;
- ✓ Întocmire memoriu general;
- ✓ Documentarii de avize și acorduri aferente P.U.G. (aviz O.C.P.I., aviz A.P.M., aviz Apele Române, aviz apă-canal etc.);

✓ Studiu de fundamentare privind organizarea circulației și transporturilor în localitatea Tuzla;

✓ Studiu de fundamentare privind reabilitarea, protecția și conservarea mediului construit;

✓ Studiu de fundamentare pentru stabilirea zonelor protejate cu valoare deosebită (culturală, istorică, arhitectural-urbanistică etc.);

✓ Studiu de fundamentare privind reabilitarea, protecția și conservarea mediului natural, stabilirea zonelor protejate;

✓ Studiu de fundamentare privind echiparea majoră edilitară;

✓ Anchetă socio-urbanistică privind opțiunile populației, specialiștilor și instituțiilor;

✓ Întocmire Regulament Local de Urbanism.

Beneficiari: Populația comunei Tuzla, Potențialii investitori, Agenții economici, Instituțiile publice

Valoare estimată: 154 700 LEI

Alte investiții în comuna Tuzla, județul Constanța

1. Amenajare a 8 adăposturi pentru stații de autobuz pe raza localității cu o valoare estimată de 152 320 Lei;
2. Sistem de avertizare situații de urgență la Școala nr. 1, Școala Mică, Grădinița nr. 1, Grădinița Piticot, Primărie, Sală de sport în valoare de 460 000 Lei;
3. Amplasarea a 10 limitatoare de viteză, dimensiunea de 60 ml. Valoarea estimată a acestei investiții este de 25 000 Lei;
4. Proiect Advanced Competitives Through Improvement, Vision and Education cf. contract de finanțare nr. 96740 din data de 07.08.2017. Valoarea estimată a investiției este de 446 981,32 EURO.

Proiecte strategice propuse de către populația comunei și agenții economici

Potrivit studiului realizat asupra opiniei populației comunei Tuzla, în februarie 2016, principalele proiecte strategice ce ar trebui implementate la nivel local sunt:

- Atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă;
- Racordarea la rețeaua de gaz;
- Extinderea rețelei de apă;
- Amenajarea unităților sanitare (clinică, centru de primire urgență);
- Extinderea și amenajarea plajei din comuna Tuzla;
- Investiții în sectorul turistic;
- Îmbunătățirea serviciilor de salubritate;
- Înființare supermarket, cofetărie, cinematograful;
- Înființarea unui after-school;
- Amenajarea unor parcuri pentru copii;
- Înființarea unui club pentru pensionari;
- Asigurarea serviciilor privind siguranța populației;

- Îmbunătățirea serviciilor sociale destinate persoanelor defavorizate;
- Industrializarea zonei periferice;
- Mijloace de transport în comun;
- Dezvoltarea infrastructurii rutiere;
- Amenajarea de unități sportive (teren de sport deschis, teren de fotbal);
- Locuințe pentru tineri.

De asemenea, agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Tuzla consideră că își pot dezvolta activitatea prin implementarea următoarelor proiecte strategice, în limita a 200 000 EURO nerambursabili:

- Înființare clinică medicală;
- Amenajare locuri de joacă/ parc pentru copii;
- Amenajare bază sportivă;
- Înființare pensiune turistică.

Surse de finanțare

Atât elaborarea, cât și implementarea proiectelor de dezvoltare a comunei Tuzla se poate realiza numai cu susținerea financiară din diferite surse de finanțare: Bugetul Local, Bugetul Consiliului Județean, Fonduri Guvernamentale, Fonduri Europene rambursabile ori nerambursabile, fonduri provenite din parteneriate public-private, credite bancare etc.

Fondurile Structurale (Europene) și de Coeziune sau Instrumentele Structurale sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale, și reprezintă suportul punerii în aplicare a politicii de coeziune a Uniunii Europene. În vederea atingerii obiectivelor pentru care a fost creată, Uniunea Europeană acționează prin:

- Stabilirea unei piețe unice și a unei uniuni economice și monetare;
- Implementarea unor politici comune, principalele fiind:

1. Politica de coeziune;
2. Politica agricolă comună;
3. Politica privind pescuitul.

1. **Politica de coeziune** a fost concepută pentru:

- sprijinirea regiunilor rămase în urmă să recupereze decalajul economic și social față de cele mai dezvoltate regiuni ale Uniunii;
- diversificarea economică a regiunilor confruntate cu probleme de restructurare economică;
- revitalizarea zonelor urbane aflate în declin;
- crearea de noi locuri de muncă.

O parte importantă a politicii de coeziune o constituie politica socială și de ocupare a forței de muncă, care are rolul de a contribui la „dezvoltarea Sistemului Social European modern, inovativ și durabil, cu locuri de muncă mai multe și mai bune, într-o societate bazată pe oportunități egale”.

Politica de coeziune acționează prin intermediul Instrumentelor Structurale:

➤ Fondurile Structurale:

1. Fondul European de Dezvoltare Regională;
2. Fondul Social European.

➤ Fondul de Coeziune.

2. **Politica agricolă comună** - are rolul de a asigura fermierilor un standard de viață rezonabil, iar consumatorilor produse agricole de calitate la prețuri rezonabile. Politica agricolă comună dispune de un set de reguli și mecanisme ce reglementează producția, comerțul și procesarea produselor agricole, un accent sporit punându-se pe dezvoltarea rurală. Din punct de vedere financiar, politica agricolă comună este cea mai semnificativă, fiind susținută cu resurse financiare care reprezintă aproximativ jumătate din bugetul Uniunii Europene.

Aceste resurse financiare sunt alocate în cadrul a două fonduri:

- Fondul European pentru Garantare Agricolă (destinat plăților directe către agricultori și măsurilor de piață);
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (destinat dezvoltării rurale).

3. **Politica privind pescuitul** are drept rațiune administrarea fondului piscicol pentru beneficiul atât al comunităților pescărești, cât și al consumatorilor, asigurându-se prevenirea pescuitului în exces. Politica privind pescuitul are ca instrument de finanțare Fondul European pentru Pescuit.

Fiecare instrument este aplicat prin intermediul programelor operaționale și sectoriale pentru o anumită perioadă de programare, perioada curentă fiind 2014 - 2020.

Fondul European de Dezvoltare Regională urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia. FEDR își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie. Această abordare este cunoscută sub denumirea de "concentrare tematică":

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

Resursele Fondului European de Dezvoltare Regională alocate acestor priorități depind de categoria regiunii:

- În regiunile mai dezvoltate, cel puțin 80.0% din fonduri trebuie să se concentreze pe cel puțin două dintre aceste priorități;
- În regiunile de tranziție, concentrarea este de 60.0% din fonduri;
- Concentrarea este de 50.0% în regiunile mai puțin dezvoltate.

În plus, unele resurse FEDR trebuie să fie canalizate în mod specific spre proiectele legate de o economie cu emisii reduse de carbon:

- Regiunile mai dezvoltate - 20.0%;
- Regiunile de tranziție - 15.0%;
- Regiunile mai puțin dezvoltate - 12.0%.

Fondul Social European (FSE) este principalul instrument prin care Europa susține crearea de

locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE. Fondul funcționează prin investiții în capitalul uman al Europei - angajații, tinerii și toți cei aflați în căutarea unui loc de muncă. Finanțarea FSE de 10 miliarde EURO pe an îmbunătățește perspectivele de angajare pentru milioane de europeni, în special pentru cei cărora le este dificil să își găsească de lucru.

Obiectivele FSE pentru perioada 2014 - 2020 sunt:

Ocuparea forței de muncă: FSE va sprijini organizațiile din întreaga UE să implementeze proiecte având drept obiectiv formarea profesională și facilitarea angajării. Se vor finanța, de asemenea, inițiative de susținere a întreprinzătorilor prin finanțare inițială, precum și inițiative de sprijinire a companiilor care se confruntă cu restructurări sau cu un număr insuficient de lucrători calificați.

Sprijinirea accesului tinerilor pe piața muncii va fi o prioritate pentru FSE în toate țările UE.

Incluziunea socială: ocuparea forței de muncă este modalitatea cea mai eficace de a le oferi oamenilor independență, siguranță financiară și un sentiment al apartenenței. FSE va finanța în continuare mii și mii de proiecte care îi ajută pe cei aflați în dificultate și pe cei proveniți din grupuri defavorizate să obțină competențe și locuri de

muncă și să se bucure de aceleași oportunități ca și ceilalți.

Creșterea calității educației: FSE finanțează în întreaga UE activități pentru creșterea calității învățământului și formării și pentru a se asigura că tinerii își încheie studiile și dobândesc competențele de care au nevoie pentru a fi mai competitivi pe piața muncii. Reducerea abandonului școlar este o prioritate în acest sens, alături de îmbunătățirea oportunităților de învățământ vocațional și superior.

O administrație publică mai puternică: FSE va sprijini eforturile statelor membre de a spori calitatea administrației și a guvernării publice, susținând astfel reformele structurale ale statelor prin punerea la dispoziție a capacităților administrative și instituționale necesare.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală sprijină țările membre ale Uniunii Europene prin acordarea de finanțări pentru implementarea Politicilor Agricole Comune. FEADR este implementat în perioada de programare financiară 2014 - 2020 prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020.

Programul Național de Dezvoltare Rurală contribuie la realizarea unei creșteri inteligente prin sprijinirea formelor de cooperare între instituțiile de cercetare și fermieri și alți actori ai economiei rurale, dar și prin sprijinirea componentei de formare

profesională, dobândire de competențe și diseminare a informației.

De asemenea, PNDR are în vedere o creștere durabilă care pune accent pe scăderea emisiilor de carbon și sprijinirea practicilor agricole prietenoase cu mediul. Nu în ultimul rând, sprijinul acordat investițiilor în infrastructura și economia rurală duce la reducerea sărăciei și crearea de locuri de muncă în zonele rurale, contribuind astfel la o creștere favorabilă incluziunii.

Urmând liniile trasate de această strategie ambițioasă, PNDR își propune să răspundă obiectivelor generale ale Politicii Agricole Comune legate de securitatea alimentară, gestionarea durabilă a resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată, dar și obiectivelor specifice ale dezvoltării rurale. Astfel, PNDR își propune să sprijine într-un mod sustenabil și inteligent dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale din România.

România se confruntă cu provocări enorme în atingerea potențialului său economic și social, în sectorul agro-alimentar și forestier, precum și la nivelul zonelor rurale. PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic de 50.0% din media UE și semnificativ mai mic în zonele rurale.

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane și se caracterizează prin:

- deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupate în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.);
- valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare;
- randamentele și productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semisubzistență;
- spirit antreprenorial slab pentru dezvoltarea activităților economice, acces redus la credite;
- o piață a terenurilor nefuncțională;
- o modestă orientare către export;
- investiții insuficiente în cercetare și dezvoltare;
- accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane;
- creșterea continuă a disparităților regionale;

- o pondere ridicată a populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială;
- o administrație publică ineficientă;
- o serie de riscuri pentru oameni și mediu exacerbate de schimbările climatice și care reprezintă o amenințare pentru zonele rurale și, în general, a teritoriului național.

Măsura 4. Investiții în active fizice

Sub - măsura 4.1 - Investiții în exploatații agricole

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Obiectivele sub - măsurii 4.1:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute;
- Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
- Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții;

- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

Beneficiari:

- Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Cooperativele (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor.

Sprijinul nerambursabil se va acorda după cum urmează:

În cazul fermelor având dimensiunea economică până la 500.000 SO (valoare producție standard în euro) sprijinul public nerambursabil va fi de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- pentru proiectele care prevăd achiziții simple:
 - maximum 500.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru fermele mici;
- pentru proiectele care prevăd construcții-montaj:
 - maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv 200.000 euro pentru fermele mici din sectorul vegetal;
 - maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic,

respectiv 300.000 euro pentru fermele mici din sectorul zootehnic;

- pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:

- maximum 2.000.000 euro, respectiv 400.000 euro pentru fermele mici.

În cazul fermelor având dimensiunea economică peste 500.000 SO, sprijinul public nerambursabil va fi de 30.0% și nu va depăși:

- pentru proiectele care prevăd achiziții simple:

- maximum 500.000 euro;

- pentru proiectele care prevăd construcții- montaj:

- maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic;

- pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:

- maximum 2.000.000 euro.

În cazul cooperativelor și a grupurilor de producători sprijinul va fi 50.0% fără a depăși maximum 2.000.000 euro indiferent de tipul investiției.

Sub - măsura 4.1a - Investiții în exploatații pomicole

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente, înființarea, modernizarea și/sau extinderea

unităților de procesare, înființarea de plantații pomicole, reconversia plantațiilor existente și creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole.

Obiectivele sub - măsurii 4.1a:

- Creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării fructelor la nivel de fermă și a comercializării directe a produselor obținute;
- Dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- Eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie.

Beneficiari:

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Grupurile de producători și cooperative (societățile cooperative agricole și cooperativele agricole, constituite în baza legislației naționale în vigoare care activează în sectorul pomicol) cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

Srijinul nerambursabil se va acorda după cum urmează:

Ferme mici:

- Intensitatea srijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 100.000 euro pentru achiziții simple;
- 300.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);
- 450.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Ferme medii:

- Intensitatea srijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 200.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);
- 900.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

- Intensitatea srijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare).

Ferme mari:

- Intensitatea srijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 250.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- 750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie);
- 1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Forme asociative:

- Intensitatea srijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 350.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- 600.000 euro pentru obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer;
- 750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie);
- 1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Sub - măsura 4.2 - Investiții pentru procesarea/marketingul produselor agricole

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este sprijinirea întreprinderilor care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse, cu excepția produselor pescărești.

Obiectivele sub - măsurii 4.2:

- Înființarea și/sau modernizarea unităților de procesare și comercializare;
- Introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese;
- Aplicarea măsurilor de protecție a mediului, inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES;
- Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Creșterea numărului de locuri de muncă.

Beneficiari:

- Întreprinderile definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele, grupurile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare.

Sprijinul nerambursabil va fi de:

- 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile pentru IMM-uri și grupuri de producători/cooperative;

- 40.0% pentru alte întreprinderi;

- nu va depăși:

- 1.000.000 euro/proiect pentru IMM, în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 1.500.000 euro/proiect pentru alte întreprinderi pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 2.500.000 euro/proiect pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat (indiferent de tipul de solicitant), precum și pentru forme asociative (cooperative și grupuri de producători) în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat.

Sub - măsura 4.2a - Investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este sprijinirea investițiilor corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor de prelucrare și comercializare a fructelor și marketingul produselor din fructe.

Obiectivele sub - măsurii 4.2a:

- modernizarea și crearea de unități de procesare;
- introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese tehnologice;

- creșterea valorii adăugate a produselor din sectorul pomicol;
- îmbunătățirea controlului intern al calității;
- creșterea numărului de locuri de muncă;
- scăderea consumului de energie și a emisiilor de GES.

Beneficiari:

- Întreprinderile micro, mici, mijlocii și mari, definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele și grupurile de producători care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole, cu excepția produselor pescărești.

Srijinul nerambursabil se va acorda după cum urmează:

- **Întreprinderi micro și mici** - intensitatea sprijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 600.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care acoperă tot lanțul alimentar;
- 900.000 euro pentru investițiile care acoperă tot lanțul alimentar (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

- **Întreprinderi mijlocii** - intensitatea sprijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 800.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 1.100.000 euro pentru investițiile care conduc total un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

- **Întreprinderi mari** - intensitatea sprijinului este de 50.0% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 1.000.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 1.500.000 euro pentru proiectele care conduc la un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

Sub - măsura 4.3 - Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este de restructurare a modului de administrare și utilizare a infrastructurii de acces și de adaptare a infrastructurii de acces la noua structură agricolă și forestieră, precum și folosirea eficientă a infrastructurii utilizabile.

Obiectivele sub - măsurii 4.3:

- Înființarea, extinderea și modernizarea infrastructurii agricole de acces către ferme;
- Înființarea, extinderea și modernizarea căilor de acces în cadrul fondului forestier;
- Modernizarea infrastructurii de irigații.

Beneficiari:

- Unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora constituite conform legislației naționale în vigoare;
- Persoane juridice de drept privat/alte forme de organizare, proprietari de pădure și/sau asociațiile acestora conform legislației în vigoare;
- Unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora, proprietari de pădure;
- Administratorul fondului forestier proprietate publică a statului conform legislației în vigoare;
- Organizații/federații ale utilizatorilor de apă, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole în conformitate cu legislația în vigoare.

Srijinul nerambursabil va fi de 100.0% din totalul cheltuielilor eligibile, și nu va depăși:

- 1.000.000 euro/proiect pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune și drumurilor agricole de acces;
- 1.500.000 euro/proiect pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de

pompare și repompare precum și drumurilor forestiere.

Măsura 6. - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Sub - măsura 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este de sprijinire a stabilirii pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/conducători unici ai unei exploatații agricole.

Obiectivele sub - măsurii 6.1:

- Creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatație, fiind încurajați să devină competitivi, să se asocieze, să participe la lanțurile alimentare integrate;
- Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol și sprijinirea procesului de modernizare în conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena, bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;
- Crearea posibilității tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, în vederea instalării ca șefi/conducători ai exploatației agricole.

Beneficiari:

- Tinerii fermieri în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- Persoanele juridice unde un tânăr fermier, în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, se instalează împreună cu alți tineri fermieri și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare în cadrul exploatației respective.

Sprijinul nerambursabil va fi de maximum 50.000 euro și va fi acordat sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75.0% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 25.0% din cuantumul sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Sub - măsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este sprijinirea facilitării diversificării prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol din zonele rurale, în vederea unei dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei în spațiul rural.

Obiectivele sub - măsurii 6.2:

- Crearea de noi activități non-agricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural;
- Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
- Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale.

Beneficiari:

- Fermierii sau membrii unei gospodării agricole din spațiul rural, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată;
- Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;
- Micro-întreprinderi și întreprinderile mici din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării sprijinului;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii Cererii de Finanțare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii proiectului (start-ups).

Srijinul nerambursabil va fi acordat sub formă de primă în două tranșe astfel:

- 70.0% din cuantumul srijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 30.0% din cuantumul srijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri fără a depăși 5 ani de la data semnării Deciziei de Finanțare și va fi în valoare de:
 - 70.000 euro/proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism;
 - 50.000 euro/proiect în cazul altor activități.

Sub - măsura 6.3 - Srijin pentru dezvoltarea fermelor mici

Scopul investițiilor srijinite în cadrul acestei sub - măsuri este srijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Obiectivele sub - măsurii 6.3:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Orientarea spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Beneficiari:

- Fermierii, care dețin în proprietate sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de fermă mică* pentru o perioadă de minimum 10 ani:

**Dimensiunea unei ferme mici este cuprinsă între 8.000 - 11.999 SO (valoarea producției standard).*

Srijinul nerambursabil este de maximum 15.000 euro pentru o exploatație agricolă și se acordă în două tranșe astfel:

- 75.0% din cuantumul srijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 25.0% din cuantumul srijinului în maximum 3 ani de la primirea deciziei de finanțare.

Srijinul se va acorda pe o perioadă de 3/5* ani (*perioada de 5 ani se aplică doar pentru sectorul pomicol).

Sub - măsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

Scopul investițiilor srijinite în cadrul acestei sub - măsuri este de srijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale.

Obiectivele sub - măsurii 6.4:

- Stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale;
- Dezvoltarea activităților non-agricole existente, crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban.

Beneficiari:

- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici existente, din spațiul rural;
- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici nou înființate, din spațiul rural, care fac dovada cofinanțării;
- Fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici.

Valoarea sprijinului nerambursabil va fi de 90.0% din costul total al proiectului și:

- nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe 3 ani fiscali;
- va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis.

Măsura 7. Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Sub - măsura 7.2 - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub-măsuri este de:

- creare și modernizare a infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, constituind elemente de bază pentru comunitatea rurală;
- creare și modernizare a infrastructurii educaționale ante și preșcolară și a infrastructurii de învățământ secundar, superior, cu profil resurse naturale și protecția mediului, dar și a școlilor profesionale în domeniul agricol.

Obiectivele sub - măsurii 7.2:

- Crearea infrastructurii rutiere de interes local și o infrastructură de apă/apă uzată îmbunătățite, care vor contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale;
- Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală și stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban.

Beneficiari:

- Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (infrastructură de tip after-school).

Valoarea sprijinului nerambursabil acordat este de:

- 100.0% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri care sunt negeneratoare de profit și nu va depăși:

- 1.000.000 euro/comună, pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri, apă sau apă uzată);
- 2.500.000 euro/comună, pentru investiții care vizează înființarea infrastructurii de apă și apă uzată și 1.500.000 euro pentru extinderea acestei infrastructuri;
- 500.000 euro, pentru proiectele de infrastructură educațională/socială;
- 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (ADI din care fac parte comune, proiecte care vizează mai multe comune) fără a depăși valoarea maximă/comună/tip de sprijin.

- 80.0% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de profit aplicate de ONG-uri care vizează infrastructura educațională (grădinițe) și socială (infrastructură de tip after-school) și nu va depăși 100.000 euro.

Sub - măsura 7.6 - Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este de protejare a patrimoniului cultural sau/și realizare a investițiilor pentru conservarea moștenirii de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a modernizării așezămintelor culturale.

Obiectivele sub - măsurii 7.6:

- Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural - imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale;
- Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale;
- Dezvoltare locală sustenabilă.

Beneficiari:

- Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare

obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B.

Sprijinul nerambursabil va fi de:

- 100.0% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de profit, dar nu va depăși 500.000 euro;
- 85.0% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, generatoare de profit, dar nu va depăși 200.000 euro.

Măsura 8. - Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

Sub - măsura 8.1 - Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este:

- de creștere a suprafeței ocupate de păduri la nivel național;
- de acoperire a costurilor lucrărilor de înființare a plantației, a celor de întreținere a plantațiilor pe o perioadă de maximum 6 ani până la închiderea stării de masiv;
- de acoperire a costurilor determinate de efectuarea a două lucrări de îngrijire a arboretelor după închiderea stării de masiv;
- de acoperire a pierderilor de venit agricol pentru o perioadă de 12 ani pentru suprafața împădurită.

Obiectivele sub - măsurii 8.1:

- Promovarea sechestrării carbonului;
- Adaptarea la efectele schimbărilor climatice;
- Reducerea eroziunii solului;
- Îmbunătățirea capacității de retenție a apei;
- Refacerea și conservarea biodiversității locale.

Beneficiari:

- Deținătorii publici de teren agricol și neagricol;
- Deținătorii privați de teren agricol și neagricol;
- Forme asociative ce dețin teren agricol și neagricol.

Sprijinul nerambursabil se va acorda sub formă de prime astfel:

- Prima de înființare a plantațiilor forestiere, care acoperă și costurile de realizare a proiectului tehnic de împădurire;
- Prima anuală acordată pe unitatea de suprafață pentru o perioadă de 12 ani, pentru acoperirea costurilor de întreținere și îngrijire a plantației forestiere și pentru compensarea pierderilor de venit agricol ca urmare a împăduririi.

Măsura 9. Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este încurajarea înființării și funcționării

administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale.

Obiectivele sub - măsurii 9:

- Adaptarea producției și a produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței;
- Introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en - gros;
- Stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității;
- Realizarea unor activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare și pentru protejarea mediului.

Beneficiari:

- Grupurile de producători care se încadrează în definiția IMM-urilor și care sunt recunoscute conform legislației naționale în vigoare, pentru următoarele sectoare:

- culturi de câmp;
- horticultură (exceptând grupurile sprijinite prin subprogramul pomicol);
- creșterea animalelor și păsărilor, mixte.

Sprijinul nerambursabil va fi de 100.0%, dar nu va depăși:

- anual 10.0% din valoarea producției comercializate în primii 5 ani;
- 100.000 euro/an.

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

- Anul I - 10.0%;
- Anul II - 8.0%;
- Anul III - 6.0%;
- Anul IV - 5.0%;
- Anul V - 4.0%.

Sprijinul nerambursabil se va plăti sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut.

Sub - măsura 9a - Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub - măsuri este de înființare a grupurilor de producători în sectorul pomicol.

Obiectivele sub - măsurii 9a:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor pomicole;
- O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari;

- Creșterea veniturilor producătorilor prin comercializarea în comun a producției;
- Crearea și promovarea lanțurilor scurte;
- Respectarea standardelor comunitare de mediu și climă, siguranță alimentară etc.
- Anul III - 6.0%;
- Anul IV - 5.0%;
- Anul V - 4.0%.

Măsura 19. Dezvoltarea locală a LEADER

Beneficiari:

Grupurile de producători din sectorul pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă după 1 ianuarie 2014 și înainte de solicitarea sprijinului.

Valoarea sprijinului nerambursabil acordat este de 100.0% public și nu poate să depășească anual 10.0% din valoarea producției comercializate în primii 5 ani și 100.000 euro/an. Sprijinul nerambursabil se plătește sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut. Sprijinul nerambursabil se calculează pe baza producției comercializate anual prin intermediul grupului. În primul an, se poate plăti grupului de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia, în ultimii trei ani înainte de aderarea la grup.

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

- Anul I - 10.0%;
- Anul II - 8.0%;

LEADER este un instrument important pentru România în reducerea dezechilibrelor economice și sociale și a disparităților dintre urban-rural. Experiența actuală reflectă o capacitate de dezvoltare la nivel local ce nu răspunde în totalitate nevoilor locale, în special în ceea ce privește colaborarea între partenerii publici și privați, iar abordarea strategică trebuie încurajată și dezvoltată prin plasarea acesteia sub responsabilitatea comunității.

În România, implementarea abordării LEADER și a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007 - 2013 prin intermediul PNDR. În perioada 2011 - 2012, teritoriul a fost acoperit de 163 de GAL-uri, pe o suprafață de cca. 142 000 km², reprezentând aproximativ 63.0% din teritoriul eligibil și cca. 58.0% din populația eligibilă LEADER.

Grupurile de Acțiune Locală sunt parteneriate public-private active, constituite din reprezentanți ai sectorului public, sectorului privat și societății civile, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea

teritoriului. Partenerii economici privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51.0% atât la nivelul parteneriatului, cât și la nivel decizional. Populația din mediul urban va avea o pondere de maximum 25.0% din totalul populației teritoriului. Entitățile provenite din mediul urban vor reprezenta maximum 25.0% la nivel decizional (organisme de conducere ale GAL-ului și comitet de selecție).

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității reprezintă o modalitate de acțiune ce permite partenerilor locali să identifice un set coerent de operațiuni adaptate priorităților specifice teritoriului și să le transpună în strategii de dezvoltare rurală, pentru a valorifica potențialul local, autentic al ariei teritoriale.

LEADER va contribui la dezvoltarea zonelor rurale și a orașelor mici, cu o populație de maximum 20.000 locuitori, îndreptându-se în mod specific către nevoile de dezvoltare locală în domeniul educațional, al mediului de afaceri, agriculturii, sănătății, serviciilor sociale, infrastructurii, culturii și mediului, facilitând implementarea proiectelor cu o abordare inovativă multisectorială și transversală, pentru a sprijini nevoile populației din teritoriul eligibil LEADER și a îndeplini obiectivele Strategiei Europa 2020.

În conformitate cu prevederile Acordului de Parteneriat, ca parte a mecanismului de coordonare pentru AP se va stabili un grup interministerial care

va analiza posibilele suprapuneri, sinergii sau complementarități între Investițiile Teritoriale Integrate Delta Dunării și alte strategii teritoriale de tip CLLD, inclusiv LEADER.

Ca un criteriu general de demarcație, FEDR, prin instrumentul de finanțare CLLD-POR, va sprijini acțiunile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității în mediul urban pentru localități cu peste 20.000 locuitori, în timp ce FEADR va sprijini GAL-uri în zonele rurale și în orașele cu mai puțin de 20.000 locuitori.

Pentru a asigura complementaritatea și coordonarea intervențiilor finanțate din LEADER și a celor finanțate din axa prioritară 5 a POCU în cadrul CLLD pentru zona rurală și cea urbană cu o populație sub 20.000 locuitori, va fi stabilit un mecanism de punere în aplicare ce va presupune într-o primă etapă prioritizarea în selecție a strategiilor de dezvoltare locală (SDL) care conțin măsuri destinate sprijinirii serviciilor sociale (infrastructură).

Finanțarea acțiunilor de valorificare a resurselor locale și de promovare a specificității locale este relevantă pentru a menține caracterul inovator al abordării LEADER, având în vedere experiența din perioada de implementare a PNDR 2007 - 2013. Totodată, programul LEADER, urmărind aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune ale UE și ale PNDR, presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora.

Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii existente la nivelul comunităților locale, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi.

Abordarea LEADER este susținută prin Prioritatea de dezvoltare rurală 6B "Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale", care răspunde următoarelor nevoi identificate prin analiza SWOT:

- Reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială;
- Dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele LEADER;
- Crearea de locuri de muncă în zonele LEADER;
- Conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- Stimularea și consolidarea dezvoltării locale;
- Acces la rețele TIC.

Cele mai semnificative provocări pentru LEADER se regăsesc în următoarele domenii de acțiune:

- Contribuția la diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători din spațiul LEADER;
- Crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, infrastructura fizică locală la scară mică și a serviciilor de bază;

- Creșterea atractivității zonelor LEADER și diminuarea migrației populației, în special a tinerilor;
- Îmbunătățirea condițiilor sociale, economice și de mediu;
- Protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural rural;
- Diversificarea ofertei turistice, încurajarea inițiativelor de dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare economică și socială teritorială.

LEADER, ca abordare inovatoare, bazată pe cooperare și implementată într-o anumită regiune, generează valoare adăugată în respectiva regiune în special datorită implicării de jos în sus a populației și a participării integrate a reprezentanților sectoarelor economice. Valoarea adăugată a SDL poate fi generată atât de caracterul inovator al intervenției prin LEADER, cât și de impactul generat de aceasta la nivelul respectivului teritoriu. Cuantificarea valorii adăugate se va realiza cu ajutorul indicatorilor specifici propuși în fiecare SDL.

LEADER generează valoare adăugată în teritoriu prin:

- Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;

- Dezvoltarea proiectelor de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural;
- Dezvoltarea identității locale;
- Schimburi de experiență și bune practici inter-teritoriale și trans-naționale.

Acțiunile care vor fi întreprinse în cadrul Măsurii 19 - Dezvoltarea locală a LEADER sunt sintetizate în cadrul a 4 Sub - măsuri, respectiv:

- Sub - măsura 19.1 - Sprijin pregătitor pentru elaborarea Strategiilor de Dezvoltare Locală (SDL);
- Sub - măsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală;
- Sub - măsura 19.3 - Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL);
- Sub - măsura 19.4 - Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare.

Sub - măsura 19.1 - Sprijin pregătitor

Scopul investițiilor, în cadrul acestei sub - măsuri este de a sprijini parteneriatele privat-publice locale pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală.

Obiectivele sub - măsurii 19.1:

- Creșterea capacității de colaborare, necesară pentru elaborarea unor strategii

integrate, ceea ce va oferi actorilor locali și reprezentanților din diferite domenii de activitate posibilitatea de a lucra împreună și de a interacționa în favoarea comunităților din teritoriile LEADER;

- Întocmirea Strategiei de Dezvoltare Locală reprezintă o oportunitate ideală pentru GAL de a implica, în mod activ, actori locali și organizații noi. În acest fel, GAL-ul poate analiza nu numai nevoile și oportunitățile de dezvoltare, ci și mecanismul de implicare activă a populației;
- Acțiuni de construcție instituțională și de creare de rețele, cu scopul de a pregăti și implementa o strategie integrată de dezvoltare locală pentru o anumită zonă.

Beneficiari:

- Parteneriate privat-publice constituite în baza unui Acord de Parteneriat, indiferent dacă reprezintă teritorii care sunt acoperite de GAL-uri ce au fost selectate în cadrul PNDR 2007-2013, sau parteneriate potențiale/existente formate din parteneri care au fost membri în GAL-uri autorizate și/sau parteneri care nu au mai fost membri în GAL-uri;
- Partenerii economici privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51.0% la nivel decizional. Reprezentanții orașelor vor reprezenta maximum 25.0% la nivel decizional (organisme de conducere ale

GAL-ului și comitet de selecție) și raportat la populația acoperită într-un teritoriu GAL.

Srijinul nerambursabil va fi de 100.0%. Se va oferi sprijin de asistență tehnică în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.1303/2013, până la suma maximă de 20.000 euro pentru SDL (Strategie de Dezvoltare Locală) deusă de parteneriat, astfel:

- cheltuielile pentru animare vor fi de maximum 10.000 euro, acordate proporțional cu numărul de locuitori acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală (maximum 100.000 locuitori). Prin urmare, alocarea financiară va fi 0.1 euro/locuitor;
- cheltuielile legate de elaborarea strategiei se vor încadra în suma maximă de 10.000 de euro, indiferent de mărimea teritoriului și populația acoperită de SDL.

Sub - măsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală

Obiectivele sub - măsurii 19.2:

- Stimularea inovării;
- Consolidarea identității locale și a profilului local;
- Îmbunătățirea calității vieții și a atractivității zonei locale;
- Soluționarea problemelor demografice;
- Crearea și păstrarea locurilor de muncă în zonele LEADER;
- Îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități și membrii minorităților;

- Creșterea competitivității la nivel local;
- Conservarea resurselor și protecția mediului natural;
- Aplicarea unei abordări integrate și multisectoriale.

Beneficiari:

- Entități juridice private/publice, stabilite prin fișa măsurii din Strategia de Dezvoltare Locală, cu respectarea prevederilor din Regulamentul Uniunii Europene 1305/2013;
- În cazul în care în Strategia de Dezvoltare Locală s-a identificat oportunitatea dezvoltării unor operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv, pentru care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul, GAL-ul poate fi beneficiar cu condiția aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese.

Srijinul nerambursabil va fi de până la 100.0%, dar nu mai mult de 200.000 euro/proiect:

- Pentru operațiunile specifice FEADR, GAL va stabili intensitatea sprijinului în limita maximă prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013;

- Intensitatea sprijinului pentru operațiunile care ies din sfera Regulamentului va fi stabilită de GAL-uri astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit: maximum 90.0%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: maximum 100.0%.

Parteneriatele public-private

Parteneriatul public-privat este o modalitate de introducere a managementului privat în serviciile publice, pe calea unei legături contractuale pe termen lung între un operator și o autoritate publică. Parteneriatul public-privat asigură serviciul public în mod parțial sau în totalitate, pe baza fondurilor private atrase și făcând apel la know-how-ul sectorului privat.

Printre avantajele cooperării dintre sectorul public și privat amintim: accelerarea realizării obiectivelor și proiectelor de infrastructură; conjugarea preluării responsabilităților și riscurilor sectorului privat cu disponibilizarea serviciilor sectorului public și efectuarea promptă a plăților; reducerea pe ansamblu a costurilor proiectelor; stimularea îndeplinirii obligațiilor contractuale asumate; îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică; crearea unor venituri adiționale, de interes pentru sectorul privat și îmbunătățirea managementului sectorului public prin expunerea serviciilor la rigorile și exigențele concurenței.

În plan național, administrația publică locală din România resimte nevoia găsirii unor soluții de finanțare. România a aderat la Uniunea Europeană asumându-și respectarea unor standarde pentru serviciile și lucrările publice pe care nivelul de dezvoltare locală și resursele locale nu le pot încă susține singure. Administrația publică locală este chemată să identifice și să utilizeze, în cadrul legal

existent, resursele pe care le are și pe cele pe care le poate atrage, fără a mai aștepta o soluție a problemelor venită de la Guvern.

Aceasta implică inițiativă în valorificarea resurselor existente pe plan local și în atragerea investitorilor privați, dar și responsabilitate în gestionarea resurselor și promovarea interesului public. De aceea, parteneriatele public-private sunt promovate și recomandate a fi utilizate în scopul dezvoltării locale.

Fondurile Guvernamentale

Fondurile guvernamentale sunt ajutoare de minimis, alocate de la Guvern prin intermediul Ministerelor Finanțelor Publice, pentru stimularea unor anumite categorii de întreprinderi. Accesarea acestora se realizează prin intermediul programelor sectoriale și sunt destinate în special:

- Stimulării întreprinzătorilor tineri;
- Susținerii meșteșugarilor;
- Susținerii întreprinderilor Mici și Mijlocii.

Creditele

Creditele, deși sunt ușor de obținut pentru a finanța anumite proiecte de investiții, prezintă un mare dezavantaj, și anume plata dobânzilor. Rambursarea creditelor interne se asigură de la bugetul local sau bugetul de stat, după caz, incluzând și costurile acestor sume: dobânzi și comisioane, și tocmai din aceste motive nu se recomandă contractarea creditelor pentru dezvoltarea locală.

Implementare și monitorizare

Strategiile de Dezvoltare Locală urmăresc integrarea pe orizontală a planificării dezvoltării economice, sociale și spațiale la nivel zonal, județean, regional, național și european, dar și integrarea pe verticală a dezvoltării pe sectoare de activitate.

Politica de dezvoltare are la bază un ansamblu de măsuri guvernamentale ce au drept scop sprijinirea creșterii economice și îmbunătățirea condițiilor de viață, prin valorificarea eficientă a potențialului regional și local, având ca **obiective principale**:

1. Diminuarea dezechilibrelor existente, cu accent pe stimularea dezvoltării echilibrate și pe revitalizarea zonelor defavorizate (cu dezvoltare întârziată) și prevenirea creării de noi dezechilibre;
2. Pregătirea cadrului instituțional pentru a răspunde criteriilor de integrare a României în Uniunea Europeană și de acces la fondurile europene;
3. Integrarea politicilor sectoriale la nivel regional și local, precum și stimularea cooperării interne și internaționale în vederea dezvoltării economice și sociale durabile.

Obiectivele sunt realizate în practică la nivel european prin adoptarea de măsuri și strategii, finanțarea de proiecte și prin diverse programe, toate acestea însă fiind dezvoltate pe baza unui set de principii ce stau la baza elaborării și aplicării lor, după cum urmează:

1. **Principiul descentralizării procesului de luare a deciziei**, prin trecerea de la nivel central/guvernamental la cel regional și local;
 2. **Principiul parteneriatului**, prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;
 3. **Principiul planificării**, în vederea atingerii obiectivelor stabilite;
 4. **Principiul co-finanțării**, adică obligativitatea contribuției financiare a diverșilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare.
- Documentele de programare ale politicii naționale în perspectiva aderării României la UE au ca document principal Planul Național de Dezvoltare, ce conține prioritățile strategice de dezvoltare, regionale și sectoriale, pentru o perioadă dată.

Planurile Naționale de Dezvoltare sunt elaborate pe baza Planurilor Regionale de Dezvoltare și reflectă Strategia Națională de Dezvoltare și Programele Operaționale Regionale și Sectoriale.

Planurile Regionale de Dezvoltare integrează la rândul lor planurile cu caracter strategic, elaborate atât la nivel de regiune pe domenii specifice, dar și la nivel județean și local.

Planurile strategice sunt documente elaborate pe termen lung, care se revizuiesc periodic și care pun în relație eforturile de planificare a acțiunilor. Principalele caracteristici ale unei planificări strategice de dezvoltare locală sunt:

- Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practici existente, cât și pe introducerea de noi oportunități pentru acțiune;
- Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- Abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe problemele izolate;
- Sprijinul politic este o componentă esențială;
- Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit a fi de succes;
- Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

Planificarea strategică este dedicată formulării viziunii, spre deosebire de eforturile și acțiunile dedicate rezolvării imediate a problemelor ce caracterizează planificarea de acțiune. Principiile care vor fundamenta procesul de planificare

strategică sunt: diversitatea, echitatea, deschiderea, răspunderea și transparența, toate fiind componente ale încrederii civice.

Scopul strategiei de dezvoltare este de a determina direcțiile de dezvoltare, ritmul și scara acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor existente la nivel local, în utilizarea resurselor financiare, de a promova localitatea, de a atrage fonduri externe (investiții, fonduri europene, alte fonduri) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

Obiectivul strategiei este de a oferi Consiliului Local și Primăriei comunei Tuzla un instrument metodologic și legal, pe baza căruia acesta să poată structura și planifica implementarea pachetului de politici, programe și proiecte pe termen mediu.

Statutul României de Stat Membru al Uniunii Europene determină coordonarea politicilor naționale cu cele europene, fapt care exercită un impact asupra resurselor și condițiilor din țara noastră, până la nivel local. Sub influența acestui complex proces, administrația locală își reconsideră avantajele competitive, cu scopul de a asigura o bună dezvoltare economică și o calitate corespunzătoare a vieții în comunitate.

Pentru aceasta, trebuie luate în considerare un set de principii și câteva obiective specifice.

Principii

1. **Durabilitate** - condiții mai bune de trai pentru populația săracă precum și un minimum de condiții necesare pentru un trai decent și pentru sănătatea și bunăstarea tuturor;
2. **Competitivitate** - permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;
3. **Sprijin financiar** - putere financiară care să faciliteze accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;
4. **O bună administrare** - reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

Obiective

1. Să direcționeze comunitatea spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
2. Să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;
3. Să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
4. Să determine eficientizarea managementului.

Pre-condiții de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală

Pentru implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Locală din comuna Tuzla, trebuie îndeplinite o serie de pre-condiții care împreună să convergă către același cadru optim de materializare a viziunii de dezvoltare locală.

Pe baza expertizei acumulate în ultima perioadă de programare de către toți actorii implicați (comunitatea, mediul de afaceri și administrația publică locală, consultanții, mediul politic la toate nivelurile, inclusiv cel care generează repercusiuni asupra politicilor publice la nivel macro) se poate concluziona că există trei pre-condiții sine qua non de creare a cadrului general al implementării strategiei de dezvoltare:

1. **Existența Strategiei de Dezvoltare Locală** asumată de către toți actorii locali;
2. **Existența capacității operaționale și financiare** de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală;
3. **Existența spațiului temporal optim** de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală.

Alături de cele trei pre-condiții sine qua non, mai există **trei pre-condiții de tip orizontal**:

1. Comunicarea demersurilor de întreprins în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală;

2. Transparența în deciziile coroborate care constituie chiar actul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală;

3. Susținerea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală de către toate mediile beneficiare.

Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală

O Strategie de Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunității conține cel puțin următoarele elemente:

- a) definirea zonei și a populației care fac obiectul strategiei;
- b) analiza necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv o analiză a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor;
- c) o descriere a strategiei și a obiectivelor acesteia, o descriere a caracterului integrat și inovator al strategiei și o ierarhizare a obiectivelor, incluzând ținte măsurabile pentru realizări și rezultate. În ceea ce privește rezultatele, țintele pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi;
- d) o descriere a procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei;
- e) un plan de acțiune care să demonstreze modul în care obiectivele sunt transpuse în acțiuni;
- f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează

capacitatea de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare;

g) planul financiar al strategiei, inclusiv alocarea planificată din fiecare fond ESI în cauză.

IRD (Integrated Rural Development) Duhallow a elaborat un sistem interesant pentru îmbunătățirea legăturilor dintre obiectivele generale ale propriei strategii de dezvoltare locală și proiectele efective puse în aplicare, într-un mod care asigură controlul comunității și îmbunătățirea stabilirii obiectivelor și a monitorizării.

În principiu, obiectivele generale ale strategiei sunt dezvoltate după un proces lung de consultări cu comunitatea asupra celor patru domenii principale: îmbunătățirea calității vieții, încurajarea creativității, creșterea economică și mediul de viață.

Este efectuată o evaluare a necesităților regiunii legate de resursele sociale, economice și de mediu, utilizând abordarea privind dezvoltarea comunității bazată pe atuuiri, care se concentrează pe atuurile zonei și pe atuurile potențiale (mai degrabă decât pe slăbiciuni și lacune).

Implementarea măsurilor și acțiunilor stabilite în cadrul unei Strategii de Dezvoltare Locală presupune un proces de planificare judicioasă bazată pe obiectivele și nevoile locale dar, mai ales, pe resursele materiale, financiare și umane disponibile.

Programele și măsurile concrete ce se înscriu în cadrul larg al strategiei vizează elaborarea de planuri de acțiune, care pot fi revizuite anual.

În aceste condiții, **monitorizarea și evaluarea** măsurilor asumate reprezintă o activitate de maximă importanță care permite analiza impactului politicilor adoptate și redefinirea priorităților, în funcție de realitățile și evoluția nevoilor sociale.

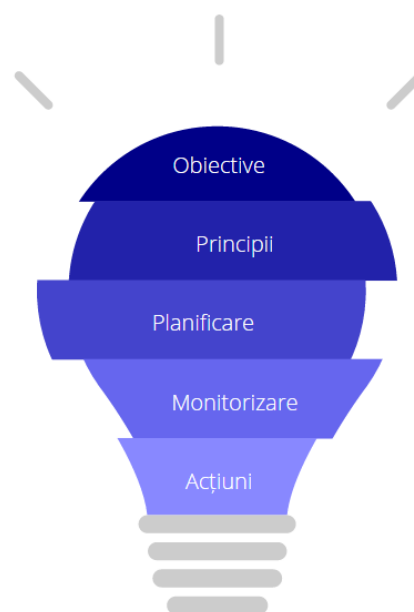
Monitorizarea se realizează pe trei niveluri, și anume:

- ✓ **Monitorizarea generală** - este realizată de către instituția care generează procesul de planificare (de obicei Consiliul Local);
- ✓ **Monitorizarea sectorială** - este realizată de către persoanele desemnate ca lideri de grup tematic sau un serviciu specializat (cu competențe în respectivul domeniu) din cadrul primăriei;
- ✓ **Monitorizarea la nivel de proiecte de dezvoltare** - este realizată de către coordonatorii echipelor de implementare a proiectelor desemnați la nivelul comunității.

Monitorizarea unei strategii are caracter periodic și obligatoriu și presupune întocmirea de rapoarte periodice privind gradul de îndeplinire al obiectivelor generale și specifice.

Monitorizarea procesului de planificare strategică poate fi făcută în perioada de implementare a strategiei de dezvoltare (monitorizare imediată), la sfârșitul acesteia (monitorizare finală) sau după perioada propusă pentru implementarea planului de acțiuni (monitorizare ex-post), cu scopul de a ajuta la o mai bună direcționare a implementării strategiei de dezvoltare.

Rezultatele monitorizării se aduc la cunoștință inițiatorului procesului de planificare, în vederea definirii altor direcții de acțiune, măsuri sau acțiuni ce vor face obiectul unei noi strategii.

Acțiuni de întreprins pe termen scurt (2016 - 2017)

ACȚIUNI	RESPONSABILI
Numirea unei comisii de monitorizare și actualizare de către Primarul comunei Tuzla	Primarul comunei Tuzla
Sortarea proiectelor de către comisie și stabilirea responsabilităților fiecărei direcții din cadrul Primăriei comunei Tuzla	Comisia de monitorizare și actualizare
Finalizarea proiectelor aflate în implementare în actuala perioadă de programare	Compartimentele de specialitate ale Primăriei comunei Tuzla numite prin Dispoziție a primarului Consultanți externi
Pregătirea documentațiilor necesare pentru a aduce proiectele din lista de proiecte prioritare a comunei în stadiul de maturitate pentru a putea fi depuse pentru finanțare (Pre-SF, SF, PT, plan de afaceri, cerere de finanțare etc.)	Comisia de monitorizare și actualizare Consultanți externi
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare
Realizarea de acorduri de parteneriat între Consiliul Local și parteneri din învățământ și mediul de afaceri pentru realizarea proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare Mediul de afaceri Instituții de învățământ și/sau de cercetare
Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a strategiei (inclusiv în bugetul multianual a investițiilor propuse ca fiind prioritare în vederea pregătirii lor)	Consiliul Local al comunei Tuzla Comisia de monitorizare și actualizare
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare Consultanți externi
Elaborarea de strategii sectoriale de dezvoltare și alte studii de planificare strategică	Comisia de monitorizare și actualizare Consultanți externi
Evaluarea intermediară a strategiei	Comisia de monitorizare și actualizare Evaluator independent

Acțiuni de întreprins pe termen mediu (pregătitoare pentru următoarea perioadă de programare în concordanță cu Strategia 2020)

ACȚIUNI	RESPONSABILI
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceiași responsabili ca și pe termen scurt
Realizarea de parteneriate public-private pentru dezvoltarea proiectelor mari de infrastructură de la nivelul comunei	Comisia de monitorizare și actualizare
Facilitarea implementării proiectelor prioritare (concesionare terenuri, facilitare construcții, facilități pentru capacități de producție, reducerea/înlăturarea barierelor administrative)	Comisia de monitorizare și actualizare
Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare
Implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare Consultanți externi
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel județean, regional, național și transfrontalier	Comisia de monitorizare și actualizare
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare și realizarea unor rapoarte de progres	Comisia de monitorizare și actualizare Structurile parteneriale formate la nivelul comunei pentru planificare strategică (Grupuri de Lucru Sectoriale) Consultanți externi
Evaluarea intermediară periodică a strategiilor de dezvoltare sectoriale și a altor studii de planificare strategică (la maxim 4 ani)	Comisia de monitorizare și actualizare Evaluator independent
Revizuirea strategiilor de dezvoltare și ale altor studii de planificare strategică pe baza evaluării, luarea de măsuri corective, dacă este cazul și actualizarea periodică a acestora (la maxim 4 ani)	Comisia de monitorizare și actualizare Consultanți externi
Evaluarea intermediară periodică a strategiei (la maxim 4 ani)	Comisia de monitorizare și actualizare Evaluator independent
Revizuirea strategiei pe baza evaluării, luarea de măsuri corective, dacă e cazul și actualizarea periodică a strategiei (la maxim 4 ani)	Comisia de monitorizare și actualizare Consultanți externi

INDICATORI DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Agricultură

- Suprafața fondului funciar;
- Suprafața de teren agricol deținută de populația comunei;
- Suprafața de teren agricol cultivată de populația comunei;
- Principalele culturi agricole de pe raza comunei;
- Asociații Agricole pe raza comunei;
- Apartenența locuitorilor la una dintre Asociațiile Agricole de pe teritoriul comunei;
- Importanța sectorului agricol pentru populația comunei.

Mișcarea naturală a populației

- Evoluția sporului natural;
- Numărul născuților vii;
- Evoluția nupțialității și divorțialității;
- Distribuția populației în funcție de starea civilă;
- Analiza indicatorilor socio-demografici;
- Rata de natalitate;
- Rata de mortalitate;
- Rata de nupțialitate;
- Raportul de masculinitate;
- Raportul de dependență demografică.

Analiza cadrului demografic

- Evoluția populației din comună;
- Distribuția populației pe sexe;
- Densitatea populației;
- Structura populației după religie;
- Structura populației pe grupe de vârstă;
- Piramida vârstelor;
- Indicele de îmbătrânire demografică;
- Structura populației după etnie.

Mișcarea migratorie a populației

- Evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă) din comună;
- Evoluția plecărilor și stabilirilor cu reședința;
- Ponderea persoanelor plecate la muncă în străinătate;
- Țările în care sunt plecate să muncească persoanele din gospodărie.

Forță de muncă

- Numărul mediu de salariați;
- Capacitatea populației de a-și găsi un loc de muncă pe termen scurt, mediu și lung;
- Distanța la care populația ar fi dispusă să lucreze pentru asigurarea nevoilor zilnice;
- Gradul de mulțumire al populației privind locurile de muncă;
- Numărul de șomeri.

Nivel de trai

- Numărul de persoane aflate în gospodăriile comunei;
- Numărul mediu de camere din care este compusă locuința;
- Repartizarea populației după nivelul venitului;
- Aprecieri asupra veniturilor din gospodărie;
- Evaluarea comunei ca loc unde să trăiești;
- Gradul de mulțumire al populației privind modalitățile de petrecere a timpului liber;
- Gradul de mulțumire al populației privind activitățile sportive și de recreere;
- Viziunea asupra nivelului de trai pe termen scurt, mediu și lung.

Siguranța populației

- Gradul de mulțumire al populației privind siguranța publică;

- Gradul de mulțumire al populației privind iluminatul public;
- Gradul de mulțumire al populației privind implicarea Autorităților de Ordine Publică;
- Numărul de conflicte;
- Numărul infracțiunilor;
- Zone critice;
- Numărul agenților de poliție.

Educație și învățământ

- Populația școlară;
- Infrastructura de învățământ;
- Unități școlare;
- Săli de clasă și cabinete școlare;
- Laboratoare școlare;
- Numărul calculatoarelor;
- Personalul didactic pe niveluri de educație;
- Importanța educației pentru populația comunei;
- Gradul de mulțumire al populației privind învățământul și educația;
- Opinia populației asupra comunei ca loc de creștere și educare a copiilor.

Cultură

- Patrimoniul cultural;
- Manifestări culturale;
- Infrastructura culturii;
- Numărul bibliotecilor;

- Numărul volumelor existente și eliberate;
- Numărul cititorilor activi;
- Importanța sectorului cultural pentru populația comunei.

Economie

- Numărul firmelor înregistrate la ORC;
- Firme radiate;
- Numărul de angajați ai agenților economici;
- Intenția agenților economici de a angaja personal;
- Intenția agenților economici de a concedia personal;
- Forma de organizare juridică a agenților economici;
- Domeniile de activitate ale agenților economici;
- Cifra de afaceri a agenților economici;
- Procentul alocat investițiilor din profitul anual;
- Gradul de mulțumire al agenților economici cu privire la implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri;
- Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice a agenților economici;
- Implicarea Primarului în rezolvarea problemelor zilnice a agenților economici;
- Probleme întâmpinate în derularea activității zilnice a agenților economici;
- Gradul de colaborare dintre agenții economici și Instituțiile Publice;
- Posibilitatea realizării unui parteneriat public-privat;
- Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu același domeniu de activitate;
- Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu domenii de activitate diferite;
- Piața de desfacere a produselor și/sau a serviciilor agenților economici;
- Sursa de proveniență a materiilor prime ale agenților economici;
- Probleme întâmpinate în dezvoltarea afacerii și gradul de influență al acestora;
- Lipsa spațiilor de depozitare;
- Lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor;
- Accesul la diferite surse de finanțare (credite/fonduri externe);
- Nivelul de pregătire al forței de muncă;
- Infrastructura de transport;
- Fiscalitatea existentă la nivel local;
- Birocrația existentă la nivel local;
- Tipuri de servicii necesare în dezvoltarea activității;
- Informare cu privire la oportunitățile de finanțare;
- Consultanță pentru dezvoltarea strategică a afacerilor;
- Sprijin pentru pregătirea de aplicații de finanțare;
- Educație/ formare profesională continuă;

- Studii de piață cu privire la produse și servicii;
- Identificarea de parteneri interni;
- Consultanță în domeniul achizițiilor publice și private;
- Identificare de parteneri externi;
- Consultanță pentru rezolvarea anumitor probleme;
- Planificarea producției;
- Modalități de promovare a produselor și/sau a serviciilor agenților economici;
- Principalele surse de finanțare ale agenților economici;
- Fonduri proprii;
- Fonduri publice;
- Fonduri europene;
- Credite bancare;
- Accesul agenților economici la serviciile de consultanță în vederea obținerii surselor de finanțare;
- Gradul de cunoaștere al agenților economici privind fondurile externe nerambursabile accesate prin intermediul GAL;
- Stadiul de pregătire, accesare și implementare al proiectelor de finanțare;
- Suma alocată din fonduri proprii pentru dezvoltarea afacerii;
- Gradul de informare al agenților economici cu privire la proiectele pe care le realizează Primăria.

Sistemul de sănătate și asistență socială

- Infrastructura sanitară;
- Medici;
- Personal sanitar mediu;
- Farmacii;
- Importanța sectorului medical pentru populația comunei;
- Gradul de mulțumire al populației privind sectorul medical;
- Numărul persoanelor înregistrate la Cabinetele Medicale;
- Numărul de trimiteri către alte unități medicale;
- Numărul de bolnavi;
- Persoane cu dizabilități;
- Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei;
- Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat;
- Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbune;
- Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- Sprijinul acordat de primărie și autoritățile publice locale grupurilor defavorizate din comună;
- Grupuri defavorizate care ar trebui sprijinite mai mult în viitor.

Urbanism

- Gospodărirea apelor și canalizare;
 - Suprafața locuibilă existentă;
 - Locuințe existente;
 - Autorizații de construire;
 - Dotarea locuințelor cu baie și bucătărie;
 - Instalație electrică în locuință;
 - Termoficare și centrală termică proprie;
 - Gradul de mulțumire al populației privind starea utilităților;
 - Asigurarea încălzirii locuinței în perioadele reci;
 - Infrastructura rutieră;
 - Căi aeriene;
 - Căi ferate;
 - Gradul de acces al populației la serviciile de cablu TV;
 - Gradul de acces al populației la serviciile de internet.
- Modul de colectare al deșeurilor menajere de pe teritoriul comunei;
 - Colectarea selectivă a deșeurilor;
 - Practicarea colectării selective a deșeurilor;
 - Gradul de cunoaștere al localnicilor cu privire la energia verde/regenerabilă;
 - Existența surselor de energie verde/regenerabilă;
 - Interesul localnicilor de a investi în energia verde/regenerabilă.

Turism

- Obiective turistice;
- Evoluția numărului de sosiri ale turiștilor în unitățile de cazare din comună;
- Ponderea sosirilor turiștilor în comună raportată la nivel de județ;
- Evoluția înnoptărilor turiștilor în comună;
- Ponderea înnoptărilor turiștilor în comună raportată la nivel de județ.

Mediu

- Calitatea apei potabile din comună;
- Gradul de mulțumire al populației privind poluarea;
- Gradul de mulțumire al populației privind modul de colectare al deșeurilor din comună;

Surse de informații în realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Tuzla 2015 - 2020

Site-uri:

<http://www.fonduri-ue.ro/>

<http://www.mae.ro>

<http://www.fedr.ro/>

<http://www.fonduri-structurale.ro/>

<http://www.infocercetare.ro/ro/>

<http://www.brat.ro/>

<http://www.apdrp.ro/>

Bibilografie:

- Institutul Național de Statistică al României;
- Monografia comunei Tuzla;
- Lista Firmelor din România;
- Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR);
- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013;
- Documentul de Politică Industrială a României pentru perioada 2005-2008;
- Strategia Națională în domeniul Cercetării-Dezvoltării-Inovării pentru perioada 2007-2013;
- Strategia Națională de Gestiune a Siturilor Contaminate;
- Strategia Națională de Management a riscului la inundații;
- Documentele Cadru de Implementare ale Programelor Operaționale 2007-2013;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) Orizonturi 2014-Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2020 (CSDTR 2020);
- Cadrul Național Strategic de Referință 2007-2013;
- Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană ale Polilor de Creștere și Dezvoltare din România;
- Planurile de acțiune regionale ale regiunilor de dezvoltare din România;
- Planul de Amenajare a Teritoriului Regional;
- Council Decision of 6 October 2006 on Community Strategic Guidelines on Cohesion, OJ L 291/11 of 21.10.2006;
- Council Regulation (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006 - general provisions on the European Regional Development Fund;
- Regulation (EC) No. 1080/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006, OJ L 210/1 of 31.07.2006;
- „Fostering the urban dimension: analysis of the operational programmes co-financed by the European Regional Development Fund (2007-2013). Working document of the Directorate General for Regional Policy, Brussels, 25.11.2008;
- Communication from the Commission, „The regions for economic change”, COM (2006).

ANEXE

Nume operator _____

Nr. chestionar _____

CHESTIONAR

Sondarea Opiniei Publice

„Strategia de dezvoltare locală a comunei Tuzla, jud. Constanța”

Bună ziua! În vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Tuzla jud. Constanța, Primăria Tuzla a contractat în urma unei proceduri de achiziții publice serviciile pentru realizarea acestui document. Pentru fundamentarea acestuia vom realiza o cercetare pe bază de anchetă la nivelul populației, motiv pentru care vă solicităm sprijinul și implicarea în acest demers, în măsura în care aveți disponibilitatea și dorința să o faceți. Vă mulțumim anticipat!	
f1. Aveți statutul de locuitor permanent/flotant al Comunei Tuzla? ☐ Da ☐ Nu - STOP INTERVIU f1.1. De câți ani locuiți în comuna Tuzla? _____ ani	f2. Sunteți major? (vârsta ≥ 18 ani) ☐ Da ☐ Nu - STOP INTERVIU

Aspecte generale

q1. Cum apreciați inițiativa Autorităților Publice Locale de a identifica opinia cetățenilor vis-a-vis de dezvoltarea comunei Tuzla?

1. foarte necesară 2. necesară 3. puțin necesară 4. deloc necesară

q2. Care sunt principalele 3 aspecte pozitive ale comunei Tuzla?

- q2a 1.
- q2b 2.
- q2c 3.

q3. În general, cum ați evalua comuna și localnicii din comuna Tuzla ca loc unde să trăiești?

1. Excelent 2. Bun 3. Satisfăcător 4. Nemulțumitor

q4. Cum evaluați capacitatea Instituției Primarului de a gestiona dezvoltarea comunei Tuzla și de a realiza proiecte strategice?

1. foarte ridicată 2. ridicată 3. scăzută 4. foarte scăzută

q5. Cum evaluați capacitatea Consiliului Local de a gestiona dezvoltarea comunei Tuzla și de a realiza proiecte strategice?

1. foarte ridicată 2. ridicată 3. scăzută 4. foarte scăzută

q6. Cum apreciați că veți trăi peste.....?

q6a. 1 an	☐ 1. mult mai bine	☐ 2. mai bine	☐ 3. aproximativ la fel	☐ 4. mai rău	☐ 5. mult mai rău
q6b. 10 ani	☐ 1. mult mai bine	☐ 2. mai bine	☐ 3. aproximativ la fel	☐ 4. mai rău	☐ 5. mult mai rău
q6c. 20 ani	☐ 1. mult mai bine	☐ 2. mai bine	☐ 3. aproximativ la fel	☐ 4. mai rău	☐ 5. mult mai rău

q7. Care dintre următoarele sectoare de activitate considerați că ar trebui dezvoltate astfel încât să dezvolte nivelul de trai al comunei Tuzla? (răspuns multiplu - acordați note de la 1 la 3 în funcție de importanța priorității - (1 prioritate minimă - 3 prioritate maximă))

	1	2	3		1	2	3
1. Educația				5. Construcții civile și industriale			
2. Cultura				6. Industria			
3. Sănătatea				7. Prestări de servicii			
4. Comerțul				8. Agricultură			

q8. Acordați note de la 1 la 5 la următoarele aspecte în funcție de gravitatea acestora, dacă se potrivesc comunei Tuzla.

(1=problemă cu gravitate foarte redusă, 5=problemă foarte gravă)

Nota acordată

	1	2	3	4	5
1. Locuri de muncă: numărul locurilor de muncă/ nivelul salariilor/ numărul persoanelor asistate social/ șomeri					
2. Investițiile în comună: investiții private sau publice în comună					
3. Investițiile în comună: starea proastă a drumurilor comunale (județene)					
4. Starea utilităților: alimentarea cu apă/ canalizare/ energie electrică/ gaz/ iluminatul public					
5. Poluarea: aerului (noxe)/ apelor/ fonică/ solului					
6. Modul de colectare al deșeurilor: numărul dotărilor și echipamentelor pentru colectarea deșeurilor					
7. Învățământ și educație: numărul de grădinițe/ școli/ licee din comună/ condițiile și dotările din grădinițe/ școli/ licee					
8. Sănătate: numărul unităților sanitare/ cabinete stomatologice/ farmacii; dotările din unitățile sanitare					
9. Timp liber: numărul de parcuri pentru promenadă; parcuri de joacă pentru copii; dotări parcuri					
10. Cultură și divertisment: numărul de spații culturale pentru petrecerea timpului liber (cămin cultural/ casă de cultură/ palat al copiilor)/ condițiile și dotările din spațiile culturale pentru petrecerea timpului liber/ cofetării/ cinematografe					
11. Sport și recreere: numărul de săli de sport din comună/ terenuri de sport din comună și starea lor					

Infrastructura. Infrastructură de utilități. Protecția mediului – particularități

q9. Cum apreciați calitatea apei potabile din comuna Tuzla?

1. foarte bună 2. bună 3. așa și așa 4. proastă 5. foarte proastă

q10. Locuința dvs. este racordată la sistemul de furnizare a energiei electrice?

1. Da 2. Nu

q11. Cum este asigurată încălzirea locuinței Dvs. în perioadele reci?

1. Sobă pe lemne 2. Sobă pe gaz 3. Centrală proprie 4. Calorifere / alte echipamente electrice 5. Nu am căldură

q12. În acest moment ce faceți cu deșeurile menajere rezultate în urma acțiunilor gospodărești?

1. le deponăm la platforma/ groapa de gunoi a comunei/satului 3. îl ardem
 2. le deponăm într-un loc special în curte 4. sistem colectare/ Salubritate/ Tomberon

q13. Ați auzit de colectarea selectivă a deșeurilor?

1. Da 2. Nu

q13.da. În gospodăria Dvs. se practică colectarea selectivă a deșeurilor?

1. Da 2. Nu

q14. Ați auzit de energie regenerabilă/ verde/ nepoluantă?

1. Da 2. Nu

q14.a În gospodăria Dvs. aveți surse de astfel de energie?

1. Da 2. Nu

q14 b. Sunteți interesat să investiți în acest domeniu în următorii 7 ani dacă se ivește oportunitatea?

1. Da 2. Nu

q15. Vă rugăm să vă exprimați acordul/dezacordul față de următoarele afirmații:

(unde: 1=acord total, 2=acord, 3=dezacord, 4=dezacord total)

1. În comună există suficiente magazine/ puncte comerciale	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. În comună se organizează suficiente manifestări culturale	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. În comună populația are acces la servicii de tefelonie și internet	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. În comună populația are acces la servicii cablu TV	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Dezvoltare socială – particularități

q16. Credeți că la nivelul comunei Tuzla populația care are capacitate de muncă își poate găsi un loc de muncă?

1. Da, într-o perioadă scurtă de timp (1-3 luni) 2. Da, într-o perioadă lungă de timp (4-6 luni) 3. Nu, oferta locurilor de muncă este foarte redusă

q17. La ce distanță de casă ați fi dispus să lucrați pentru a vă asigura nevoile zilnice? _____ km

q18. Cum caracterizați comuna Tuzla ca loc unde să vă creșteți și să vă educați copiii?

1. Excelent 2. Bun 3. Satisfăcător 4. Nesatisfăcător

q19. Considerați că Primăria și Guvernul sprijină următoarele grupuri defavorizate în comuna Tuzla? (unde, 1=da, 2=nu)

1. Bătrâni	☐ 1	☐ 2
2. Persoane cu dizabilități	☐ 1	☐ 2
3. Copii instituționalizați	☐ 1	☐ 2
4. Persoane cu venituri reduse (ex. ajutor social pentru încălzire etc.)	☐ 1	☐ 2
5. Șomeri înregistrați / neînregistrați	☐ 1	☐ 2

q20. Care dintre grupurile defavorizate menționate mai sus considerați că ar trebui sprijinite mai mult în viitor? _____ (alegeți o singură variantă și notați codul grupului)

Siguranța populației

q21. În ce măsură vă simțiți în siguranță în comuna Tuzla?

1. în foarte mare măsură 2. în mare măsură 3. în mică măsură 4. în foarte mică măsură

q22. În ce măsură considerați că iluminatul stradal vă asigură sentimentul de siguranță în comuna Tuzla?

1. în foarte mare măsură 2. în mare măsură 3. în mică măsură 4. în foarte mică măsură

q23. În ce măsură considerați că Autoritățile de Ordine Publică (Poliția Locală) din comuna Tuzla:

(1=în foarte mare măsură, 4=în foarte mică măsură)

Nota acordată

	1	2	3	4
1. Mențin liniștea și ordinea în comună				
2. Comunică deschis și respectuos cu localnicii				
3. Nu fac abuzuri în exercitarea meseriei				
4. Iau în considerare nevoile și interesele comunității				
5. Găsesc soluții la problemele sesizate				

q24. Considerați că numărul conflictelor din comuna Tuzla:

1. a crescut 2. a rămas la fel 3. a scăzut

Teren agricol. Activitate agricolă

q25. Dvs. sau familia Dvs. aveți teren agricol?

1. Da 2. Nu

q25.1 Ce suprafață de teren agricol aveți? ha, **din care cultivat** ha

q25.2 Care sunt principalele culturi de pe terenul Dvs. agricol?

a. _____ b. _____ c. _____

q25.3 Care este motivul pentru care Dvs. sau familia Dvs. nu deține teren agricol?

q26. În comuna/ satul Dvs. există Asociații Agricole?

1. Da 2. Nu

q26.1 Dvs. sau un membru al familiei sunteți membru al unei Asociații Agricole?

1. Da 2. Nu

Administrația Publică Locală

q27. Considerați că angajații primăriei vă sprijină în problemele zilnice?

1. în foarte mare măsură 2. în mare măsură 3. în mică măsură 4. în foarte mică măsură

q28. Considerați că primarul se implică activ în rezolvarea problemelor dumneavoastră?

1. în foarte mare măsură 2. în mare măsură 3. în mică măsură 4. în foarte mică măsură

q29. Care considerați că trebuie să fie sursa fondurilor ce vor sta la baza dezvoltării strategice a comunei Tuzla?

1. Taxele și impozitele locale	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
2. Creditele	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
3. Fondurile europene	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
4. Fondurile guvernamentale	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
5. Fondurile din parteneriatele public-private	☐ 1. Da	☐ 2. Nu

q30. Aveți cunoștință despre proiectele pe care Autoritățile Publice Locale le dezvoltă la nivelul comunei Tuzla?

1. Da 2. Nu

q31. Ați fost informat cu privire la proiectele pregătite pentru comunitatea dumneavoastră?

1. Da 2. Nu

q32. Ce proiecte importante credeți că ar fi nevoie să fie realizate în comuna Tuzla?

(unde, 1=foarte necesar, 2=necesar, 3=puțin necesar, 4=deloc necesar)

a. _____	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
b. _____	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
c. _____	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
d. _____	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
e. _____	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

DATE SOCIO-DEMOGRAFICE

q33. Vârsta respondentului (ani împliniți – vârsta în clar): _____

q33.a.

1. 18-24 ani 2. 25-34 ani 3. 35-44 ani 4. 45-54 ani 5. 55-64 ani 6. Peste 65 de ani

q34. Sexul respondentului:

1. Bărbat 2. Femeie

q35. Ocupație

☐ 1. elev(ă) / student(ă)	☐ 6. muncitor pe cont propriu/cu ziua
☐ 2. om de afaceri / patron	☐ 7. șomer înregistrat
☐ 3. angajat în mediul privat	☐ 8. fără loc de muncă
☐ 4. angajat la stat	☐ 9. pensionar
☐ 5. meșteșugar / liber profesionist	☐ 99.nu răspund

q36. Ultimele studii absolvite

☐ 1. cel mult 4 clase primare	☐ 6. școală postliceală
☐ 2. gimnaziu (clasele V-VIII)	☐ 7. studii universitare
☐ 3. ucenici / treapta I liceu (9-10 clase) / profesională	☐ 8. studii postuniversitare
☐ 4. liceu (9-12 clase)	☐ 99.nu răspund
☐ 5. școala de maiștri	

q37. Starea civilă

☐ 1. necăsătorit(ă)	☐ 2. căsătorit(ă)	☐ 3. concubinaj	☐ 4. divorțat(ă)	☐ 5. văduv(ă)
--	--	--	---	--------------------------------------

q38. Câte persoane locuiesc în momentul de față în gospodăria dumneavoastră? persoane

q38.1. Din care:**adulți** >>> Femei..... Bărbați

q38.2. Din care:**copii** >>> Fete..... Băieți

q39. Din gospodăria dvs. există persoane plecate la muncă în străinătate?

1. Da → 2. Nu

q39.1. Câte persoane? _____ ; q39.2. În ce țară/țări? _____

q40. Din câte camere este compusă locuința Dvs.? (camere efective, fără bucătărie, baie, holuri etc.)? camere

q41. Care este cu aproximație venitul lunar pe gospodărie, indiferent de sursele de proveniență? lei

1. 0-250 lei 2. 251-500 lei 3. 501-1000 lei 4. 1001-1500 lei 5. >1500 lei

q42. Cum apreciați, în prezent, nivelul veniturilor din gospodăria Dvs.?

☐ 1. veniturile gospodăriei nu ne ajung nici pentru strictul necesar
☐ 2. veniturile gospodăriei ne ajung numai pentru strictul necesar
☐ 3. veniturile gospodăriei ne ajung pentru un trai decent
☐ 4. veniturile gospodăriei ne ajung și pentru bunuri mai scumpe, dar cu efortul de a reduce alte cheltuieli
☐ 5. veniturile gospodăriei ne ajung pentru tot ce ne trebuie fără restricții

q43. Zona în care respondentul locuiește:

1. Tuzla

CHESTIONAR

Sondarea Opiniei Publice Mediu de Afaceri
Comuna TUZLA, Jud. CONSTANȚA

Bună ziua! În vederea elaborării Studiului pe mediul de afaceri care face parte din metodologia Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei vom realiza o cercetare pe bază de anchetă la nivelul agenților economici, motiv pentru care vă solicităm sprijinul și implicarea în acest demers. Vă mulțumim anticipat!

1. Date de identificare și încadrare

- 1.1. Numele firmei: _____
- 1.2. Anul înființării: _____
- 1.3. Forma de organizare juridică: SRL SA AF PFA II
- 1.4. Ce activitate prestați în prezent? _____
- 1.5. Numele și prenumele dvs. _____ Nr. Telefon _____
- 1.6. Ce funcție dețineți în firmă? _____
- 1.7. Vârsta:
☐ 1. 18 - 24 ani	☐ 4. 45 - 54 ani
☐ 2. 25 - 34 ani	☐ 5. 55 - 64 ani
☐ 3. 35 - 44 ani	☐ 6. 65 și peste
- 1.8. Sex:
1. Bărbat 2. Femeie
- 1.9. Ultimul nivel de studii absolvit:
☐ 1. școală generală	☐ 4. postliceală
☐ 2. școală profesională	☐ 5. studii superioare
☐ 3. liceu	☐ 6. studii postuniversitare

2. Aspecte generale

- 2.1. Ce vă place cel mai mult în comuna Tuzla?
- a. _____
- b. _____
- c. _____
- 2.2. Cum apreciați inițiativa Primăriei de a identifica opinia oamenilor de afaceri cu privire la dezvoltarea comunei Tuzla?
1. foarte necesară 2. necesară 3. puțin necesară 4. deloc necesară
- 2.3. Cum evaluați capacitatea Primăriei de a gestiona dezvoltarea comunei Tuzla?
1. foarte ridicată 2. ridicată 3. scăzută 4. foarte scăzută
- 2.4. Cât de mulțumit(ă) sunteți de implicarea Primăriei în susținerea mediului de afaceri local?
1. foarte mulțumit(ă) 2. mulțumit(ă) 3. nemulțumit(ă) 4. foarte nemulțumit(ă)
- 2.5. Considerați că angajații Primăriei vă sprijină în rezolvarea problemelor zilnice?
1. în foarte mare măsură 2. în mare măsură 3. în mică măsură 4. în foarte mică măsură
- 2.6. Considerați că Primarul se implică activ în rezolvarea problemelor dvs.?
1. în foarte mare măsură 2. în mare măsură 3. în mică măsură 4. în foarte mică măsură
- 2.7. Ce greutăți întâmpinați în derularea activității firmei?
- a. _____
- b. _____
- c. _____
- 2.8. Ați fi dispus să demarați un parteneriat public - privat cu Primăria comunei Tuzla?
1. DA 2. NU

2.9. Unde vă vindeți produsele și/ sau serviciile? (Bifați opțiunile dvs.)

1. la nivel local (sat și comune alăturate) 3. la nivel regional
 2. la nivel județean 4. la nivel național

2.10. De unde vă procurați materiile prime necesare activității dvs.? (Bifați opțiunile dvs.)

1. din zonă, de la firme specializate 3. de la ferme mici, producători individuali
 2. de pe piața comunitară sau din import 4. firma produce singură materia primă

2.11. Care este gradul de colaborare cu firme:

	Foarte ridicat	Ridicat	Scăzut	Deloc
Din același domeniu de activitate				
Din domenii de activitate conexe sau diferite				

2.12. Care este gradul de colaborare cu următoarele instituții?

	Foarte ridicat	Ridicat	Scăzut	Deloc
Primăria				
Consiliul Județean				
Prefectura				
Direcția Sanitar Veterinară (DSV)				
Direcția Agricolă și Dezvoltare Rurală (DADR)				
Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA)				
AFIR - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (APDRP)				

2.13. Ce obstacole ați întâmpinat în dezvoltarea afacerii și cât de mult v-au afectat?

	Foarte mult	Mult	Puțin	Deloc
1. lipsa spațiilor de depozitare				
2. lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor				
3. accesul la diferite surse de finanțare (credite, fonduri externe rambursabile /nerambursabile, etc.)				
4. nivelul de pregătire al forței de muncă				
5. infrastructura de transport				
6. fiscalitatea existentă la nivel local				
7. birocrăția existentă la nivel local				

2.14. Ce părere aveți despre apariția altor firme, în comună, indiferent de domeniul de activitate?

(Bifați opțiunea dvs.)

1. un risc deoarece crește concurența
 2. o oportunitate de a promova produsele împreună

3. Dezvoltare economică**3.1. Cum a evoluat cifra de afaceri a firmei în ultimii 3 ani?**

1. a crescut 2. a stagnat 3. a scăzut

3.2. Ce procent din profitul anual este alocat pentru dezvoltare (reinvestit)?

1. sub 5% 2. între 5% - 10% 3. peste 10%

3.3. Ce prioritate ar trebui acordată fiecărui sector de activitate în vederea dezvoltării nivelului de trai din comuna dvs.? (1 prioritate minimă - 3 prioritate maximă)

	1	2	3
1. Educația			
2. Cultura			
3. Sănătatea			
4. Comerțul			

	1	2	3
5. Construcții civile și industriale			
6. Industria			
7. Prestări de servicii			
8. Agricultură			

3.4. De care dintre următoarele servicii estimați că ați avea nevoie în următorii 5 ani?

	Foarte mare măsură	Mare măsură	Mică măsură	Foarte mică măsură	Deloc
1. Consultanță pentru rezolvarea anumitor probleme					
2. Consultanță pentru dezvoltarea strategică a afacerilor					
3. Consultanță în domeniul achizițiilor publice și private					
4. Planificarea producției					
5. Educație/ formare profesională continuă					
6. Studii de piață cu privire la produse și servicii					
7. Identificarea de parteneri interni					
8. Identificarea de parteneri externi					
9. Informare cu privire la oportunitățile de finanțare					
10. Sprijin pentru pregătirea de aplicații de finanțare					

3.5. Cum anume vă promovați produsele? (Bifați opțiunile dvs.)

1. prin publicitate exterioară - afișe, fluturași, bannere
 4. prin publicitatea audio și video
 2. prin intermediul clienților, persoanelor din zonă
 5. website- uri
 3. prin publicitate în presa scrisă
 6. Altele _____

4. Proiecte de finanțare

4.1. Care sunt sursele dvs. de finanțare? Bifați căsuțele corespunzătoare.

Fonduri proprii	Fonduri publice	Fonduri europene	Credite bancare
☐	☐	☐	☐

4.2. Ați apelat până în prezent la servicii de consultanță în vederea obținerii unor surse de finanțare interne sau externe, ori în vederea extinderii activității firmei dvs.? (Bifați opțiunea dvs.)

1. da, am apelat
 3. nu apelez pentru că momentan nu am nevoie
 2. încă nu, dar mă gândesc să apelez în viitorul apropiat
 4. nu am apelat și nu voi apela niciodată

4.3. Știți că există fonduri externe nerambursabile ce susțin dezvoltarea întreprinderilor și care pot fi accesate direct de reprezentanții mediului de afaceri în cadrul unui Grupul de Acțiune Locală?

1. DA
 2. NU

4.3.1. În prezent firma pe care o reprezentați:

☐ 1. are în vedere pregătirea unui proiect și se informează cu privire la condițiile de eligibilitate	☐ 4. are un proiect de finanțare aprobat
☐ 2. are proiect în pregătire	☐ 5. are un proiect de finanțare implementat
☐ 3. are un proiect de finanțare depus și așteaptă aprobarea acestuia	☐ 6. nu este interesată

4.4. Dacă vi se oferă suma de 200.000 EURO nerambursabili ce proiecte ați face în comuna Tuzla?

4.5. Ce sumă din fonduri proprii intenționați să cheltuiți pentru dezvoltarea afacerii? (EURO)

4.6. Aveți cunoștință despre proiectele pe care Primăria le realizează la nivelul comunei Tuzla?

1. DA
 2. NU

4.7. Ați fost informat cu privire la proiectele pregătite pentru comuna Tuzla?

1. DA 2. NU

4.8. Ce proiecte importante credeți că ar trebui realizate în comuna Tuzla?

5. Dezvoltarea resurselor umane

5.1. Câți angajați are firma dvs.? _____ angajați

Din care: bărbați _____ femei _____

5.1.1. În următoarele 12 luni aveți intenția de a angaja personal?

1. DA 2. NU

Dacă DA. Care este motivul? _____

5.1.2. În următoarele 12 luni aveți intenția de a concedia personal?

1. DA 2. NU

Dacă DA. Care este motivul? _____

5.2. Câți angajați aveți pe fiecare categorie de vârstă?

sub 25 ani	între 25 - 40 ani	între 41 - 55 ani	peste 55 ani

5.3. Câți angajați aveți cu următoarele studii?

Studii generale		Liceu		Superioare	
Necalificați	Calificați	Necalificați	Calificați	Necalificați	Calificați

5.4. Aveți informații cu privire la oferta de forță de muncă la nivel local?

1. DA 2. NU

5.5. Cum ați caracteriza forța de muncă disponibilă la nivel local? (Bifați opțiunile dvs.)

5.5.1. Pregătită 1. DA 2. NU

5.5.2. Suficientă 1. DA 2. NU

5.5.3. Calificată 1. DA 2. NU

5.5.4. Altele _____

5.6. Care din următoarele cursuri considerați că sunt necesare pentru dvs. și personalul din firma dvs.?

1. cursuri de pregătire practică a angajaților

3. cursuri pentru desfacerea produselor

2. cursuri de administrarea afacerii

4. cursuri de atragere de surse de finanțare

Data completării: ___/___/___

Ora completării: _____

S.C. Anderssen S.R.L.
Iași, Str. Eternitate, Nr. 76,
Clădirea Axa Business Center, Et. 2
Tel/Fax: 0232 242979
E-mail: office@anderssen.ro

website: www.anderssen.ro